ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

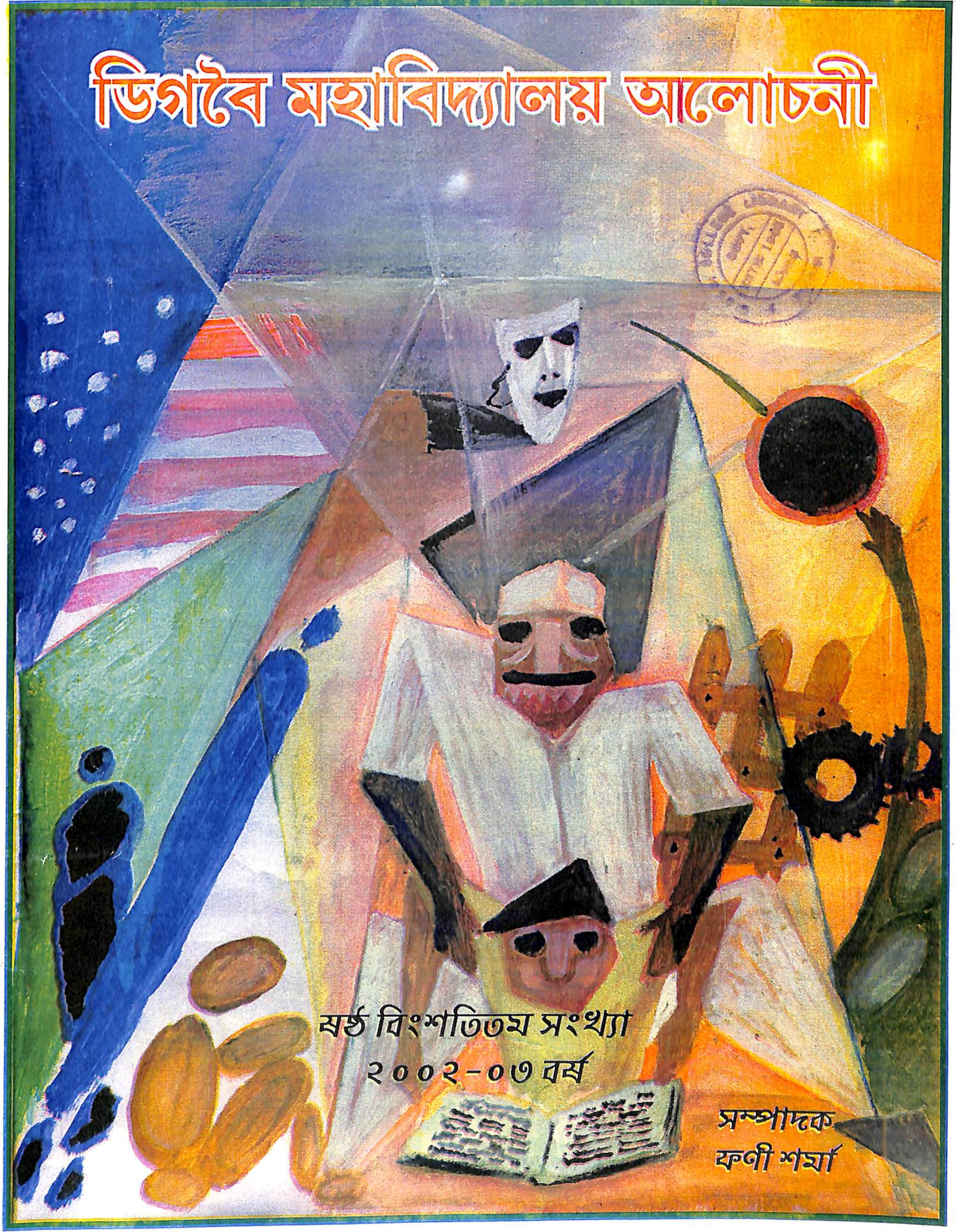

ষষ্ঠ বিংশতিতম সংখ্যা

২০০২-০৩ বৰ্ষ

সম্পাদক
ফণী শৰ্মা

WEL COME
ALL
FRESHER

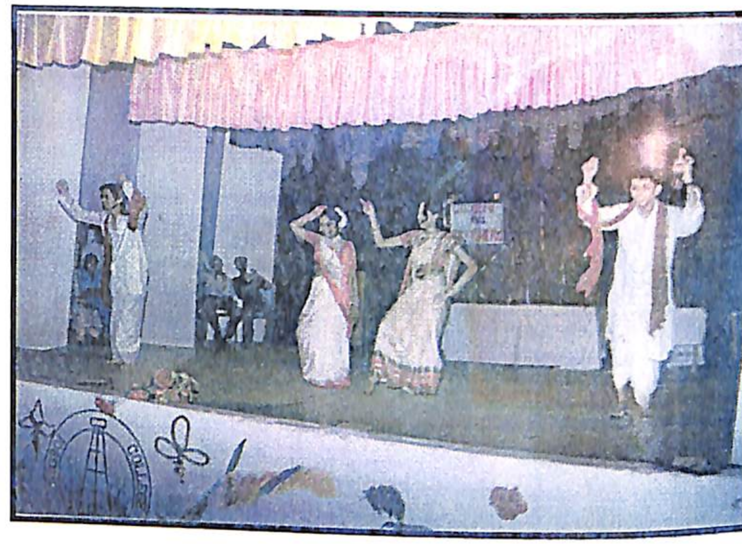

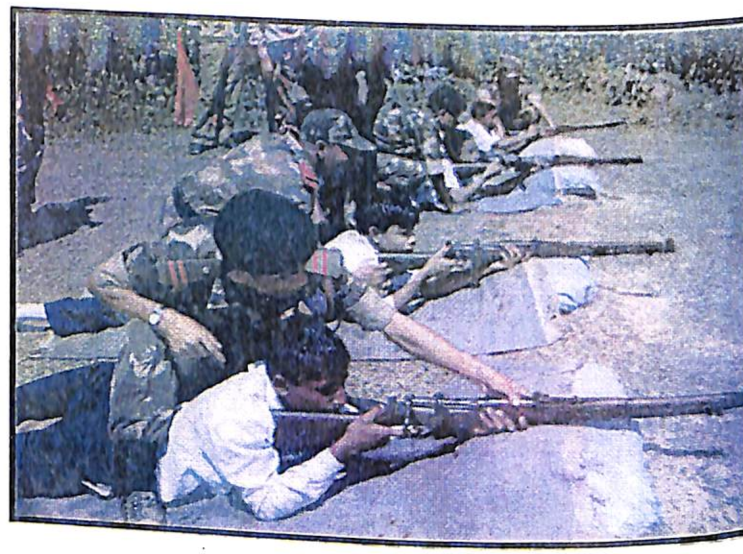

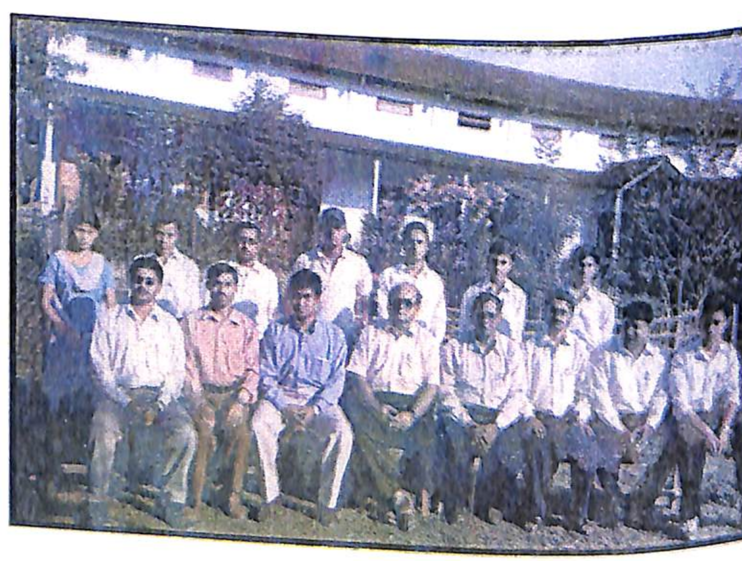

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ষষ্ঠ বিংশতিতম সংখ্যা
২০০২-২০০৩ বৰ্ষ

সম্পাদক

শ্ৰী ফণী শৰ্মা

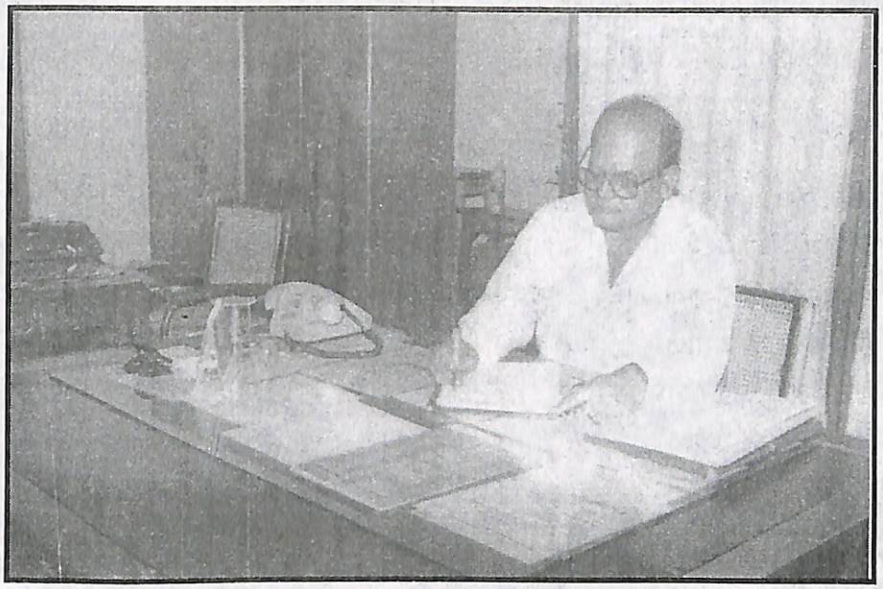

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ঃ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়
শ্ৰীযুত স্বদেশ সহায় ৰায়চৌধুৰী

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

মৃত্যুওটো এটা শিল্প। জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা নিৰ্লোভ ভাস্কৰ্য।

☞ অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি, সু-সাহিত্যিক - বীৰেণ বৰকটকী

☞ প্ৰসিদ্ধ ইতিহাসবিদ, লোক সাহিত্যিক, সাধক - ড০ সৰ্বেশ্বৰ ৰাজগুৰু ।

☞ অসমীয়া সংগীতৰ পুৰোধা, হস্তীৰ কন্যা - প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱা

☞ অসমীয়া চলচিত্ৰৰ প্ৰথমগৰাকী নায়িকা, অসমীয়া আইৰ চেনেহৰ জী - আইদেউ সন্দিকৈ ।

☞ বিশিষ্ট সংবাদ সেৱী লেখক - পুলিন বিজুটো বৰঠাকুৰ

☞ সু-সাহিত্যিক, সাংবাদিক - মেদিনী চৌধুৰী ।

☞ যশস্বী সাহিত্যিক, নিপুন কথাশিল্পী, নাট্যকাৰ, বলিষ্ঠ চিত্ৰ নিৰ্মাতা, গল্পকাৰ - ড০ ভৱেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া ।

☞ আন্তৰাষ্ট্ৰীয় খ্যাতিসম্পন্ন প্ৰকৃতিবিদ - ড০ ৰবীন বেণাৰ্জী

☞ হিন্দী সাহিত্য জগতৰ অন্যতম স্তম্ভ স্বৰূপ কবি - হৰি বংশ ৰায় বচ্চন ।

☞ ভাৰতীয় শিল্পকলা জগতৰ নমস্য ব্যক্তি - ভবেশ চন্দ্ৰ সান্যাল ।

☞ অসমৰ সৰ্ব্বকালৰ শ্ৰেষ্ঠ গল্প লিখক - প্ৰফুল্ল হাজৰিকা ।

☞ তিনিচুকীয়া জিলা সাহিত্য সভাৰ সভাপতি, বিশিষ্ট সাহিত্যিক - মনবাহাদুৰ ছেত্ৰী ।

☞ জনমভূমি গোষ্ঠীৰ পৰিচালন অংশীদাৰ, অইল ইণ্ডিয়ান লিমিটেডৰ প্ৰাক্তন মুখ্য - কাৰ্য্যবাহী বিশিষ্ট নাগৰিক - অমিত কুমাৰ শৰ্মা ।

☞ সু-সাহিত্যিক, অভিধান প্ৰনেতা - ৰামচন্দ্ৰ ব্ৰজ ।

☞ ডিগবৈৰ বিশিষ্ট ক্ৰীড়াবিদ, সমাজ সেৱক - দিলীপ বৰা ।

☞ বিশিষ্ট সাহিত্যিক নাট্যকাৰ - ভীস্ম সাহনী ।

☞ ডিগবৈৰ সৰবৰহী ব্যক্তি - কমল সোনোৱাল ।

☞ ৰামজনমভূমি ন্যাসৰ অধ্যক্ষ - পৰমহংস ৰামচন্দ্ৰ দাস ।

☞ বাওঁপন্থী আন্দোলনৰ অন্যতম পুৰুধাপুৰুষ স্বাধীনতা সংগ্ৰামী - নন্দেশ্বৰ তালুকদাৰ ।

☞ বিশিষ্ট সাহিত্যিক, শিক্ষাবিদ, বড়ো সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি - ৰামদাস বসুমতাৰী ।

☞ মুক্তিযোদ্ধা, বিশিষ্ট সমাজ সংগঠক, মইনা পৰিজাতৰ প্ৰতিষ্ঠাপক তথা প্ৰাক্তন সভাপতি - বিদ্যানন্দ কলিতা ।

☞ সাহিত্যিক তথা অভিনেতা - বিজন নাথ ।

☞ ডিগবৈৰ সৰবৰাহী ধৰ্মপ্ৰাণ ব্যক্তি - ৰমাকান্ত গগৈ, উমা গোহাঁই আৰু হৰি বৰা ।

☞ স্পিন্ট কুইন, ক্ৰীড়াবিদ - জুনুমণি শইকীয়া দুৰৱা ।

☞ কৰ্ণাটকৰ প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী - এইচ নাগাপ্পা ।

☞ দেশৰ কুৰীয়াড সেনাৰ গুলীত প্ৰাণ হেৰুওৱা সকল ।

☞ অসমীয়া আৰু বিহাৰীৰ মাজৰ সংঘাটত মৃত্যু ব্যক্তি সকল ।

☞ তালাপৰ আৰক্ষীৰ গুলিত নিহত শ্ৰমিক সকল ।

☞ অসমীয়া চলচিত্ৰৰ অভিনেত্ৰী - ইলা কাকতি

উৎসৰ্গ

জন্ম : ২৪ জানুৱাৰী, ১৯৭৯

মৃত্যু : ১৬ নৱেম্বৰ, ২০০৩

নিষ্ঠুৰ নিয়তিৰ অপাৰ পৰিহাস
কোনে পাৰে এই আহবান নেওচিব
শৰতৰ পুৱাৰ স্নিগ্ধ আৱেশৰ দৰে
পবিত্ৰ মনৰ ....

"২০০৩ ৰ ১৬ নৱেম্বৰ" দিনটোত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ, ডিগবৈ আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থাৰ সভাপতি তথা সদৌ তিনিচুকীয়া জিলা ছাত্ৰ সন্থাৰ সাংগঠনিক সম্পাদক দীপাংকৰ বৰপূজাৰী অকালতে আমাৰ মাজৰ পৰা হেৰাই গ'ল। **সেই গৰাকী ছাত্ৰৰ পূণ্যাত্মাৰ স্মৃতিত সিক্ত নয়েনেৰে অশ্ৰু অঞ্জলী যাঁচি এই সংখ্যাৰ আলোচনীখন উচৰ্গা কৰা হ'ল।**

শ্বহীদ নহয় তুমি জাতিৰ চেতনা।
মহত্তম ত্যাগ আৰু অগ্নিক প্ৰেৰণা ॥

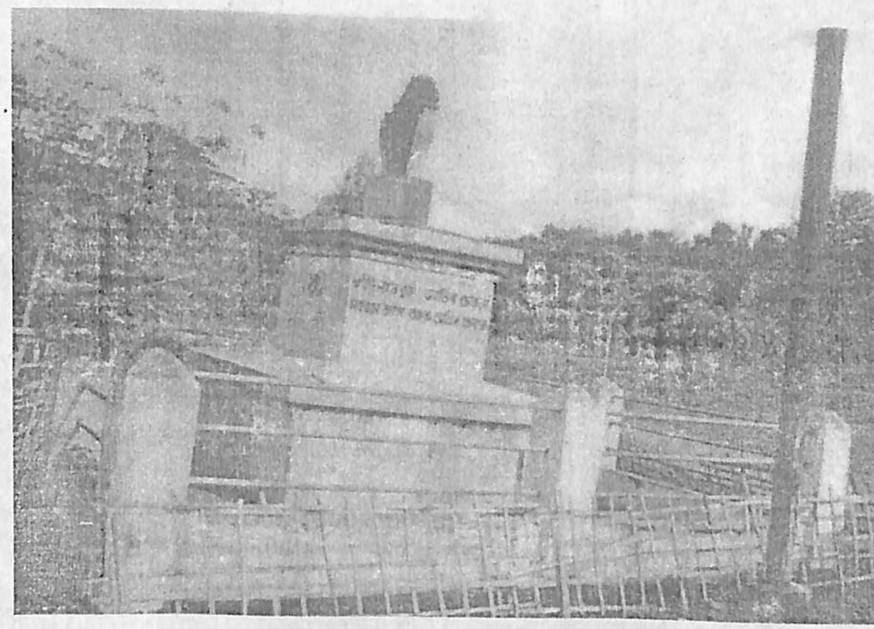

শ্বহীদ বেদী : ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

এটি শুভেচ্ছা বাৰ্তা

অসম সাহিত্য সভা

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় : চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন ❐ যোৰহাট- ৭৮৫০০১ ❐ ☎ (০৩৭৬) ২৩২০৩৭৬
গুৱাহাটী কাৰ্যালয় : ভাগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন ❐ গুৱাহাটী- ৭৮১০০১ ❐ ☎ (০৩৬১) ২৫২১৮৩০
ডিফু কাৰ্যালয় : বাবেলা ভৱন ❐ ডিফু- ৭৮২৪৬০ ❐ ☎ (৯৫৩৬৭১) ২৭২৫৯০
ধুবুৰী আঞ্চলিক কাৰ্যালয় ❐ ধুবুৰী- ৭৮৩৩০১ ❐ ☎ (৯৫৩৬৬২)২৩২৫২৮

ড° বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্ত
সভাপতি

এটি শুভেচ্ছা-বাৰ্তা

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০২-২০০৩ চনৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলিছে বুলি জানি আনন্দিত হৈছোঁ। আলোচনীখন সৰ্বাংগ-সুন্দৰ হওক, ইয়াকে কামনা কৰোঁ।

একোখন শিক্ষা-প্ৰতিষ্ঠানৰ আলোচনী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৃষ্টি-কৰ্মৰ প্ৰকাশৰ মাধ্যম হোৱাৰ লগতে অঞ্চলটোৰ সমাজখনৰ বৌদ্ধিক আৰু সাংস্কৃতিক পৰিৱেশত উপযুক্ত ইতিবাচক প্ৰভাৱ পেলোৱাত সহায়ক হ'ব পাৰে। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনীয়ে তেনে ধৰণৰ ভূমিকা পালন কৰিবলৈ আগ বাঢ়ি আহিব বুলি আশা কৰিছোঁ।

আলোচনীখনৰ যোগেদি মই মহাবিদ্যালয়খনৰ লগত জড়িত সকলোলোককে সাদৰ সম্ভাষণ আৰু আন্তৰিক শুভ-কামনা আগ বঢ়াইছোঁ।

১২ আগষ্ট, ২০০৩

শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰনাথ দত্ত
সভাপতি, অসম সাহিত্য সভা

শুভেচ্ছা বাণী

Sri Punya Saikia M.A.
Principal
Sowmar Vidyapith, Digboi

শ্ৰীপুণ্য শইকীয়া
প্ৰাক্তন সভাপতি
তিনিচুকীয়া জিলা সাহিত্য সভা।
প্ৰাক্তন সভাপতি
তিনিচুকীয়া জিলা সাংবাদিক সন্থা।
অধ্যক্ষ, সৌমাৰ বিদ্যাপীঠ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়, ডিগবৈ।

শুভেচ্ছা বাণী

কলেজ আলোচনী এক্ষেত্ৰত এটা বৃহৎ এলেকাৰ তৰুণ-তৰুণী সকলৰ বৌদ্ধিক চাহিদা পূৰণ কৰে। কলেজ আলোচনীৰ জন্মৰ মূল অভিপ্ৰায়টোও সেইটোৱেই। এই কলেজ আলোচনী সমূহৰ পাত সযতনে লুটিয়ালে দেশ আৰু জাতিৰ ভৱিতব্যৰো ইংগিত পাব পাৰি কাৰণ ইয়াৰ পৃষ্ঠাতেই তৰুণ মনৰ প্ৰতিফলন ঘটে। এই অৰ্থত ডিগবৈ কলেজ আলোচনী খনে এক বৃহৎ সামাজিক দায়িত্ব কান্ধ পাতি লৈছে। অজ্ঞাতসাৰেই ই তৰুণ প্ৰজন্মক এক অভীষ্ট লক্ষ্যৰ ফালে আগবঢ়াই লৈ গৈছে।

ডিগবৈ কলেজ আলোচনী খনৰ মই সৰ্বতোপ্ৰকাৰৰ শ্ৰীবৃদ্ধি কামনা কৰো। আশাকৰো ই নতুন গতিবেগ আহৰণ কৰি ভৱিষ্যতৰ মেৰুপ্ৰদেশে আলোকযাত্ৰা আৰম্ভ কৰিব।

(স্বাক্ষৰ) ২৬/০৭/০৬

সম্পাদনা সমিতি

অধ্যক্ষ স্বদেশ সহায় ৰায়চৌধুৰী
সভাপতি

অধ্যাপক পবিত্র ভৰালী
তত্বাৱধায়ক

অধ্যাপক গৌৰী বুঢ়াগোহাঁই
সদস্য

অধ্যাপক জয়ন্তদ্বীপ দত্ত
সদস্য

ফণী শৰ্মা
সম্পাদক

অধ্যাপক জনাৰ্দন বড়া
সদস্য

অধ্যাপক পাৰ্থ নৰহ
সদস্য

প্ৰহ্লাদ বৰুৱা
সদস্য

গিৰীশ শইকীয়া
সদস্য

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

- বিশিষ্ট সাহিত্যিক তথা অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি ড০ বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্তদেৱলৈ ।
- অসমৰ জনপ্ৰিয় সাহিত্যিক তথা তিনিচুকীয়া জিলা সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি শ্ৰীযুত পুণ্য শইকীয়া দেৱলৈ ।
- মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি তথা আলোচনী সম্পাদনা সমিতিৰ সভাপতি মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত এচ. এচ. ৰায়চৌধুৰী দেৱলৈ ।
- আলোচনী বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত পবিত্ৰ ভৰালী দেৱলৈ ।
- বেটুপাতৰ শিল্পী গৌৰী বুঢ়াগোহাঁই দেৱলৈ
- ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মনদেৱলৈ ।
- আলোচনী সম্পৰ্কীয় প্ৰতিটো কামতে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা অধ্যাপক সৰ্বশ্ৰী দেবীচৰণ চেদাই, গৌৰী বুঢ়াগোহাঁই, জয়ন্তদীপ দত্ত, জনাৰ্দন বড়া, হেমন্ত শৰ্মা, বি. এন. পান্দে, প্ৰদীপ ভাৰতী, পাৰ্থ নৰহ দেৱলৈ ।
- মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ দ্বীপেন কুমাৰ বড়া, জয়ন্ত শৰ্মা, ধৰণী লাহন, দ্বিজু ওজা, জয়ন্ত বড়া, অশ্বিনী শইকীয়ালৈ ।
- ডিগবৈ আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থাৰ সম্পাদক ৰাজীৱ ভট্টাচাৰ্য্য আৰু সমূহ সহকৰ্মী বৃন্দলৈ ।
- মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ বন্ধু - অৰূপ, সন্তোষ, বিচিত্ৰ, বিজু, কমল, ৰিংকু, ভাস্কৰ, দীপক, সৌৰভ, পাপু, বিনন্দ, কল্যাণ, উত্তম, প্ৰহ্লাদ, দেৱজিত, পদ্মজা, অজন্তা, দলিমঞ্জুৰী, ৰূপজ্যোতি, নিবেদিতা, চন্দনা, ছাহনাজ, দ্বিপজ্যোতি, অস্মিতা, সুজাতা, তিস্মিতা, বৰ্ণালী, দিপিকালৈ ।
- আলোচনীখন প্ৰকাশৰ সৰ্ব্বদিশতে বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ, উৎসাহ তথা সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা সকলো শুভাকাংক্ষী ব্যক্তি তথা সতীৰ্থলৈ কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো ।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় - কোৰাচ

ৰচনা - ড০ কান্তেশ্বৰ ডেকা / বিমল গগৈ।
সুৰ - ড০ কান্তেশ্বৰ ডেকা / বৰুণ দেৱ।

এয়া অসম দেশৰে প্ৰান্ত
য'ত পনীয়া সোণেৰে প্ৰাণৱন্ত
আছে এক কামনা অনন্ত,
মানৱ হৃদয় প্ৰাণৱন্ত ।।

এখন ছবি এয়া বহুতো ৰঙৰ,
বহুত জনৰ আৰু বহুতো প্ৰাণৰ ;
তথাপিও এই ছবি প্ৰাণেৰে জীৱন্ত,
মানৱ হৃদয় প্ৰাণৱন্ত ।।

সূৰযমুখী আমাৰ এ মন
উৰ্দ্ধমুখী আমাৰ এ মন,
আমি যাওঁ, - শান্তিৰ পোহৰ বিচাৰি যাওঁ,
আমি যাওঁ, - শান্তিৰ জোনাক বিচাৰি যাওঁ ।।

মহা প্ৰলয়ৰ মহাভাৰতৰ
ইতিহাসত আমি পাওঁ
মহান মহান কত শ্ৰেষ্ঠ তুলিকা
মানৱক আমিয়ে বিলাওঁ ।।

ডিগবৈ কলেজৰ কৃতিত্বৰে
দেশ - মাতৃৰ মুখ উজলাওঁ
আমি যাওঁ - জ্ঞানৰ পোহৰ বিচাৰি যাওঁ,
আমি যাওঁ - শান্তিৰ জোনাক বিচাৰি যাওঁ ।।

অনুক্ৰমনিকা

সম্পাদকৰ একলম || ০১ ||

কবিতাকুঞ্জ : অসমীয়া

- তুমি - নিপম কোঁচ - || ০৪ ||
- আস্থা - শশীদেবী ছেত্ৰী - || ০৪ ||
- মাজনিশা - কল্যাণ দাস - || ০৪ ||
- কবিতা - ফণী শৰ্মা - || ০৪ ||
- তথাপি এটি আশা - অমৃত কুমাৰ উপাধ্যায় - || ০৫ ||
- যোৱাগৈ আধাবাটৰ পৰা ঘূৰি - চয়নিকা গগৈ - || ০৫ ||
- শৰত - হৰিকান্ত চেতিয়া - || ০৬ ||
- ল'ৰালি - শ্বাহনাজ বেগম - || ০৬ ||

কবিতাকুঞ্জ : বাংলা

- আমরা সকলেই একই - গায়ত্ৰী দেৱী - || ০৬ ||

কবিতাকুঞ্জ : হিন্দী

- आशा - रक्तिम कोंश - || ०७ ||
- सबेरा - बिंदिया यादव - || ०७ ||
- रिश्ता - संगिता कुमारी - || ०७ ||

কবিতাকুঞ্জ : নেপালী

- जान्दिन म किन - राजीव उपाध्याय - || ০৮ ||
- आँसु - वि. प्र. शर्मा - || ০৮ ||
- के यही प्रेम हो ? - गोमा क्षेत्री - || ০৮ ||

কবিতাকুঞ্জ : ইংৰাজী

- The moonlight Night - Pallabi Das - || ০৯ ||
- My Great India - Rana Ranjan Das - || ০৯ ||
- Teenage Trouble - Tuntun Debnath - || ০৯ ||

অতিথি কবিৰ কবিতা

- আমি চলাথ কৰোঁ যন্ত্ৰণাৰ ভূগোল - ভূপেন গগৈ - || ১০ ||
- তুমি মাতাল হলে ..... - দীপেন কুমাৰ বড়া - || ১০ ||
- প্ৰেমৰ কবিতা - জয়ন্ত শৰ্মা - || ১১ ||
- নদীর তীরের মানুষ - পাৰ্থ সাৰথি দত্ত - || ১১ ||

চিন্তা শিল্প

- Violence and Crime in India - Jayantadeep Dutta - ॥ ১২ ॥
- বৰ্তমান অসমৰ যুৱ উশৃংখলতাত ভোগবাদৰ প্ৰভাৱ - গিৰীশ শইকীয়া - ॥ ১৪ ॥
- Necessity of Education - Sunanda Deb - ॥ ১৬ ॥
- How to lead a happy life - Ambika Kakoty - ॥ ১৭ ॥
- ছিগমাণ্ড ফ্ৰয়েড - সন্ধান যাৰ মানৱ মনৰ ঘন ৰহস্য - অৰূপ কলিতা - ॥ ১৮ ॥
- Music - the Food for the Soul - Priyanka Roy - ॥ ২০ ॥
- স্ত্ৰী শিক্ষা : অতীত আৰু বৰ্তমান - জাহ্নবী সোনোৱাল - ॥ ২১ ॥
- মহাবিদ্যালয়ৰ যুৱ মানসিকতা - প্ৰহ্লাদ বৰুৱা - ॥ ২৪ ॥
- In search of extra Dimensions - Sandeep Sarkar, Paresh Pratim Saikia - ॥ ২৫ ॥
- दहेज - एक सामाजिक बुराई - संजीत कुमार साह - ॥ २६ ॥
- Importance of Commerce in our business World - Sujata Chakraborty - ॥ ২৯ ॥
- पश्चाताप और मनोबल - गुरुपद दे - ॥ ৩১ ॥

অতিথি লেখকৰ প্ৰবন্ধ

- ড০ ভবেনাথ শইকীয়া : জীৱন আৰু কীৰ্ত্তি - দ্ৰোণকান্ত বৰুৱা - ॥ ৩২ ॥

চুটি গল্প

- ৰজাৰ ঘৰৰ ৰাজকুঁৱৰী - সঞ্জনা মৌৰ্য - ॥ ৩৬ ॥
- যৌতুক কেনে আছা - সন্তোষ কুমাৰ ৰায় - ॥ ৩৯ ॥
- The Mystery of Three Mothers - Mousumi Kalita - ॥ ৪২ ॥
- মনত সূৰ্যোদয়ৰ শক্তি - বিনীতা গগৈ - ॥ ৪৩ ॥
- জীৱন লগৰী - তুলুমনী দাস - ॥ ৪৫ ॥
- বহাগত ৰংমনৰ বিয়া - গৌতম কুমাৰ - ॥ ৪৭ ॥
- বালিঘৰ - বুবু গগৈ - ॥ ৪৯ ॥
- সহোদৰ - দেৱজিত শইকীয়া - ॥ ৫০ ॥

ভিন্ন ছন্দ

- অলপ হাঁহি, অলপ অশ্ৰু, অলপ নুবুজা ডাৱৰ - হেমন্ত শৰ্মা - ॥ ২২ ॥

একাংকিকা

- Lunatics - A portrait of Man - Pabitra Bharali - ॥ ৫২ ॥

উপন্যাসিকা

- চকুলো যেতিয়া নদী হৈ বয় - ভাস্কৰ সোনোৱাল - ॥ ৫৯ ॥

মুখামুখি শিতান

- আমাৰ প্ৰশ্ন আপোনাৰ উত্তৰ - ॥ ৬৮ ॥
- **আলোক চিত্ৰ** - ॥ ৭১ ॥

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন - ॥ ৭৪ ॥

- সাধাৰণ সম্পাদক
- সহঃ সাঃ সম্পাদক
- সাংস্কৃতিক সম্পাদক
- ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা সম্পাদিকা
- গুৰু ক্ৰীড়া সম্পাদক
- ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা সম্পাদক
- লঘু ক্ৰীড়া সম্পাদক
- সমাজ সেৱা সম্পাদক
- তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ সম্পাদক
- শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদক

- **খেল সপ্তাহৰ ফলাফল** - ॥ ৮০ ॥
- **লেখক পৰিচিতি** - ॥ ৮৩ ॥
- **ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ প্ৰাক্তন সম্পাদক সকল** - ॥ ৮৪ ॥

****

****

**

সম্পাদকৰ একলম

সাহিত্য :

সাহিত্য হৈছে মানুহৰ চিন্তা চৰ্চাৰ উৎস । যাক অধ্যয়ন কৰিলে সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ ইতিবৃত্তৰ কথা মনলৈ আহে । সাহিত্য হ'ল এটা জাতিৰ আশা-আকাংক্ষা, আনন্দ বেদনা আৰু ভাৱ-কল্পনা প্ৰকাশৰ থল । সাহিত্যৰ যোগেদি জাতিৰ মানসিক বিকাশ, সৌন্দৰ্য্যবোধৰ ধাৰা লক্ষ্য কৰা যায় আৰু অতীত বৰ্তমানৰ পৰিচয় আৰু ভৱিষ্যত জীৱনৰ সম্ভাৱনাৰ ইংগিত পোৱা যায় । কোনো জাতিৰ শিক্ষা-দীক্ষা, কলা-সংস্কৃতি আৰু সমাজৰ প্ৰকৃত পৰিচয় লাভ কৰিবলৈ সেই জাতিৰ সাহিত্য অধ্যয়ন অপৰিহাৰ্য্য । এটা জাতিৰ ইতিহাস নিৰ্ণয় কৰে সাহিত্যই ।

সাহিত্য সম্পৰ্কে যোৱা আঢ়ৈ হেজাৰ বছৰতকৈও অধিক কাল চিন্তা-চৰ্চাৰ অন্ত নাই । অৱশ্যে বৰ্তমান সময়ত সাহিত্য অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত নতুন নতুন দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু এনে দৃষ্টিভংগীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাদানকো প্ৰভাবিত কৰিছে । কিন্তু এয়াইতো সত্য । সময়ৰ লগে লগে সাহিত্যৰ পৰিৱৰ্তন ঘটিলেও ইয়াৰ বুকুতে উঠি ফুৰিছে একো একোটা জাতিৰ সত্বা । আন কথাত সাহিত্যই জন্ম দিয়ে ন ন লেখকৰ, ন ন শিল্পীৰ, ন ন দাৰ্শনিকৰ । সেই জন্মই মানুহৰ অনৈক্যৰ মাজতো স্থাপন কৰে ঐক্যৰ । সাহিত্যৰ এই আপুৰুগীয়া গুণেই মানৱ জীৱনৰ ভৱিষ্যত ।

সাহিত্য আৰু আলোচনী :

কেৱল মাটি চহ কৰি ৰাখিলে নহব তাত বীজো চটিয়াব লাগিব আৰু বীজৰ অংকুৰণৰ কাৰণে নানান কৌশলো অৱলম্বন কৰিব লাগিব । নহ'লে বীজৰ পৰা পুলি পোখা মেলিব কেনেকৈ । সাহিত্য সৃষ্টি কৰি ৰাইজৰ মাজত বিলাই দিব লাগিব । নহ'লে ৰাইজে ইয়াৰ সাৰমৰ্ম দেখোন বুজিয়ে নাপাব । আজৰি সময়ত মানুহৰ একমাত্ৰ সংগী কিতাপ । বুঢ়া বয়সত মানুহে কথা পতাৰ সংগী বিচাৰি নাপায় বা পালেও তেনে এক দীৰ্ঘ সময় ধৰি নাপায় । উপায় নাপাই পিৰালিতে হামিয়াই হিকতিয়াই বহি উদাস মনে লক্ষ্য কৰে কোনোবা এটি বস্তুলৈ । তেওঁৰ চিন্তা কেতিয়ানো তেওঁৰ মৃত্যু হয় । কিন্তু তেওঁ যদি শিক্ষিত হ'ল হেঁতেন তেওঁ কিতাপৰ মাজতেই বিচাৰি পালেহেতেন সংগী । অৱশ্যে এই কথা গাৱঁলীয়া ঠাইতহে বেছি প্ৰযোজ্য । এইষাৰ কথা কবলৈ যাওঁতে ভলটেয়ৰে কোৱা এষাৰ কথালৈ মনত পৰিছে । তেওঁ কৈছিল - "কিতাপেই পৃথিৱী খনক শাসন কৰিছে । যি সমাজত কিতাপ নাই , সেই সমাজ থকা নথকা একে কথা ।" কথাষাৰৰ তাৎপৰ্য্য সচাঁকৈ ব্যাপক আৰু স্পষ্টজনিত । কাৰণ কিতাপ নোহোৱা হ'লে সিদিনাৰ সৌ-পৃথিৱী খন আজিৰ দৰে জাক জমক নহ'ল হেঁতেন । পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ভাষাত ৰচিত সাহিত্যই প্ৰতিটো ভাষাৰ জাতি গঠনত যি অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে সি সচাঁকৈয়ে অপূৰ্ব । ইয়াৰোপৰি বিভিন্ন ভাষাৰ আলোচনী আৰু সংবাদ পত্ৰসমূহতো আছেই । মানুহে এই আলোচনী আৰু সংবাদ পত্ৰৰ যোগেদিয়েই প্ৰথমে মনৰ ভাৱসমূহ প্ৰকাশ কৰিবলৈ উপযুক্ত থল বিচাৰি পাইছে ।

গ্ৰামাঞ্চলত অৱশ্যে ইয়াৰ পৰিসৰ কম । যদিও আলোচনী আৰু সংবাদ পত্ৰসমূহৰ পৰিসৰ নগৰ অঞ্চলত প্ৰচুৰ, গাওঁ অঞ্চলত ইয়াৰ পৰিসৰ ঠেক । মুষ্টিমেয় লোকেহে এইবোৰ পঢ়াৰ সুবিধা পায় । গাওঁ অঞ্চলত যাতায়তৰ যেনে অসুবিধা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো তেনে অসুবিধা । নগৰ-চহৰত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা দ্ৰুতগতিত আগবাঢ়িছে যদিও গাওঁ অঞ্চলত লেহেম গতিত আগবঢ়া দেখা যায় । ইয়াৰ মূলতে হল চৰকাৰৰ অৱহেলিত শিক্ষা ব্যৱস্থা ।

বাৰু ই যি কি নহওঁক, এই সৃষ্টিশীল সাহিত্য সমূহে প্ৰত্যেক জাতিৰ সংস্কৃতি বজাই ৰখাত সহায়ক হৈছে আৰু বহু সাহিত্যানুৰাগী ব্যক্তিয়ে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভা উদঙাই দিয়াত সমৰ্থ হৈছে ।

সাম্প্ৰতিক আলোচনী সমূহ লক্ষ্য কৰিলে বহুক্ষেত্ৰত ইয়াৰ দুৰ্বল ৰূপহে দেখা যায় । ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল বেটুপাতত নাৰীৰ অৰ্ধনগ্ন ছবি ছপা কৰাতো। অৱশ্যে সকলো আলোচনীতে বুলি কলে ভুল হব । সামাজিক যিবোৰ আলোচনী, ইবোৰত ইয়াৰ প্ৰধান্য বেছি । এজন মহৎ লোকে কৈছিল - "সাজ পোছাকে মানুহক সুন্দৰ কৰি নোতোলে, সু-ব্যক্তিত্বইহে মানুহক সুন্দৰ কৰি তোলে ।" কিতাপ খনৰ বেটুপাতটো সুন্দৰ হলেই কিতাপখন সুন্দৰ হোৱাটো নুবুজায়, যদিহে লেখনীসমূহ উন্নতমানৰ নহয় । এচামে ইয়াৰ যুক্তি যুক্ততালৈ লক্ষ্য কৰা নাই, তেওঁলোকৰ লক্ষ্য, কিতাপখন নাইবা আলোচনীখন সোনকালে বিক্ৰী হৈ যোৱাটো । এনেবোৰ বেমেজালিৰ ফলতে সমাজৰ এচামে বেয়া কামবোৰত লিপ্ত হৈ পৰিছে । ইয়াৰ ফলতে জাতিৰ লগতে সমাজৰ বিস্তৰ ক্ষতি হৈছে। সেয়েহে এনেবোৰ আলোচনী

প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত বাধা প্ৰদান কৰাত দেশৰ প্ৰতিজন লোকেই দৃঢ়পৰ হব লাগে।

সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতি :

নানা ৰঙৰ তুলিকাৰে সেউজ দলিচা আঁকা অতীতৰ সেই সোণোৱালী দিনবোৰ এতিয়া নাই। কাল ধুমুহাই আহি যেন সেই দিন উৰুৱাই লৈ গ'ল ক'ৰবালৈ। আনকি জীৱনৰ ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজত লাভ কৰা স্মৃতিবোৰ ৰোমন্থন কৰাৰো কাৰো সময় নাই। চৌদিশে কেৱল বিদ্ৰোহৰ ভয়াল ঝংকাৰ। দুচকুত যি বিন্দু বিন্দু স্বপ্ন অংকিত কৰা হৈছিল, তাকো মচি পেলোৱা হ'ল। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল কোনেনো আনিলে বিদ্ৰোহ? কিয়নো মচি পেলোৱা হ'ল সপোনবোৰ? নানা ৰঙৰ দলিচাখন কিয়নো আজুৰি ফালি পেলোৱা হ'ল? ইত্যাদি ইত্যাদি এশ এবুৰি প্ৰশ্ন। কিন্তু এই সমস্যাবোৰ যিমানেই বেছি হৈ নাহক কিয়, তাৰ বাবে দেশৰ যুৱচামে ঐক্যবদ্ধ হৈ ইয়াৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ হ'কে চিন্তা কৰাটোহে কাম্য। দৈনিক নতুন নতুন সমস্যা গা কৰি উঠিছে। এচামে দেশপ্ৰেমৰ সাজ পিন্ধি নিজৰ স্বাৰ্থত লিপ্ত হৈ পৰিছে। এই সকল দেশৰ তথা সমাজৰ ঘাই শত্ৰু। তাৰোপৰি এসময়ত "মোৰ ভাৰত মহান", "ভাৰত কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ" বোলা পংক্তি বোৰ ভাবিলে এতিয়া নিজৰ ওপৰতে ধিক্কাৰ ওপজিব। ধনীক শ্ৰেণী সদায়েই উৰ্ধত হৈয়ে দেখা দিব আৰু দুখীয়া শ্ৰেণী সদায়েই নিম্ন পৰ্য্যায়তেই থাকিব, এইটো কিহৰ কাৰণে? গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষ, দূৰ্নীতি, হত্যা লুন্ঠনৰ কথাতো বাদেই দিলো। কিন্তু সকলোৱেইতো মানুহ; মানুহেই মানুহৰ প্ৰতি এনে ভয়ংকৰ ভাব পোষন কৰিলে 'পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী মানুহ' বুলি কোৱা কথাষাৰো ভাবিলে বিপৰীত যেনহে লাগে।

আমাৰ সমাজত এনে লোক আছে, যাৰ কাৰণে ধন আলাউদ্দিনৰ বন্তি। কিন্তু তাৰ বিপৰীতৰ কথা ভাবিলে ইয়াৰ সংখ্যা লেঠাৰি নিছিগা। স্কুল-কলেজত পঢ়ি থকা কিছুমান ছাত্ৰৰ বাবে 'এডমিছন' ফিজ', 'ফৰ্মফিলাপৰ ফিজ আদি সময় মতে দিয়াটোও সম্ভৱ নহয় কেতিয়াবা। এনেবোৰ সমস্যাৰ বাবেই স্কুল কলেজ বহু ছাত্ৰই ত্যাগ কৰিব লগা হয়। তেনেকৈয়ে বাঢ়ি যায় দেশৰ নিৱনুৱা সমস্যা। কিন্তু ইয়াৰ সমস্যা চৰকাৰে সমাধান কৰিব পাৰিছেনে? তাৰফলতেই উদ্ভৱ হৈছে বিদ্ৰোহী সংগঠনৰ। বাঢ়ি গৈছে হত্যা লুন্ঠন, দেখা দিছে দেশত অৰাজকতাৰ। মানুহক হত্যা কৰাটো কুকুৰ মেকুৰীৰ দৰে হৈ পৰিছে। যাৰ যেনে ইচ্ছা তেনেকৈয়ে হত্যা কৰিব লৈছে। মানুহ যেন মানুহ হৈ থকা নাই, মানুহ যেন এতিয়া পশুলৈ পৰিৱৰ্তন হ'ল। ঐক্য আৰু শান্তি অনাৰ নামত নিৰীহ লোকৰ ওপৰত অত্যাচাৰ। হাজাৰ হাজাৰ নিৰপৰাধী লোকৰ ওপৰত চলা অত্যাচাৰে জানো প্ৰজাৰ শান্তি ঘুৰাই অনাৰ ইংগিত দিয়ে? অশান্তিয়ে শান্তি নানে, বৰং বঢ়াই। যুদ্ধ বিগ্ৰহে মাথোন অংকিত কৰি যায় একোখন ভগ্ন পৃথিৱীৰ ভগ্ন সমাজ এখনৰ ছবি য'ত কেতিয়াও এখন শান্তিৰ সমাজৰ কথা চিন্তাই কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু আমি এনে কেতিয়াও নিবিচাৰো। আমি বিচাৰো শান্তি, সম্প্ৰীতিৰ একতাৰ জৰী।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা :

সাহিত্যানুৰাগী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সাহিত্যৰ প্ৰতি কিমান দক্ষ তাক উদঙাই দিবলৈ মহাবিদ্যালয়ত 'প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা' এখনৰ গুৰুত্ব অধিক। তেওঁলোকে প্ৰথমতে সৰু সৰু আলোচনী বোৰতে নিজৰ প্ৰতিভা বাহিৰ কৰাৰ সুযোগ লাভ কৰে। নিজৰ মনতে সুপ্ত হৈ থকা প্ৰতিভাক প্ৰকাশ কৰাৰ যি ক্ষমতা, সেই ক্ষমতা আনি দিয়ে এনে আলোচনী বোৰে, এনেদৰে জন্ম হয় বহু সাহিত্যিকৰ। পৃথিৱীৰ বহু সাহিত্যিকৰ জন্ম এনেদৰেই হৈছে। আজিৰ ছাত্ৰ কালিলৈ দেশৰ নাগৰিক। দেশৰ নাগৰিক হিচাপে তেওঁ কৰিব লাগিব দেশৰ বাবে বহু কাম। সেই ছাত্ৰই গঢ় দিব লাগিব মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ এই আলোচনী সমূহৰ যোগেদি। প্ৰতিজন ছাত্ৰই নিজৰ বিচাৰ বুদ্ধিৰ মাজেৰে গঢ়ি তুলিব লাগিব মহাবিদ্যালয়খনৰ একতা। সেয়েহে মহাবিদ্যালয় এখনত সাহিত্য বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত আলোচনী এখনৰ প্ৰয়োজনীয়তা অতি জৰুৰী।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী :

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মৰ কিছুদিনৰ পিছৰ পৰাই প্ৰকাশিত হৈ আহিছে। মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো স্বৰূপৰ সমাবেশ ঘটিছে এই আলোচনী সমূহৰ যোগেদি ১৯৭২-৭৩ চনত ডম্বৰু শইকীয়াৰ সম্পাদনাত।

আলোচনীৰ আঁৰত :

মনত এক অদ্ভুত সাহস তথা কিছু আবেগ, অনুভূতিৰ মাজতে ২০০২-০৩ বৰ্ষৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছিলোঁ। কাৰ্য্যভাৰ হাতত লোৱাৰ কিছুদিনৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'সময়'ৰ উন্মোচন

কৰা হয় । প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন উলিয়াওতে বিশেষ দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়াই তত্বাবিধায়ক অধ্যাপক পবিত্ৰ ভৰালীদেৱ আৰু মোৰ ছাত্ৰবন্ধু কেইজনমানে ।

আলোচনীৰ কাৰ্য্যভাৰ হাতত লোৱাৰে পৰা মনত এক অনামী আশংকাই বাহ লৈছিল যদিও কিছু আনন্দিত হৈছিলো । বহু ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেৰে মোৰ সম্পাদনাৰ কাম হাতত তুলি ল'লো । তেতিয়াই ভাব হৈছিল আলোচনী এখনৰ সম্পাদনাৰ কাম হাতত লোৱাটো সহজ নহয়। তথাপিও সম্পাদনাৰ কাম হাতত ল'লো যেতিয়া মনত এক সাহস লৈ আগবাঢ়িলো সম্পাদনাৰ কামত । এখন আলোচনী প্ৰকাশ কৰিবলৈ যাওঁতে বহুত সমস্যাৰ সৈতে মুখামুখি হব লাগে । ইফালে আলোচনী প্ৰকাশত উপযুক্ত পুঁজিও সীমিত আৰু লেখনীৰ সংখ্যাও তেনেই নগণ্য । ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সমূহৰ পৰা লেখনী বিচাৰি জাননী দিয়া হৈছিল যদিও সময় মতে মোৰ হাতত লেখনী আহি নপৰিল । সেয়েহে ভাব হৈছিল মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্য চৰ্চাত অৱহেলা কিয় ? ইয়াৰ পাছতো যি কেইটা লেখনী মোৰ হাতত পৰিছিল উন্নতমনদণ্ডৰ নাছিল । সেয়েহে প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক সকলৰ দৰে মোৰ হাতত পৰ্য্যাপ্ত পৰিমানে লেখনী নপৰাৰ বাবেও আলোচনী খন প্ৰকাশ ক্ষেত্ৰত বহুদিন পিছুৱাই গল । তাৰোপৰি মোৰ কিছুমান ব্যক্তিগত সমস্যাৰ বাবেও এয়া সোনকালে হৈ নুঠিল । তথাপিতো যিমান পাৰো সোনকালে উলিওৱাবলৈ যৎপৰোনাষ্টি কৰা চেষ্টাত আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰা সম্ভৱ হৈ উঠিল । অৱশ্যে কেই গৰাকীমান শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰবন্ধুৰ সহযোগতহে ই সম্ভৱ হ'ল ।

এই সংখ্যাৰ আলোচনীখন কেইটামান নতুন দিশ সামৰি লবলৈ আগবাঢ়িছিলো যদিও সেয়া হৈ নুঠিল যেন লাগে । কাৰণ নতুনত্বৰ যি প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছিলো সেই প্ৰচেষ্টামতে আগুৱা নহ'ল । তথাপিও যি পাৰো নতুনত্বৰ আভাস দিবলৈ চেষ্টা কৰিলো । বহুত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে লেখনী দিছিল যদিও উন্নতমানদণ্ডৰ নোহোৱা বাবে কিছুমান বাতিল কৰোৱা হৈছে । কাৰণ ব্যাকৰণগত শুদ্ধতাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত‌হে এইবোৰ বাচনি কৰা হৈছে । বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰকাশ নকৰাৰ বাবে মোক বিব্ৰত কৰি তুলিলেও উপায় নাই । বহু চিন্তা চৰ্চা আৰু অনুশীলনৰ চেষ্টাতহে একোটি ভাল লেখনীৰ জন্ম দিব পাৰি । সকলো সমস্যাক আওকান কৰি ষষ্ঠবিংশতিতম সংখ্যাটি প্ৰকাশ কৰি উলিয়ালো। সহৃদয় পাঠক পাঠিকাই আলোচনীখন আদৰি ল'লে মোৰ শ্ৰম সাৰ্থক হোৱা বুলি ভাবিম ।

<u>সামৰণিত</u> :

২০০২-০৩ বৰ্ষৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী সম্পাদক পদত অধিষ্ঠিতকৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ - ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ । কোনো আলোচনী সম্পাদনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মোৰ জীৱনৰ এয়েই প্ৰথম অভিজ্ঞতা । সেয়েহে ইয়াত কিছু ভুল থকাতো স্বাভাৱিক । আলোচনী এখন প্ৰকাশ কৰা কিমান কঠিন কাম তাক ব্যৱহাৰিক দিশৰ পৰাহে অনুভৱ কৰিব পাৰি । বহু ঘাত-প্ৰতিঘাত আৰু অভিযোগৰ মাজেৰে অতিক্ৰম কৰি সময়মতে আলোচনীখন আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিবলৈ পাই মই অতি সুখী হৈছো । প্ৰেছৰ ভুল আদিকে ধৰি অনভিজ্ঞ ব্যক্তিৰ সম্পাদনা হেতু বৈ যোৱা ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ । যিসকল বন্ধু বান্ধৱীৰ লেখনীৰ চেষ্টাত আলোচনীখনে পূৰ্ণতা লাভ কৰিলে সেইসকল বন্ধু বান্ধৱীলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা চিৰদিন থাকিব । এইখিনিতে মই মোৰ সহৃদয় লেখক লেখিকা সকললৈ একান্ত অনুৰোধ জনালো যে তেওঁলোকে যেন আৰু উন্নতমানৰ লেখা লিখিবলৈ চেষ্টা কৰে । সৰুতে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পঢ়া কবিতা এটিলৈ মনত পৰিছে "এটুপ এটোপ কৰি, ডাৱৰৰ পানী পৰি, ভৰি গ'ল বহল সাগৰ ---" এই কবিতাটিৰ মূলভাৱকে লক্ষ্য ৰাখি আগবাঢ়ি যোৱাত আপোনালোকৰ সহায়ক হব বুলি মোৰ একান্ত বিশ্বাস ।

শেষত আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাৰ বাবে সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা ছাত্ৰবন্ধু ভাস্কৰ, অৰুপ, অশ্বিনী, সন্তোষ, ধৰণী, ৰাজীৱ, দ্বিজু, বিজু, জয়ন্ত, দেৱজিত, হৰিকান্ত, সৌৰভ, পিংকু, দীপক, পাপু, প্ৰহ্লাদ আৰু ছাত্ৰী-বান্ধৱী পদ্মজা, অজন্তা, বৰ্ণালী, নিবেদিতা, চন্দনা, দ্বিপজ্যোতি, সঞ্জয়, বিকাশ, জিতেন্দৰ আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ । শেষত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি সম্পাদকৰ একলম সামৰিছোঁ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ।
জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ।।

বিনীত,

শ্ৰী ফণী শৰ্মা
আলোচনী সম্পাদক
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ
একতা সভা ২০০২-০৩

তুমি

নিপম কোঁচ

তুমি যদি ফুল হোৱা
কাঁইট হৈ পহৰা দিম
তুমি যদি নিজৰা হোৱা
নদী হৈ প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ দিম
তোমাৰ যদি দুখ হয়
সুখৰ ভাগো দিম
তুমি যদি গুচি যোৱা
পোহৰ পথে বাট চাই থাকিম ।

আস্থা

শশী দেৱী ছেত্ৰী

সেই বালক ফটা কাপোৰ পৰিধান কৰা ।
পাতল ক্ষীণকায় শৰীৰ ।
উজলি আছিল চেহেৰাত,
অসীম কষ্ট আৰু বেদনা ।
আকৌ কিয় তুমি তাৰ
পৰিচয় বিচাৰি আছা ?
গৌৰৱ আছে, আমাক তোমাৰ
পৰিচয় দিয়া আৰু লোৱা আস্থাত ।
তাৰ শৰীৰে নকৰেনে
মানৱতাৰ চিত্ কাৰ ?
তাৰ হৈ থকা নাইনে বিৰক্তিৰ ভাৱ ?
বৈ থকা নাইনে বিৰক্তিৰ ভাৱ ?
বৈ থকা নাইনে চেহেৰাৰ ক্ষণে ক্ষণে
জীৱিত আত্মাৰ ৰহস্য জীৱন আৰু মৰণ ?
খং ধ্বনী কৰি আছিল তাৰ ফটা কাপোৰে
কৰি আছিল আমাৰ মানৱতাক চিৰাচিৰ ।
আকৌ তুমি থিয় দি আছা পৰিচয় লোৱাৰ শাৰীত,
ভাৱা তুমি কৰবাত ওলাই অহা নাইতো এই শাৰীত ।
আস্থা নহয় এইটো তোমাৰ পৰিত্যাগ ।
শুনিব নোখোজা তাৰ মৌনতা ।
তোমাৰেই আস্থাৰ ওপৰত বৈ আছে তাৰ আস্থা ।
দিব নোৱাৰা যদি তুমি কৃতজ্ঞতা তেন্তে সমাপ্ত কৰি দিয়া তোমাৰ কৃতজ্ঞতা
সেইবাবে পৰিচয় লোৱাৰ দিশত লগাই দিয়া তুমি প্ৰশ্ন চিহ্ন ?
নহ'লে
বজ্ৰপাত কৰিয়েই থাকিব সেই মাউৰা ল'ৰাৰ প্ৰতিবিম্বই ।

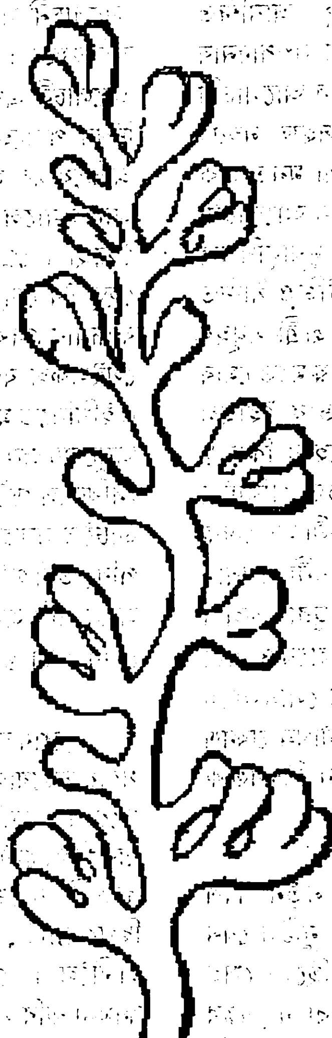

মাজ নিশা

কল্যাণ দাস

এতিয়া মাজ নিশা
আগচোতালৰ বননি ডৰাত
নিয়ৰ সৰিছে,
কেউদিশ নিস্তব্ধ,
আলিকাষৰ নিয়ন লাইট কেইটা
আৰু মোৰ দুচকু সাৰে আছে
মাজনিশা ...
হঠাৎ, এয়া কিহৰ শব্দ !
কাণ স্যাৰ কৰি ৰলো ...
ভাৱনাৰ উকা কাগজত
ৰং তুলিকাৰে কোনোবাই
সপোন বুলাইছে নেকি !
এতিয়া পুনৰ নিস্তব্ধ
মোৰ দুচকু শুইছে
পিছে, চকুৰ পাতত জুপুকা মাৰি থকা
সপোনবোৰে নিদ্ৰাৰত চকুযুৰিক
শাস্তি দিয়াৰ ষড়যন্ত্ৰ ৰচিছে।
পিছ চোতালত নিস্প্ৰভ জোনটোৰে
সেউজীয়া পোহৰ যাচিছে,
জোনাক তথাপি অকলশৰীয়া
কিয়নো এতিয়া যে মাজনিশা ।

কবিতা

ফণী শৰ্মা

১.
প্ৰায়েই যাওঁ
তেওঁক লগ পাবৰ বাবে
দেখিলেও থমকি ৰওঁ
মাতিবই নোৱাৰোঁ
মই যে বোবা
হাত মেলিবই নোৱাৰোঁ
দুয়োখন হাত কোঙা
তথাপিও যাঁও
আৰু আহোঁ ।
২.
কিয় চোৱা ইমান কৰুণ চাৱণিৰে
বিচাৰিছা কি
দিবলৈকে আছেবা কি
দুটুপাল চকুলো
এখনি ঠুনুকা হিয়া
আৰু দুহাতত শূন্যতাৰ বাহিৰে যে
একোৱেই নাই
মোৰ অনুৰোধ তুমি তেনেদৰে নাচাবা ।

যোৱাগৈ আধা বাটৰপৰা ঘূৰি

চয়নিকা গগৈ

শীতৰ সেমেকা নিশা
শুভ্ৰ কুঁৱলীৰ মাজে মাজে
তুমি আহিছা

সচাঁই আচৰিত হৈছো

তুমি চাগে নাজানাই
মোৰ হৃদয়ৰ পঁজাত থকা
কজলা শেলুবৈৰ কথা
তাত যে হালধীয়া পোহৰ পৰিছে

যোৱাগৈ আধা বাটৰপৰা ঘূৰি

জুমি নাচাবা
তোমাৰ দুচকুও কজলা হ'ব
হেঁপাহেৰে ৰোৱা শেৱালীজোপাৰ
তলতো এখন্তেকো নৰবা
তাৰ পাহিবোৰ গাত পৰিলে
সচাঁকৈয়ে বেজাৰ পাবা

দুচকু মুদি মোৰ বাবে
ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা নকৰিবা
চকু মেলি এন্ধাৰ দেখা পাবা

জীৱনৰ বাটত কেতিয়াবা
নষ্টালজিয়াত ভুগিলে -
মোক খং নকৰিবা
মাথো কবা
'ভালেই হ'ল'

সেয়ে দুনাই কৈছো
যোৱাকৈ আধা বাটৰ পৰা ঘূৰি । ❑

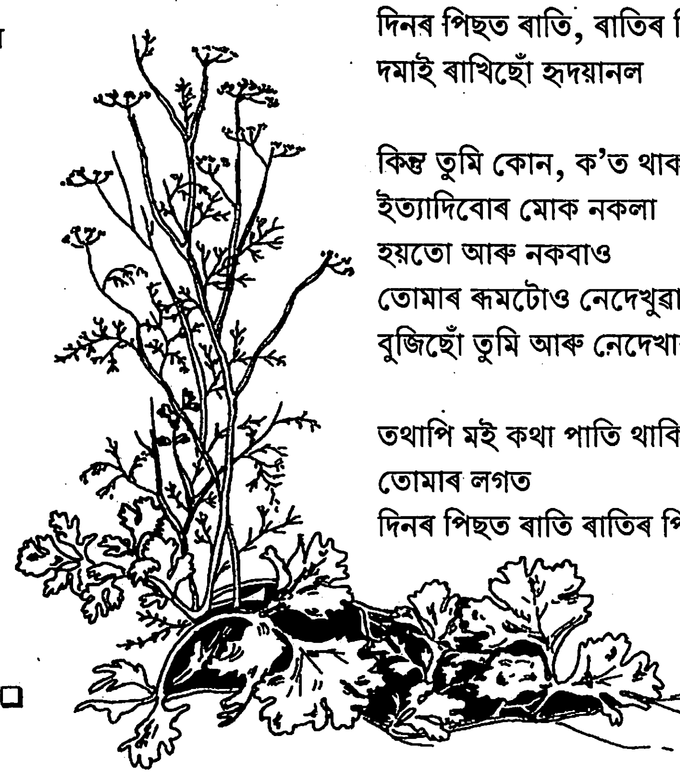

তথাপি এটি আশা

অমৃত কুমাৰ উপাধ্যায়

তুমি বুলি মই কথা পাতিছিলোঁ
স্মৃতিৰ লগত
কালত সেয়াও বিস্মৃত হ'ল

এতিয়া বেলিকে তুমি বুলি
হাহোঁ, কথা পাতোঁ
দিনান্তত বেলিটিও হেৰাই যায়

আকৌ ৰাতিটো চন্দ্ৰমাৰ লগত কটাওঁ
কিন্তু আঁউসীত চন্দ্ৰমায়ো চকু জপায়
হায় ! তেতিয়া মই তৰাকে তুমি কৰি লওঁ

এনেকৈয়েতো পাৰ কৰি আছোঁ
দিনৰ পিছত ৰাতি, ৰাতিৰ পিছত দিন
দমাই ৰাখিছোঁ হৃদয়ানল

কিন্তু তুমি কোন, ক'ত থাকা
ইত্যাদিবোৰ মোক নকলা
হয়তো আৰু নকবাও
তোমাৰ ৰূমটোও নেদেখুৱালা
বুজিছোঁ তুমি আৰু নেদেখাবা কেতিয়াও ...

তথাপি মই কথা পাতি থাকিম
তোমাৰ লগত
দিনৰ পিছত ৰাতি ৰাতিৰ পিছত দিন ... ❑

শৰত

হৰিকান্ত চেতিয়া

সেউজবুলীয়া প্ৰকৃতিৰ বুকুত
ৰূপৰ বহন চৰে ।
লুইতৰ পাৰত কঁহুৱা ফুলে,
মলয়া বতাহত নাচে !!
শেৱালী ফুলৰ মধুৰ গোন্ধে,
উতলা কৰিছে মন.!!
শৰতৰ নিশাৰ
জোনাকেও আজি,
ঢালি দিলে ৰং !!
ৰূপালী নদী
ৰূপালী বালি,
গছ, - বন লতিকাওঁ
ৰূপালী আজি !!
তৰা ভৰা আকাশত
পোহৰৰ মেলা,
আকোৱালী লম যেন
নিলগৰ পৰা !!
বিনন্দীয়া প্ৰকৃতিৰ
মোহনীয়া শৰতে,
নমাই আনে ধৰালৈ
শান্তিৰ সঁফুৰা !!
ত্যাগৰ মহিমাৰে
চিৰদিন হওঁক শৰত
সম্প্ৰীতিৰ প্ৰেৰণা !! ❑

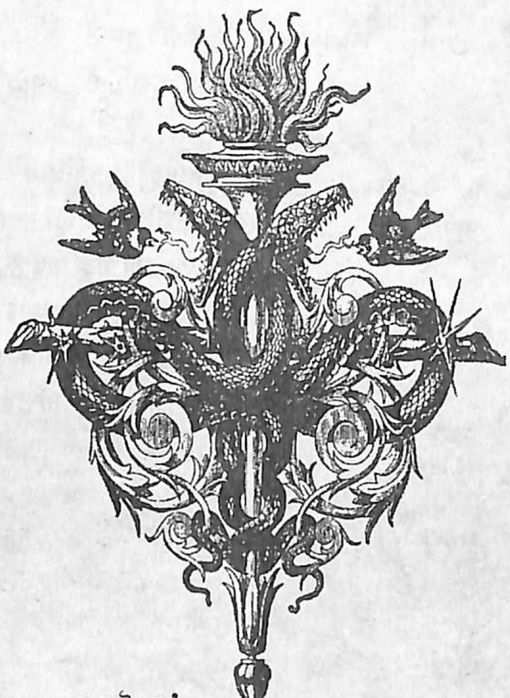

ল'ৰালি

শ্বাহনাজ বেগম

ওঠৰতা বসন্তই ও পাহৰাব পৰা নাই অ'
তোৰ কোমল মাত
জুনুকাৰ ৰুণজুন, ৰুণজুন---
আৰ তাৰ কোঁচ বাগৰি যেন
দুপৰৰ বতাহত এতিয়াও
দুলি দুলি আহি থাকে
তোৰ শৰীৰৰ গোন্ধ ।
নদী ওভতি নবয়;
চিৰস্থায়িত্ব পৃথিৱীৰ নিয়ম নহয়,
হোৱা হ'লে - !
-ঘূৰি গ'লোহেতেন তোৰ কাষলৈ ।
ওঠৰতা বসন্তই ও তোক পাহৰাব পৰা নাই অ' ❑

বাংলা

আমরা সকলেই একই

গায়ত্রী দেবী

একই একই একই
আমরা সকলেই একই ।
নাই কোন ভেদাভেদ,
আমরা সকলেই একই ।
ভারতে এক জাতি মনুষত্বের
নাই ভেদাভেদ রক্তে, বর্ণে, ভাষায় ।
আমরা সকলেই গাহি সত্যের জয় গান ।
মিলনের মধ্যে ঐক্য মহান ।
নানা জাতি, নানা ভাষা, নানা পরিচয়,
তথাপি সকলের মধ্যে ভাবের উদয়,
একই একই একই
আমরা সকলেই একই ।
সকলের উপরে একই ঈশ্বর,
এই ভাব সকলকে দিল
ঐক্যের পরিচয় ।
একই একই একই
আমরা সকলেই একই ।

নাই ভেদা ভেদ সূর্য, চন্দ্র, তারকায়
তাহারা সকলেই ভাই ভাই ।
নাহি জানি, নাহি পারি, নাহি বুঝিতে
সবার মাঝে অভেদ কোথায় ?
ভারতের মাটি, জল, বায়ু
আমাদের দিল মিলনের পরিচয়
একই একই একই
আমরা সকলেই একই ।
ভারত মাতা আমাদের দিলেন সংস্কার
সবার উপরে মানুষ মহান
তাহার উপরে কেহ নাই ।
একই একই একই
আমরা সকলেই একই । ❑

सबेरा

बिन्दिया यादव

घनघोर अंधेरा को चीरकर
देखो फिर हुआ सबेरा,
सूरज की चमकती किरणों से
हुआ फिर उजियारा जीवन में,
चंचल हवाओं का वह झोंका,
फिर चिड़ियों की वह मधुर चहचहाहट,
फिर फूलों की महकती खिलखिलाहट,
फिर कोयल के वे मधुर गीत
फिर मिले हर मन को मनके मीत ।
होठों पर हँसी मन में संगीत
घनघोर अंधेरा को चीरकर
देखो फिर हुआ सबेरा,
मिट गाया दुखों का अंधेरा,
फिर खिल उठा एक नया सबेरा ॥ ❑

आशा

रक्तिम कौशं

कितना मैं सहूँ,
तनहा क्यों रहूँ ।
कितना मैं करुँ इँतजार ।

मुझको है यकीन,
एक दिन तो सही
समझोगी सनम तू मेरा प्यार ॥

ये रास्ते, ये दूरियाँ ---
किस बात की मजबूरियाँ ।
तोड़ दे रस्म-रीति की हर दीवार ॥ ❑

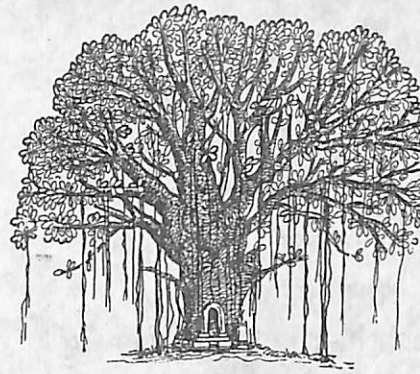

रिस्ता

संगीता कुमारी

एक रिस्ता जो अभी बन रहा था
टूटने लगा बनने से पहले ।
एक सहारे से उठते थे हम
गिर गए मगर संभलने से पहले ॥
जलने लगे जो उम्मीदों के चिराग
बुझा दिए गए जलने से पहले ।
कदम जो बढ़े आप के दिशा में
रुक गए वहीं से पहले ॥
सीखनाथा आप से मुस्कुराना
रुला दिया हमें हँसने से पहले ।
भिक्षा के लिए जो हमने झोली फैलायी
खींच लिया दामन कुछ देने से पहले ॥
परिभाषा जीवन की खोजने जो निकले
जिन्दगी छिन गई जीने से पहले
एक महल बनाया सपनों की दुनिया में
गिर गए नींव रखने से पहले ॥
क्या यही अर्थ होता है रिश्तों का
'जो टुटने लगता है बनने से पहले ? ❑

आँसु

बी. प्र. शर्मा

आँसु आयो एक बुदं नयनमा
मँ जाउँ कसको शंरण मा ॥
आँसु आउँदो रहेछ दुःख पर्दा
तर किन ? सुखमा पनि आँसु
आउनै ??---
दुखको आँसुले शरीर सुकाउने,
सुखको आँसुले शरीर गदमदाउने ॥
आँसु एक तरल पदार्थ हो
तर यसमो तातपर्य के हौ ?
ऑसु त एकप्रकार को मणि हो
तर यसको स्वरुप मोलेर जान्दछ को (??
आँसु लाई बिषय गरी
कबिहरुले कबिता लेखे अनेक
बार-बार यौत एकं दिब्य रसायन हो । □

के यही प्रेम हो ?

गोमा क्षेत्री

अहिले तिमी ---
मेरो हृदयको भित्री कोठामा
अँध्यारो हुँदा आकाशमा हैर्छु
जसरि तिमी हेछैऊ ---
'अपेक्षा' सरल शब्द दूईकौ लागि
तिम्रो मुटु भित्र छ
मेरा पयाँ नयाँ भाषाहरु
दुर्द आखाँमा तिम्रो प्रेम र म
औसीको अँध्यारो रातमा
तिपो नीलो आकाशको जुन भरुर
धुन् खोजछु तिम्रो हुदयको गभीरतालाई ॥ □

जान्दिन म किन ?

राजीव उपाध्याय

हिजो म खुशी थिऊँ
तर गबाई थौह थिस्म
म किन खुशी यिदाँ ।
म खुशी यिहाँ
तरमलाइ भौह रहेवध कि,
म दुखी शिहाँ ।
हिजो म खुशी शिडाँ
हिजो म दुखी शिहाँ
तर मलाइ शाहै रहेनछ कि,
म दुखी शिहाँ।
म दुखी शिहाँ,
तर मलाइ शाहै छैन, हिजो
म किन दुखी शिहाँ।
सुख र सुख गाउदै सोलामा
लिदार हिड़दै रहेछ,
तर मलाई शहै रहेनछ कि
म हिड़दै शिहाँ । □

THE MOONLIGHT NIGHT

Pallabi Das

On the last moonlight night,
When I and you were together.
We were talking of the future,
You had asked me then
If I could live without you.
I was stuck dumb,
To have your question replied.

It was now another moonlight night
Everything is similar, except one,
and that's you.
I am grieved
for you are no longer here with me.
You had gone too far
which is beyond my reach.

It is the unlucky hours
When my misfortune knocks at my door.
I, carrying the memories of,
the nights and days;
my childhood and youth,
Which I had spent
Under your shade "Mother".

I now feel that
Without you my life had turned into
a ship without rudder
or a sea without a shore
There's none to be with me now
to have my sorrows shared.
Really it has become hard
to live without you,
I believe, though in paradise
Mother ! you miss me too. ❑

MY GREAT INDIA

Rana Ranjan Das

India, O my great India !
No one can be guide as you
No one can be brave like you
The world salutes your pride
Though they envy your glory.
But O Great India ! You never envy
Rather you cheer others glory
And stand always to make other stand.
India, O my Great India !
Where can I get mother like you ?
Where could I find a Nation like you ?
Bless all your children to be mighty
Teach all your children to be tolerant. ❑

TEENAGE TROUBLE

Tuntun Debnath

Teenage is much of a trouble
A number of games and parties double.
At times of sea or a reddish pimple
Getting rid of them isn't simple.

Time passes trying perfumes & cream
While someone wishes packs of neem.
Wishing to be pretties even in a dream
The mirror never lies though we deem.

Maintaining figure is another worry
Making biceps & triceps teenagers hurry.
Dresses should be latest and catty
Though some one slim & other fatty.

Though racing cars & shining mobikes
Expensive wears of 'Adidas', Nikes'-
Linely cassettes music & dance
No one even misses a chance.

Its always a teenager tendency
To pine for a desire or simple fancy
In Rome Lagos Rio Toranto
Peking Sydney or wherever to go.

Full of ego and always dashing
Throughout fussy & also clashing.
No criticism what to say of bashing
May God save them from crushing. ❑

আমি চলাথ কৰো যন্ত্ৰণাৰ ভূগোল

ভূপেন গগৈ

সময়ে সময়ে সেমেকি উঠে সকলো মানুহ
এৰি আহোতে পুৰণি ঘৰ । পকা তামোলৰ বাৰী
পদুলিৰ বকুল অথবা নাহৰ
নৈ পাৰৰ আবেলি অথবা দলঙৰ মূৰ অথবা
গোন্ধাই থকা গধূলি এটাৰ করুণ প্ৰাৰ্থনা

কেতিয়াবা কোনোবাই সোধে -
সকলো কথা পতাৰ পিছতো কি কথা বাকী থাকে
তেওঁৰ ওচৰত । জ্বলিব লাগে সমস্ত দিন
গোট গোট ৰাতি
সকলো ফুল ফুলাৰ পিছতো কি ফুল নুফুলে
আমাৰ বাগিচাত । নপৰে ৰ'দ
নানামে বৰষুণ

হাতে হাতে
কাৰ বুকুয়ে বুকুয়ে কিমান দিনলৈ থাকে প্ৰেমত পৰাৰ উছাহ
কোনে কিমান দিনলৈ কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিব পাৰে
মৰি মৰি জীয়াই থকাৰ হেঁপাহ

ফিকা চাহ । শুকান চুপাৰি
দেখা-নেদেখা ছবি । শুনা-নুশুনা গান
কাকত-আলোচনী । বিভিন্ন অনুষ্ঠান
দূৰ-দূৰণিৰ চিঠি । আধালিখা উত্তৰ
নঘমাকৈ ভাত-কাপোৰ । টকা-পইচাৰ সপোন ...
যিবোৰে গৰকি থাকে আমাক
যিবোৰক গৰকি থাকো আমি
আৰু চলাথ কৰো যন্ত্ৰণাৰ ভূগোল ॥ ❑

তুমি মাতাল হ'লে ---

(কবি নীলিম কুমাৰ সমীপেষু)

দীপেন কুমাৰ বড়া

তুমি শব্দৰ কাঁৰচাজি কৰি ভালপোৱা
যিখন হাতত কলমে বাট বোলে
বন্দুকৰ ডৰ সহিব নোৱাৰে সেই হাতে
তুমি নদীৰ কথা কোৱা
জোন-তৰা
ভূত-প্ৰেতৰ সাধু কব জানা
সুন্দৰকৈ কব পাৰা বাবেই তুমি প্ৰেমিক হব পাৰা
পৃথিবীৰ প্ৰেমিক ।

ডায়েৰীৰ প্ৰিয় পৃষ্ঠাত তোমাৰ ঠিকনা লিখি ৰাখিছোঁ
ডাকত চিঠি পঠাওঁ তোমালৈ
খবৰ কাগজত উত্তৰ পঢ়ো
মন গলেই আলাপ কৰিছোঁ তোমাৰ উমাল শব্দৰ সতে
আচিনাৰ খবৰ ৰাখো--
ক্ৰমশ: নিমজ্জিত হওঁ তোমাৰ নীলাত ।

কি খালে মাতাল হোবা কবি
তুমি মাতাল হলে নদীখনে লাজ কৰে
তিৰোতাবোৰ ধুনীয়া হয়
আপোন হয় ফ্ৰান্সৰ জোন
চৰাইবোৰে খুলি দিয়ে বুকুৰ কপাট
জন্ম হয় একোটাকৈ শব্দৰ সন্তান ।

প্ৰিয় কবি,
তুমি বাৰু কেতিয়া মাতাল হোৱা
ৰাতি নে দিনত
ৰ'দত নে বৰষুণত
তুমি মাতাল হ'লে পূৰঠ হয় আঘোনৰ বুকু
গাভৰুৰ হাঁহিত চঞ্চল হয় বতাহ
লংগৰ খুলি মুকলি হয় পাল তৰা নাওঁ
নীল সমুদ্ৰত । ❑

নদীর তীরের মানুষ

মূল -(অসমীয়া) ইসমাইল হোসেন
অনুবাদ : (বাংলা) পার্থসারথি দত্ত

শৈশব কৈশোর আর যৌবনের নানা রঙীন তরঙ্গে ভেসে
এসে পড়ি এই ঢেউখেলা নদীর তীরের ঘাট ঘোলা জলে ভরপুর
নদী, কাঁটার অরণ্যে ঘিরে আছে দুইতীর। ঘোলা জলের ঢেউ
ভেঙে নাচছে নানা রঙের মাছ।
আমরা নদীর তীরের মানুষ ; ঘোলা জলের মতোই ধূসর মোদের
শরীর ; স্বপ্নের পথ ।. তবু স্বপ্ন দেখি স্বচ্ছতার।
রঙ বেরঙের মাছের মতো ঢেউ ভেঙে নাচি আর হৃদয় ভাঙি
বয়ে আসা নদীগুলো ছিটিয়ে সুন্দর করে তুলি দুই তীরের কাঁটার ঘাট।
আমার মতো প্রতিজন নদীর তীরের মানুষের হৃদয়ের মাঝে প্রতিপল
বয়ে যায় এক একটি নদী-মাখন রঙের। সেভাবে প্রতিটি নদীর
থাকে একটি করে হৃদয়, রুপালী রঙের: যন্ত্রণাকাতর অথবা সুখবাহী
ধার বয়ে যায় তাতে ; যেন শিশুর অবুজ ভাষা।
হৃদয় আছে বলেই নদীগুলো মানুষের মতো হাসে, নাচে,
দৌড়ে বেড়ায়। যন্ত্রণা দগ্ধ হলে নদীগুলো বিরহের গান গেয়ে কাঁদে
আর ইচ্ছে মতো এদিক্ সেদিক চলে যায় একাকী।
কত যুগের ভাঙা গড়ার ইতিহাসের সাক্ষী হয়ে সময়ের পিঠে
বসে ভেসে বয়ে যায় নদী ; কারোর জন্য নদীগুলো কেড়ে
আনে সুখের সংবাদ আর কারো জন্য শোকের আসুরিক বণ্যা।
তবু নদী গুলো স্পর্শ করে মানুষের সাত রঙের হৃদয়,
রামধনুর মতো। যন্ত্রণা কাতর মানুষের মতোই নদীগুলো কেড়ে আনে দুই তীরের
মানুষের দগ্ধ আর গলিত দেহের রক্ত, পূঁজ, মলমূত্র আর ঘাম।
এক দীর্ঘ পথ পরিক্রমায় নদীগুলো পালটে দেয় ভূগোলের গতিপথ,
ইতিহাসের রঙ। হৃদয়হীনের হৃদয় খুঁজে, রক্তহীনের রক্ত হয়ে, কত জীবন
আর সংস্কৃতির আঁধার হয়ে বয়ে যায় নদী।
আমরা নদীর তীরের মানুষ। নদীর মতোই এক চঞ্চল হৃদয় বয়ে বেড়াই
সংবেদনশীলতা আর আকুলতার। চঞ্চল নদীর স্রোতে কখনোবা
হারিয়ে যাই। আবার নদীকে হারানোর বেদনায় ঢুকরে কেঁদে উঠি শিশুরমতো।
তবু আমরা নদীকে ভালবাসি। আমাদের হৃদয়ে বইতে থাকে রঙ বেরঙের নদী ।।

- ০০ -

(কবিতাটি "প্রান্তিক" ১-১৫ সেপ্টেম্বর'০৩ সংখ্যায় প্রকাশিত হয়েছে)

প্ৰেমৰ কবিতা

জয়ন্ত শৰ্মা

গুহাটোৰ ভিতৰত
মোক নেদেখাটো একো আচৰিত কথা নহয়,
কাষতে লাগি থকা ৰেলৰ দলং খনত উঠি
মই তললৈ চাইছো
পলস পৰা বালিচৰত
আঠু লৈকে সোমাইছো
"নৈৰ পাণীখিনি ঘোদা
খালে অপকাৰ কৰিব
তেওঁ কাচুলি পাতিছে।
বুকুৰ লোৰটো শুকাই যোৱাৰ ভয়ত
মোৰ দুহাতৰ আঙুলিবোৰ
পানীত খলপা খলপে
এৰাই গৈছে
টপ্ টপ্কৈ তেজৰ টোপালবোৰ, গড়কছাৰি
বালিৰ ঢাপটো বহু দূৰলৈ খহাই নিছে
ভাবিছো তেজ ৰঙাৰে
তোমাৰ নামটো লিখি থওঁ
পুৰা হ'লে দেখিবা
তেজৰ ৰং কলা বুলি ক'ব নোৱাৰা
কথাটো মই ভালদৰে জানো
অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰো
মেটেকাৰ চুলিকোছাত লুকাই থকা
পোনা মাছৰ ডোৰা
ভাবোতেই ৰাতি হ'ল
নাহিল জুৰণি পানী
ৰেলৰ উকিটো কানত বাজিল
উভতিলো মোৰ গুহালৈ
মোৰ গুহাটোৰ বৰণ, তুমি
আজিও নেদেখিলা। ❑

VIOLENCE AND CRIME IN INDIA

- *Jayantadeep Dutta*

The internal violence is spreading widely to new areas in increasing frequency and often, even minor issues are inexorably engulfing large parts of the country in low intensity civil wars.

The virtues blessed by Almighty like love, peace and brotherhood on humanbeings are getting lost in black dungeon of escalating crime and violence. Truth and honesty seem to play no role in the present day's developing Indian Society. The future of our nation, of our countrymen seem to have fallen in the hands of few mafia, dons, dacoits, militants and criminals. The internal violence is spreading widely to new areas in increasing frequency and often, even minor issues are inexorably engulfing large parts of the country in low intensity civil wars. Bomb-blasts, dacoities, rapes, gang-rapes, murders, abductions and gangwars continuously hit the newspaper headlines these days. These very well depict the changing scenerio of Indian society. News items for example "Bomblast left 20 dead", "Modesty of a school girl outraged', 'A suburban woman gangraped', 'An old housewife hacked to death', 'Militant strike left 30 dead' seem to pass off like any other routine incidents. Broad daylight murders, abductions for ransom, soaring crime graphs against woman show the violence and criminal upperhand in our society.

Crime and violence against woman have markedly risen in the last few years. Rapes, molestations, bride burning have become a routine phenomenon. Statistics say that there is a rape in every 54 minutes and molestation every 26 minutes. Sexual exploitation of women workers by their male employees and colleagues, politicians, beureaucrats and indistrialists has become frequent. The laws to curb such criminal acts have been tightened. Yet, there has been an unprecedented rise in the occurance of such incidents. In many cases the police officials are bribed by the assailants and they go scot free.

Regional movements in different parts of the country are on a rise. We notice that many of these movements which were benign to begin with, are fast taking a militant outlook. And coupled with this is the formation of new militant organisations. This has resulted in a spurt of new form of violence in Indian society. The common one include Jharkhand movement, Naxalite movement, Bodo and ULFA violence in Assam and various insurgencies in some of the North-Eastern states. These movements nourish the rising crime in Indian society and pose a grave threat to our every survival.

Today, the escalating violence has become the hall mark of any mass protest, demostration or strike. The peak of crime graphs has risen in direct proportion to increasing strikes and protests. These are usually marked with mob violence, burning of shops, looting and killing, crores and crores worth of Government and public property is destroyed in the wake of protest. The miscreants who incite the common people to holding mob protests, have political patronage. And ultimately, in the end the person who suffers most is the common man. Strikes and protests can be prevented with assistance and cooperation of political leaders. The politicians who set high ideals for themselves should refrain from awarding their guardianship to leaders of various trade unions. The media also can play an important role by highlighting the demerits and fallouts of strike to the common people. The Government should take firm steps to prevent them. It should take strong action against those responsible to expose the true colour and aims in front of the Indian people.

Common riots and ethnic violence have taken deep roots in Indian society. The whole nation is put to stake by petty politicians for their selfish political gains. They take advantage of religious sentiments of people to fill their vote banks. This has given rise to religious fundamentalism and militancy. The communal carnage at Bombay, Surat, Ahmedabad in aftermath of Babri Masjid demolition is a pointer in this direction. Ethnic violence has erupted in different parts of the country and have shaken the moral fabric of our society. Our society is facing today a new form of danger. The danger is from criminal-political nexus. It is hard to find a politician without a criminal link. In the present circumstances, the fate of a candidate appearing in election depends on the number of criminals he has on his side. The politicians protects them from law and they in turn, provide the politicians with vote banks. This has become one of the factors behind the failure of police force in controlling crime and violence in Indian society.

There has been a rise in the insurgencies and militant activities of ISI Pakistan in our country. Cities like Mumbai and Delhi and states like Kashmir and Assam are a pointer in this direction. The seize of RDX,arms, ammunition and various documents sent by Pakistan reveal its nefarious designs. Its policy is to spurt violence in Indian society, to block the economic growth of our nation. Following the end of the Afghan war, it has started infiltrating Afghan rebels into Indian teritory. What is most horrifying is the report of the Intelligence which indicates that Afghan rebels and ISI spies have spread over different parts of our country. Their main aim is to step up violence, in form of Hindu Muslim riots.

Students, considered as the future citizens of our country, plays an important role in shaping up the future of any society. In the last few years there have been seen an increased indulgence of students in unlawful activities. Incidents like harassment of Professors, eveteasing of girl students, boycott of classes have become a daily routine. They organise rallies, demonstrations and protests. The ever increasing portrayal of violence and crime in present day movies has an important part to play in student violence. The number of crimes committeed by students has increased. Rising unemployment is another factor which causes dissatisfaction and frustration among youth and they resort to violence.

To prevent atrocities and crimes against women, greater participation of women organisation and NGO's is required. At the Government level it is necessary to create a special women cell at the centre with its branches in all states to look into atrocities committed against women, Government should provide more power to the members of National Commission for women. Those found responsible be given quick rigorous punishment. Flaws in dowry laws should be removed and punishment for bride burning enhanced. The investigating agencies and police force must also provide their full support and cooperation.

Atrocities by caste panchayats can be prevented, if the state communicate on a more regular basis with them and make the limit of its power clear. The state must immediately prosecute the murderers of all those youngsters and make it quite clear the private vengeance is nothing short of murder and will not be tolerated. At the same time, formal legal system must cease to be a trap for ordinary citizens. The courts must no longer be a byword for corruption, prohibition, expenses, inordinate delay and procedures that defeats justice. Unless all this is done, we have hardly any right to preach caste panchayats.

The politicians should refrain from giving speeches which provocate religious sentiments of various communities. Special laws and ordinances may be promulgated to punish such politicians. Special measures may be undertaken by the Government to prevent communal flare up in sensitive areas. Committees may be formed from different ethnic and religious groups involving the intellectuals and elders to solve differences through peaceful means. On one hand the state Governments should

Contd. Page. 15

বৰ্তমান অসমৰ যুৱ উশৃংখলতাত ভোগবাদৰ প্ৰভাৱ

গিৰীশ শইকীয়া

আগতে অসম বুলি কলে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সাতোখন ৰাজ্যকে বুজাইছিল। কিন্তু প্ৰাকৃতিক বা ৰাজনৈতিক কাৰণতেই বা অন্য কাৰণতেই হওঁক সেই অসম ৰাজ্য ভাগ হৈ সাতখন সুকীয়া ৰাজ্যত পৰিণত হ'ল। আৰু বৰ্তমান অসম বুলি কলে ৭৪,৫৩৮ বৰ্গকিলোমিটাৰে আগুৰি থকা ভূ-খণ্ডকে বুজা যায়। বাৰে বৰণীয়া সাংস্কৃতিৰে পৰিপূৰ্ণ বৰ্তমান অসমৰ জনসংখ্যা দুই কোটিৰো অধিক।

বৰ্তমান অসমৰ যুৱ সমাজ বুলি কলে (৮০) আশীদশকত জন্ম গ্ৰহণ কৰা ২০-২৫ বছৰীয়া ডেকা সকলকে বুজা যায় আৰু ১৯৮০ চনৰ পৰা "বৰ্তমানৰ অসম" বুলি এই আলোচনাত কোৱা হৈছে। এই সময়চোৱাত আমি লক্ষ্য কৰিলে দেখা পাওঁ যে সমাজৰ বিভিন্ন দিশত যি উশৃংখলতা সৃষ্টি হৈছে তাৰ ভিতৰত যুৱ উশৃংখলতা সৃষ্টি হৈছে তাৰ ভিতৰত যুৱ উশৃংখলতাই এক ভয়ানক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে যাক আমি বৰ্তমান অসমৰ এটা জলন্ত সমস্যা বুলি কব পাৰোঁ। এতিয়া আমি চাওঁ উশৃংখল মানেনো কি? এক কথাত কবলৈ গলে সু-শৃংখলাৰ অভাবেই হৈছে উশৃংখল। অৰ্থাৎ যেতিয়া আমি সু-শৃংখল সমাজৰ পৰা আতৰি আহি অসামাজিক কামত লিপ্ত হওঁ, তেতিয়াই উশৃংখলতা আহে। আমি মানুহ জাতিটো সামাজিক প্ৰাণী। আমি এখন সমাজত বাস কৰোঁ। সামাজিক প্ৰাণী হিচাপে আমি সমাজৰ ৰীতি-নীতি, আইন-কানুন মানি চলা উচিত। যেতিয়াই আমি সমাজৰ ৰীতি-নীতি, আইন-কানুন আদি মানি নচলো তেতিয়াই সমাজত উশৃংখলতা আহে।

আজি কালি ডাঙৰ ডাঙৰ অপৰাধ বিলাকত জড়িত থাকে সমাজৰ ক্ষমতাশালী ধনী পৰিয়ালৰ যুৱকসকল। যি সকলক দেশৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাইও ধৰিব বা শাস্তি দিব নোৱাৰে। তাৰ ফলস্বৰূপে তেওঁলোকৰ দ্বাৰা সমাজত উশৃংখলতা দিনক দিনে বাঢ়ি যায়।

বৰ্তমান সমাজৰ বিভিন্ন দিশত উশৃংখলতাই দেখা দিছে যদিও, যুৱ সমাজৰ মাজত দেখা দিয়া উশৃংখলতাই এক ভয়ানক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। বিভিন্ন দিশত আমি লক্ষ্য কৰিলে দেখা পাম যে দিনক দিনে যুৱ সমাজৰ মাজত উশৃংখলতা বৃদ্ধি পাই আহিছে। শিক্ষিত, অৰ্ধশিক্ষিত, অশিক্ষিত আদি সকলো শ্ৰেণী যুৱকৰ মাজত দেখা যায় কেৱল উশৃংখলতা। ৰাস্তা-ঘাট, স্কুল-কলেজ, ক্লাব, ৰেষ্টুৰাঁ, চিনেমা হল, বজাৰ হাট আদিত দেখা পাব কেৱল উশৃংখল। বাতৰি কাকতখন মেলি চালেই দেখা পাব যুৱকৰ উশৃংখলতাই ডাঙৰ ডাঙৰ আখৰে বাতৰি কাকতৰ শিৰোনামা দখল কৰিছে যেনে যুৱতী ধৰ্ষণ, অপহৰণ, হত্যা, লুন্ঠন, বেংক ডকাইতি, চোৰাং ব্যৱসায় আদিৰ দৰে কেৱল অসামাজিক কাৰ্য্য-কলাপ। কেৱল সেয়ে নহয় শিক্ষাৰ দিশতো চালে দেখা পাওঁ যে ভুৱা প্ৰমাণ পত্ৰই শিক্ষা গ্ৰহণ, চাকৰি কৰা আদি নানা অসামাজক কাৰ্য্য-কলাপ। ডাঙৰ ডাঙৰ চহৰ বিলাকলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে ডাঙৰ ডাঙৰ চোৰাং ব্যৱসায়, জালনোট তৈয়াৰ, ড্ৰাগছৰ চোৰাং ব্যৱসায় আদিৰ দৰে কেৱল অসামাজিক কাৰ্য্যকলাপ। সমাজৰ বিভিন্ন দিশত এনে অসামাজিক কাৰ্য্যকলাপ দিনক দিনে বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে আমাৰ যুৱ সমাজৰ মাজত।

যুৱ সমাজৰ মাজত দিনক দিনে উশৃংখলতা বৃদ্ধি পোৱাৰ কাৰণনো কি বা কিহৰ প্ৰভাৱত যুৱ সমাজ এনে অসামাজিক কামত লিপ্ত হৈছে? যদি আমি এই দিশলৈ চাওঁ তেন্তে দেখা যায় যে এনে উশৃংখলতাৰ মূল কাৰণ হিচাপে আমি ভোগবাদকেই জগৰীয়া কৰিব পাৰোঁ। ভোগবাদ মানুহৰ প্ৰবৃত্তি, ই জন্মগত ভাৱে লাভ কৰা অধিকাৰ। তেনে স্থলত ভোগবাদক যুৱ উশৃংখলতাৰ বাবে দায়ী বুলি পোনপটীয়াকৈ কব নোৱাৰি। তথাপিও ভোগবাদৰ প্ৰভাৱে যে যুৱ উশৃংখলতা বৃদ্ধি কৰিছে তাকো নুই কৰিব নোৱাৰি। ভোগবাদ বুলি কলে কেৱল অৰ্থ সংগ্ৰহ কৰা আৰামদায়ক জীৱন যাপন কৰা আদি কাৰ্য্যকেই নুবুজায়। মানসিক সুখ, আংগিক তৃপ্তি, সুবিধা পোৱা আদি সকলো ভোগবাদৰ অন্তৰ্গত। প্ৰয়োজনতকৈ যদি অধিক পোৱা যায় তেতিয়াই সৃষ্টি হয় ভোগবাদ আৰু এই ভোগবাদেই যুৱক বা যুৱতীগৰাকীক ঠেলি দিয়ে উশৃংখল পথলৈ। এজন ছাত্ৰই যদি বিদ্যালয়লৈ খোজকাঢ়ি যাব পাৰে তথাপিও যদি তেওঁক এখন 'বাইক'ত বিদ্যালয়লৈ যাবলৈ দিয়া হয়, তেতিয়াই তেওঁ বাইক চলোৱা চখত ৰাষ্টাই ঘাটে উশৃংখল আচৰণ কৰে। আজি কালি ডাঙৰ ডাঙৰ অপৰাধ বিলাকত জড়িত থাকে সমাজৰ ক্ষমতাশালী ধনী পৰিয়ালৰ যুৱকসকল। যি সকলক দেশৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাইও ধৰিব বা শাস্তি দিব নোৱাৰে। তাৰ ফলস্বৰূপে তেওঁলোকৰ দ্বাৰা সমাজত উশৃংখলতা দিনক দিনে বাঢ়ি যায়। ইয়াৰ বাবে দায়ী আমাৰ সুৰুঙা থকা প্ৰশাসন ব্যৱস্থা আৰু অভিভাৱক সকল। তাৰোপৰি আজি কালি যুৱক যুৱতী সকলে অন্য দেশৰ আদৱ কায়দাৰ ৰীতি-নীতি আমাৰ দৰে এখন দুখীয়া দেশত প্ৰচলন কৰিবলৈ বিচৰাত আমাৰ সমাজত উশৃংখলতা অতি তীব্ৰ গতিত বাঢ়িব ধৰিছে। অন্য দেশৰ পৰা আমাৰ অসমত প্ৰৱেশ কৰা সাজ পাৰ অতি কম দামী চিনেমা, কেৰোল, ইন্টাৰনেট আদিয়ে আমাৰ যুৱক-যুৱতী সকলৰ ভোগবাদৰ প্ৰবৃত্তিক দুগুণে বঢ়াই তুলিছে। আজি কালি যুৱতী-সকললৈ মন কৰিলে দেখা যায় যে তেওঁলোকে যি বোৰ সাজ-পাৰ

পৰিধান কৰে সেই সাজ-পাৰত দেহৰ প্ৰায় অৰ্দ্ধাংশই অনাবৃত্ত হৈ থাকে । যাৰ ফলত যুৱক সকলে নিজৰ প্ৰবৃত্তিক দমাই ৰাখিব নোৱাৰি উশৃংখল ব্যৱহাৰত লিপ্ত হয় । এই দিশত যুৱক যুৱতী সকলক অতি বেয়াকৈ প্ৰভাৱ পেলাইছে সস্তীয়া দামী অশ্লীল ছবি সমূহে ! আজি কালি চিনেমা হল আদিত প্ৰায় দেখিবলৈ পোৱা যায় অশ্লীলতা পূৰ্ণ ছবিৰ পোষ্টাৰ । তাৰ উপৰি নগৰ আৰু গাওঁ অঞ্চলসমূহতো দ্ৰুত গতিৰে বাঢ়িব লাগিছে চোৰাং অশ্লীল চি.ডি.ৰ বেহা । এই চি. ডি.ৰ বেহাই কিশোৰ-কিশোৰী তথা যুৱক যুৱতীৰ মাজত যৌন সম্পৰ্কীয় বিৰূপ ভাব জগাই তুলিছে । ৰঘু মলাৰ দৰে গোটেই অসমৰ গাৱেঁ-ভূঞে বিয়পি পৰিছে এই অশ্লীল চি. ডি.ৰ বেহা । অলপতে অসমীয়া প্ৰতিদিন কাকতত প্ৰকাশ পাইছিল মৰিয়নী অঞ্চলৰ স্কুলৰ ছাত্ৰৰ জেপত হেনো এনে চি.ডি.ৰ কেছেট আৰু স্কুলৰ ছাত্ৰৰ লগতে ছাত্ৰীয়েও হেনো পকেটত চি.ডি. প্লেয়াৰ লৈ নিৰ্জন ঠাই বা চাহ বাগিচাৰ মাজত বহি এনে অশ্লীল ছবি উপভোগ কৰে । অসমৰ চুকে কোনে ঘটি থকা এনেবোৰ কাণ্ডই নৱপ্ৰজন্মৰ মাজত বিদ্যায়তনিক দিশৰ প্ৰতি অনীহা আনি দিছে । অকল সেয়ে নহয়, অসমৰ সিংহভাগ নৱ-প্ৰজন্মই কোন দিশে বাট বুলিছে সেয়াও আঙুলিয়াই দিছে । এনে বোৰ যুৱক যুৱতী তথা কিশোৰ কিশোৰীয়ে অসমৰ সামাজিক বাতাবৰণ কলুষিত কৰাৰ লগতে নিজৰ পৰিয়াল তথা সমাজলৈ মাতি আনিছে ঘোৰ অন্ধকাৰ ।

আজিৰ অসমক ভোগবাদে চাৰিও দিশৰ পৰা চালি ধৰিছে । এই ভোগবাদে যুৱক যুৱতীৰ প্ৰবৃত্তিক দুগুনে বঢ়াই তুলিছে । যাৰ ফলস্বৰূপে আজিৰ যুৱক যুৱতীসকলে প্ৰকৃতিকে আদি কৰি সকলো বস্তুকে তথা গোটেই পৃথিৱীখনকে পেগবাদৰ আহিলা হিচাপে মানি লৈছে । বিভিন্ন শিক্ষা-সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান, গ্ৰন্থমেলা, সৃষ্টিশীল কৰ্ম আদিৰ পৰিবৰ্তে অভিভাৱকে কিনি দিয়া, বাইকৰ পিচফালে এগৰাকী যুৱতীক বহুৱাই লৈ টহল দিয়াটো অভিজাত্যৰ চিনাকী বুলি এইসকল যুৱকে মগজুত ভৰাই লৈছে । আৰু নিজৰ যুৱ মানসিকতাক কলিতে মষিমূৰ কৰি পেলাইছে । এতিয়াৰ পৰাই যদি এনে যুৱ মানসিকতা ৰোধ কৰিব পৰা নাযায়, তেন্তে ই অসম আৰু অসমীয়াৰ বাবেই ই বিষবাষ্প হৈ উঠিব । ইয়াৰ বাবে লাগিব এটা বিপ্লৱ, বিপ্লব আনিব লাগিব ছাত্ৰ সমাজেই ইয়াৰ মূলমন্ত্ৰ হব লাগিব। তেতিয়াহে যুৱসমাজ শৃংখলাবদ্ধ হ'ব । ❑

Contd from Page No.13

VIOLENCE AND CRIME IN INDIA

look after the law and order machinery within their territory and on the other, the centre must put to an end the influx of arms and explosives from abroad and externally sponsored terrorism. Peaceful talks and, when there fail, force should be used against militant organisations involved in regional movements. It has been seen that a large number of cases, army has to be called to assist the law and order machinery. It has been seen that army does not possess the requisite information of the situation and lacks in subtleties of dealing with the public, whereas police and civil administration posses both, but lack the force, resolve and unfeltered application. The bottomline on which the entire internal security issue rests is police force. The army should put on ease, encourage, integrate, optimise the capabilities of the police and other security agencies, as it takes control. Unless and led by the army itself, control of violence will continue to remain distant.

Ordinance may be passed by the Govern- ment to end the criminal - political nexus. All the criminal cases pending against politicians should be decided quickly. Till the judgement of the court comes, their right of holding elective posts should be forfeited. An investigating cell may be created in this respect at the Centre under the leadership of the President, whose functioning must be kept free of executive. To bring down student violence, strict discipline should be maintained in teaching institutions. Rules and punishment for indiscipline should be strengthened. Mischievous elements should be expelled from college after giving warning. Government should undertake measures to create job opportunities for the youth.

Time and again the people of this country have shown to the whole world that they cannot be taken for granted. The need of the hour is to actively undertake these measures involving the Indian people in nation rebuilding process. We should remain aloof from violence and rise above our individual self and tread the path of 'Ahimsa', love and patience shown to us by Mahatma Gandhi and work for integrity and progress of our country. ❑

NECESSITY OF EDUCATION

- SUNANDA DEB

Education is very essential in our country. Education enlightens our mind to follow the right path. If we are not literate we can't understand the equal right and opportunities assured by the Indian Constitution. Due to the lack of education today India is backward compared to other countries like - America, Japan etc.

If we are not literate than we can't avoid superstious beliefs, old outlooks and traditions. Education is a must to increase the job rate in our country. Now a lot of employment opportunities have been developed for both men and women and if we do not educate our mind than this job will be useless to us and our country can never become a perfect one.

Education is a must in day to day life. Only literate people can utilise the word "education" in a proper way. People under 14 years should not be allowed to work in a factory or industry. In this age they should be given a chance to learn something. So, that in future they do not find difficulty in earning their living.

Education may be a very short word but it has a very deep and valuable meaning -

E - Enthusiasm
D - Discipline
U - Unity
C - Courage
A - Awareness
T - Truthfulness
I - Integrity
O - Obedience
and N - Nationality

And all these NINE words have their own meaning. And if we are educated then only we can understand the meaning of these words and we can utilize it in a proper way. Education gives us encouragement to progress our life in a better way.

Enthusiam means great eagerness or admiration. We should be eager to learn something and we should admire the great men who are famous for their education and for their good deeds towards their country.

Discipline is also necessary for proper education. Education gives us the knowledge how to maintain discipline.

Unity means brotherhood among the people of the nations. It also means harmony between people.

Courage means Bravery and ability to disregard fear. We should not fear education or we should not think that we don't have the ability to educate our mind or we can't learn something. But courageously we have to face it and we should gain victory over it.

Awareness means consciousness or having knowledge. It is a part of Education. And through education we can be concious of our rights and opportunities.

Truthfulness means speaking the truth. Education gives us the knowledge that as much as possible we should be truthful and generous to all.

Integrity means honesty, wholeness, soundness. We should be honest and we should show togetherness towards our country.

Obedience means obeying or ready to obey the required rules. This is also a part of education. As to educate ourselves we have to obey certain rules of education.

Nationality means membership of nation or being national. If we are educated, we can do something good to progress our nation.

All these words have their own qualities and to attain all these qualities we should be literate. Illiterate people are deprived of even minimum opportunities of general education. Children of poorer section have to work from a tender age for their livelihood and do not get education. Because of lack of education illiterate people display a lack of consciousness towards natural and social environment. As a result they are unable to utilise the advantages given by their

Contd. Page. 17

How to Lead a Happy Life

- Ambika Kakoty

Every one wants to lead a happy life and to get to the best out of it. Many people believe that a big bank balance is necessary for a comfortable and pleasant life; others emphasise on talents and still others say it is all a matter of luck. But witnessing numerous scenes, hearing humorous talk, all have their own share in lessening mental pain and providing solutions for life's problems. No, doubt, life is not a bed of roses, rather it is a throne of horns. Everyday we get up to face new born worries, problems and obstacles. One way to lead a happy life is that the aim of one's life should be to serve others and to do good for all and to make them happy. By doing service to others, one brings into one's life pleasure in place of pain, harmony instead of discord and feeling of leading a noble life. Another way is to live for today and live it to the full. This would relieve us of a good deal of worry. Everyday we are worried about something. We should put off these worries for consideration on one particular day. We are then likely to find that most of our worries disappear on that particular day. For the rest, defer their consideration to the next week. Forget the past or, in other words, let bygones be bygones.

Engage yourself fully and drive out all sad and bitter memories from your mind. We should develop the habit of looking for good in everything and everyone. It is easy to find fault, to criticise and to hate. But it produces a bad reaction on your mind. While hard work is done, excessive physical or mental strain must be avoided. Less sleep is as harmful as oversleep. One should sleep well and drive all thoughts out of ones' mind. Be careful about your food, sleep and also work. A regulated diet gives strength. Neither overeat nor starve. A very large number of people die from diseases resulting from untimely and excessive eating. Sports and Games can relieve the strain of work. We should not be too particular about forms of worship but recognise that the two greatest godly qualities are Truth and Love. Whatever form of worship we adopt, the objectives should be to develop these qualities. Love your fellow being and do not tell lies for your selfish motives. God will show us the way to a happy and bright life and remove all our worries, problems and difficulties. We should have firm faith and profound respect for all creatures. ❑

Contd from Page No. 16

NECESSITY OF EDUCATION

environment, nor can they fulfill their responsibilities towards their environment. A man's personality cannot develop without education. Illiterate people do not have firm self confidence.

Abolition of such types of problems is necessary. This can be removed with the help of education by increasing the no. of schools where there is none and by increasing the no. teachers where there is less no. of teachers who find difficulties to adust in the class. To make our life prosperous and beautiful education is a must in all aspects.

Education is a must,
Don't take it as last,
To progress your life vast,
Take education first,
Education is a must. ❑

ছিগমাণ্ড ফ্ৰয়েড ঃ
সন্ধান যাৰ মানৱ মনৰ ঘন ৰহস্যৰ

- অৰূপ কলিতা

সাম্ৰাজ্যবাদৰ দালাল অথবা পাগল উপাধিৰে পৰিচিত চেক গণৰাজ্যত জন্মলাভ কৰি অষ্ট্ৰিয়াত নিজৰ জীৱনটোক অতিবাহিত কৰা পৃথিৱীৰ এজন বিখ্যাত মনোবিজ্ঞানী ছিগমাণ্ড ফ্ৰয়েড। মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃ পুৰুষ ছিগমাণ্ড ফ্ৰয়েডৰ জন্ম হৈছিল ১৮৫৬ চনত। মৃত্যু হৈছিল ১৯৩৯ চনত । ফ্ৰয়েডৰ মতে মানুহৰ জীৱনৰ চালিকা শক্তি হৈছে যৌনতা । পিছলৈ তেওঁৰ এনে কথা মিছা বুলি প্ৰমাণিত হৈছিল । তেওঁ আছিল এজন নাস্তিক । তেওঁৰ দিনত মানৱ মনৰ অপাৰ ৰহস্য শৈশৱ বা পানী কেচুৱা কালত ধৰা পৰে । চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ আন আন শাখাবোৰ যেনেকৈ আগবাঢ়ি গৈছে মনোবিজ্ঞান আজিও শিশু অৱস্থাতে আছে। আজিৰ মনতাত্ত্বিক সাহিত্যত ফ্ৰয়েডৰ প্ৰভাৱ বেছি। দষ্টয়েভস্কিৰ ''ক্ৰাইম এণ্ড পানিশ্চমেন্ট' ইবছেনৰ 'ৱাইল্ড ডাক' (বনহংসী) আদিতো ফ্ৰয়েডৰ প্ৰভাৱ আছেই। ফ্ৰয়েডৰ বেছিভাগ ৰচনাত যৌনতাৰ কথা আছে। কিন্তু ভাবিলে আচৰিত লাগে আজিৰ যুগত বেছিভাগ কথাই ভুল প্ৰমাণিত হলেও এনে দু-সাধ্য কাৰ্য্য কৰিবলৈ প্ৰচণ্ড পৰিশ্ৰম আৰু গভীৰ চিন্তাৰ প্ৰয়োজন । কাৰ্ল গুস্তাভ ইয়ুঙ, এলফ্ৰেড এডলাৰ, হেভনক এলিচ, ইভান পাভলভ আদিক ফ্ৰয়েডৰ গৱেষনাই প্ৰচুৰ প্ৰেৰনা দিলে । আবিষ্কৃত হ'ল নতুন নতুন তথ্য। ফ্ৰয়েডৰ কিছু তথ্য অগ্ৰাহ্য হ'ল । ফ্ৰয়েড নিজে আছিল ভয়ঙ্কৰ হিষ্টিৰিয়াবোগৰ ৰোগী। চিকিৎসক ফ্ৰয়েডে এগৰাকী হিষ্টিৰিয়া ৰোগীৰ ওপৰত পৰীক্ষা চলাইছিল । সম্মোহন নামৰ এবিধ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰিছিল ফ্ৰয়েডে। পিছত ফ্ৰয়েডেই আবিস্কাৰ কৰিলে মনসমীক্ষণ (Psycho-analysis)। ফ্ৰয়েডৰ চেষ্টাই হিষ্টিৰিয়া ৰোগটো কিছু ভালদৰে আহিছিল বুলি ক'ব পাৰি। ছিগমাণ্ড ফ্ৰয়েডে ষাঠি বছৰ কাল ধৰি বিভিন্ন মানসিক ৰোগীক চিকিৎসা কৰি পোৱা অভিজ্ঞতাৰে মনোবিশ্লেষণ (Psycho-analysis)ক মানসিক ৰোগৰ ব্যাখ্যা পদ্ধতি হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰে। ফ্ৰয়েড আছিল জাঁ চাৰক নামৰ স্নায়ুবিদজনৰ শিষ্য। ফ্ৰয়েডে নিজে যোচেফ ব্ৰয়াৰ নামৰ এজন চিকিৎসকৰ লগত যুটিয়া কৈ কাম কৰাৰ সময়ত সম্মোহনৰ নিউৰটিক বা মনস্তাপী ৰোগীসকলৰ চিকিৎসাত ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ফ্ৰয়েডে নিজৰ ৰোগী সকলক মুক্তমনে নিজৰ আবেগ আৰু গোপন কথা কবলৈ দিছিল। ফ্ৰয়েডৰ মতে মানুহৰ আচৰণ নিয়ন্ত্ৰিত অৱচেতন মনৰ সুগভীৰ প্ৰভাৱ আছে। ফ্ৰয়েড আৰু ব্ৰয়াৰে যুটীয়াকৈ উলিয়াইছিল ''The Psychical mechanism of Hysterical Phenomena '' নামৰ গ্ৰহ ।

ফ্ৰয়েডে জীৱনৰ বেছিভাগ সময়েই মনোবিশ্লেষণ সম্বন্ধীয় গৱেষণাত কটায়। ১৯০৯ চনত তেওঁ আমেৰিকাত দিয়া বক্তৃতামালা Introductory Lectures on psychoanalysis নামেৰে প্ৰকাশ পায়। এই গ্ৰন্থখনে মনোবিশ্লেষণিক প্ৰমাণত সহায় কৰাই নহয় পৃথিৱীৰ চিন্তাবিদ, চিকিৎসক আৰু সাধাৰণ মানুহৰ মাজত তৰ্ক বিতৰ্কৰ ধুমুহাৰ সৃষ্টি কৰে । জীৱনৰ বহু সময় ফ্ৰয়েড লাগি আছিল সপোনৰ বিশ্লেষণত । তেওঁ লিখিছিল সপোনৰ বিশ্লেষণ (Interpretion of Dreams)(১৯০০) নামৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ। তেনে এটা বিশ্লেষণ হ'ল এজনী ছোৱালীৰ প্ৰেমত পৰা এটা ল'ৰাই যদি এটা ঘৰৰ খটখটিয়েদি উঠি এডাল লাঠি লৈ যোৱাৰ সপোন দেখে তেন্তে ফ্ৰয়েডৰ বিশ্লেষণ মতে খটখটিবোৰ স্ত্ৰীৰ যোনীপথ আৰু লাঠিডাল পুৰুষ যৌনাংগৰ প্ৰতীক। ফ্ৰয়েডৰ বিশ্লেষণৰ সম্পূৰ্ণ সত্যতা নাথাকিলেও ইয়াৰ প্ৰেৰণাতেই তেওঁৰ শিষ্য কাল গুস্তাভ ইয়ুঙে স্বপ্নপ্ৰতীক গ্ৰন্থ লিখি উলিয়ালে । ন-ন তথ্য পোহৰলৈ আহিল । বিজ্ঞানী কাৰ্ল ছাগানে ফ্ৰয়েডৰ পৰা প্ৰেৰণা পায়েই সপোনৰ বিশ্লেষণ কৰিছিল। আমি প্ৰায়েই ওখ ঘৰ নাইবা বহু ওপৰৰ পৰা তললৈ পৰি যোৱাৰ সপোন দেখোঁ। কাৰ্ল ছাগানৰ মতে, মানুহৰ পূৰ্বপুৰুষ গছত বাস কৰা বান্দৰজাতীয় প্ৰাণীবোৰে সদায় গছৰ পৰা তলত নিশাচৰ হিংস্ৰজন্তুৰ জীৱবোৰৰ সমুখত পৰি যোৱাৰ সপোন দেখি ভয়ত শিয়ঁৰি উঠিছিল। সেই সপোনটো মানুহৰ অৱচেতন মনত এতিয়াও আছে। হেলভক এলিচ্ নামৰ মনোবিজ্ঞানী এজনে ফ্ৰয়েডৰ প্ৰেৰনাতেই লিখি উলিয়ালে চাৰিখণ্ডৰ বিপুল যৌণাবিশ্বকোষ । শিশুৱে শৈশৱত যৌন চিন্তা নকৰে বুলি আজিও প্ৰচলিত। কিন্তু ফ্ৰয়েডে কলে যে শিশুৱেও অতি সৰুকালৰে পৰা যৌণ চিন্তা কৰে। এইবোৰ পুষ্ঠ নহয়। মাকৰ প্ৰতি লৰাৰ আকৰ্ষণ আৰু দেউতাকৰ প্ৰতি ছোৱালীৰ আকৰ্ষণ (ইলেক্ট্ৰা কমপ্লেক্স)(Electra complex) ৰ বিষয়ে ফ্ৰয়েডৰ মতামত আজিও বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথিৰ অন্তৰ্গত। অৱশ্যে এইটো সকলোৰে ক্ষেত্ৰতে প্ৰযোজ্য নহয়। বিশেষকৈ সপোনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মানৱ যৌণতাৰ বহুতো প্ৰকৃতি তেওঁ আৱিস্কাৰ কৰিছিল। ১৯৩৬ চনত ফ্ৰয়েডৰ আশীতম জন্মদিনত তেওঁৰ ঘৰলৈ ইমান চিঠি আহিছিল যে চিঠিবোৰ সংগ্ৰহ কৰিবলৈ তেওঁৰ ঘৰৰ কাষতে চৰকাৰে এটা ডাকঘৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল। শুভেচ্ছা জনোৱা সকলৰ ভিতৰত এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন, টমাচ ম্যান, ভাৰ্জিনিয়া উলফ্, এইচ জি ওৱেলচ্, ৰোমা ৰোলা আদি মহান মনিষী সকলো আছিল। ভয়ঙ্কৰ যন্ত্ৰণাৰ মাজতো কেনেকৈ মহৎ সৃষ্টি সম্ভৱ তাৰে অবিস্মৰণীয় নাম ছিগমাণ্ড ফ্ৰয়েড, প্ৰায় ৬৬ বছৰ বয়সত তেওঁ তালুৰ কেন্সাৰত আক্ৰান্ত হৈছিল যাৰ ঔষধ সেই দিনত আৱিস্কাৰো হোৱা নাছিল। আৰু অপাৰেচন বোৰ

অতি যন্ত্রনাদায়ক । তাৰ পিছতো তেওঁ জীয়াই আছিল ১৬ টা বছৰ বেছিকৈ । তীব্র যন্ত্রণাৰ মাজতো তেওঁ ধৰ্মৰ আশ্রয় লোৱা নাছিল আৰু গৱেষনা চলাই গৈছিল । যাৰ ফলত পৃথিৱীয়ে পালে অবিস্মৰণীয় সম্পদ। সমসাময়িক পৃথিৱীৰ কথা বাদেই, আজিৰ পৃথিৱীটো কলা, শিল্প, বিজ্ঞান ক'তো ফ্রয়েডৰ নাম বাদ পৰি নাযায় । জীৱনৰ শেষ বয়সত হিটলাৰৰ নাৎসীগুন্দাই আক্রমণ কৰি ফ্রয়েডৰ বহুতো মূল্যবান গৱেষনাগ্রন্থ তথা প্রৱন্ধ জ্বলাই শেষ কৰি দিছিল। তেওঁৰ ব্যক্তিগত পুথিভঁৰালটোও নাৎসীহঁতে জ্বলাই দিছিল। এই লিখনিবোৰ প্ৰকাশ পোৱা হলে বহুতো অনাবিস্কৃত তথ্য পোহৰলৈ আহিলহেঁতেন । জীৱনমুখী, আশাবাদী ফ্রয়েডে অৱশ্যে নিজৰ শেষ প্ৰৱন্ধটোত মানৰ সভ্যতা সম্পৰ্কে সংশয় প্ৰকাশ কৰিছিল । আজি সাধাৰণ মানুহ এজনেই ক'ব মানুহৰ জীৱনৰ সকলো কথাৰ চালিকা শক্তি যৌণতা নহয় । কিন্তু ফ্রয়েডৰ অন্যান্য গৱেষণাসমূহ আছিল যুগান্তকাৰী, ছিগমাণ্ড ফ্রয়েড অৱশ্যেই মানৱ জাতিৰ ইতিহাসৰ অন্যতম যুগান্তৰ মানৰ । মনোবিজ্ঞানৰ ইতিহাসত তেও এই সহস্ৰাব্দৰ পাদপ্ৰদীপৰো আলোকশিখা । ❑

প্ৰেমে যেতিয়া তোমাক হাত বাউল দি মাতে তেতিয়া প্ৰেমক অনুসৰণ কৰিবা, যদিও ইয়াৰ পথ দুৰ্গম আৰু থিয় গড়াৰে ভৰা ।

আৰু যেতিয়া প্ৰেমৰ ডেউকাই তোমাক সাৱতি ধৰে, আত্মসমৰ্পণ কৰিবা, যদিও ডেউকাৰ মাজত লুকাই থকা তৰোৱালে তোমাক আঘাত হানিব পাৰে।

আৰু প্ৰেমে যেতিয়া কথা কয়, তুমি সেই কথা বিশ্বাস কৰিবা, যদিও পছোৱা বতাহে বাগিচা মষিমূৰ কৰাৰ দৰে তেওঁৰ স্বৰে তোমাৰ সপোন থানবান কৰি পেলাব পাৰে।

কিয়নো প্ৰেমে যেনেকৈ মুকুট পিন্ধায়, তেনেকৈ ই তোমাক ক্ৰুছতো দিয়ে ; ই যেনেকৈ তোমাৰ সমৃদ্ধিৰ কাৰণ, সেইদৰে ই তোমাৰ বাহুল্য হ্ৰাসৰো কাৰণ ।

– খলিল জিব্ৰান

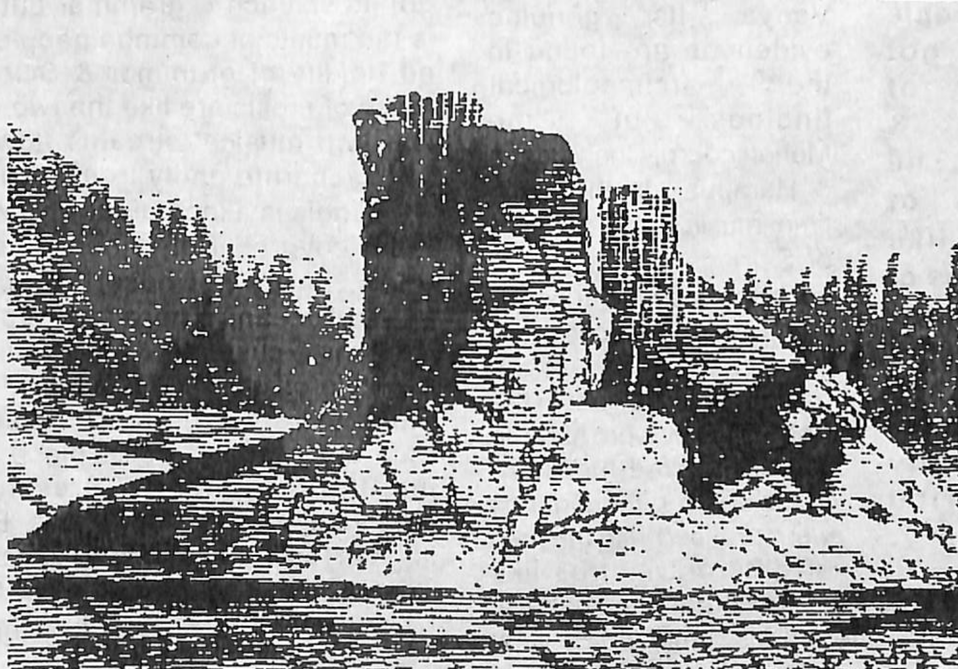

MUSIC

THE FOOD FOR THE SOUL

Priyanka Roy

"Music is the food of the Soul". We take food for the nourishment of our health and physique, but music enlightens our mind & soul with its celestial fervour & eternal peace. It is a psycho material principle containing grace & sweetness which coming in contact with the core of our mind pleases & sooth as its asthetic feeling par encellence. Indian music is superior to the music of any other country of the world & it charms not only men but other living creatures also.

The style of Indian music is divided into two major divisions classical & Folk, though the aims & objects are the same. The classical type of music has got its science & grammar but the folk music is the music of common people which has got no rigidity of grammar & Science. The two types of music are like the two wings of a bird. The two musical streams flow together with their separate entity from period unknown.

From the history of Indian music, we know that music is also prevalent in the pre-historic India with it triad forms - Nritya, Gita and Vadya. Its genuine evidences are found in the archaeological findings of the Mohenjodaro, Channudaro & Harappa. In the vedic time, music was in the form of Samagana which were enclusively sung during the sacred performances of the sucrifices & rites. In the past vedic period i.e. in the Spic age they were sung in different sacred functions. In the vedic period ganas were praticed with the help of different metres like gayatri, anustubha etc., registers like mandra, madhya, tara and different instruments like vina, venu & drums. The devoted wife of the Brahmins often played the pich chora vina & danced to the tune of Samgana.

However change is inevitable in everything in the world. The old order changes yielding place to new.

According to the musicologists of modern age the vedic music was a kind of folk lore of anicient India. The technique of the musical performances of vedic period may be found within the tribal people of the various parts of India. It is like the old wine in a new bottle.

The period from 3rd to 7th century A.D. was an epoch making one. During this period the gandharva music was gradually uplaced by the formalised national & regional tunes. Matanga the great exponent of this period & other experienced musicologists formalised many of the aboriginal & regional folk tunes with the help of classical music. They were known as 'Derhi Sangeet'. The style of Indian music is divided into two major divisions classical & Folk, though the aims & objects are the same. The classical type of music has got its science & grammar but the folk music is the music of common people which has got no rigidity of grammar & Science. The two types of music are like the two wings of a bird. The two musical streams flow together with their separate entity from period unknown.

India is a land of variety, where there are snow-covered high mountains, green plain, lands, Sandy hot desert, flowing rivers and tranquil ocean. There are people of different religions, customs & socio-affinities. The life style of the people also differs from each other. There are linguistic differences from race to race & place to place. So there are multifarious folk cultures in India. The folklore of punjab is known as "Bhangra" which is performed in group dances by men & women. In rainy season the female folk of Mirzapur Sing "Kajori" in a melodious tune. The folk lore of Maroas is named as "Mard".

contd...P/30

স্ত্রী শিক্ষা : অতীত আৰু বৰ্তমান

জাহ্নৱী সোনোৱাল

নাৰী সমাজৰ অৰ্ধাংগ স্বৰূপ। সমাজ সুস্থ সবল কৰি ৰাখিবলৈ নাৰীৰ প্ৰয়োজন আৰু তাৰ বাবে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ বিশেষ আৱশ্যক। শিক্ষা কেৱল পুৰুষৰ বুলি ক'ব নোৱাৰি। পুৰুষৰ দৰে তিৰোতাৰো শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ আছে। তদুপৰি ঘৰ এখন সুশৃংখল ভাবে চলাবলৈ বৰ্তমান যুগত তিৰোতা জনী আধুনিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত হোৱাটো বিশেষ ভাবে প্ৰয়োজনীয়।

যেতিয়া এজন কিশোৰক শিক্ষিত কৰা হয়, তেতিয়া মাথোন এজন ব্যক্তিগত কিশোৰকহে শিক্ষিত কৰা হয়; কিন্তু যেতিয়া এজনী কিশোৰীক শিক্ষিত কৰা হয়; তেতিয়া সমুদায় পৰিয়ালটোকে শিক্ষিত কৰা হয়। ---- (নেহৰু)

নাৰী আৰু পুৰুষৰ সমষ্টিয়েই হ'ল সমাজ গতিকে এখন সমাজক উন্নতিৰ পথত আগুৱাই নিবলৈ হ'লে সমাজৰ এই দুয়োটা অংশৰে উত্তৰণৰ প্ৰয়োজন শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য হ'ল মানুহক বিভিন্ন জ্ঞান প্ৰদান কৰি, সমাজৰ পৰা কু-সংস্কাৰ আঁতৰ কৰি মানুহৰ বৌদ্ধিক তথা আধ্যাত্মিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰা। গতিকে এখন সমাজৰ প্ৰগতিৰ বাবে পুৰুষৰ লগতে নাৰীৰো যথোপযুক্ত শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন।

প্ৰাচীন কালত বিশেষকৈ বৈদিক যুগত সমাজত নাৰীৰ স্থান যথেষ্ট উচ্চ আছিল। ব্ৰাহ্মণ, ক্ষত্ৰিয়, আৰু বৈশ্য - এই তিনিটা জাতিৰ তিৰোতা সকলৰ বেদ অধ্যয়নৰ অধিকাৰ আছিল। শিক্ষিতা স্ত্ৰী জাতিক কাৰ্য অনুসাৰে ব্ৰহ্মবাদিনী, ব্ৰহ্মচাৰিণী, তপস্বনী আদি বিভিন্ন নামাকৰণ কৰা হৈছিল।

যদিও প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষত স্ত্ৰী-শিক্ষা যথেষ্ট উচ্চ খাপৰ আছিল। পিছৰ যুগত ই অৱনতিৰ পথলৈ আগবাঢ়ে। খৃ:পূ: ২০০ চনৰ পৰা ১২০০ খৃ: ৰ ভিতৰত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ দ্ৰুত অৱনতি ঘটে। নাৰীক শূদ্ৰৰ শ্ৰেণীলৈ নমাই অনা হ'ল। আনকি বেদ চৰ্চাৰ পৰাও নাৰীক বঞ্চিত কৰা হ'ল। সেইসময়ত বাল্য বিবাহৰ প্ৰচলনে স্ত্ৰী - শিক্ষাৰ অৱনতিত জুইত ঘিঁউ ঢালিলে। শিক্ষিত নাৰী সোনকালে বিধবা হয় এই অন্ধ বিশ্বাসে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ অৱনতি ঘটালে। মুছলমান সকলৰ ৰাজত্ব কালত পৰ্দা প্ৰথাৰ ব্যৱহাৰে স্ত্ৰী-স্বাধীনতাৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছিল। অৱশ্যে এটা কথা অনস্বীকাৰ্য যে, অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ তিৰোতা সকলো ঘৰতে থাকি ৰন্ধা বঢ়া, বোৱা-কটা আদিৰ ব্যৱহাৰিক শিক্ষা ঠিক মতেই পাইছিল। আনকি সম্ভ্ৰান্ত বংশৰ জীয়ৰী - বোৱাৰীয়ে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাও কিছু পাইছিল। ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ শাসনৰ পৰাই ভাৰতত পাশ্চাত্য সভ্যতাৰ পোহৰ পৰা বুলি কব পাৰি। অৱশ্যে কোম্পানীৰ শাসনকালত কোম্পানীয়ে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ব্যৱস্থা লোৱা নাছিল। ব্ৰহ্ম সমাজৰ দয়ানন্দ সৰস্বতী আৰু ৰাম মোহন ৰায়েও স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰচাৰত যত্নপৰ হৈছিল ১৮৫৪ চনত উড্ চাহাবৰ অধীনত এখন শিক্ষা আয়োগ গঠন কৰা হয়। এই আয়োগৰ প্ৰতিবেদনত স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰা হয় আৰু ফলত ১৮৭৭ চনত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ে ছোৱালীকো প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত বহিবলৈ অনুমতি দিয়ে।

স্বাধীনতাৰ পিছত নাৰীয়ে পুৰুষৰ সমানে মৰ্যাদা লাভকৰিলে আৰু স্ত্ৰী শিক্ষাও সমান গুৰুত্ব লাভ কৰিলে। ১৯৫২ - ৫৩ চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ আৰু ১৯৫৮ চনত স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ বাবে গঠিত জাতীয় সমিতিয়ে স্ত্ৰী-শিক্ষা সম্পৰ্কীয় বহু মূল্যবান পৰামৰ্শ আগবঢ়ায় আৰু তাৰ ফলত স্বাধীন ভাৰতৰ স্ত্ৰী শিক্ষাৰ যথেষ্ট অগ্ৰগতি পৰিলক্ষিত হৈছে। শিক্ষা হ'ল এগছি বন্তি স্বৰূপ - যিয়ে মানৱ অন্তৰত অজ্ঞান অন্ধকাৰ দূৰ কৰি মানৱ সমাজৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰে। গতিকে পুৰুষৰ বাবে শিক্ষাৰ যি প্ৰয়োজন নাৰীৰ বাবেও শিক্ষাৰ একেই প্ৰয়োজন। তিৰোতাৰ অন্তৰত থকা সুপ্ত মানৱতাক জাগ্ৰত কৰি প্ৰকৃত মনুষ্যত্ব লাভ কৰিবলৈ স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন।

ঘৰ এখনৰ শ্ৰী বৃদ্ধি প্ৰধানকৈ নিৰ্ভৰ কৰে নাৰীৰ ওপৰত। লৰা-ছোৱালীৰ সৎ শিক্ষা, সৎ আদৰ্শ আদি প্ৰধানকৈ মাকৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে। কাৰণ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পোনতে মাকৰ পৰাই শিক্ষা লাভ কৰে। মাক যদি শিক্ষিত হয় তেওঁ নিজৰ ল'ৰা ছোৱালীক উপযুক্ত শিক্ষা দি উচ্চ আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণিত কৰিব পাৰে। কিন্তু মাকেই যদি অশিক্ষিত হৈ কুসংস্কাৰ আদিৰ দ্বাৰা আচ্ছন্ন হৈ থাকে তেন্তে ল'ৰা ছোৱালীৰ মন উদাৰ নোহোৱাটোৱে স্বাভাৱিক। ইয়াৰ ফলত সমাজৰো যথেষ্ট অনিষ্ট হয়।

নাৰী সমাজৰ অৰ্ধাংগ স্বৰূপ। সমাজ সুস্থ সবল কৰি ৰাখিবলৈ নাৰীৰ প্ৰয়োজন আৰু তাৰ বাবে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ বিশেষ আৱশ্যক। শিক্ষা কেৱল পুৰুষৰ বুলি ক'ব নোৱাৰি। পুৰুষৰ দৰে তিৰোতাৰো শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ আছে। তদুপৰি ঘৰ এখন সুশৃংখল ভাবে চলাবলৈ বৰ্তমান যুগত তিৰোতা জনী আধুনিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত হোৱাটো বিশেষ ভাবে প্ৰয়োজনীয়।

ওপৰত উল্লেখ কৰা হৈছে যে বৰ্তমান যুগত স্ত্ৰী পুৰুষৰ শিক্ষাৰ মাজত পাৰ্থক্য ক্ৰমাৎ কমি আহিছে। নাৰীয়ে পুৰুষৰ সমানে সকলো কাৰ্যতে আগ ভাগ লৈছে। গতিকে আধুনিক স্ত্ৰী শিক্ষাৰ স্বৰূপ এনে হ'ব লাগিব যাতে তিৰোতাসকলে সু-কন্যা, সু-মাতা সু-ভাৰ্যা হোৱাৰ উপৰিও শ্ৰেষ্ঠ মানৱৰ আসন লাভ কৰিব পাৰে। আজিৰ নাৰীয়ে মহাকাশত বিচৰণ কৰিছে, নৌ-বাহিনী, পুলিচ বাহিনীত বিভিন্ন সেৱা আগবঢ়াইছে। ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনা কৰি অনেক গুৰুত্বপূৰ্ণ কামত দক্ষতা আৰু যোগ্যতাৰ পৰিচয় দি স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ মহানতাকে প্ৰমাণ কৰিছে। ❑

অলপ হাঁহি অলপ অশ্রু অলপ নুবুজা ডাৱৰ

হেমন্ত শৰ্মা

এটা এটাকৈ ইতিমধ্যে জীৱনৰ পশিছটা খোজ কাঢ়ি পেলালো, খোজকঢ়াৰ অভ্যাস ভাল বুলিয়েই শুনি আহিছো। সৰুতে থুনুক থানাককৈ আৰু পিছলৈ সঠিককৈ খোজ কাঢ়িবলৈ শিকিলো। কেতিয়াবা খালত, কেতিয়াবা বামত, কেতিয়াবা কাঁইটত বহুত খোজ কাঢ়িলো। নিজক, আনক বহুতক চিনি পাবলৈ শিকিলো। প্ৰথমৰপৰা এতিয়ালৈকে কঢ়া খোজবিলাকৰ চিন-চাব ক'ৰবাত ৰৈ গৈছেনেকি পুনৰ চাবলৈ চেষ্টা কৰিলো। কেতিয়াবা খোজকাঢ়োতে ধূলি উৰিছে, কেতিয়াবা চেণ্ডেলৰ ফিটা চিগিছে, কেতিয়াবা আকৌ ভৰিত দুখ পাইছো, উজুটি খাইছো, নখ এৰিছে...। মুঠতে অবিৰাম খোজ কাঢ়িছো আৰু এটা বিন্দুলৈকে কাঢ়ি থাকিব লাগিব। কবিৰ কথাৰে -

গৈ থাকোঁতে জীৱনৰ ছাঁ এটা গছকিলো
দুখ পাই জীৱনে ক'লে, ইমান অস্থিৰ তোমাৰ খোজ।

এনেদৰেই অস্থিৰভাবে, চঞ্চলভাবে আৰু মাজে মাজে টৌপনিতো খোজ কাঢ়ি আছো।

০ ০ ০

বাহিৰত হুলস্থুলৰ শব্দ শুনি খিৰিকীৰ ফাঁকেৰে জুমি চালো। পোহৰ আৰু আন্ধাৰৰ তয়াময়া যুঁজ এখন চলি আছে। সিহঁতৰ মাৰ পিট দবৰা-দবৰিৰ ফলত চাৰিওফালে সময়বোৰ চিটিকি পৰিছে। দুয়ো সমানে পৰাক্ৰমী। দুৱাৰ খুলি বাহিৰ ওলাবলৈকো ভয়। ওচৰ চুবুৰীয়া সকলোবোৰ নিতাল মাৰি সোমাই আছে। আনৰ কথা ভাবিবলৈ সময় নাই। নিজে বাচি থাকিব পাৰিলেই এইবাৰলৈ ৰক্ষা। যুঁজখনো কম কটা নাই। পলায়নবাদী মানুহ !!

০ ০ ০

... বাটৰ দুৱৰিত নিজকে থৈ যোৱাৰ আমাৰ ইমান যে বাসনা
- অজিত গগৈ

ৰাতিপুৱা হোষ্টেলৰ সকলো বহুত দেৰিকৈ শুই উঠিল। সকলোৰে চকুত ভাগৰৰ চিন। আজি ইংৰাজী নতুন বছৰ আৰম্ভ হৈছে। কালি উৰুকা আছিল। ৰাতি এক বিৰাট উৎসৱৰ আয়োজন চলিল। পুৰণি বছৰক বিদায় দিয়াৰ উৎসৱ। বিহুৰ ওখল মাখলতকৈও বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ এই উৎসৱ। সকলোৱে নাচিছে, ফুৰ্তি কৰিছে, হেৰাই গৈছে নিজে নিজৰ মাজত। পাৰ্টি চলিছে - আবেগৰ পাৰ্টি, বিগত বছৰৰ হিচাপ-নিকাচ কৰাৰ পাৰ্টি। সত্যেন্দুৱে তাৰ প্ৰেমৰ হিচাপ-নিকাচ কৰিছে, বিৰাজে মতলীয়া হৈ বন্ধুমহলক নিজৰ প্ৰেমৰ কাহিনী নিসংকোচে কৈ গৈছে, বৰকাই ওৰফে চন্দ্ৰই তত্ত্বগধুৰ ভাষণ দিছে, প্ৰাঞ্জলে লাজ- লাজকৈ ভাল লগা কাৰোবাৰ কথা কৈছে, সেউজীয়াৰ অনুৰাগত ডুব গৈছে অভিজিত, ফটিক ফটিকাৰ ৰাগীত মতলীয়া-- টুৱেন্টি নাইন, থাউজেণ্ড, তিনিপট্টিৰ মাজত ডুব গৈছে গধূলিটো, ৰাতিটো। সকলোবোৰ আবেগৰ বৰষুনত তিতিছে, গা ধুইছে, উটুৱাই দিছে জীৱনৰ হাঁহি, অশ্রু আৰু জটিলতা বোৰ...। পশ্চিমৰ পচোৱাই খিৰিকীৰ আইনা ভাঙি হোষ্টেলৰ কোঠাবোৰলৈ সোমাই আহিছে। হেৰাই গৈছে নিজৰ সমগ্ৰতা। নিজ মূলৰ পৰা বিচ্ছিন্ন হৈ পৰিছে সকলোবোৰ। কুঁৱলীৰ দৰে এখন অস্বচ্ছ আৱৰণে প্ৰত্যেকৰ সন্মুখত থিয় হৈ উপহাস কৰিছে সিহঁতৰ অস্থিৰ বৰ্তমানক।

০ ০ ০

খোজবোৰ যায় আগলৈ
অদৃশ্য বতাহে অবাধ্য আঁচল
বাৰে বাৰে টানে পাচলৈ
(স্মৃতি - কৰবী ডেকা হাজৰিকা)

নষ্টালজিয়াৰ মাজেৰে কেতিয়াবা হেৰাই যাব খোজে সকলো জীৱন, শৈশৱ, কৈশোৰ, যৌৱন। ঘূৰাই পাবলৈ মন যায় সোনোৱালী দিনবোৰ। সময়ে আঁতৰাই আনে হাঁহিৰে ভৰা দিনবোৰৰ পৰা। জীৱনে আৰম্ভ কৰে এক নতুন হিচাপ-নিকাচ। চলমান সময়ৰ ট্ৰেইনখনৰ চেইন টানিবলৈ কাৰো শক্তি নাই। তথাপিও কানে বাৰে ওলমি হলেও সকলোৱে

ইয়াত উঠি গৈ আছে । তথাপিও ৰিনিকি ৰিনিকি ভাঁহি আহিছে এৰি অহা মতলীয়া বাঁহীৰ সুৰ । বাঁহীৰ সুৰত উপঙি থকা দেৱজিত -অন্বেস্বৰৰ অস্থিৰতা, ভূপেনৰ বলিয়ালি, বিষ্ণুৰ আপোচবিহীন মনোভাৱ, অৰবিন্দৰ সাক্ষাৎকাৰ, অচ্যুতৰ শিশুসুলভ আচৰণ, দীপালিৰ চাকনৈয়া আৰু প্ৰতিমাই লিখা নাহৰ পাত চিঠি, বুঢ়া-বুঢ়ীৰ প্ৰেম ইত্যাদি জীৱনৰ বিচিত্ৰতাই খেদি ফুৰে নষ্টালজিক ভাৱনা এটাৰ স'তে ।

যি অতীত কেৱল ধূলি হৈ উৰে
লতা গুল্ম সকলো দুভৰিত মেৰিয়াই
যি মাথোন খুপি খুপি গৈ থাকে
পিছলৈ কাহানিও ওভতি নাচায়
(শৰতৰ কবিতা - মৃনাল কুমাৰ গগৈ)

০ ০ ০

দিনবোৰ নাযায় নুপুৰায় । অনাগত বৈভৱময়, প্ৰাচুৰ্যময় দিনবোৰৰ সপোনে বৰ্তমানক সোনকালে বিদায় দি অপেক্ষাৰ ইতি পেলোৱাৰ তাড়নাত ব্যাকুল হৈ উঠে । আশাৰ শুকুলা ঘোঁৰাত উঠি ইতিমধ্যে জীৱনে বহুদূৰ আগুৱাই গ'ল । প্ৰতিশ্ৰুতি, অনুৰাগ আৰু জীৱনৰ হিচাপ-নিকাচৰ সৈতে বৰ্তমানক সৈমান কৰি সোনকালে বিদায় দিয়াৰ হেপাঁহ এটাই বৰকৈ আমনি কৰিছেহি । সময়ৰ লগত সকলো গৈ আছে তুমি, আমি, আমাৰ ঘৰবোৰ, ঘৰৰ খিৰিকী বোৰ, ওচৰৰ গছ-গছনিবোৰ, আকাশৰ জোন-বেলি-তৰা-মেঘবোৰ, পদুলিৰ বকুলজোপা, আমাৰ মাজৰ নৈখন, দীঘল আলিবাটটো, বাটৰ কাষৰ গছগছনিবোৰ --

আঁত হেৰোৱা মহুৰা এটাৰ দৰে পাক খাই আছোঁ তোমাত
বকুল এপাহৰ দৰে সৰোঁ সৰোঁকৈ বতাহত ওলমি আছা তুমি ।
(প্ৰেমৰ কবিতা - মৃণাল কুমাৰ গগৈ)

০ ০ ০

কেতিয়াবা জীৱনটো এক নুবুজা সাঁথৰত পৰিণত হয় । নিমিলা হৈ পৰে সকলো অংক । কাৰোবাৰ এষাৰ কথাৰ বিনিময়ত আতঁৰি যায় সন্মুখৰ সকলো পোহৰ, ৰং ইত্যাদি । হঠাতে ভাগৰ লাগি যায় এই বৰ্ণিল যাত্ৰাৰ । বাঁহীৰ সুৰ, মেঘৰ কবিতা, আশাৰ সপোন সকলোবোৰ আমনিদায়ক হৈ পৰে । আমনি দায়ক হৈ পৰে বকুলৰ সুবাস । শিলতকৈও গধুৰ হৈ পৰে মনৰ সকলো ভালপোৱাৰ উছাহ । তেতিয়াই আকাশৰ মেঘবোৰ গোমোঠা হৈ অট্টহাস্য কৰে বৰ্তমানক । কিন্তু এই সকলো জটিলতাক দূৰলৈ ঠেলি পুনৰ ওলাই আহে দুপৰীয়াৰ বেলি । আন্ধাৰৰ পিছত পুনৰ পোহৰৰ আগমন ঘটাৰ দৰেই স্বাভাৱিক হৈ পৰে জীৱনৰ সকলো ৰং -

স্তব্ধ দুপাৰ
আজি কৃষ্ণ উপজাৰ দিন
মই বাঁহীৰ সুৰুঙাৰে সুৰ হৈ আহিছো তোমালৈ
(প্ৰেমৰ কবিতা - মৃণাল কুমাৰ গগৈ)

মহাবিদ্যালয়ৰ যুৱ মানসিকতা

প্ৰহ্লাদ বৰুৱা

ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মানসিকতাত গঢ়ি উঠা উশৃংখলতাই মহাবিদ্যালয়ৰ বাতাবৰণক কলুষিত কৰাৰ উপৰিও শৈক্ষিক পৰিবেশত বিস্তৰভাৱে দুপ্ৰভাৱ সাধন কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। ছাত্ৰ সমাজত উশৃংখল বাতাবৰণ বিভিন্ন কাৰণত সৃষ্টি হৈছে। হতাশাগ্ৰস্ততা, ভোগবাদ, ৰাজনৈতিক দুপ্ৰভাৱ, কেউফালে ঘটি থকা কূটাঘাট মূলক কাৰ্যকলাপ ইত্যাদি কাৰকবোৰে ছাত্ৰ সমাজত উশৃংখলতাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

"চাকৰি নাই, সংস্থাপন নাই, কাম কৰাৰ স্থল নাই, তেনেস্থলত পঢ়া শুনা কৰি কি লাভ ?" অনিশ্চিত অন্ধকাৰময় এটা ভৱিষ্যত আগত ৰাখি হতাশা গ্ৰস্থতাত ভুগি জীয়াই থকা বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ সমাজত উশৃংখলতা গঢ়ি উঠা স্বাভাৱিক। ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মনত নিজৰ জীৱনকলৈ এনে কিছুমান প্ৰশ্নৰ উদ্ভৱ হৈছে যাৰ উত্তৰ বিচাৰি নাপাই ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মানসিকতাত হতাশাগ্ৰস্থতাই গা কৰি উঠিছে যিয়ে উশৃংখল হোৱাত ছাত্ৰ সমাজক ইন্ধন যোগাইছে। "মোৰ উন্নত মানদণ্ডৰ শৈক্ষিক Certificate খনে যদি মোক এটা সংস্থাপন দিব নোৱাৰে তেনে স্থলত মই অসংযত হোৱাটো কোনো অস্বাভাৱিক নহয়।" সন্মুখত এটা জীৱনৰ যাৰ নিশ্চয়তা নাই যাৰ Security নাই তেনে এটা জীৱন লৈ ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে পঢ়িছে ঠিক কিন্তু তাৰ লগে লগে ছাঁৰ দৰে সহযাত্ৰী হৈ হতাশাগ্ৰস্ততাই ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মানসিকতাক প্ৰতিটো সময়তে কৰি তুলিছে উশৃংখল।

লিবাৰেচন, প্ৰাইভেটাইজেচন, গ্লোবেলাইজেচনে (L.P.G.)পৃথিৱীত যি ভোগবাদমূলক বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিলে তাৰে মেৰপাকত ৮০ দশকৰ পাছৰ অসমীয়া সমাজতো ভোগবাদে গা কৰি উঠিলে। উপুৰ্যেপৰি ভোগবাৰাৰ মানসিকতা গঢ়ি উঠিল প্ৰতিজন অসমীয়াৰ। বৰ্তমানৰ পৰিপেক্ষিতত ভোগবাদ যুৱ উশৃংখলতাৰ অন্যতম কাৰক। এই ভোগবাদে ছাত্ৰ সমাজকো বাৰুকৈ প্ৰভাবান্বিত কৰিছে। আজিৰ সমাজৰ কোনো ক্ষমতা নথকা অযোগ্য বহুসংখ্যক ব্যক্তিয়ে বিনাশ্ৰমে বিপুল ধন সম্পত্তি আহৰণ কৰা দৃশ্যই ছাত্ৰ-সমাজক বিপথগামী কৰি তুলিছে। "If they can earn a lot of money without any education, without hard work then what is the value of education ? **"Easy Money" প্ৰক্ৰিয়াটোৰ পাছে পাছে ছাত্ৰ সমাজো এনেভাৱে ঘূৰিব ধৰিছে যে বহুক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ ছাত্ৰী দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত ও ব্যভিচাৰী হৈছে। ফলস্বৰূপে উশৃংখল বাতাবৰণ সৃষ্টি হৈছে শিক্ষা জগতত।**

আজিৰ ৰাজনীতি বুলিলে কেইটামান শব্দ প্ৰতিজন সচেতন ব্যক্তিৰ মনত উদ্ভৱ হয়। দুৰ্নীতি, ব্যভিচাৰ, দুস্কৃতি, প্ৰবঞ্চনা ইত্যাদি। চৰকাৰে যি নীতি অৱলম্বন কৰি শিক্ষাক্ষেত্ৰত মাচুল বৃদ্ধি কৰিছে, দৰ্মহা আদয় কৰাৰ পৰা বিৰত হৈছে ইয়ো ছাত্ৰ সমাজত দেখা দিয়া উশৃংখলতাৰ অন্যতম কাৰক। "ধন আছে যদি শিক্ষা কিনি লোৱা, আমি বজাৰত শিক্ষা মেলি দিছো" - চৰকাৰৰ এনে আচৰনে ছাত্ৰ সাংগঠনবোৰক চৰকাৰমুখী প্ৰতিবাদী কৰি তোলাত যি উশৃংখলতাই গা কৰি উঠিছে ই শিক্ষাজগতখন বাৰুকৈয়ে দুপ্ৰভাৱ পেলাইছে। অসংস্থাপিত দুখীয়া অভিভাৱক দুৰ্দমনীয় পৰিশ্ৰমৰ বিনিময়ত সন্তানক পঢ়োৱাইছে, তেনে স্থলত শিক্ষাক্ষেত্ৰত বৃদ্ধি পোৱা ধনৰাশিয়ে অভিভাৱকৰ লগতে সন্তানকো উশৃংখল কৰি তুলিছে।

ইয়াৰ উপৰিও শিক্ষাজগতত দেখা দিয়া বিভিন্নধৰণৰ দোষ ত্ৰুটীবোৰৰ বাবে ছাত্ৰ সমাজত উশৃংখলতাৰ সৃষ্টি কৰিছে। Board বা University ত সংঘটিত হোৱা বিভিন্ন দোষ ত্ৰুটীসমূহে ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মনত দুখ অনাৰ লগতে কেউসকালে উশৃংখলতা গঢ়ি তোলাত সহায় কৰিছে।

পৰ্যবেক্ষণ কৰি চালে দেখা যায় যে, অত্যাধুনিকতা, পশ্চিমীয়া, সংস্কৃতি, বিভিন্নধৰণৰ প্ৰচাৰ মাধ্যত মেৰপাকত পৰিয়ো ছাত্ৰ সমাজৰ এক বিপূল অংশই উশৃংখল মানসিকতা গঢ়ি তুলিছে। নীতিশিক্ষাৰ অভাৱ অন্ধঅনুকৰণ প্ৰিয়তা, দুৰ্বল দৃষ্টিভংগীত ছাত্ৰ সমাজত উশৃংখলতা সৃষ্টি কৰাত ইন্ধন যুগাইছে।

ছাত্ৰ সমাজত দেখা দিয়া উশৃংখলতাৰ অন্যতম কাৰক হৈছে প্ৰেম "ভালপোৱা"। কথাটো মানি ল'বলৈ সংকোচবোধ হ'লেও আমি স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব যে 'প্ৰেম' 'ভালপোৱা' ই ছাত্ৰ সমাজত উশৃংখলতা সৃষ্টি কৰিছে। কাৰোবাৰ ক্ষেত্ৰত কথাটো ব্যতিক্ৰম যদিও বহুক্ষেত্ৰত দেখা যায় প্ৰেম, ভালপোৱাৰ নামত লিপ্ত হোৱা অশ্লীল কাৰ্যকলাপৰ উশৃংখল দৃশ্য। "Love is time pass" এই কথা গা কৰি উঠা যুৱ মানসিকতাত প্ৰেমৰ প্ৰকৃত সংজ্ঞাৰ ইতিমধ্যে ইহলীলা হৈছে। প্ৰেমৰ পবিত্ৰতা, স্বচ্ছতা নোহোৱা হৈছে তাৰ ঠাইত জন্ম লৈছে "Time pass" মানসিকতাই। ফলস্বৰূপে প্ৰেমজনিত উশৃংখলতাই গা কৰি উঠিছে গোটেই ছাত্ৰ সমাজখনত।

বৰ্তমানৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মাদক দ্ৰব্যৰ প্ৰচুৰ প্ৰচলনে ছাত্ৰ সমাজকো আকোৱালি লৈছে। আজিৰ ছাত্ৰসমাজখনে মাদক দ্ৰব্যৰ সৈতে গঢ়ি তোলা মিতিৰালিয়ে শৈক্ষিক জগত খনক কলোষিত কৰি তুলিছে। বহু ছাত্ৰই মহাবিদ্যালয়লৈ আহে মাদকদ্ৰব্য সেৱন কৰি। তামোল পান, চিগাৰেট ইত্যাদিও নিশ্চিতৰূপে মাদক দ্ৰব্যৰ অন্তৰ্গত। তামোলৰ পিক্ বিভিন্ন পেকেটত থকা মৰাত্মক মাদকৰ পিক্ মহাবিদ্যালয়ৰ য'তে ত'তে পেলোৱাটোত নিশ্চিত ৰূপে উশৃংখল কাৰ্যকালৰ অন্যতম। এইক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলো দোষমুক্ত নহয়। বাৰু যিকি নহওক মদ সেৱনকে আদি কৰি অন্য মাদক দ্ৰব্যও ছাত্ৰ সমাজৰ উশৃংখল মানসিকতাৰ অন্যতম কাৰক।

বহুক্ষেত্ৰত, কিছুমান ছাত্ৰ স্বভাৱতেই উশৃংখল নতুবা ঘৰুৱা পৰিৱেশ অসংযত জীৱন প্ৰণালীৰ কবলত পৰিও বহু ছাত্ৰ উশৃংখল হোৱা দেখা যায়।

এতিয়া কথা হ'ল, ভাঙোনমুখী কাৰ্য্যকলাপত ইন্ধন যুগোৱা ছাত্ৰ সমাজৰ উশৃংখল মানসিকতাক কিদৰে আঁতৰ কৰিব পৰা যায় ; ই প্ৰতিজন সচেতন ছাত্ৰ, কলেজ কতৃপক্ষৰ চিন্তাৰ অন্যতম প্ৰধান কাৰণ হোৱাটো বাঞ্চনীয়। "উশৃংখলতাই সৃষ্টি কৰিব পাৰে মাথো উশৃংখল এটা পৰিবেশ, য'ত জন্ম হয় ভাঙোনমুখী চিন্তাধাৰাবোৰৰ। ❑

In search of EXTRA DIMENSIONS

SANDEEP SARKAR
PARESH PRATIM SAIKIA

From a very young age we were facinated with some strange things like making a body invisible and Travell in time then came into our thoughts the extra dimensions which are invisible to us. Many people still thinks these things as impossible and give then the title of science fiction. But awarding to us one day we will become able to explain all this strange facts and change the world's view. A year back when we started our study on these topics, the only thing we were able to do was to go through the existing works on physics. And at last in the theory of special theory of relativity by Einstein, we found the data enough to start our predictions.

After one year our wild imaginations had taken such a shape that we now can say that these science fictions can be made possible one day. We have some arguments to show that a body can be made invisible. It may be possible for us to search extra-dimensions in the universe with which our universe is composed with but are invisible to us.

Is there any extra-dimensions that exists besides our visible three dimensional space which we cll our home ? To clarify this question we took the help of particle physics. **We all know that the universe is made up of matters and matters are made up of microscopic particles viz. electrons, protons, neutrons etc. But a scientist named Diasler discovered some particles having totally opposite in nature with respect to electrons, protons etc. and he named these opposite natured particles as anti-particles and for this discovery he was awarded the Nobel Prize. So consider that the anti-particles combine to form anti-matter and then anti-matters combined to form the anti-universe similar to our universe.** As we define the space around us in the universe is defined in terms of three dimensions. Similarly the anti-universe can be defined in terms of other sets of dimension and it shows that there are extra dimension if there are anti-particles.

Now when we have some arguments to assure the existence of extra dimensions the next problem which arises is to find a way to travell from one set of dimensions to the other sets. So we have taken in consideration of the special theory of relativity where it is proved that length, mass and time are not absolute quantities. They are apparent quantities which differs from observer to observer. In 1892, Lorentz and G.F. Fizgerald derived the formula of length contraction, which states that a body moving with a velocity 'V' with respect to velocity of Light 'C' appears shrunken to an observer and the apparent length is given by the formula,

$L = L_0\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$,where L = apparent Length of the body and L_0 = absolute length.

Now from this formula we get that if a body moves with a velocity less than light it will appear shrunken to an observer. And if the body moves with a velocity equal to the velocity of light than the body will shrink to zero velocity of light than the body will shrink to zero or it will become invisible. And if a body's velocity exceeds the velocity of light the length of the body will changed to a inaginary quantity which may be the actual length for the other dimension where the body will travel and this is quite possible as in the anti-universe the things are of opposite in nature as compared with our universe. But according to the length contraction formula a body can become invisible or travel to other dimension only if the velocity of the body becomes equal to the velocity of light or exceeds respectively. And for a body it is nearly impossible to move with such a high velocity. So we want to discuss some thing about the velocity of light. In general we know that the velocity of light is contant and it moves with a velocity of three lakh kilometers per second. But velocity of

Contd..Page 28

दहेज
एक सामाजिक बुराई

संजीत कुमार शाह

आज हमारा समाज अपने गिरेबान में झांक कर नहीं देख रहा है; लेकिन दूसरे का मुँह फोड़ने में वही दस कदम आगे है । आज अगर कोई व्यक्ति यह बात सुन जाता है कि फलाना आदमी अपने बेटे की शादी के लिए एक लाख डिमांड कर रहा है, तब हर व्यक्ति उस व्यक्ति को गाली देता है, लेकिन जब अपनी बारी आती हे तो उससे दुगुना डिमांड करता है ।

दहेज का साधारण अर्थ : जब लड़का लड़की का विवाह होता है, उस समय कन्या पक्ष अपनी खुशी से वर पक्ष को जो कुछ देता है, वही दहेज कहलाता है, लेकिन आज-कल दहेज का अर्थ डिमाण्ड के रुप में लिया जाने लगा है । जब कोई कन्या पक्ष वर पक्ष के घर जाकर विवाह का प्रस्ताव रखता है तो वर पक्ष सीधे डिमाण्ड करता है कि पचास हजार, एक लाख मिलेगा, तंभी शादी संभव है, अन्यथा नही ।

दहेज की सृष्टि :- निस्संदेह दहेज की सृष्टि हमारे पूर्वजों द्वारा की गयी, लेकिन उन पूर्वजो के दहेज और आज के दहेज में धरती-आसमानका फर्क है । आजकल शादी से पहले दहेज के नाम पर डिमाण्ड किया जाता है, लेकिन हमारे पूर्वजों के जमाने में दहेज के स्थान पर डिमाण्ड शब्द के लिए कोई जगह नहीं थी । हमारे पूर्वजों ने दहेज की सृष्टि वर पक्ष और कन्या पक्ष के हित के लिए किया था । पहले जब वर पक्ष और कन्या पक्ष में विवाह होता था तो उस समय वर पक्ष पर खर्चा ज्यादा पड़ता था और कन्या पक्ष पर खर्चा कम पड़ता था । इसलिए कन्या पक्ष वर पक्ष के खर्च को कम करने हेतु कुछ तक भुगतान करता था । जो दहेज कहलाने लगा ।

आज के जमाने मे दहेज एक सामाजिक बुराई :- आज के जमाने में दहेज के नाम पर बर का सौदा किया जा रहा है । आज अगर वर पक्ष कन्या पक्ष से शादी के लिए सहमत होता है तो इसके बदले वह धन का डिमाण्ड करता है । अगर कन्या पक्ष मांग का धन देने में असमर्थ रहता है तो वर पक्ष वहाँ शादि करने से इनकार कर जाता है । कभी-कभी जबरदस्ती शादी हो जाने पर भी ससुराल में कन्या को तरह-तरह से प्रताड़ित किया जाता है और वह कन्या सबकुछ मजबूरन सहा करती है । कभी कभी ससुराल वाले इतने गिर जाते है कि दहेज न किलने के कारण वे अपनी गृहलक्ष्मी को जलाकर, कोठे से धक्का देकर, खाने में जहर मिलाकर, गला घोटकर मार डालते हैं । जब पुलिस छान बीन करती है तो ये ससुराल वाले जेल की हवा खाते हैं । आज तक हाजारों लोग दहेज के कारण जेल की हवा खा चुके हैं और आज भी खा रहे हैं , लेकिन फिर भी दहेज के सौदागरों की संख्या आज भी कम नही हुई है ।

आज दहेज के कारण एक गरीब परिवार की योग्य कन्या अमीर परिवार में शादी के योग्य नहीं समझी जा रही है । सिर्फ इसलिए कि वह लड़की गरीब मॅा बाप की बेटी है । आज हमारे अमीर समाज में गरीब समाज की लड़की के लिए कोई स्थान नहीं है ।

दहेज को फूलने-फलने में अमीरों की भूमिका :- आज हमारा गरीब समाज हर प्रकार से शोषित हो रहा है और इन हर शोषणों की मुख्य भूमिका हमारा अमीर समाज निभा रहा है । आज दहेज को बढ़ावा देने में अमीर समाज सक्रिय है । हमारे अमीर समाज में धन की दौड़ लगी है । आज हर अमीर व्यक्ति अपने निकट के व्यक्ति को नीचा दिखाना चाहता है, सिर्फ धन के घमंड में ।

आज अगर एक अमीर व्यक्ति अपनी लड़की की शादी के लिए किसी लड़के के घर जाता है तो शादी के एवज में दहेज के तौर पर हजारों-लाखों रुपये अपने मुँह से देने को कहता है । जबकि लड़के वाले दहेज के बारे में कुछ सोच भी नहीं सहते हैं और लड़की का बाप रुपया देकर जमाई बाबू को खरीदता है ।

दूसरी तरफ अगर किसी अमीर लड़के के घर कोई कन्या पक्ष शादी का रिस्ता तय करने आता है, तो लड़के वाले सीधे बोलते है - ‘‘हमारा लड़का डॅाक्टर है, इंजिनीयर है,मास्टर है,नौकरी करता है । अगर लाख रुपये नगद मिलेगा तो शादी होगी अन्यथा नही ।’’ अगर लड़की वालों के पास पैसा होता है तो शादी के लिए तैयार होते हैं, नही तो मुँह लटका कर दबे पाव लौट जाते हैं ।

दहेज के नाम पर डिमांड क्यों ? : मैं पहले ही कह चुका हूँ कि आजकल दहेज को दहेज के नाम से नहीं जाना जा रहा है । आजकल दहेज का मूल नाम डिमांड हो गया है । दहेज एक सामाजिक बुराई है । इसे प्राय: सभी जानते हैं और सभी इसका विरोध-भर करते हैं ।

आजकल दहेज प्रथा तो प्राय: भारत के सभी राज्यों में है, लेकिन भारत के बिहार और उत्तर प्रदेश में इसका प्रभाव बहुत ज्यादा पाया जाता है। दहेज का विरोध आज सभी लोग कर रहे हैं, लेकिन अन्तरात्मा से नहीं, सिर्फ दिखावे के लिये।

आज हमारा समाज अपने गिरेबान में झांक कर नहीं देख रहा है, लेकिन दूसरे का मुँह फोड़ने में वही दस कदम आगे है। आज अगर कोई व्यक्ति यह बात सुन जाता है कि फलाना आदमी अपने बेटे की शादी के लिए एक लाख डिमांड कर रहा है, तब हर व्यक्ति उस व्यक्ति को गाली देता है, लेकिन जब अपनी बारी आती हे तो उससे दुगुना डिमांड करता है।

आज हमारा समाज दहेज के कारण इतना गिर चुका है कि दहेज के लिए वह किसी भी हरकत से बाज नहीं आता है, यहाँ तक कि उस मासूम वधू के प्राण लेने तक।

मेरे पड़ोस में एक बुजुर्ग हैं। उनके पाँच पुत्र तथा दो पुत्रियाँ हैं। इनकी कहानी बड़ी रोचक है। घर में दो बहू ला चुके हैं। इनकी बड़ी बहू गरीब परिवार की है, दूसरी अमीर परिवार की। आज बड़ी बहू को इस कदर प्रताड़ित किया जा रहा है कि उसकी पीड़ा को आपलोगों के समक्ष उल्लेख करने के लिए मेरे पास शब्द नहें हैं। वहीं दूसरी बहू को सिर पर बैठा कर रखते हैं। उसे खाना तक बनाने नहीं देते हैं। कहते हैं - "बड़ी बहू है न ?" उनको बड़ी बहू में कोई दोष नहीं है। उसका दोष यही है कि उसके माँ-बाप गरीब हैं, उन्हें दहेज नहीं मिला।

आज मैं अपने हिन्दी भाषी समाज से यह सवाल पूछ रहा हूँ कि यह कहाँ तक उचित है कि एक गरीब परिवार से सम्बंध रखने वाली बहू को प्रताड़ित किया जाय और अमीर घराने से सम्बंध रखने वाली बहू को सिर पर बिटा कर रखा जाय।

वही बुजुर्ग जिनका मैंने ऊपर जिक्र किया है, जब उन्होंने अपनी बेटी की शादी तय की तो वर पक्ष ने पचास हजार नगद का डिमांड किया। तब ये बुजुर्ग जी बोले- "वे ज्यादा-से ज्यादा बीस हजार देंगे। उससे ज्यादा देने की शक्ति उनमें नहीं हैं।" वर पक्ष भी इनकार कर गया। तब लड़की के बड़े भाई लोग पचास हजार देने को तैयार हुए। शादी ठीक तरह से सम्पन्न हुई। जब पचास हजार देने की बारी आयी, तो ये बुजुर्ग पैसा देता देखकर वही बेहोश हो गये। फिलहाल अव अपने तीसरे बेटे की शादी के लिए बात चला रहे हैं। लड़का पढ़ा लिखा है। इसलिए एक लाख नगद, एक मोटर साईकिल की डिमांड कर रहे हैं। कन्या पक्ष इससे भी ज्यादा देने के तैयार है, लेकिन दहेज विरोधी लड़का हर विवाह प्रस्ताव को ठुकराता चला जा रहा है।

<u>**दहेज के प्रति हमारे समाज की मान्यता**</u> :- कभी-कभी मैं इस बुजुर्ग जी से मिलता हूँ और वे मेरा आदर करते हैं। मैं हमेशा उनसे दहेज विरोधी बातें करता हूँ। बात-बात में ही एक दिन मैं उनके सामने कहा - "काका आप भइया की शादी के लिए इतना डिमांड क्यों कर रहे हैं ? लड़की वाले इतना नहीं दे पायेंगे और दहेज के लिए डिमांड नहीं करना चाहिए।" बस इतनी ही बात पर वे मुझ पर बिगड़ पड़े और बोले - "लड़के को पालने - पोसने, लिखाने-पढ़ाने में कितना खर्चा पड़ा है। शादी के समय ही मुझे कुछ मिलेगा और नहीं तो मुपत्त में ही शादी कर मैं ठन-ठन गोपाल बन जाऊँ।" इस तरह की बातें मुझे प्राय: हिन्दी-भाषी परिवारों से सुनने को मिला है। इसका मतलब यह है कि हमारा हिन्दी भाषी समाज दहेज पाने के लिए ही लड़कों को पालता-पोसता तथा पढ़ाता-लिखाता है। क्या इस तरह दहेज लेकर हमारा समाज लड़कों को बेचता नहीं है ? अगर दहेज के कारण ही हमारा समाज लड़का पालता है, तो मैं उस समाज को यह सलाह देता हूँ कि जब लड़का तीन-चार साल का रहे, तभी किसी सन्तनहीन दपंति को बच्चा दें दें। इसके सवज में वह दपंति एक बड़ी मोटी रकम तो दे ही देगा।

<u>**दहेज को कैसे रोकें**</u>:- हमारे समाज में कुछ ऐसे भी लोग हैं जो दहेज लेना तो क्या दहेज देना भी नहीं चाहते हैं, लेकिन हमारे बीच कुछ सामाजिक बुराइयाँ है जो एक दहेज विरोधी व्यक्ति को भी दहेज देकर शादी करने पर मजबूर कर देता है।

मेरे पड़ोस में एक सज्जन रहते हैं, जिन का नाम भमूति (नकली नाम) है। उनको एक लड़की थी लगभग 18-19 साल की। मुझे याद है, मैं उस समय कक्षा सातवीं में पढ़ रहा था। एक दिन कुछ लोग शादी के लिए भमूति के घर उनकी लड़की को देखने आये। उनलोगों के लड़की को पसंद किया और साथ ही पचास हजार नगद दहेज माँगा। दहेज का नाम सुनते ही भमूति उनलोगों को तुरन्त खेदड़ दिये। इसी तरह ये तीन-चार रिस्तों को दहेज के कारण टुकरा दिये। उनका कहना था- "शादी के पवित्र सम्बन्ध में रुपयों - पैसों को नही आने दूँगा। मैं अपनी बेटी को अपनी शक्ति से ज्यादा

कुछ देना चाहूंगा।'' इस तरह भमूति को कई लोग ताना कसने लगे - ''जवान बेटी अभी तक घर बें बिठा कर रखा है।'' भमूति ऐसे तानों को एक कान से सुनते और दूसरे कान से बाहार कर देते । एक दिन फिर पाँचवा रिश्ता आया । उनलोगों ने लड़की को तुरन्त पसंद कर लिया और भमूति से शादी के मुहूर्त की चर्चा करने लगे । तभी लड़की के एक रिश्तेदार ने वर पक्ष से लेन-देन की बात कही । लड़के के माँ-पिता बोले -''आपके रुपये-पैसे, धन-दौलत देने से क्य मैं रातो-रात अमीर बन जाऊँगा । मेरे कमाने से धन नहीं होगा, तो क्या आपके दे देने से मेरे पास धन हो जाएगा । दहेज लेकर क्या मै जीवन भर आपके पैर तले दबे रहूँगा । मुझे सिर्फ लड़की चाहिए और कुछ नही।'' कई दिनों बाद दोनों पक्षो में धूम-धाम से विवाह सम्पन्न हुआ ।

मेरे ही पड़ोस में एक लड़का है । वह अपने पिता तथा दादा से बहुत नफरत करता है, घर छोड़कर अकेला रहता है । इसलिए कि जब उसे पता चला की उसकी माँ की शादी में उसके दादा ने दहेज लिये थे। जबकि लड़के के नाना में दहेज देने की शक्ति नहीं थी । तब उसके नाना ने खेत बेचकर दहेज की रकम को पूरा किया था । आज उस लड़के के पिता - दादा तथा अन्य परिजन बहुत दुःखी हैं ।

मेरे ख्याल से दहेज के रोकने में लड़का और लड़की मुख्य भूमिका निभा सकते हैं । कैसे ? जैसे- जब रिश्ता तय हो जाता है और जब मामला दहेज के लिए फँसता है तो उस समय लड़के को अपने परिजनों पर यह दबाव डालना चाहिए कि अगर वे दहेज लेगे तो वह हमेशा के लिए शादी नहीं करेगा । ठीक उसी तरह लड़की को भी अपने परिजनों पर भी यह दबाव डालना चाहिए कि अगर वे दहेज देंग तो वह हमेशा के लिए शादी नहीं करेगी ।

अत: मेरा अपने हिन्दी-भाषी भाइयों बहनों से अनुरोध है कि भविष्य में विवाह करते समय अपने पवित्र सम्बन्ध के बीच दहेज रुपी काँटे को मत आने दीजिएगा । नहीं तो यह दहेजी-कांटा जीवन पर्यन्त चुभता रहेगा । ❑

Contd. from Page 25

EXTRA DIMENSIONS

light is not an absolute constant as its velocity changes in different medium. And this happens due to the change of the amplitude of the light. So we can say velocity of light is directly proportional to the amplitude of the Light. So instead of increasing the velocity of the body to make it equal or greater than the velocity of light we can deacrease the velocity of light to make it equal to the velocity of body then also we can perform our desired functions. Because, according to Hertz, light waves are made up of a electric and a magnetic field. So we can compress the fields using opposite electric and magnetic fields of the same amplitude as of the light waves. And by this principle we can make the velocity of light from zero to three lakhs kilometer per second. If we decrease the velocity of light in such a way that it becomes equal to the velocity of the body it will become invisible and respectively if the velocity of light is decreased in such a way that it remains less than the velocity of the body, we will be able to go to extra-dimensions.

If this study proceeds towards the right direction it will certainly prove the world, the existance of extra-dimensions. So that the future generation of physics will have more acurate assumptions and laws. We will also become able to study more about anti-particles of which we know only a little bit. Also we may solve the mystery of supernatural powers like gods, ghosts etc. The extra-dimensions may also solve our population problem etc.

I hope the readers of this piece will find it exciting and also understand the importance of this facts and also try to explore then so that one day the search of extra dimensions will come to an end. ❑

IMPORTANCE OF COMMERCE

In Our Business World

SUJATA CHAKRABORTY

It is real that a business man may not be educated in commerce but in this business world, he should have the knowledge about accounting and should know how to manage people, customer and all the functions of the company. To be a successful businessman and to run the business successfully, he must have the knowledge of commerce.

People call this age a commercial age. Commerce has greatly influenced our day to day life. We enjoy finance of our life on account of the commercial way. For that the study of commerce will prove very interesting. In the earlier time the study of commerce is not prefered by all and it is not prefered for the womens. But in this changing world commerce has greatly influenced and womens are also educative in commerce.

'Commerce' - means trade on a large scale, in short, but in broader sense it is an organised system for the exchange of goods between the members of the industrial world. It constitutes a connecting link between primary producers and at the right price. It tries to "deliver the right goods, to the right persons, at the right place, at the right time, and at the right price." Commerce deals with the goods produced and supplied by industry. Commerce has two bridge and two gaps. - Place gap and time gap, which separate the producer from his market. The whole process of commerce must be very efficient so that the price charged to the final consumers, is still reasonable .

Like all other human activities, it is not static but dynamic. It is evermoving, ever changing, and ever developing, New methods, ideas, new meterials can revolutionise industry and commerce. Demands of consumer is ever changing from time to time, hence, market research is an essential and integral part of modern business. Industrialised enterprises with prosperous industry and commerce can have general standard of living quite high and almost all economic wants of the people are fully satisfied by industry and commerce.

According to prof L. Urwick - "Profit can be no more the main objective of a business than betting is the main objective of racing, making a score the main objective of cricket or eating is the main objective of living". It is real that a business man may not be educated in commerce but in this business world, he should have the knowledge about accounting and should know how to manage people, customer and all the functions of the company. To be a successful businessman and to run the business successfully, he must have the knowledge of commerce. Commerce is greatly related with economics, without economics there is no commerce.

A business is an organisation of human, meterial and other in tangible resources. It is created to offer satisfaction to its customers, owners, employees, managers, and other shareholders. The function of a business is to create, retain, and satisfy profitable customers as a means of successfully achieving the desired ends of the enterprise. Business success is synonymous with marketing management. The knowledge of managing people is called management, knowledge of journals, financial year or P/L of the financial year is accounting, knowledge about price of thing, demand and supply of different things is economics,and with so many branches commerce is associates. Modern and earlier, both industries and people of that industries fully depends upon on this branches. The study of commerce is essential for the progress of mankind. Commerce is at the root of the progress of human civilization.

Business environment usually covers social environment describing the 'people' situations, social attitude and behaviour, economic environment describing changes in competition, changes in customers attitudes and behaviour. Political environment dealing with regulations and legislations pretaining to business operations. Technological environment reflecting the development of science and technological, Innovation. Business environment is the sum of all the factors outside the control management of a company. In modern exchange economy, all needs are bought through money - the general purchasing power. Maney express effective demand of our needs wants. Based on commerce money also have its function. The essential part of a workers life work provides him with the means of livelihood, i.e. purchasing power. The real service of business is to give an opportunity for individual development through better organisation of human relationships. It is through their work, people can become more developed human beings - physical, mental and spiritual growth.

To save money in the bank we must have a some knowledge about the interest and profit, which the bank offers. Besides knowledge about commerce and about debit & credit is necessary for the development of one's financial standing. Commerce opens up various roads to earn our livelihood. It is that the study of commerce has done immense good to mankind. Thus it is seen that commerce has a greater role in our modern business world. So it is necessary to know commerce in every walk of life. ❑

[Helps from class mates in preparing the article is acknowledged] - Sujata Chakraborty

---

contd. from page 20

MUSIC - THE FOOD FOR THE SOUL

It is so sweet that it has been included in the classical music of India. There are multivariety of folk songs in Rajasthan like Sankharia, Panihari, Indroli, Gunbandh, Hitki, Gungla & Sapni etc. Bihula is one of the sweetest folk song of U.P. Bengal is famous for its folk lore. Holding ektara in one hand & Dugi in others & wearing ghungru in the legs, the Baul of Bengal Sings the spiritual songs in a melodious tune. The spiritual folks of Islamis are called Murshida. There are Scasonal folks like Bhadu, Turu & Baramarya. The folk songs of the people of river valley is known as Bhatiyali. Some other folk songs are chatka, Bhawaiya, Gambhira, Jhumur which are very popular in North Bengal. Apart from these, the tribal people of west Bengal have got their own folk lore. The most famous folk song of Assam is Bihu. A group of male and female folk perform this by dancing together with the rhythm of Dhol and Pepa. In Tripura the tribal people like Tripuris, Riange, Mongs observe their most famous festival 'Karchipuja', accompanied by folk dance & songs of their own. The folk songs of Bihar & Orissa are very sweet & full of variety. There are a good number of urdu folk songs known as Qawali & Ghazal. There are some othen folk lores in the different part of India named as Bhajan, Dadra, Horee, Sinha, Aleeha etc.

Though the dialects & tunes of the folk-lore of India differs from place to place yet it is the mainfestations of the emotional feeling from the core of heart of the common folk. ❑

पश्चाताप और मनोबल

गुरुपद दे

गलती हर किसी से होती है और गलती करने वाली स्थिति भी कई तरह की होती है । किसी ने गलती की और वह भूल गया । आगे वह न दोहराई जाए, इस का ध्यान ही नही रखा । ऐसे व्यक्ति जानबूझ कर गलती करते हैं । वे आजीवन असुरक्षित भी रहते हैं । वे या तो अपनी गलती स्वीकार नहीं करते या फिर छिपाते फिरते हैं । वे गलती करने के बाद सुधारवादी कदम न उठा कर पुन: वैसी गलती करते हैं ।

ऐसे व्यक्ति अपनी एक गलती छिपाने में कई गलतियाँ भी कर बैठते हैं । अपनी गलती पर परदा डलने या गलती पर टिप्पणी होने पर कोई आत्महत्या कर लेता है तो कोई हत्या भी कर देता है ।

इस का मतलब यह है कि ऐसे व्यक्ति पश्चाताप नहीं करते । जब वे पश्चाताप नहीं करेगे, तो स्वयं ही गलतियों को स्वीकार भी नहीं करेंगे । इस तरह वे अपनी गलतियाँ लगातार नजरंदाज करते रहेंगे । इस का मतलब है कि जो अपनी गलती स्वीकारते नहीं और बिना पश्चाताप के पुन: गलती करते हैं, उनका विनाश निश्चित है । इसलिए अपनी गलतियों पर पश्चाताप अवश्य करें, पर मनोबल न गिराएँ, बल्कि उन गलतियों कों गंभीरता से समझते हुए दोबारा कभी न होने दें ।

कोई व्यक्ति गलती करता है और उसे भुला नहीं पाता । वह गलती को याद कर घुट-घुट कर जीता है । उस की गलती से यदि उसके स्वयं का या किसी दूसरे का नुकसान होता है, तो वह पश्चात्ताप को इतनी गंभीरता से लेता है कि धीरे धीरे उस का मनोबल गिरने लगता है । जब व्यक्ति का मनोबल गिरता है तो उसकी प्रगति का मार्ग अवरुद्ध हो जाता है ।

सूरज 12 की परीक्षा दे रहा था । वह नकल करता हुआ पकड़ा गया । पर्यवेक्षक ने उस के पास से नकल के लिए लाई गई परचियाँ पकड़ीं और कहा, ''बेटा एक बार तुम्हें माफ देता हूं। अन्य पेपरों में ऐसी गलती न करना । यदि मेरी जगह उड़कादस्त तुम्हें पकड़ता, तो वह तुम्हें 3 साल के लिए परीक्षा देने से वंचित कर देता'' ।

सूरज के माता-पिता के कानों तक यह बात पहुँची। उन्होंने नाराजगी जताते हुए उसे चेतावनी दी कि भविष्य में ऐसी गलती न करे ।

सूरज अपनी इस गलती को भूल न सका । दिन-रात उस के दिमाग में यही प्रकरण घुमता रहता । 'नकल करते हुए पकड़े जाने से स्कूल में मेरी बेइज्जती हो गई । यदि पर्यवेक्षक की जगह उड़कदस्त होता तो मुझ पर 3 साल के लिए प्रतिबंध लग जाता, तब मैं क्या करता, सोच-सोच कर वह हमेशा पेरशान रहता । उसने आगे परीक्षा भी नहीं दी । इस तरह वह फेल हो गया ।

माता-पिता ने सूरज की स्थिति देख कर उसे समझाया भी कि बीती बातों को भूल कर सामान्य रहो, लेकिन सूरज नकल वाली बात भूल नहीं पाया ।

एक दिन सूरज के सहपाठी ने उसे नकलची कह दिया । इतने में ही सूरज गुस्से में तमतमाने लगा । वह घर आया और उसने खुद को कमरे में बदं कर फंासी लगा कर आत्महत्या कर ली ।

ऐसे बहुत-से लोग हैं, जो गलती करने के बाद कुछ सीखने के बजाय पछताते हैं, पश्चाताप करते हैं । ऐसे लोग महज एक गलती को महत्व दे कर अपना भविष्य अंधकारमय बना डालते हैं । याद रखें, पश्चाताप करने वाले व्यक्ति का मन ग्लानि से भर जाता है, वह खुद को अपमानित महसूस कर कुंठाग्रस्त हो जाता है । यही स्थिति भयावह हो कर उस से कुद भी करवा लेती हैं ।

एक व्यक्ति गलती करता है और वह उसे भूल जाता है । आगे वह ध्यान रखता है कि उससे फिर वैसी गलती न हो । इस तरह संभल कर चलता है और अपनी प्रगति का रास्ता बना लेता है ।

गलती हर इंसान से होती है, पर समझदारी इसी में हैं कि उस गलती से सबक लेकर अपने जीवन को संवारने का प्रयास किया जाए, न कि जीवन-भर पश्चाताप की आग में जलते रहे ।

नंदू 10 वें की परीक्षा में नकल करता हुआ पकड़ा गया, मगर उसे चेतावनी दे कर छोड़ दिया गया । वह अंगरेजी में कमजोर था । दूसरों की देखादेखी नकल के लिए परचियाँ बना कर ले गया था। पकड़े जाने के बाद उस ने निश्चय किया कि भविष्य में वह ऐसी गलती नहीं करेगा । वह नकल वाली बात को भूल कर ध्यान से पढाई में जुट गया । उस के पेपर अचछे हुए और वह प्रथम श्रेणी में उत्तीर्ण हुआ ।

गलती किसी भी उम्र में कहीं भी और किसी भी समय हो सकती है । दुनिया में ऐसा कोई इंसान नहीं है, जिसने कभी कोई गलती न की हो, पर कुछ लोग गलती करने के बाद बहुत कुछ सोचते हैं और आगे वैसी गलती न करने का संकल्प लेते हैं । ऐसे ही लोग सफलता प्राप्त करते हैं ।

जाने-अनजाने यदि गलती हो भी जाती है, तो उसे अपने मन में न रखें । विचार करें कि वह गलती आप से क्यों हुई ? और यह पूरी कोशिश करें कि वैसी गलती भविष्य में न हो, पूर्व में हुई गलती को मन से निकाल दें । यदि आप अपनी गलती को गाँठ बाँध कर रख लेगें तो जीवन भर पश्चाताप की आग में जलते रहेंगे ।

इस तरह आप की प्रगति के मार्ग में बाधाएँ आएँगी और आप का विकास अवरुद्ध हो जाएगा । अपनी भूल को पाश्चाताप के द्वारा सुधारना अच्छी बात है, पर पश्चाताप में घुट-घुट कर मरना मूर्खता है । ❑

ড: ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া : জীৱন আৰু কীৰ্ত্তি

দ্ৰোণ কান্ত বৰুৱা

সাহিত্য আৰু চলচিত্ৰ - দুই ভিন্ন ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ ভূমিকা বিষয়ক এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ড: শইকীয়াদেৱে কৈছিল - '... সাহিত্য, সংগীত, চিত্ৰকলা, চলচিত্ৰ - এইবোৰ একেখন চালিৰ তলতে থকা বেলেগ বেলেগ কোঠালি । ইটো কোঠালিৰ পৰা সিটো কোঠালিলৈ অহা যোৱা কৰিবলৈ আহল বহল দুৱাৰ আছে। কোনে কোনটো কোঠালিত স্বাচ্ছন্দ্যে বাস কৰে, কোনটোৰ পৰা কোনটোলৈ কিমান সঘনে অহা যোৱা কৰে সেইটো তেওঁৰ প্ৰতিভা, সৌন্দৰ্যবোধ, কৰ্মক্ষমতা আদিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। এইবোৰৰ বলত তেওঁ বিভিন্ন কোঠালিত বিভিন্ন ৰসৰ ছবি আঁকিব পাৰে।'

অসমীয়া সাহিত্য, সংস্কৃতি তথা চলচিত্ৰ জগতলৈ যি সকল পুৰুষে বিশেষ অৱদান আগবঢ়াই গ'ল সেই সকলৰ মাজৰে এজন আছিল ড: ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া । তেখেতৰ বিয়োগত অসমৰ প্ৰতিজন সচেতন ব্যক্তি মৰ্মাহত । এজন বিৰল প্ৰতিভাসম্পন্ন পুৰুষ যি জনে যতেই হাত দিছিল ত'তেই নিজৰ প্ৰতিভাৰ পৰিচয় ৰাখি যাবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেখেতৰ বিয়োগত শ্ৰদ্ধেয় হোমেন বৰগোঁহাঞি দেৱে মন্তব্য কৰিছিল - 'বৰ্ত্তমান যুগত যি কেইজন মুষ্টিমেয় লেখক অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত প্ৰকৃত অৰ্থত অমৰ হৈ থাকিব বুলি অনুমান কৰিব পাৰি তেওঁলোকৰ ভিতৰত এজন হ'ল ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া।'

১৯৩২ চনৰ ২০ ফেব্ৰুৱাৰীত নঁগাৱৰ ফৌজদাৰী পট্টিত জন্মগ্ৰহণ কৰা ড: ভৱেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ পিতৃ-মাতৃৰ আৰ্থিক অৱস্থা বিশেষ টনকিয়াল নাছিল। তেখেতৰ বাল্যকাল আৰ্থিক অভাৱ অনাটনৰ মাজেৰে পাৰ হৈছিল । প্ৰতিভা থাকিলে আৰ্থিক অভাৱ অনাটনে - প্ৰতিভাক বাধা দিব নোৱাৰে - হেঙাৰ হ'ব নোৱাৰে । তেখেতে নঁগাৱৰ গভৰ্ণমেন্ট হাইস্কুলৰ পৰা ১৯৪৮ চনত ষ্টাৰ সহ মেট্ৰিক পাছ কৰি কটন কলেজৰ পৰা ১৯৫২ চনত বি. এছ. চি ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তেখেতে ১৯৫৫-৫৬ চনত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা পদাৰ্থ বিজ্ঞানত এম. এছ. চি ডিগ্ৰী লাভ কৰি শেষত ১৯৬১ চনত লণ্ডন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত প্ৰৱক্তা ৰূপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিবলৈ লয় ।

ড: শইকীয়াৰ চিন্তাধাৰা এই আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ মাজতে আৱদ্ধ নাছিল। তেখেতে 'আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ সেই ক্ষেত্ৰখনৰ ফাঁকেৰে নিজৰ চাৰিওফালে বিস্তাৰিত হৈ থকা বিশাল পৃথিবীখনলৈ জুমি চোৱাৰ দুৰ্বাৰ বাসনা অনুভৱ কৰিছিল।' তেখেতে গল্প, নাটক, উপন্যাস আদি ৰচনা কৰিছিল। তেখেত আছিল সুদক্ষ চিত্ৰ পৰিচালক ।

সাহিত্য সমালোচক সকলে যিখন তুলাচনীৰে জুখি তেখেতৰ সৃষ্টিৰ স্বীকৃতি দিলে সেই সৃষ্টি সমূহ হ'ল -

উপন্যাস : অন্তৰীপ, আতংকৰ শেষত, বন্যভূমি।

গল্প পুথি : প্ৰহৰী, বৃন্দাবন, গহবৰ, সেন্দুৰ, শৃঙ্খল, তৰঙ্গ, এই বন্দৰৰ আবেলি, আকাশ, উপকন্ঠ-সন্ধ্যা ভ্ৰমন, ভৱেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ শ্ৰেষ্ঠ গল্প ।

প্ৰবন্ধ সংকলন: জীবন বৃত্ত ।

শিশু সাহিত্য: মৰমৰ দেউতা (শিশু উপন্যাস) শান্ত শিষ্ট হৃষ্ট পুষ্ট, মহা দুষ্ট, তোমালোকৰ ভাল হওক ।

অনুদিত হোৱা গ্ৰন্থ : শৃঙ্খল (বাংলা), ঢালান কি বেলা (হিন্দী), আকাশ (হিন্দী) Fetter's ইংৰাজী অনুবাদ, Dear Father, আকাশ (বাংলা অনুবাদ)

অন্যান্য গ্ৰন্থ : এজাক জোনাকীৰ জিলমিল (চাৰিখন একাংকিকা নাটকৰ সংকলন, জীৱন বৃত্ত, শেষ পৃষ্ঠা , মহাদুষ্টৰ দুষ্ট বুদ্ধি, আমাৰ আখৰ।

নাটক (ভ্ৰাম্যমান মঞ্চত) : ৰামধেনু, অন্ধকূপ, বন্দীশাল, আম্ৰপালী, মণিকূট, নীলকন্ঠ, বিষকুম্ভ, অমৃত, জন্মভূমি, দীনবন্ধু, দিগম্বৰ, গধূলি, গহবৰ, মহাৰণ্য, বৃন্দাবন, স্বৰ্গৰ দুৱাৰ, পৰমানন্দ, সমুদ্ৰমন্থন, পাণ্ডুলিপি, স্বৰ্ণজয়ন্তী, বন্যভূমি, বৰ্ণমালা, শতাব্দী ।

চলচিত্ৰ : সন্ধ্যাৰাগ, অনিৰ্বান, অগ্নিস্নান, কোলাহল, সাৰথি, অৱৰ্তন, ইতিহাস, কালসন্ধ্যা ।

মহিম বৰাদেৱে লেখিছে, - 'ড: শইকীয়া আছিল এজন চিত্ৰপৰিচালক, ঔপন্যাসিক, নাট্যকাৰ কিন্তু তেখেতক সকলোতকৈ স্থান দি আহিছোঁ এজন গল্পকাৰ হিচাপে । এটা সময়ত পাঠক সমালোচকে তিনিজন গল্পকাৰ ড: শইকীয়া, ড: লক্ষ্মীনন্দন বৰা আৰু মহিম বৰাৰ নাম একেলগে উচ্চাৰিত কৰিছিল। তেখেত এজন সময়ৰ প্ৰতিভাবান পুৰুষ, আদৰ্শ দেশ প্ৰেমিক, আদৰ্শ সুকুমাৰ কলাৰ সাধক আৰু এজন আদৰ্শ শিক্ষক। যাক কৰ্মবীৰ আখ্যা দিব পাৰি। তেওঁ আচৰিত ভাৱে আছিল কৰ্মবীৰ, হোমেন বৰগোহাঁঞি দেৱে তেখেতৰ গল্পৰ সম্পৰ্কে কৈছে, বেজবৰুৱাৰ দিনৰে পৰা আৰম্ভ কৰি এতিয়ালৈকে অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰধান গৌৰৱ হ'ল চুটিগল্প। সেই চুটি গল্পক উৎকৰ্ষৰ অতি উচ্চ পৰ্যায়লৈ লৈ গৈছিল ভৱেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াই। বস্তুত: কোনোবাই যদি ভৱেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াক অসমীয়া সাহিত্যৰ শ্ৰেষ্ঠতম গল্পকাৰ বুলি দাবী কৰে, তেন্তে সেই দাবী অগ্ৰাহ্য বা খণ্ডন

কৰা খুব সহজ নহব। তেওঁৰ স্বাভাৱিক প্ৰতিভাৰ লগত যুক্ত হৈছিল তেওঁৰ স্বোপাৰ্জিত শ্ৰম সহিষ্ণুতা আৰু সীমাহীন নিষ্ঠা । তাৰ পৰিচয় ফুটি উঠিছে তেওঁৰ প্ৰতিটো গল্পৰ প্ৰতিটো বাক্যত। লেখক হিচাপে তেওঁ ফ্লবেয়ৰ সুলভ এনে এক গুনৰ অধিকাৰী আছিল - যি গুন অসমীয়া লেখক সকলৰ মাজত অতি বিৰল।'

মধ্যবিত্ত অথবা নিম্ন মধ্যবিত্ত জীৱনৰ খুটি-নাটি, সুখ দু:খ, আশা আকাংক্ষাক আশ্ৰয় কৰিয়েই ড: ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াই তেখেতৰ বেছিভাগ গল্প ৰচনা কৰিছে । সাধাৰণ জীৱনৰ সংশয় আৰু দ্বন্দ্ব, বিভিন্ন মৌলিক সমস্যা আৰু সংঘাত সমূহেই তেখেতৰ গল্পৰ প্ৰধান উপজীব্য । আৱাহন যুগৰ গল্পত পৰিৱেশ আৰু অভিব্যাক্তিৰ বৰ্ণনাৰ ওপৰত সিমান চকুদিয়া নহৈছিল । ড: শইকীয়াৰ গল্পত এনে বৰ্ণনাই চৰম শিখৰ পালেগৈ এই ধৰণৰ বৰ্ণনাই জীৱনৰ ভালেমান অন্ধকাৰ স্থানত আলোকপাত কৰে । ড: শইকীয়াই চৰিত্ৰৰ প্ৰত্যেকটো ভঙ্গী, প্ৰত্যেকটো মনৰ অৱস্থা, প্ৰত্যেকটো চাল বিষদভাৱে পাঠকৰ ওচৰত উপস্থাপিত কৰে । জীৱন যাত্ৰাৰ এই খুটি-নাটি ভাল গল্প লেখকৰ প্ৰয়োজনীয় পাথেয় ।..... চুটি গল্পৰ পৰিস্থিতি বিশ্লেষণত মিত ভাষণৰ গুৰুত্ব অনস্বীকাৰ্য । সৰু মানুহৰ দুখ কষ্ট, বয়সস্থ লোকৰ নি:সঙ্গতাবোধ, সামাজিক অবিচাৰত শিষ্ট মানুহৰ দুৰ্দশা, সংস্কাৰৰ তাড়নাত মনোকষ্ট পোৱা মানুহৰ বেদনা তেখেতে বিভিন্ন গল্পত মনত লগা ভাৱে চিত্ৰিত কৰিছে । তেখেতৰ জীৱনবোধৰ গভীৰতা আৰু ব্যাপ্তিত্ত মন কৰিবলগীয়া ।

ড: শইকীয়াৰ অপেক্ষাকৃতভাৱে নতুন গল্প বৰ্ণনাত তেখেতৰ গল্পৰীতিৰ চৰম উৎকৰ্ষৰ সন্ধান পোৱা যায় । (এক জেনেৰেশ্যন গল্পলেখক - ড: মহেন্দ্ৰ বৰা : প্ৰকাশ অক্টোবৰ ১৯৯৪ চন পৃ: ২০৫) ড: সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা দেৱে তেখেতৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিবৃত্তত লেখিছে - 'শব্দৰ অযথা মায়াজাল সৃষ্টি নকৰি অভিনৱ ৰূপায়নৰ দ্বাৰা পাঠকৰ অন্তৰত এটি স্থায়ী ৰসঘন কৰুণ প্ৰভাৱ সৃষ্টি কৰিব পাৰে ভবেন শইকীয়াই । ব্যক্তি চৰিত্ৰৰ বৈচিত্ৰ্যময়তা, প্ৰাত্যহিক জীৱনৰ একোটি উপকেন্দ্ৰিক মুহূৰ্ত নাইবা অভিব্যক্তি, সামাজিক জীৱনৰ সৰু সৰু, সাধাৰণতে চকুত নপৰা পৰিস্থিতি শইকীয়াই অভিনৱ আৰু চিৎসুখকাৰী ৰূপত প্ৰকাশ কৰা দেখা যায় । শইকীয়াই স্বকীয় ধাৰণা পাঠকৰ ওপৰত জাপি দিবলৈ নগৈ পৰিস্থিতি আৰু চাৰিত্ৰিক অভিব্যক্তি আস্বাদনীয় ৰূপত দাঙি ধৰে ।

১৯৪৭ চনতে উদয় নামৰ আলোচনীত 'পথ নিৰূপমা' নামৰ গল্পৰে লেখক জীৱন আৰম্ভ কৰা ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াই ৰামধেনু যুগৰে পৰা বৰ্ত্তমান সময়লৈকে গল্প লেখি গ'ল। তেখেতৰ যাত্ৰাবধ, গ্ৰহন, প্ৰহৰী, অসুৰ, গহ্বৰ, কুৰা, এন্দুৰ, যাত্ৰাবধ, বৃন্দাবন, বানপ্ৰস্থ আদি উল্লেখযোগ্য শ্ৰেষ্ঠ গল্প সমূহৰ একাংশ ।

ড: শইকীয়াৰ গল্প কাহিনী প্ৰধান । তেখেতে নিজেই কৈছে - 'চৰিত্ৰ সৃষ্টি আৰু ঘটনাৰ চিত্ৰনেই প্ৰধান লক্ষ্য হৈ উঠে।' (অসমীয়া গল্প সংকলন ২য় খণ্ড পৃ: ১৪) ।

'চুটিগল্পৰ বিদ্যুৎপ্ৰবাহ যি চমকণি' সেই চমকনি ড: শইকীয়াৰ উপন্যাসতো পৰিছে । 'অসমীয়া কাহিনী সাহিত্যৰ নতুন ধাৰা এটি প্ৰৱল কৰি তোলাত তেওঁৰ কৃত্তিত্ব অসামান্য । প্ৰহৰী, বৃন্দাবন, গহ্বৰ, গ্ৰহন, ফাউণ্ডেচন, অসুৰ, এন্দুৰ আদি গল্প যেনেদৰে অনন্য তেনেদৰে অন্তৰীপ আৰু ৰম্যভূমি উপন্যাসো তুলনাবিহীন । বিশেষকৈ নাৰীসত্তাৰ আন্তক্ৰিয়া উন্মোচনত তেওঁৰ দক্ষতা বিস্ময়কৰ । মহীকান্ত, মেনকা, মদন এই সকলো তেনেই চিনাকি চৰিত্ৰ। (অসমীয়া প্ৰতিদিন ১৪ আগষ্ট ২০০৩) সময় বিশেষত গঢ়লৈ উঠা কেতবোৰ সামাজিক প্ৰথা আৰু ব্যক্তিৰ ওপৰত তাৰ ফল দেখুওৱা হৈছে ভবেন শইকীয়াৰ অন্তৰীপ উপন্যাসত । প্ৰাক্‌স্বাধীনতা কালত পুৰুষ প্ৰধান অসমীয়া সমাজত নাৰীসত্তাই পোৱা আঘাত আৰু নাৰী সত্তাৰ ওপৰত তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া এই উপন্যাসখনে দাঙি ধৰিছে । (অসমীয়া উপন্যাস ১৯৭০-১৯৯১ - লেখক ড: গোবিন্দ প্ৰসাদ শৰ্মা সূত্ৰধাৰ ১৬-৩১ মাৰ্চ ১৯৯২) 'অন্তৰীপ' ড: শইকীয়াৰ প্ৰথম উপন্যাস এই উপন্যাসত প্ৰথম বাৰৰ বাবে এটা নতুন প্ৰসঙ্গৰ অৱতাৰনা কৰিছে । চাৰিটা সন্তানৰ মাতৃ এগৰাকীয়ে তেওঁৰ পতিয়ে অন্য এজনীক লোৱাৰ পাছত প্ৰথমা পত্নীৰ যি মানসিক সংঘাত হৈছে - আৰু স্বামীৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লবলৈ গৈ পৰপুৰুষৰ যেনেদৰে আত্মদান দিছে তাৰ এটি প্ৰাঞ্জল চিত্ৰ অন্তৰীপত দাঙি ধৰিছে । 'ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াই এগৰাকী নাৰীয়ে নিজৰ হক প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ নিমিত্তে কাহিনীৰ নায়িকা গৰাকীয়ে কৰা প্ৰতিশোধ গ্ৰহণটো এটা নতুন কথা হৈছে ।' (যোগেশ দাস : সোনজুৰি : স্মৃতিগ্ৰন্থ : ১৯৯২ চন) । তেখেতে 'আতংকৰ শেষত' ডিটেক্টিভ উপন্যাস খন কৈশোৰ কালতে ৰচনা কৰিছিল । 'মৰমৰ দেউতা' - তেখেতৰ শিশু উপন্যাস ।

ড: শইকীয়া এজন ব্যঙ্গলেখকো । 'ব্যঙ্গ লেখা ৰূপে তেওঁ অসমীয়া সমাজত স্বীকৃত নহয় যদিও মই ভাবো ড: শইকীয়া এজন উচ্চ শ্ৰেণীৰ ব্যঙ্গ লেখক।' (অসমীয়া প্ৰতিদিন ১৪ আগষ্ট তুমি, গৈয়ো বৈ গৈছা কেনেকৈ যাবা লে: মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ) ।

নাট্য সাহিত্যলৈ তেখেতৰ অৱদান প্ৰচুৰ । তেইশ খন নাটক তেখেতে ৰচনা কৰিছিল যিবোৰ আৱাহন আৰু কহিনুৰ থিয়েটাৰে ভ্ৰাম্যমান মঞ্চত মঞ্চস্থ কৰিছিল । সাহিত্য আৰু চলচিত্ৰ - দুই ভিন্ন ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ ভূমিকা বিষয়ক এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ড: শইকীয়াদেৱে কৈছিল - '... সাহিত্য, সংগীত, চিত্ৰকলা, চলচিত্ৰ - এইবোৰ একেখন চালিৰ তলতে থকা বেলেগ বেলেগ কোঠালি । ইটো কোঠালিৰ পৰা সিটো কোঠালিলৈ অহা যোৱা কৰিবলৈ আহল বহল দুৱাৰ আছে। কোনে কোনটো কোঠালিত স্বাচ্ছন্দ্যে বাস কৰে, কোনটোৰ পৰা কোনটোলৈ কিমান সঘনে অহা যোৱা কৰে সেইটো তেওঁৰ প্ৰতিভা, সৌন্দৰ্যবোধ, কৰ্মক্ষমতা আদিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। এইবোৰৰ বলত তেওঁ বিভিন্ন কোঠালিত বিভিন্ন ৰসৰ ছবি আঁকিব পাৰে।'

বিৰল প্ৰতিভাৰ বলত - সাহিত্যৰ ছাত্ৰৰ পৰা নাটকৰ মাজেদি চলচিত্ৰ জগতত সোমাই - চলচিত্ৰ জগততো এক উচ্চ আসনৰ গৰাকী হ'ল। তেখেতে মুঠ আঠখন ছবি নিৰ্মান কৰিলে। সাতখন অসমীয়া ছবিৰ প্ৰতিখনেই শ্ৰেষ্ঠ আঞ্চলিক ছবি হিচাপে ৰাষ্ট্ৰীয় ৰজত কমল বঁটা লাভ কৰিছিল। তেখেতে শ্ৰেষ্ঠ চিত্ৰনাট্যকাৰ ৰূপে 'অগ্নিস্নান'ৰ বাবে বঁটা লাভ কৰিছিল। তেখেতৰ প্ৰায় সকলো চলচিত্ৰই নাৰীকেন্দ্ৰিক। এই সম্পৰ্কে ড. শইকীয়াই কৈছিল - 'নাৰী মোৰ বাবে আজিও এক প্ৰেৰণাৰ উৎস। মই মোৰ মাক দেখিছিলোঁ, বাই ভনীক দেখিছো পত্নীক দেখিছো, জীক দেখিছো - কেনেকৈ তেওঁলোকে কাম কৰে, দুখ কৰে, শান্তি ভোগ কৰে, সহ্য কৰে, অন্তত: মানসিক স্তৰত। যিহেতু মোৰ লেখাবোৰত নাৰীৰ প্ৰতি মোৰ এই অন্তৰঙ্গ ভাব প্ৰকাশ পাইছে, গতিকে ই মোৰ ছবি বোৰতো প্ৰতিফলিত হ'বলৈ বাধ্য।'

জীৱনটোৰ লগত মনটো একান্ত লগৰীয়া বস্তু বুলি ভবা, মনটোক বাদ দি মানুহক লৈ সৃষ্টি কৰ্ম সম্পন্ন কৰিবলৈ টান পোৱা চলচিত্ৰ নিৰ্মাতা ড. শইকীয়া এগৰাকী খুব সংবেদনশীল অন্তৰৰ প্ৰতিভাশালী মহান পুৰুষ। শ্ৰদ্ধেয় হৃদয়ানন্দ গগৈয়ে এটি সাক্ষাৎকাৰত ড. শইকীয়াক সুধিছিল 'মৌলিক সাহিত্যৰ স্ৰষ্টা হিচাপে গল্প উপন্যাসৰ মাধ্যমেদি আপুনি যি কাহিনী বা বিষয়বস্তু যি ধৰণে দাঙি ধৰিব পাৰে চলচিত্ৰ বা ৰূপালী পৰ্দাৰ মাধ্যমেৰে তাতেই অধিক বা উচ্চস্তৰৰ বিষয় দক্ষতাৰে উপস্থাপন কৰিবলৈ সুবিধা বুলি আপুনি ভাবে নেকি? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ড: শইকীয়াৰ মন্তব্য আছিল, 'অধিক দক্ষতা মই ক'ৰপৰা আহৰণ কৰিম? মোৰ প্ৰতিভাইহে মোৰ দক্ষতাৰ পৰিমান নিৰ্ণয় কৰে।' তেখেতৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য কাহিনী, চৰিত্ৰ, উপস্থাপন, সংলাপ, আবেদন আদি সকলোতে ফুটি উঠিছে।

> জীৱনটোৰ লগত মনটো একান্ত লগৰীয়া বস্তু বুলি ভবা, মনটোক বাদ দি মানুহক লৈ সৃষ্টি কৰ্ম সম্পন্ন কৰিবলৈ টান পোৱা চলচিত্ৰ নিৰ্মাতা ড. শইকীয়া এগৰাকী খুব সংবেদনশীল অন্তৰৰ প্ৰতিভাশালী মহান পুৰুষ।

ড: ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াই সম্পাদনা কৰা দুখন আলোচনী - সফুঁৰা আৰু প্ৰান্তিক। প্ৰথম খন মাহেকীয়া আৰু দ্বিতীয়খন পষেকীয়া। শিশুৰ উপযোগী সকলোখিনি উপাদান সফুঁৰাত আছে। অনুভৱ কৰিছিলোঁ তেখেতে অসমৰ বিভিন্ন জন-গোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিৰ দিশৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা কথা। অসমৰ তথা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ বিভিন্ন জনজাতি, উপজাতিৰ সম্পৰ্কে কিছু ধাৰণা দিয়াৰ প্ৰতি তেখেত সচেতন আছিল আৰু সেই কাৰণে সফুঁৰাত এনে বিষয়ক প্ৰবন্ধই গুৰুত্ব পাইছিল। সফুঁৰাৰ প্ৰতি তেখেতৰ এক গভীৰ আস্থা আছিল। ১৪ আগষ্টৰ (২০০৩) 'প্ৰতিদিন' কাকতত প্ৰতিদিন সংবাদ উল্লেখ কৰিছে 'সফুঁৰাৰ দ্বিতীয় প্ৰকাশৰ সময়ত কোনোবাই তেওঁক আলোচনীখনৰ পূৰ্বৰ সাজ-সজ্জা সলনি কৰিব নেকি সোধাত তেওঁ হাঁহি হাঁহি কৈছিল - "সফুঁৰা আগৰ দৰে থাকিব। একো সাল সলনি নহয়'। আনকি এইবাৰ হাস্পাতালৈ আহিও তেওঁ সফুঁৰাৰ সম্পাদক আৰু বানান - ভাষাৰ সৈতে জড়িত থকা সকলক পৰামৰ্শ দি কৈছিল - "সফুঁৰাৰ এটা ৰূপ মই গঠন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। তোমালোকে সেই মতে কৰি যাবা বেছি দায়িত্বৰে" আৰু 'প্ৰান্তিক' - পষেকীয়া আলোচনীখন উলিয়াবৰ সময়ত তেখেতে কৈছিল, "মই এনেকুৱা আলোচনী এখন উলিয়াব খুজিছোঁ যিখনৰ সম্পাদক আগতে মৰিব, আলোচনীখন নমৰে"। 'প্ৰান্তিক' - প্ৰকাশ হয় ১৯৮১ চনত। 'প্ৰান্তিক'ত' শেষ পৃষ্ঠা নামৰ এটা আছুতীয়া শিতান আছে। ড: শইকীয়াদেৱে এই শেষ পৃষ্ঠাটোৰ নাম 'শেষ পৃষ্ঠা' ৰাখিলো। উদ্দেশ্য আছিল সেই পৃষ্ঠাটোত বিভিন্ন বিষয়ৰ মুকলি আলোচনা থাকিব, কিবা ৰসাল কাহিনী থাকিব, কিবা আমোদজনক ঘটনাৰ বৰ্ণনা থাকিব - মুঠতে কি থাকিব তাৰ বাবেও কোনো ধৰা বন্ধা আচঁনি নাই, কি নাথাকিব তাৰ বাবেও কোনো নিৰ্দিষ্ট নিৰ্দেশ নাই। শেষ পৃষ্ঠা মানে মুকলি পৃষ্ঠা। লগতে ঠিক কৰা হ'ল, - কেইবাখনো ক্ষেত্ৰৰ লগত মোৰ সম্পৰ্ক আছে, লিখা মেলা কৰাৰ অভ্যাস এটা আছে, - গতিকে শেষ পৃষ্ঠাৰ কথা খিনি ময়েই লিখিব লাগিব। শেষ পৃষ্ঠাৰে চাৰিটা সংখ্যা প্ৰান্তিক ওলাই গ'ল। লেখা কেইটাৰ তলত কাৰো নাম নাছিল। সেই সময়তে প্ৰান্তিকৰ কাৰ্যালয়ত এজনে এটা কথা উত্থাপন কৰিলে; আলোচনীখনত মোৰ নামত নিয়মীয়াকৈ কিবা এটা থাকিব লাগে। আলোচনাৰ শেষত ঠিক হ'ল- শেষ পৃষ্ঠাৰ কথাখিনি মই লিখোৱেই যেতিয়া তাৰ তলতে মোৰ নামটো ছপা হ'ব। গতিকে পঞ্চম সংখ্যাৰ পৰা শেষ পৃষ্ঠাৰ কথা মই নাম প্ৰকাশ কৰি লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলো।

প্ৰথমতে প্ৰান্তিকত 'সম্পাদকীয়' বুলি শিতান এটা ৰখা নাছিল। গতিকে 'শেষ পৃষ্ঠা'কে সম্পাদকীয় বুলি ধৰি পাঠক-পাঠিকাই প্ৰান্তিকলৈ চিঠি পত্ৰ দিবলৈ ধৰাত সম্পাদক মণ্ডলী চিন্তাত পৰিল আৰু এই চিন্তা দূৰ কৰিবলৈ বুলি 'সম্পাদকীয়' শিতান আৰম্ভ কৰিলে আৰু ড: শইকীয়ালৈ শেষ পৃষ্ঠা প্ৰথমতে ভবাৰ দৰে মুকলিকৈ ৰাখিলে। সিয়ো হৈছিল এটা নতুন দশক আৰম্ভৰ পৰাহে - (১১ শ বছৰ প্ৰথম সংখ্যা ১-১৫ ডিচেম্বৰ ১৯৯১ চন)। যিয়েই কি নহওক ড. শইকীয়া 'সম্পাদকীয়' লেখাৰ পৰা মুক্ত হ'ল। সম্পাদকীয় লেখাৰ পৰা আতৰি থকাৰ কাৰণ তেখেতে কৈছে, - সাংবাদিকতাসুলভ কাম মই আয়ত্তলৈ আনি লব পাৰো, কিন্তু তাকে কৰোতে মোৰ সৃষ্টিধৰ্মী কামৰ চৰিত্ৰ মই আশা নকৰা ধৰনে প্ৰভাৱিত হোৱাটো বাঞ্চা নকৰো। সৃষ্টিধৰ্মী লিখা মেলাৰ জগতৰ পৰা সাংবাদিকতাৰ জগতলৈ অহা বহুতে সাহিত্যৰ স্বাৰ্থত, - কথাটো এনেকৈয়ে ভাবে বুলি মোৰ বিশ্বাস।'

ড: শইকীয়াই ব্যক্তি স্বাধীনতাৰ প্ৰতি আস্থাশীল এই স্বাধীনতাৰ ওপৰত কৰাটো তেখেতে নিবিচাৰে। 'তেখেতে নিজেও তেনেদৰে তেখেতৰ কৰ্মজীৱন গঢ়ি তুলিছে।' তেখেতে সমাজৰ পিনে পিঠি দিয়া নাই। 'তেখেতৰ গল্প উপন্যাসত এক পৰিবেশ সচেতন, সজাগ মন ক্ৰিয়াশীল বুলি সহজে অনুভৱ

কৰিব পাৰি। 'শেষ পৃষ্ঠা' নামৰ 'প্ৰান্তিক'ৰ সম্পাদকীয় বোৰৰ সংকলনখনত বহু নিৰ্দিষ্ট সামাজিক সমস্যাৰ নিটোল কাৰ্যকৰী সমাধান বা যুক্তিনিষ্ঠ বিশ্লেষণ তেখেতে দাঙি ধৰিছে। .... জীৱনৰ প্ৰতি এক ইতিবাচক দৃষ্টিভঙ্গী তেখেতে এৰি দিয়া নাই। কিন্তু ব্যক্তিৰ স্ব-নিৰ্ভৰতাৰ প্ৰতি তেখেতৰ আস্থা বেছি। সংঘাততকৈ শান্তিপূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতা আৰু সহযোগিতাৰ প্ৰতি তেখেত বেছি আকৃষ্ট। ফলত শ্ৰেণী সমাজত ডাঙৰ মানুহ হ'বলৈ প্ৰয়োজন হোৱা ছল-চক্ৰান্ত, অন্যায়, নীচতাৰ বিজুলীয়ে তেখেতৰ গল্প উপন্যাসত সমানেই ৰেখাপাত কৰিছে। 'প্ৰান্তিক'ৰ জৰিয়তেও তেখেতে সচেতন দায়িত্বশীল সক্ৰিয় নাগৰিক গঢ়াৰ হকে অবিৰত প্ৰয়াস কৰিছে'।

সমাজ পৰিবৰ্ত্তনৰ দিশত বামপন্থীৰ আদৰ্শৰ লগত ড: শইকীয়াৰ আদৰ্শৰ পাৰ্থক্য আছে। '... শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ প্ৰতি ড: শইকীয়াৰ মধ্যবিত্তসুলভ বিৰাগ আছে। কিন্তু সমাজৰ বৃহত্তৰ স্বৰূপটোৰ কিছুমান দিশ আৰু দ্বন্দ্ব তেখেতে পৰিস্কাৰকৈ উপলব্ধি কৰিছে। সমাজৰ অস্তিত্ব তেখেতে আওকান কৰা নাই, যদিও তাৰ সামগ্ৰিক ৰূপটো তেখেতে অধ্যয়ন কৰা বুলি কব নোৱাৰি। উদাৰনৈতিক মানবতাবাদী দৃষ্টিভংগীৰ পৰা ড. শইকীয়াই দু:স্থ, যন্ত্ৰনাকাতৰ মানুহৰ প্ৰতি সহানুভূতি অনুভৱ কৰিছে। অৱশ্যে ক্ৰমে সহানুভূতিৰ ঠাই লৈছে নিৰ্লিপ্ত সজাগ পৰ্যবেক্ষনে। জীৱনৰ নানা অসম্পূৰ্ণতা আৰু গভীৰ সমস্যা অনুভৱ কৰিলেও মধ্যবিত্ত আদৰ্শৰ প্ৰতি নিষ্ঠা তেখেতৰ মাজত অটুট হৈ আছে।' ড: হীৰেণ শইকীয়া : ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াৰ অৱদান)

সকলো সৎ ব্যক্তিয়েই সমাজৰ উন্নতি কামনা কৰে। তেখেত সকলৰ সমাজ গঢ়াৰ পথ বেলেগ বেলেগ হ'ব পাৰে - লক্ষ্য একেই। ড. শইকীয়াই এখন সংস্কাৰমুখী সমাজ কামনা কৰিছিল - সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোক মানবীয় প্ৰমূল্যৰ অধিকাৰী হওক - সংঘৰ্ষ মুক্ত হওক।

তেখেতৰ বৰ্নময় সৃষ্টি সমূহে তেখেতলৈ সন্মান কঢ়িয়াই আনিছিল। তেখতলৈ আগবঢ়াইছিল অসম প্ৰকাশন পৰিষদৰ (আৰম্ভনি বৰ্ষ) বঁটা, সাহিত্য অকাডেমী বঁটা, ভাৰত ৰজত কমল বঁটা, কলিকতাৰ বংগীয় সাহিত্য পৰিষদৰ 'সাহিত্যিক হৰনাথ ঘোষ মেডেল, অসম উপত্যকা সাহিত্য বঁটা, সুৰেন্দ্ৰ নাথ পাল বঁটা, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ বঁটা, ভাৰত চৰকাৰৰ - পদ্মশ্ৰী বঁটা, কমল কুমাৰী ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে প্ৰদান কৰে সন্মানীয় 'ডি,-লিট' উপাধি।

বিভিন্ন সন্মানীয় পদত তেখেতে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। তেখেত সংগীত-নাটক অকাডেমীৰ সদস্য, সাহিত্য অকাডেমীৰ কাৰ্যনিৰ্বাহক আৰু সাধাৰণ পৰিষদৰ সদস্য, ইউনেস্ক'ৰ সৈতে ইণ্ডিয়ান নেশ্যনেল কাউন্সিল ফৰ ক'অপাৰেশ্যনৰ সদস্য, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিষদৰ সদস্য, অসম ৰাজ্যিক চলচ্চিত্ৰ নিগম লিমিটেডৰ (বিত্ত আৰু উন্নয়ন) অধ্যক্ষ, উত্তৰ-পূব মাণ্ডলিক সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য, ছচাইটি অব দা ফ্লিম এণ্ড টেলিভিশ্যন ইন্সটিটিউট অব ইণ্ডিয়া সদস্য, নেশনেল বুক ট্ৰাষ্ট অব ইণ্ডিয়াৰ ন্যাস ৰক্ষক মণ্ডলীৰ সদস্য শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ সমাজৰ সদস্য আছিল।

এয়েই আছিল ড. ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ জীৱন বৃত্ত। তেখেতে দিয়াখিনি দি গল - আৰু যিমান খিনি পাবলৈ আশা কৰা হৈছিল - পোৱা নহ'ল। প্ৰান্তিক'ৰে নহয় জীৱনৰো শেষপৃষ্ঠা সামৰি অনন্ত ধামলৈ গতি কৰিলে।

১৯৭৫ চনৰ পৰা যিজন পুৰুষে হাতত লোৱা কাম পেলাই নথৈছিল, ১৯৯৭ চনৰ দুৰাৰোগ্য বেমাৰৰ সংকেট পাই যিজন পুৰুষে ডাক্তৰক দৃঢ়তাৰে ক'ব পাৰিছিল, 'চিন্তা নকৰিবা, এতিয়া তোমাৰ কোঠাৰ পৰা ওলায়েই মই এজন বেলেগ ভবেন শইকীয়া হৈ পৰিম। মই কামখিনি কৰি ল'ব লাগিব' - (ডা০ নোমল চন্দ্ৰ বৰা : মই তিনি বছৰ মান বাচি থাকিমনে ?) সেইজন দূৰদৃষ্টি সম্পন্ন, কৰ্মবীৰ ব্যক্তিৰ ছন্দোময় জীৱন স্পন্দন স্তব্ধ হোৱাত অসমৰ সকলো সচেতন ব্যক্তি স্তব্ধ-ম্ৰিয়মান হৈ পৰিল। তেখেতে হাতত লোৱা সকলো কামেই সম্পূৰ্ণ হৈছিল যদিও অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ল 'আৰোহণ'। তেখেতৰ সেই আশা আশা হৈ ৰ'ল। তেখেতে ভাবিছিল অহা বছৰৰ ২০ ফ্ৰেব্ৰুৱাৰীত তেখেতৰ জন্মদিনত আনুষ্ঠানিক ভাবে শিশুকল্যাণ ন্যাসটো মুকলি কৰি শিশু সকলৰ নামত উছৰ্গা কৰিব। কিন্তু সময় নহ'ল। এয়ে নিয়তিৰ বিধান। □

কবিতাৰ নিজা এক পৰম্পৰা আছে আৰু পৰম্পৰাৰ লগত পৰিচিত নোহোৱাকৈ নতুন একো সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰি। পৰম্পৰাগত নহ'বলৈকো পৰম্পৰাৰ লগত পৰিচিত হোৱা দৰকাৰ।

- ড০ আনন্দ বৰমুদৈ

ৰজাৰ ঘৰৰ ৰাজকুঁৱৰী

সঞ্জনা মৌৰ্য

এটা কলিজাৰ মূল্য কিমান বাৰু ? এজন জীয়া মানুহৰ ? এটা জীয়া কলিজাৰ ?

কেঁচা তেজেৰে লতুৰ-পুতুৰ কলিজা এটা কিমান মূল্যৰ বিনিময়ত পাব পাৰি জানো-তাই ভাবি থাকে । তেনেই অকণমানী ছোৱালীজনী । কিমাননো বয়স হৈছে তাইৰ ? সাত নে আঠ বছৰ মাত্ৰ । সাধু কথা শুনাৰ বয়স পাৰ হোৱাই নাই এথোন । অথচ তাই কলিজা কিনাৰ সপোন দেখে । মগজুত অহৰহ ক্ৰিয়া কৰি থকা একোটাই মাথো প্ৰশ্ন - ক'ত আছে সেই ঠাই - য'ত কলিজাৰ বেচা কিনা হয় ? তাইৰ যে এতিয়া খুবেই প্ৰয়োজন এটা কলিজাৰ ।

ৰিনিকি ৰিনিকি মানসপটলৈ ভাহি অহা সেয়া মাকৰ মাত

'এন্ধাৰ কাতিৰ নিশাতে
এখনি নৈৰ পাৰতে
এটি ভগা পজাঁৰে ----'

কেৰাহিত মাছ ভাজি থকা মাকৰ হাতখন বাৰে বাৰে থমকি ৰয় কোলাত তন্ময় হৈ মাকৰ গান শুনি থকা ছোৱালীজনীৰ হাজৰটা প্ৰশ্নত ।

'মা, পোনাঁকণ কিয় মৰি থাকিল ?
'তাৰ কলিজাটো হেৰাই গল যে ।'

মাকে তাক বেলেগ এটা কলিজাও আনি দিব নোৱাৰিলে ?

'কলিজা কিনিবলৈ বহুত পইছা লাগে - মাজনী' । সিমান পইছা পোনাকণৰ মাকৰ নাছিল ।

ওঁহো । সন্তুষ্ট হব নোৱাৰে তাই মাকৰ উত্তৰত । সামান্য কলিজা এটা কিনিবলৈ ইমান আহুকালনে ?

এতিয়া তাইৰ মাক নিজেই এটা ডাঙৰ প্ৰশ্ন । উত্তৰবিহীন এটা প্ৰশ্ন । আউল - বাউল চুলিৰে জুপুকা মাৰি ভুতুনীৰ দৰে বহি থোৱা মাকক দেখিলে প্ৰতি মুহূৰ্ততে জিকাৰ খাই উঠে তাইৰ দেহ, ধপধপাই উঠে বুকু আৰু তেতিয়াই প্ৰবল হৈ উঠে তাইৰ কলিজাকিনা হেপাহ । সকলো জটিল প্ৰশ্নৰ তাই ওচৰত একোটাই মাথো সহজ উত্তৰ-এটা কলিজা । এজন জীয়া মানুহ, এটা জীয়া কলিজা ।

ঘৰখনো তাইৰ বৰ আওহতীয়া ঠাইত । কোনো নাই ওচৰত । কেৱল জেঠায়েকৰ ঘৰ । তাইক দেখিলে জেঠায়েকে উস-আস কৰে বেজাৰত । তেওঁৰ প্ৰতিটো উস-আসত আৰু গধুৰ হয় তাইৰ ভিতৰখন । নিৰিবিলি পৰিবেশ ভাল পোৱা মানুহজন নিজেই বৰ শান্ত আছিল । পাৰ চৰাই এটা মাৰিবলৈ ললেউ চকুলো ওলোৱা তাইৰ দেউতাক-সেইজন মানুহৰ কলিজাটোহে সিহঁতৰ চকুত পৰিব লাগেনে ।

আৰু তাইৰ দেউতাকতোও অলপো সাৱধান নহয় । বাকচতো তলা নলগায় কোনোদিন, আনকি শুবৰ সময়ত কেতিয়াবা ঘৰৰ মূল দুৱাৰখন মাৰিবলৈও পাহৰে । মাকে ভোৰভোৰাই থাকে খঙত । উত্তৰত তেওঁক ধেকধেককৈ মৰা হাঁহি "হব দিয়া । খোলাই থাকক দুৱাৰ । মোৰ ঘৰতনো কিটো আছে । চোৰ সোমালেও মিছামিছি লাজতে পৰিব । তাতকৈ অলপ বতাহ সোমাওক মুকলি দুৱাৰেদি "।

আমাৰ মাজনীক খালি কোনেও চুৰ কৰি নিনিলেই হয় মোৰ পৰা । কৈয়েই কাষত শুই থকা তাইক বুকুৰ মাজত সুমুৱাই চুমাবে ওপচাই দিয়ে সমগ্ৰ শৰীৰ ।

সেয়াই তাইৰ দেউতাক । ঘৰৰ বস্তু কেইটা ৰখাতেই অসাৱধান, নিজৰ কলিজাতো কত সাৱধানে ৰাখিব পাৰিব ?

তাইৰ মূৰটোত এতিয়া অজশ্ৰ চিন্তা, বেমাৰী মাকৰ দৰৱৰ চিন্তা আৰু সকলোৰে ওপৰত এটা কলিজা কিনাৰ চিন্তা । ইমানবোৰ চিন্তাৰ ভাৱ তাইৰ অকণমানি মগজুটোৱেনো কেনেকৈ চম্ভালে ?

তাইৰ চিন্তাত আউল লাগি যোৱাকৈ মাকে এটা হুমুনিয়াহ পেলায় । এটা হুমুনিয়াহতে যেন ভিতৰৰ সমস্ত বেদনা চূৰ্ণাকৃত হৈ টুকুৰা টুকুৰকৈ সৰি পৰে । হুমুনিয়াহবোৰো ইমান হৃদয় বিদাৰক ।

মাকৰ ওচৰলৈ যাবলৈকো ভয় । কোনোবা যোৱাৰ উমান পালেই প্ৰচণ্ড জোৰেৰে আটাহ পাৰি উঠে-খবৰদাৰ নাহিবি । কোনো নাহিবি । তহঁতৰ চবৰে শেন চকু মোৰ সেন্দুৰকণত । নমচিবি বুলিছোঁ নহয় ।

এৰা, মাকে সেন্দুৰ লবলৈ লোৱানো কিমান দিন হৈছিল । হেঁপাহ এটা থাকিবই ।

তাইৰ কাৰণে পৃথিবীৰ সৰ্বজান্তা জ্ঞানী পুৰুষ এজনেই । সেইজন তাইৰ দেউতাক । দেউতাক থকা হলে এতিয়া তাই এনেকৈ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি বিচাৰি হাবাথুৰি খাই থাকিব নালাগে । তাই নুবুজা যিকোনো কথাকে দেউতাকে ইমান সুন্দৰকৈ বুজাই দিয়ে । তাইক লৈয়ো তেওঁৰ কম আশা জানো ?

বুজিছা, আমাৰ মাজনী বৰ জ্ঞানী ছোৱালী হব । এইক মই ইমান পঢ়ুৱাম, ইমান পঢ়ুৱাম যে তাই পঢ়িবলৈ আৰু বিষয়েই নাইকিয়া হব এদিন ।

তাই স্কুল নোযোৱা আজি কিমান দিন হ'ল ! আঙুলি মূৰত তাই হিচাপ কৰে । নাই । আঙুলিত তাইৰ ইমান পাবেই নাই ।

এআকাশ জোনাকত আউজি লৈ তাই আৰু দেউতাকে কথা পাতে প্ৰায় সদায়েই । নানা কথাৰ মাজতে দেউতাকে

কেতিয়াবা কয় ভাল মানুহবোৰক ভগৱানে ভাল পায়। যিবোৰ মানুহ সৎ, সদায় ন্যায় পথত থাকে, আনৰ অপকাৰ নকৰে তেনে মানুহ ভগৱানৰ বৰ প্ৰিয় হয়।

অ'সেয়েতো। জেঠায়েকে তাইক কয় নহয় 'তোৰ দেউতাৰক ভগৱানে লৈ গল।

ইছ! তাইৰ দেউতাক যদি বেয়া বদমাছ মানুহ এটা হলেহেঁতেন।

অসহ্য দুখত কেতিয়াবা ফেকুৰি উঠে তাই। দেউতাকক যদি আৰু কোনোদিন ঘুৰাই আনিব নোৱাৰে কি হ'ব তেতিয়া সিহঁতৰ। কেনেকৈ জীয়াই থাকিব তাই আৰু তাইৰ মাক।

প্ৰথম দুদিনমান খুব মানুহ আহিছিল। দূৰ-দূৰণিৰ পৰা খবৰ লবলৈ অহা মানুহে ঘৰ ভৰি আছিল। প্ৰত্যেকৰ হাতে হাতে খোৱা বস্তু। লাহে লাহে মানুহ অহা পাতল হল। এতিয়া কাৎচিত কোনোবা আহিলে তাই লৰালৰিকৈ হাতলৈ চায়। ওহো একো নাই। খালী হাত।

পোনাকণৰ মাকে কলিজা কিনিব নোৱাৰিলে। ঘুৰাই নেপালে আৰু পোনাকণক। কলিজা কিনিবলৈ বহুত পইছা লাগে। মাকে কৈছিল তাইক। এক মিনিটৰ বাবেও নেপাহৰে কথাটো। কিন্তু কত গোটাব ইমানবোৰ পইছা, কোনেনো দিব তাইক।

সিহঁতে যে তাইৰ দেউতাকক মাৰিলে। পইছাৰ কাৰণেই মাৰিলে হেনো মানুহবোৰে কয়।

কত মানুহ উঠে তেওঁৰ গাড়ীত। সিহঁতকো উঠাই লৈছিল। ভাড়া দিব গাড়ীত উঠিব, বচ্ ইমানহে কথা। কিন্তু নহয়, সিহঁতৰ চকু তেওঁৰ কলিজাটোতহে।

নিৰ্জন ঠাই এটুকুৰাত তেওঁক মাৰি থৈ গাড়ী লৈ উধাও হ'ল। নিজৰ গাড়ী হোৱা হলেও এটা কথা আছিল। চাবখোজা হলে দেউতাকে দিয়েই দিলেহেঁতেন গাড়ীখন। আনৰ দুখ এনেয়েও সহ্য নহয়।

দেউতাকে যে কৈছিল এদিন। জোনাক গোন্ধোৱা সন্ধ্যা এটিত। তাইক কোলাত লৈ খোলা খিৰিকিয়েদি আকাশলৈ চাই চাই আপোন পহৰা হৈ দেউতাকে কৈ গৈছিল।

অলপ দিনতে আমাৰ ঘৰলৈ তোমাৰ ভাইটি এটা আহিব। এটা সৰু ৰাজকোঁৱৰ। ৰাজকোঁৱৰ আৰু ৰাজকুৱৰী। উজলি উঠিব মোৰ কাৰেংঘৰ। আনন্দৰ ঢৌৱে বুৰাই পেলাব আকাশ বতাহ।

ৰজা হেৰাই গল। কাৰেং ঘৰো ভাঙিল। ৰাণী পাগলী হ'ল। ৰাজকুমাৰীৰ হাঁহিও কেনিবা লুকাল। আৰু কতা। ৰাজকোঁৱৰচোন নাহিল।

মানুহে মানুহক বাৰু কেনেকৈ মাৰে। মাকে আগত তাইক ৰাক্ষসে জীৱ মৰাৰ কাহিনী কৈছিল। শিয়ৰি উঠে তাই। ৰাক্ষসবোৰ ইমান নিষ্ঠুৰ। মাকে কিন্তু কোনোদিন কোৱা নাছিল যে মানুহেও মানুহ মাৰে। মানুহ তাৰ মানে ৰাক্ষসতকৈ ভয়ঙ্কৰ।

শোৱনী কোঠাত সজাই থোৱা দেউতাকৰ ফটোখন দেখিলেই মনটো ভাল লাগি যায়। কেনে সুন্দৰ চেহেৰা। বিশাল শৰীৰ। জোঙা নাক। বহল চকু। দেউতাকে যে এবাৰ শ্ৰীকৃষ্ণৰ ভাও লৈছিল। ভক্তিত দোঁ খাই গৈছিল সকলোৰে শিৰ। সচাঁ-সঁচিকৈ ভগৱান আহি তেওঁৰ গাত স্থিত লৈছেহি, মানুহবোৰে কোৱা কুই কৰিছিল।

সিহঁতে হেনো তেওঁৰ চকু কেইটা চুৰিৰে খুচি উলিয়াই দিলে। জিভাখনো কাটিলে। মুখখন চাব নোৱাৰা কৰিলে। ইচ্ তাইৰ ধুনীয়া দেউতাকটো।

হব কোনো কথা নাই। এটা কলিজা পালেই চব ঠিক হৈ যাব। ভাল কৰি পেলাব তেওঁ দেউতাকৰ চকু জিভা সকলোবোৰ। পিছে কলিজা এটা এতিয়া তাই পায় কত? চিন্তাত কোঁচ খাই ৰয় তাইৰ কপাল।

সেইদিনা জেঠায়েকে দেখুৱাই দিছিল বজাৰত - সৌকেইটা। তোৰ বাপেৰক মৰা মানুহ। মৰাহতক দুদিনমান জেলত ৰাখিলে। তাৰ পিচত জামিনত এৰি দিলে। বচ্ এইয়াই সিহঁতৰ শাস্তি। চাল্লা। দেশখনত আইন কানুন একেবাৰে নাইকিয়া হল।

জেঠায়েকে বকি আছিল বহুতপৰ। সিহঁতৰ মুখখন দেখি তাইৰ বেয়া লাগিল। কমতো দুখত পৰিনো সিহঁতে তাইৰ দেউতাকক মাৰিলে? সিহঁতৰ চাগে তাইতকৈও পইছাৰ অভাৱ। ভগৱানেও কিছুমানক ইমান পইছা দিয়ে আৰু কিছুমানক একেবাৰে নিদিয়ে কিয়? তাইৰ লগৰে কেইজনীমান আছে-সিহঁতৰ জাপ জাপ পইচা। আৰু তাই পইচা পইচাকৈ হাঁহাকাৰ কৰি ফুৰে। নাই কতো এটকা এটাও পাবলৈ নাই।

সপোনত তাই প্ৰায় দেখে দেউতাকক। হাঁহিমুখীয়া দেউতাকৰ মনটো ম ৰা। একেটা কথাকে তাইক সদায় কয় -তই মিছা মাজনী। একেবাৰে মিছা। ইমান দিনে কলিজা এটাও যোগাৰ কৰিব নোৱাৰিলিনে? এনেকৈ হলে তই কিন্তু আৰু মোক নাপাৱ দেই কোনো দিনে।

জাপ মাৰি উঠে তাই। ঘামত তিতি যায় বিছনা চাদৰ। উস। অন্তৰখন যেন ফাটি চিৰাচিৰ হয়।

> **উজ্বলি উঠিব আকৌ ৰাজকাৰেং। ৰজাৰ পৰশত ৰাণী সাৰ পাই উঠিব। সাৰ পাই উঠিব নতুন পৃথিৱী। ৰাজকোঁৱৰ আহিব। ৰাজকোঁৱৰৰ কল কলনিত উৰি যাওঁ উৰি যাওঁ যেন কৰিব ৰজাৰ কাৰেংঘৰ। আৰু তাকে চাই আকাশৰ পৰাই মিচিক মাচাককৈ হাঁহিব ৰাঁজকুৱৰীয়ে।**

আজিকালি তাইৰ হাত দুখনো যথেষ্ট টান হল। প্ৰথম দুদিনমান তাই কাম কৰিবই নোৱাৰে। হাত দুখন ৰঙা পৰি যায়। এতিয়া আৰু নপৰে। কাম কৰিও তাই বেয়া নাপায়। কিন্তু কিছুমান মানুহৰ মাত কথাবোৰ ইমান বেয়া। কামত অলপ ইফাল সিফাল হলেই বৰ কঠুৱাকৈ কয়। তাই শুনিবই নোৱাৰে টান কথা। চকুপানীবোৰ সৰ সৰকৈ বয়। আচলতে আগতে কোনো দিন নুশুনা যে সেই কাৰণেই।

ৰাতি জুহালৰ গুৰিত বহি তাই পইচা হিচাপ কৰে। নাথাকেগৈয়ো দেখোন। ঘৰখনৰ খৰচবোৰ আছে নহয়। কেনেকৈনো থাকিব ?

এনেকৈ আৰু নহব। এটা ভাল উপায় উলিয়াবৰ সময় হল। দিনবোৰ বৰ খৰকৈ গৈছে। সেইদিনা কোনে যে কৈছিল তোৰ মাৰৰ যি অৱস্থা দেখিছো বেছিদিন আৰু নাথাকিব যেন বোধ হয়। ইছ-মাকজনীৰ কলিজাটোও হেৰাই যায় যদি। হমহমাই উঠে তাইৰ বুকুখন।

তাৰ আগতেই কিবা এটা কৰিব লাগিব। সিহতে বাৰু কি কৰিলে দেউতাকৰ কলিজাটো। কত থলে। সিহঁতৰ ওচৰত চাগে আৰু অসংখ্য কলিজা আছে অন্য মানুহৰ। সেইবোৰকে বেচা কিনা কৰি সিহঁতে বহুত পইছা পায়।

এটা কাম কৰিলে বাৰু কেনে হয়। হঠাৎ এটা সুন্দৰ চিন্তাই তাইৰ মনটো জোকাৰি যায়। এৰা, ঠিক। ঠিক চিন্তাটোৱেই তাইৰ মনলৈ আহিছে। ইমান দিন তাই তাকে কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। হয় তাই যাব। আজিয়েই যাব। সিহঁতৰ ওচৰলৈ। তাইৰ দেউতাকক মৰা মানুহকেইটাৰ ওচৰলৈ। এতিয়াই যাব আৰু সিহঁতৰ ভৰিত পৰি কব। অনুৰোধ কৰিব সিহঁতক -তোমালোকে মোক এটা কলিজা আনি দিব পাৰিবানে? এটা জীয়া কলিজা? এজন জীয়া মানুহৰ? মই তোমালোকক পইচা দিব নোৱাৰিম। কিন্তু কথা দিছো তোমালোকক মই মোৰ কলিজাটোকে পিচত দি দিম। তোমালোকে লবা। কিন্তু এতিয়া মোক এটা কলিজা আনি দিয়া। দিবানে আনি?

উজ্বলি উঠিব আকৌ ৰাজকাৰেং। ৰজাৰ পৰশত ৰাণী সাৰ পাই উঠিব। সাৰ পাই উঠিব নতুন পৃথিৱী। ৰাজকোঁৱৰ আহিব। ৰাজকোঁৱৰৰ কল কলনিত উৰি যাওঁ উৰি যাওঁ যেন কৰিব ৰজাৰ কাৰেংঘৰ। আৰু তাকে চাই আকাশৰ পৰাই মিচিক মাচাককৈ হাঁহিব বাঁজকুৱৰীয়ে।

বুকুত এসাগৰ আনন্দ লৈ এখুজি দুখুজিকৈ আগবাঢ়িল ৰজাৰ ঘৰৰ ৰাজকুঁৱৰী ------। ❑

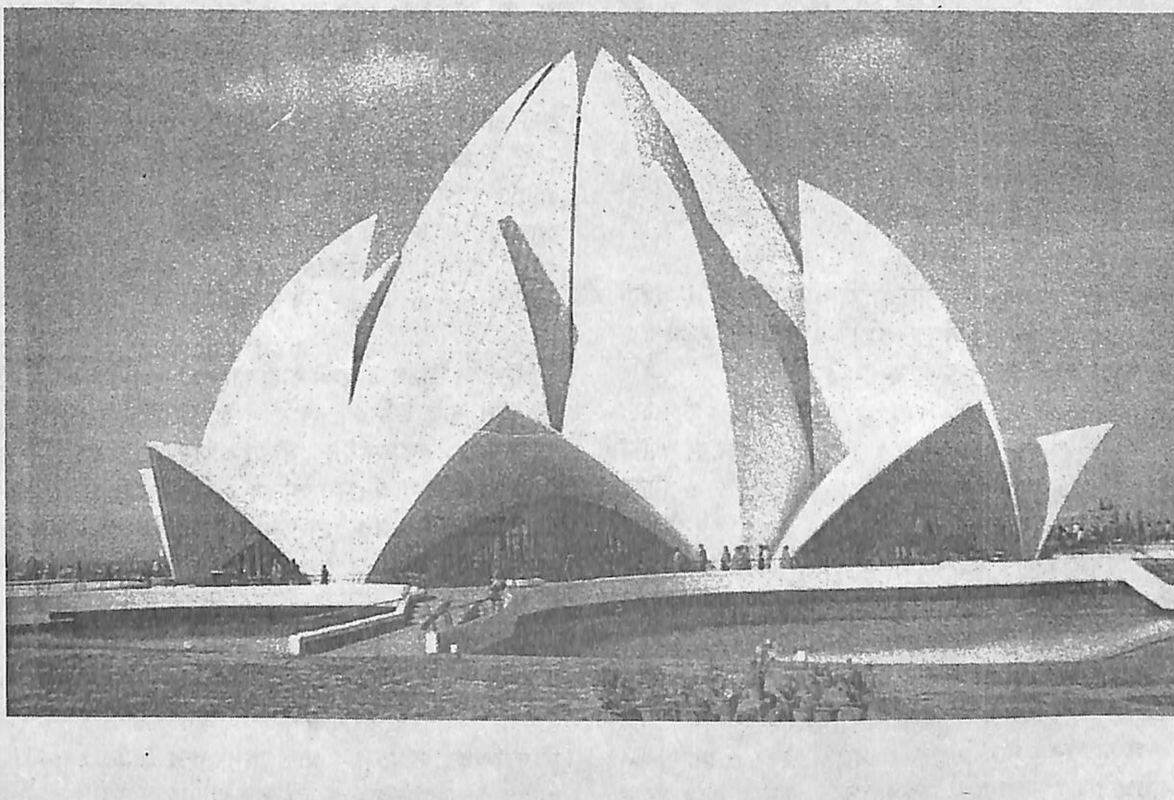

যৌতুক কেনে আছা

সন্তোষ কুমাৰ ৰায়

> ধনৰ পৰিমান শুনিয়েই মোৰ মনটো লিকলিকাই উঠিল। বাদ দিয়া পঢ়াশুনা। পঢ়া শুনাই কি কৰে ধনেহে সংসাৰ তৰে।' দি দিলো গ্ৰীণ চিগনেল'। বিয়া হৈ গ'ল। যুগ্ম জীৱনৰ পাতনি মেলি ভেবেলীক অৰ্থাৎ মোৰ শ্ৰীমতীক লগত লৈ গুচি আহিলো গুৱাহাটীলৈ। মোৰ কৰ্মস্থলীলৈ।

ধনৰ লোভ আৰু বিবাহ এই দুয়োটা মিলি মোৰ মান সন্মানক যে এনেদৰে ফুটবল খেলিব, ভবা নাছিলোঁ কোনোদিন।

আচলতে বিয়াৰ বজাৰখনত মোৰ দাম একেবাৰে ৰম্‌ৰমীয়া নহলেও ভেচ্‌ভেচীয়াও নাছিল। সেইবুলি চেহেৰাই পাতিয়ে মই দেখিলেই সভাপতি সভাপতি যেন লগা গৌৰবৰ্ণৰ থুলন্তৰ পুৰুষো নহওঁ। তেনেই ক'লা-ম'লা, লেৰেলা মেমেৰা, চেলেং পেতেং যুৱক। তথাপিও ইঞ্জিনিয়াৰ বুলি বিয়াৰ বজাৰত মোৰ ওজন কিছু গধূৰেই আছিল। আৰু সেই গধূৰতাৰেই নেগুৰত ধৰি বিয়াৰ বৈতৰণীখন পাৰ হোৱাৰ কথাও মনে মনে পাতি থৈছিলো। অভিভাৱকবোৰে নিজেই ছোৱালী যাচিছিল ৰূপে, গুনে - ৰূপৱতী, গুণৱতী লগতে শিক্ষিতা। লগতে ধনৰ টোপোলা এটা প্ৰায় একলাখমান ট'কাৰ। বেয়া নহয় কথাটো। মই 'হা' বুলিলেই হ'ল।

পিছে -----। 'মানুহে পাতে ঈশ্বৰে ভাঙে -' -এই বাক্যটোৰেই মোৰ ক্ষেত্ৰত সকলো অনৰ্থৰ মূল হ'ল। এবাৰ নহয় বহুবাৰ। মেট্ৰিকত ভাৱ সম্প্ৰসাৰণ কৰিব নোৱাৰি অসমীয়াত লেটাৰমাৰ্ক নাপালো আৰু এতিয়া খণ্ডন কৰিব নোৱাৰা বাবে গুৱাহাটীৰ ছোৱালী বিয়া কৰাব নাপালো। চাল্লা আপদীয়া ফকৰা কৰবাৰ।

ব্যতিক্ৰম নকৰি এইবাৰো বহাগৰ বিহুত গৈছিলো গাঁৱৰ ঘৰলৈ। সকলোৰে একেই কথা মই বিয়া কৰাব লাগে। মই, ময়ো সিহঁতৰ কথাতে উজান দি কলো, গুৱাহাটীত ছোৱালী এজনী ছাই থৈছো, সেইজনীকেই কৰাম। কথা শুনিয়েই গৰ্জি উঠিল মা 'হ'ব নোৱাৰে, তই টাউনৰ গুৰু গোঁসাই নমনা ছোৱালী বিয়া কৰাবই নোৱাৰ। যদি কৰ তোক তাজ্য পুত্ৰ কৰিম। বচ্ লেঠা শেষ। মোৰ ইচ্ছা অনিচ্ছাৰ মূল দ্বাৰত মস্ত তলা উলমিল।

কথাটো পিছতহে বুজিলো। গাঁৱৰে বলেন মহাজনৰ লগত ইহঁতে কথা কাহানিবাই চাফাই কৰি থৈছে। মায়ে কলে - ঘৰৰ ভেঁটিটো বাদ দি যিমান সম্পতি আছে সোপাকে দিম বুলি কৈছে মুঠতে পাঁচ লাখ মান টকাৰ সম্পত্তি হ'ব। বুঢ়াৰ এজনীয়েই জী। আগলৈকো নাই পাচলৈকো নাই। সুধিলো 'ছোৱালীজনী কিমান পঢ়া ?

দ্বিতীয় শ্ৰেণী পাছ কৰি তৃতীয় শ্ৰেণীলৈ গৈছিল এৰি দিলে।

ধনৰ পৰিমান শুনিয়েই মোৰ মনটো লিকলিকাই উঠিল। বাদ দিয়া পঢ়াশুনা। পঢ়া শুনাই কি কৰে ধনেহে সংসাৰ তৰে।' দি দিলো গ্ৰীণ চিগনেল'। বিয়া হৈ গ'ল। যুগ্ম জীৱনৰ পাতনি মেলি ভেবেলীক অৰ্থাৎ মোৰ শ্ৰীমতীক লগত লৈ গুচি আহিলো গুৱাহাটীলৈ। মোৰ কৰ্মস্থলীলৈ।

কিন্তু আগেয়ে নভবা বহু কথাই এতিয়া আহুকাল হৈ মোৰ ডিঙি ছেপি ধৰিছেহি। উপায় নাই। চহৰৰ বহু কথাই এওঁ মানে শ্ৰীমতীয়ে নুবুজে আৰু শ্ৰীমতীৰ বহু কথাই ইয়াৰ মানুহে নুবুজে। মাজে মাজে মই ত্ৰাহি মধুসূধন সুঁৱৰি যাওঁ।

শুভেচ্ছা জনাবলৈ বহুলোক আহিল। অতি কৌশলেৰে তেনে কাৰ্যবোৰ পাৰ কৰিলোঁ। এওঁক বৰকৈ কথা বতৰা পাতিবলৈ নিদিলোঁ। ন-ছোৱালী লাজ কৰিছে বুলি কৈ লেঠাটো একপ্ৰকাৰ মাৰি থলো। ভাবিছিলো বুধিয়কৰ কাম কৰিলোঁ। কিন্তু কিমান মুৰ্খামী কৰিলো এতিয়াহে বুজিছো। ভালদৰে কথা বতৰা পাতিবলৈ নাপালো বুলি সহকৰ্মী হাজৰিকাই তেওঁৰ ঘৰলৈকে ভাত এসাজ খোৱাকৈ মাতিলে। আৰু ডাঙৰ সমস্যা। তথাপি যাবলৈকে ওলালো। উপায় নাই। ছে :

- হেৰা হলনে তোমাৰ ?
- ওঁ হৈছে।
- অ' সোনকালে কৰা- বুলি তেওঁ

মেক আপ কৰি থকা ৰুমটোলৈ সোমাই গ'লো। তাই হেয়াৰ অইল'ৰ বটলটোলৈ কিবা কৰি আছে। ভালকৈ লক্ষ্য কৰি দেখিলোঁ তেলখিনি কাপোৰত ঘহি আছে। মোৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। এক প্ৰকাৰ চিঞৰিয়েই ক'লো 'কি কৰিছাহে, পাৰ্ফিউমৰ বটল সেইটো নহয়; এইটোহে বুলি প্ৰকৃত বটলটো তাইৰ দুচকুৰ আগত তুলি ধৰিলো।

মই কি জানো, এইটোও দেখোন গোন্ধায়। স্বভাৱসুলভ মিচিকীয়া হাঁহিটোৰে তেওঁ উত্তৰ দিলে।

হাজৰিকাৰ ঘৰ পাই দেখো, গেটত মস্ত তলা এটা ওলমি আছে। সি যেন তাচ্ছিল্যৰে মোক কৈছে - 'যাগৈ যা বোপাই, অহা বাটেৰেই উভতি যা। আজি নববিবাহিতা পত্নীৰ সৈতে খালি আৰু দুইহাতে ডিঙিলৈকে ভাত। মালিক-মালিকনী দুয়ো ওলাই গ'ল ৰাতিপুৱাই। মই নিজে কিছু অপমানিত বোধ কৰিছো। এই হাজৰিকা কেনে ধূৰন্ধৰ মানুহ। নতুন মানুহজনীৰ মুখখনলৈ মূৰ তুলি চাব পৰা নাই লাজত। উভতি যোৱাৰ বাদে দ্বিতীয় এটা গত্যন্তৰ নাইবুলি গাড়ী ঘূৰাব লৈছো, তেনেতে ঠিক মোৰ গাড়ীখনৰ পিছতে হাজৰিকাৰ গাড়ী দণ্ডায়মান। এটা স্বস্তিৰ নিশ্বাস এটা ওলাই আহিল অজানিতে।

'তোমালোক কেতিয়া পালাহি' বুলি হাঁহি হাঁহি নবৌ অৰ্থাৎ হাজৰিকাৰ মিচ্চে উপাসনা বৰুৱা নামি আহিল। তেওঁৰ লগতে হাজৰিকাও গাড়ীৰ পৰা নমাটো আশা কৰিছিলো

যদিও উদংগাড়ীখন দেখি মোৰ আশা কোনোবা কলীয়াপানী পালেগৈ । সৰু জিন্টিহে নামি আহিল গাড়ীৰ পৰা ।

আমাৰ এখেত আকৌ ৰাতিপুৱাই ওলাই গল নহয় । কোনোবাই ফোন কৰি মাতি পঠিয়ালে হেনো ।

মই মাথোঁ 'অঁ' বুলি শলাগি থলো । কবলৈ একো নাছিল এনেয়ে হাজৰিকাৰ ছোৱালীজনীক সুধিলো- মাজনী কলৈ গৈছিলা ? তাই তপৰাই উত্তৰ দিলে 'ভিলেজলৈ । মা, মা ভিলেজক এছামিজত কি কয় বুলি কৈছিলা ?' মাকে ব্যস্তভাৱে এটা শব্দেৰে 'গাঁও' বুলি তাইৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দি আমাক ভিতৰলৈ মাতিলে - আহা, ভিতৰলৈ আহা । আমাক ড্ৰইং ৰুমত বহুৱাই থৈ পৰ্দাখনৰ সিপাৰে মাক জীয়েক দুয়ো অদৃশ্য হৈ গ'ল ।

এইজনী বৰ ডাংকাতী অ' । চাচোন কেনেকৈ মতা মানুহৰ দৰে গাড়ী চলাই ফুৰে । এঘৰীয়াকৰি দিব লাগে, তেতিয়াহে গমটো পাব বাপ্পেকে ।

চুপ্, মনে মনে থাকা । একপ্ৰকাৰ ধমক দিলো। মোৰ জিভা তালু শুকাই কৰ্‌কৰীয়া মাৰিছে । ধনৰ লোভত এই গুৰু গোসাই মনা জনীক বিয়া কৰাই এতিয়া মোৰ মান সন্মান সকলো বন্ধকত দিব লগা হ'ল । কেতিয়াবা যদি সুদিন আহে মোকলাম, নহ'লে গ'ল আৰু চিৰদিনলৈ । মানুহ নহৈ অন্য বস্তু হোৱা হলে ধনে বস্তুৰে ঘুৰাই দিলোহেতেন ।

ঠাণ্ডা খাবা ? নবৌ ওলাই আহিল । মই 'হব হ'ব নালাগে' বুলি কৈছিলো যদিও নৰজিল ।

ইমান গৰম পৰিছে কিয় নাখাবা বুলি গুচি গ'ল । এওঁ সুধিলে ঠাণ্ডা মানে কি ?

-ঠাণ্ডা পানী' । মই চমুকৈ ক'লো।

ট্ৰে'এখনত চিচাঁৰ গিলাচত দুগিলাচ ক'কাকোলা লৈ উপাসনা নবৌ ওলাই আহিল । গিলাচ দুটা সৰু টেবিলখনত থৈ ক'লে, 'খোৱা' । অকস্মাত এওঁ চিঞৰি উঠিল ।

-মদ নাখাওদেই মই । আগতেই বুজিছিলো, মোক মিছা কথা কৈছে বুলি । ঠাণ্ডা মানে ঠাণ্ডা পানী বোলে, হুঁ । 'ফাটমেলা বসুমতী পাতালে লুকাও' অৱস্থা মোৰ ।

-চুপ নজনা নুশুনাকৈ কি আজে বাজে বকি আছা । মদ নহয় ক'কাকলাহে খোৱা । এইবাৰ গিলাচটো হাতত তুলি ললে খাওঁ নাখাওঁকৈ । এঢোক খাইছিলহে ক'কাকলাৰ ঝাঁঝ গৈ নাকত লাগিল চাগৈ । লগে লগে মুখৰপৰা উলিয়াই দিলে । কিছু পিন্ধি থকা শাৰীখনত পৰিল কিছু তলৰ কাৰ্পেটত পৰিল ।

জবৰদস্ত কিয় বাৰু, নোখোৱা মানুহক মদ খোৱাবলৈ । ইমান কাঢ়া, ডিঙিকাটি গ'ল কিজানি ।

মোৰ এনে লাগিছে যেন মোৰ মগজুৰ কোষ বোৰ সম্পূৰ্ণৰূপে বিকল হৈ গৈছে । মূৰটো ক্ৰমাৎ গৰম হৈ আহিছে । কান দুখনত ভম্ ভম্‌কৈ যেন অহৰহ কিবা শব্দ বাজি আছে । চকুৰে জলক তবক দেখিছোঁ । নবৌলাহেকৈ উঠি ভিতৰলৈ প্ৰস্থান কৰিলে । হে প্ৰভু তুমি নিয়া মোক, জীয়াই নাথাকো আৰু এনেদৰে। ধনৰ লোভটো কম নহয়তো, নিজৰ গালতে প্ৰচণ্ড চৰ এটা শোধাই দিবৰ মন গৈছে । চাল্লা বজজাত !

জিন্টিক লৈ নবৌ ওলাই আহিল । তুমি আন্টিৰ লগত কথা পাতাচোন মই চাহ বনাও' বুলি জিন্টিক এওঁৰ হাতত তুলি দি নবৌ গুচি গ'ল ।

-'সোণ, কি নাম তোমাৰ ? এওঁৰ প্ৰশ্ন । উত্তৰ দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে তাই 'মাম্মী মাম্মী'কৈ মাককহে চিঞৰিলে । মাক উলাই আহিল ।

-মই আন্টিৰ লগত কথা নাপাতো যা । মুখফুলাই এওঁৰ কোচৰ পৰা নামি মাকৰ ওচৰ পালে গৈ। মাকে কাৰনটো সুধিলে ।

-'আন্টিয়ে মোক 'গ'ল্ড' বুলি মাতে । মাকেও একো বুজিব নোৱাৰি ক'লে - তোমাক মৰমতহে মাতিছে আকৌ গ'ল্ড বুলি ।

-ইস্ মৰমত মাতিলে 'গ'ল্ড' বুলি মাতে নেকি ? মই কিবা একো নাজানো নেকি ?

এফালে আমাৰ চকুকেইটা কপালত উঠিছেগৈ । এই ছয় বছৰীয়া সৰু ছোৱালীজনীয়ে ইমান মিছা কথা ক'ব পাৰে ! এওঁ নিজৰ নিৰ্দোষীতা প্ৰতিপন্ন কৰিবৰ বাবে চেষ্টা চলালে, নাই কোৱা বুলি ।

-ইস্, সোন বুলি কোৱা নাই ! গ'ল্ডক এছামিছত সোণ কয় বুলি মই নাজানোহ'বলা ।

খতাৰনাক্ ছোৱালী । মাকে বুজাই বঢ়াই তাইক আকৌ এওঁৰ ওচৰতে থৈ গলহি । এওঁৰ আকৌ ৰি-কুয়েশ্বান - 'তোমাৰ নাম কি ?'

-মাই নেম ইজ জিন্টি হাজৰিকা ।

-'বা: ইমান দীঘল নাম। 'মাই নেম ইজ'ৰ অৰ্থটো নুবুজি সেইখিনিও নামৰেই এটা অংশ বুলি ধৰিললে এওঁ । আকৌ কিবা কবলৈ লৈছিল মই ইংগিতেৰে বাধা দিলো । প্ৰশ্ন নুসুধিল যদিও মুখ হ'লে বন্ধ নহ'ল ।

-সৰু ছোৱালীজনীৰ লগত কথা পাতিলেনো কি হয় ? বেলেগ মটা মানুহৰ লগত চুপতি মৰা নাই নহয় ? মতামানুহৰ লগততো কথা পাতিব নিদিয়েই ----।

হে প্ৰভু, আজি তুমি ৰক্ষা কৰিলেহে কৰা আৰু । নবৌয়ে পৰিস্থিতি পাতল কৰিবৰ কাৰনে জিন্টিক কলে - 'টুইংকল টুইংকলটো আন্টিক গাই শুনাই দিয়াচোন।' চাবি দিয়া পুতলাৰ দৰে তৎক্ষণাত তাই মাকৰ নিৰ্দেশ পালন কৰিলে । আন্টিয়ে কি শুনিলে, কি বুজিলে তেওঁহে জানে ।

এইবাৰ কথাৰ প্ৰসংগ সলনি হল - 'ভাত কিহেৰে খালা মাজনী ?

জিন্টিৰ চমু উত্তৰ - ভেজিটেবল । ভেবেলী যে অঁ বুলি শলাগি থলে ।

চাহ লৈ নবৌ সোমাই আহিল । 'গাৱলৈ গৈছিল বোলে কিবা সকামত ?' মই সুধিলো ।

'এহ নকবা আৰু । এনেকুৱা কামত মযেই প্ৰথম গাঁৱলৈ গৈছো নেকি ? কবলৈকো লাজেই লাগে । আমাৰ

জিন্টিক ড্ৰামা স্কুলত দিছো নহয়। অহা ১৭ তাৰিখে হেনো সৰু ল'ৰা ছোৱালীৰ দ্বাৰা ড্ৰামা এখন কৰাব। আমাৰ এইক দিছে একেবাৰে বেকৰ্ৰাৰ্ড এছামিছ বুঢ়ি এজনীৰ পাৰ্ট এটা। তাই আজিলৈকে ভিলেজেই দেখা নাই। ড্ৰামা কৰিব কৰ পৰা। তাকো ঢেঁকী দিব লাগে বোলে। দুনিয়াৰ নাখ্ৰামী কাৰ্ৰাৰ্! তাইক ঢেঁকী দেখুৱাবলৈকে লৈ গৈছিলো ভিলেজলৈ। ময়ো ভিলেজ চিনি নাপাওঁ নহয় বিচাৰি ফুৰোতেই গ'ল বহুসময়। ঢেঁকী চাব আহিছো বুলি ক'লে হাঁহি দিয়ে মানুহবোৰে, আনকাল্চাৰ্ড। ঢেকী বাৰু দেখিলো, বোলো ঢেঁকী দি দেখাই দিয়কচোন। কি কয় জানো দিন দুপৰতে ঢেকী দিবলৈ হেনো বলীয়া কুকুৰে কামোৰা নাই। এইবোৰ কাৰণতেই ভিলেজ কাল্টিভেটৰৰ উন্নতি নহয়। টাইমৰ লগত ৰিলেশ্বান ৰাখি কাম কৰে।'

-'মাজনী ঢেঁকী দেখিলানে?' মই ৰগৰ কৰি সুধিলো।

-দেখুৱাই দিয়াচোন আংকলক।

মাকে কোৱাৰ লগে লগে তাই হাত ভৰি সঞ্চালন কৰি ঢেঁকী দিয়াৰ মুদ্ৰা দেখুৱাবলৈ লাগিল। 'বৰুৱা আংকলৰ স্কুটাৰৰ নিচিনা ভুটু-টুড --- ভুটু-টুড --- ভুটু-টুড ---' -কথাৰ লগে লগে হাত ভৰিৰ সঞ্চালনে ঢেঁকীৰ মুদ্ৰা এৰি স্কুটাৰ ষ্টাৰ্ট কৰাৰ মুদ্ৰা দেখুৱাবলৈ লাগিল। প্ৰতিবেশী বৰুৱাৰ বাজাজ স্কুটাৰখন ষ্টাৰ্ট কৰিবলৈ কমেও চল্লিছ পঞ্চাছবাৰমান কিক মাৰিব লাগে। বৰুৱাৰ স্কুটাৰ কিক্মৰা আৰু ঢেঁকী দিয়া দুয়োটা মুদ্ৰাকে একাকাৰ কৰি পেলালে তাই।

মাকে ৰন্ধা বঢ়াব বাবে পাক ঘৰলৈ যোৱাৰ আগে আগে হাজৰিকাৰ নামত এটা গুৱাল গালি মোলৈ উচ্ছৰ্গা কৰি থৈ গ'ল। 'মানুহজনৰ কাণ্ড জ্ঞানবুলিবলৈ অলপো নাই। ঘৰলৈ আলহী এজন আহিলেই কথা পাতিবলৈ মানুহ এজন নোহোৱা হয়। মই এজনী মানুহেনো কোনফালে কি কৰোঁ। কাম কৰা ছোৱালীজনী ড্ৰাইভাৰটোৰ লগত পলাই যোৱাৰে পৰা মোৰ যে ভাবিব নোৱাৰা কষ্ট হৈছে। ৰন্ধাবঢ়া, খোৱা এইবোৰতো আছেই। দিনটোৰ চবিছ ঘন্টাৰ আঠ ঘন্টাও টিভিৰ গুৰিত বহিব পাও যদি? ইমান কামৰ মাজত উশাহ লব নোপোৱাকৈ জীয়াই থকাটোও এটা জীৱন হ'লনে? তোমালোক চাগে ব'ৰ হৈ গৈছা। টি.ভি. চাবা নেকি?'' এওঁলৈ চাই সুধিলে।

ভেবেলীয়ে কোনো উত্তৰ নিদিলে। শেহৰ প্ৰশ্নটোও উপাসনাৰ জীৱনেৰে ঘৰুৱা বা ব্যক্তিগত সমস্যা বুলিয়েই ভাবি ললে কিজানি। কিন্তু কথাটো ভাল নহ'ল যেন দেখি ক'লো।

-নাই, এওঁ টি.ভি. প্ৰায় নাচায়েই।

-'তোমালোক অলপ বহাদেই। মই ৰন্ধা বঢ়াত লাগো। তেওঁ উঠি গ'ল।

জিন্টি আহি উঠিলহি ভেবেলীৰ কোচত। দুয়ো অনৰ্গল কথা পাতি আছে। এপাকত এওঁ জিন্টিক আমাৰ ঘৰলৈ নিমন্ত্ৰন জনালে।

-মাজনী তুমি এদিন মা দেউতাৰ লগত আমাৰ ঘৰলৈ আহিবা দেই।

-ইস্ গলে মাম্মী ডেডীৰ লগতহে যাম। মা দেউতাৰ লগত কিয় যাম?

- কিয় নোযোৱা -দেউতাৰ লগত, বেয়া পোৱা নেকি?

-কোন মা দেউতা মইতো চিনিয়ে নাপাওঁ। এও কিবা এষাৰ কব লৈছিল কিন্তু তেনেতে হাজৰিকা অহাত যতি পৰিল।

এসময়ত খোৱা পৰ্বৰ বাবে নিমন্ত্ৰণ আহিল। হাজৰিকা আৰু জিন্টিও বহিল আমাৰ লগতে। বিলাহী দি ৰন্ধা সৰু মাছৰ আঞ্জাখন খুউব সুস্বাদু হৈছে। কথাষাৰ ব্যক্ত কৰি নবৌক প্ৰশংসা কৰিলোঁ। বিয়াৰ আগতে হকে বিহকে বৌৰ ৰন্ধাৰ প্ৰশংসা কৰি কিমান যে খালো, হিচাপ নাই। অকল বৌ বুলিয়েই নহয় তিৰোতা মানুহৰ এই দুৰ্বলতাৰ সুযোগ মই খুউব ভালদৰেই উঠাও। আজিও আঞ্জা খনৰ প্ৰশংসা কৰিলো যাতে মোৰ ভাগত অলপ খৰহকৈ পৰে। কিন্তু ফুটা কপাল, মোৰ প্ৰশংসা শেষ হ'ল কি নহ'ল ভেবেলীয়ে দিলে মাত মাতি।

-সৰু মাছখিনি পাতত দিয়াৰ হলেহে খাবলৈ ভাল হ'ল হেতেন।' পাতত মাছ সিজাই কোনোদিন খাই নোপোৱা নবৌয়ে কথাটো নুবুজি পাত এডোখৰ আনি এওঁৰ ভাগৰ আঞ্জাখিনি দিলে পাতত বাকি। সিমানতে এওঁ অপমানবোধ কৰি গ'ল নোখোৱাকৈ উঠি। কাৰো খোৱা নহ'ল। ছে: --।

ধনৰ লোভত পৰি কৰা বিয়াই এতিয়া মোক তেত্ৰিছকোটি দেৱতাৰ নাম জপাই দিছে। ঘৈণীৰ লগত প্ৰেম কৰাৰ যি স্বপ্ন আছিল, তাত কাহানিবাই গৰমপানী এচলু দি থলোঁ। উপায় নাই।

ক্ৰিং ক্ৰিং ---। টেলিফোনটো বাজি উঠিল। নবৌয়ে ৰিচিভাৰ উঠালে। কলে 'সন্তোষ তোমাৰ ফোন, ভাইটিয়ে কৰিছে।''

-'হেল্ল' মই সন্তোষে কৈছো, ক'।

-দাদা, বলেন বুঢ়াই চুই চাইড কৰি মৰিল আজি ৰাতিপুৱাই। ডাঙৰ কথাটো কি জান'? তোক যে যৌতুকত পাঁচ লাখ টকাৰ সম্পত্তি দিছিল সো পাকে ভতিজাকৰ নামত উইল কৰি থৈ গৈছে। সময়ৰ কাম সময়ত নকৰ নহয়। তোৰ ঘৰলৈকে ফোন কৰিছিলো। বন কৰা ল'ৰাটোৱেহে কলে ---।

হাতৰ পৰা ৰিচিভাৰ মজিয়াত পৰি গল। ভেবেলী দৌৰি আহি কলে - কি হ'ল? কি হৈছে আপোনাৰ? কোনে ফোন কৰিছিল?

মোৰ মুখৰ কোনোমতে তিনিটা শব্দ উলাই আহিল 'তোৰ বাপেৰ মৰিল'। ❑

THE MYSTERY OF THREE MOTHERS

Mousumi Kalita

A marriage party - the bride and the bride groom after completing all their rituals, takes the blessings from the boy's father, his step mother, and then goes near a photo frame hanged on the wall - the photo of his mother, who passed away. They pray to her, and then suddenly all eyes turn to a woman with a pure white sari. The boy excitingly asks his bride to touch the feet of the woman and takes her blessings. **Surprisingly, the young, beautiful bride asks, "Who is she ?" The boy replies, "My mother." "Ma ! but ....." - the bride is left bewildered by his reply.**

It is twenty five years before, when a very aristocratic and happy couple was looking for a child to adopt. They, no doubt had everything in their life except a child. While, they were in search, they found a poor widow with three children - the eldest was a six year old boy, the second was a girl of four years and the youngest was a child of just one year. The widow was trying to give away her youngest son to that very couple, as she was totally in a poor situation in growing and caring up her children. The couple was extremely grateful to the widow to have a child. From that day, the child - named Rahul was the son of a very rich family. His parents cared for him a lot and satisfied his each and every want. It became such that, he did never have to ask for anything; it became such that he did only have to say that : " I like this," and the thing was before him. His mother was very much loving and caring. For her, Rahul was everything to her and vice versa. But, happiness could no longer stay with them. Rahul, at his tender age of five had to lose his mother - his second though the foremost mother. She suffered from cancer and became too loving to God. Rahul was all alone with his father. He was admitted to a good school; but Rahul lost his cheerful smile on his face. Rahul's father never wanted that Rahul should lack something. But, he lacked the love of a mother. So, his father was compelled to marry again, only to look after and care for his son. Rahul got his new mother. And Rahul considered her as a step-mother. His new mother no doubt tried hard to give all her love to him, but she failed to do so - as his first mother devoted her love. But, Rahul continued to get all the priviledges in his life. He completed his schoolings and went for his higher studies. In the meantime, he happened to be in love with a girl named Reemi. And at the sametime, he somehow came to meet his original elder brother and developed a good relationship between them. One day, while they were talking, as usual, Rahul came to know about himself - recognized his brother, met his real mother and his sister who was then married.

Tragedy broke upon him, just as mirrors broke into pieces. To add to his tragedy, his love with Reemi was completely opposed by his stepmother. At the same time Reemi's family - her relatives too were in complete dis-agreement with the proposal made by Rahul, except her younger sister Rinky. However, Rahul was never discouraged. He continued to meet his real mother and also determined to marry Reemi. As time passed, Reemi did her graduation. Rahul became stable as a good businessmen and was in hurry to marry Reemi. Reemi was totally ignorant of Rahul's tragic story. Rahul's father as usual to satisfy his need compromised with his wife and agreed to arrange the marriage; but it was all in opposition of the girl's family. On 20th of November 1990, the girl ran away with Rahul. They had a court marriage with support of Rahul's parents and relatives. But Rahul's parents were ignorant of the fact that Rahul did ever meet his real mothers. They arranged the marriage party and it was all done with pomp and show.

It was then after the rituals, suddenly, the woman with a white sari comes in with a pair of bangles in her hand, claiming it is for her daughter-in-law. The boy (Rahul) with great excitement embraces his real mother - the woman and takes her blessings along with his bride (Reemi), Rahul's parents (present - who did adopt him) remained astonished, but had to admit the truth - the fact. **Rahul's father said - "Yes, Rahul has three mothers, but she (pointing to the woman who put on a white sari) is real, very real. He has her blood in him."** ❑

মনত সূৰ্যোদয়ৰ শক্তি

বিনীতা গগৈ

মায়াবিনীয়ে একেথৰে তালৈ চাই আছিল । তাইৰ চকুযুৰি তিৰবিৰাই আছিল । 'হয়তো তোমাৰ কথাই সঁচা । কিন্তু মই অকলশৰে কেতিয়াও ইমান শক্তিশালী হ'ব নোৱাৰিম তুমি জানা । মোক ---'

"নুসুধিবা মোক
মোৰ অন্তৰত কিহৰ ইমান দুখ
পাহাৰৰ চূড়ালৈ চালেই দেখোঁ
নিস্তেজ শুকুলা তুষাৰৰ চখ ---"

: মৌচম !

মায়াবিনীৰ বেদনা গধুৰ কন্ঠত সি কোনো গুৰুত্ব নিদিলে । বৰঞ্চ সি তাইৰ কাষৰ পৰা উঠি আহিল । নিজৰ অজানিতে মায়াবিনীও তাৰ লগে লগে আহিল । মায়াবিনীৰ ডিঙিত যেন কিহবাই সোপা মাৰি ধৰিছে । হঠাতে মায়াবিনী তাৰ আগত ঠিয় হৈ সিক্ত নয়নেৰে তাৰ দুচকুলৈ চাই ৰ'ল। সি তাইৰ চকুপানী চাব নোৱাৰে । তথাপি সি কঠোৰ হ'ল । সি অন্যফালে দৃষ্টি ঘূৰাই আঁতৰি যাবলৈ উদ্যত হ'ল ।

: প্লিজ, মৌচম । মায়াবিনীয়ে কাতৰ দৃষ্টিৰে তাৰ হাতত ধৰি বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰিলে । সি ৰৈ গ'ল । মায়াবিনীৰ কাতৰ দৃষ্টি তাৰ বুকুভেদি সোমাই গ'ল । সি ঠাইতে বহি পৰিল ।

: ইমান অধৈৰ্য্য নহবা মায়া । মইতো অবুজ নহওঁ । ইমান কাপুৰুষ বুলি ভাবিছা মোক ! আকাশ বৰুৱা মন্ত্ৰী হব পাৰে, টকা পইচাৰে মানুহ কিনিব পাৰে --- মোৰোতো টকা আছে । কিন্তু --- মইতো তাৰদৰে টকাৰ অপব্যৱহাৰ কৰা নাই । তাৰদৰে জুৱাৰী, অভদ্ৰ নহওঁ । তাৰদৰে মানুহ হৈও অমানুহ নহওঁ । তাৰ মনটো কান্দি উঠিল । মায়াই উচুপি আছে । ইয়াৰ বাহিৰে তাই কৰিবই বা কি । আকাশ বৰুৱাৰ লগত বিবাহ হোৱাৰ প্ৰথম নিশাৰপৰাই তাইৰ অন্তৰ পানীৰে ভৰি আছে । শান্ত, সৌম্য মানুহ জনক প্ৰথমতে মায়াবিনীয়ে দেখি বৰ সুখী হৈছিল । ৰাজনীতি কৰে যদিও আকাশ বৰুৱাক লৈ তাইৰ মনলৈ বেয়া ভাৱ অহা নাছিল । আকাশ বৰুৱাৰ পৰিচয়টো তাই বহুত দেৰিকৈ পাইছিল । যিটো সময়ত তাইৰ জীৱনটোৰ জোৱা লগাবলৈ একোৱেই নাথাকিল । বিয়াৰ প্ৰথম নিশাই আকাশ বৰুৱাৰ নীচ, মদপী চেহেৰাৰ আচন্ন ৰূপটো দেখি তাইৰ বিশ্বাসেই হোৱা নাছিল । অকথ্য, অত্যাচাৰেৰে জৰ্জৰিত হৈছিল তাইৰ শৰীৰ, মন । দিনৰ ভদ্ৰতাৰ পৰিচয় ৰাতিৰ ভাগত সাংঘাতিকভাৱে বিপৰীত হৈ পৰে আকাশ বৰুৱাৰ । পাঁচ মাহ মানৰ পিছতেই মায়াবিনীয়ে আদালতত আবেদন কৰিছিল বিবাহ বিচ্ছেদৰ বাবে । তাইৰ গোচৰত অকনো বিচলিত হোৱা নাছিল আকাশ বৰুৱা । বিবাহ বিচ্ছেদ হোৱাৰ পিছৰেপৰাই তাইৰ পুৰনি বন্ধু মৌচমে তাইক সাধ্যানুসৰি সহায় কৰি আহিছে । তাই মাকৰ লগতে থাকিবলৈ লৈছিল আৰু মৌচমে যোগাৰ কৰি দিয়া কলেজখনত অধ্যাপিকা কৰিবলৈ লৈছিল । মৌচম-মায়াবিনীৰ হলিগলি দেখি আকাশ বৰুৱা ক্ৰোধান্বিত হৈ পৰিছিল । তাৰ ফলস্বৰূপেই তেওঁ যোৱাকালি মায়াবিনীৰ গেটৰ মুখত দুখত দুঘন্টা ধৰি গাড়ীৰ হৰ্ণ বজাই মায়াবিনীৰ লগতে ওচৰৰ মানুহবোৰক অতিষ্ঠ কৰি তুলিছিল। মায়াবিনী গোটেই ৰাতি উচুপি আছে । মাকে তাইৰ কাষতে ৰাতিপুৱালৈকে বহি আছে ।

মৌচম পুৱা গৈছিল । মায়াবিনীৰ ওখহা ওখহা চকুহাল দেখি তাৰ মনটো আকৌ অস্থিৰ হৈছিল । সি একো নজনাকৈয়ে কলে - মায়া, অতীতৰ কথাই মাথো চিন্তা কৰিবলগীয়া বিষয় নেকি ? যি কাৰণে সদায় চকু পানীৰে তিতি থাকে । যদি সেয়েই তেন্তে মোৰ কবলগীয়া একো নাই । কাৰণ মই তোমাক প্ৰায়েই একে কথাই কওঁ ।

মায়াবিনীৰ আকৌ কান্দোনবোৰ ওজাই আহিব খুজিছিল । চেপি ৰখা কান্দোনখিনিৰে তাই ৰুমলৈ দৌৰি গৈছিল । মায়াবিনীৰ মাকে ঘটনাটোৰ কথা মৌচমক কৈছিল । তাৰ দুখ লাগিল মায়াবিনীক তেনেকৈ কোৱাৰ বাবে । মায়াবিনী ওলাই অহা নাছিল ৰুমৰপৰা । সি তাইৰ ৰুমলৈকে গৈছিল ।

: মায়া, ভুল নুবুজিবা, নজনাকৈয়ে কৈ পেলালোঁ । আচলতে কি জনা, তোমালৈ মোৰ খুওব চিন্তা লাগে ।

মায়াবিনীয়ে কাতৰ দৃষ্টিৰে তালৈ চালে ।

: তোমাৰ কোনো ভুল হোৱা নাই মৌচম । মই যে কি -- এই ভাবিহে দুখ লাগিছে। তুমি কোৱা কথাবোৰ --।

: তুমি কিয় কথা লুকুৱাবলৈ চেষ্টা কৰিছা মায়া । মই কি তোমাৰ বন্ধু নহয় ? তুমি যোৱাকালিৰ কথাটো --- মহ যি শুনিছোঁ মিছা বুলি ক'ব পাৰিবা ? আচলতে --- আচলতে মই --- ।

মৌচম ৰৈ গ'ল । মায়াবিনী উচুপি উঠিল ।

: মই আকাশ বৰুৱাৰ ওচৰলৈ যাওঁ । মই আচলতে জানিব বিচাৰো তেওঁ তোমাৰপৰা কি বিচাৰিছে । সি সংযত হৈ উঠি কলে ।

: তুমি পাগল হোৱা নাইতো ! তালৈ --- তালৈ যাব ওলাইছা ? নোৱাৰা যাব। মায়াবিনী চিঞৰি উঠিল । তাই তাক বহুৱাই দিলে ।

মায়াবিনী উচুপিয়েই আছিল । সি লাহেকৈ তাইৰ মূৰত হাতখন থলে । মায়াবিনীয়ে তালৈ চালে । সি কৈ গ'ল - আচলতে কি জানা মায়া, আকাশ বৰুৱাৰ নিচিনা মানুহেই তোমাৰ, মোৰ সকলোৰে জীৱন নষ্ট কৰিছে । আকাশ বৰুৱাৰ দৰে মানুহক চিনাটো ইমান সহজ নহয় । সিহঁতে মৰম-ভালপোৱা চিনি নাপায় । আনৰ মৰম দেখিলে সিহঁত আচৰিত হয় আৰু --- তেনে ক্ষেত্ৰত আমনি দিয়াটো সিহঁতৰ

নিয়ম। কিন্তু কি জানা, আমি শক্তিশালী হ'লে সিহঁতে আমাৰ একো অনিষ্ট কৰিব নোৱাৰে। সুযোগ নিদিলেই হ'ল মাত্ৰ।

মায়াবিনীয়ে একেথৰে তালৈ চাই আছিল। তাইৰ চকুযুৰি তিৰবিৰাই আছিল। হয়তো তোমাৰ কথাই সঁচা। কিন্তু মই অকলশৰে কেতিয়াও ইমান শক্তিশালী হ'ব নোৱাৰিম তুমি জানা। মোক --- ।

: কোৱা। মই আছো তোমাৰ স'তে। সি হঠাতেই কৈ পেলালে।

: মৌচম --- আচলতে মই তোমাক --- তোমাৰ দৰে এজনৰ সতেই শক্তিশালী হ'ব বিচাৰোঁ। তাই তলমূৰকৈ কওঁ-নকওঁকৈ কলে।

: মই তোমাৰ বহুদিনৰ পৰাই সঁচা কথাটো ক'ম বুলি ভাবি আছিলোঁ। আচলতে মায়া ---

মৌচমে আলফুলকৈ তাইৰ চকুদুটা মোহাৰি দিলে। খোলা খিৰিকি খনেৰে সূৰ্য্যোদয়ৰ পোহৰ আহি সিহঁত দুটাৰ গাত ৰংবোৰ সিঁচি দিলে। পোহৰত যেন ভাহি থাকিল ফণীন্দ্ৰ কুমাৰ দেৱচৌধুৰীৰ সেই বিখ্যাত উক্তিটো - প্ৰতিগৰাকী নাৰীয়েই জীৱনত এজন পুৰুষৰ মাজত দুজন মানুহ বিচাৰে। এজনৰ পৰা বিচাৰে আশ্ৰয়, আনজনৰ পৰা প্ৰেম। ❑

ভাৰতৰ আঠটা ডাকমণ্ডলৰ অন্তৰ্গত অঞ্চলসমূহ

মণ্ডল ১	:	দিল্লী, হাৰিয়ানা, পঞ্জাৱ, চণ্ডীগড়, হিমাচল প্ৰদেশ, জম্মু আৰু কাশ্মীৰ।
মণ্ডল ২	:	উত্তৰ প্ৰদেশ, উত্তৰাঞ্চল।
মণ্ডল ৩	:	ৰাজস্থান, গুজৰাট, দমন আৰু দিউ, দাদৰা আৰু নগৰ হাভেলী।
মণ্ডল ৪	:	মহাৰাষ্ট্ৰ, গোৱা, মধ্যপ্ৰদেশ, ছত্তিছগড়।
মণ্ডল ৫	:	অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, কৰ্ণাটক।
মণ্ডল ৬	:	তামিলনাডু, কেৰালা, লাক্ষাদ্বীপ, পণ্ডিচেৰী।
মণ্ডল ৭	:	পশ্চিমবংগ, উৰিষ্যা, অৰুণাচল প্ৰদেশ, অসম, মণিপুৰ, মেঘালয়, মিজোৰাম, নাগালেণ্ড, ত্ৰিপুৰা, আন্দামান নিকোবৰ দ্বীপপুঞ্জ, ছিকিম।
মণ্ডল ৮	:	বিহাৰ, ঝাৰখণ্ড।

জীৱন লগৰী

তুলুমনী দাস

দুয়ো-দুয়োকে ভাল পাইছিল প্ৰানভৰি । অসীমৰ অবিহনে মানসীৰ জীৱন শূন্য হৈ পৰিছিল । ইফালে অসীমে মানসীক নিজৰ কৰি লোৱাৰ প্ৰতি শ্ৰুতি দিছিল । কিন্তু সিহঁতৰ মাজত দেখা দিলে সমাজ নামৰ শব্দটোৱে জাতিভেদক লৈ । সিহঁতে কোনো বাধা নামনি আগবাঢ়ি আহিছিল 'প্ৰেম' নামৰ শব্দটিলৈ । তাতে হয়তো সিহঁতৰ ডাঙৰ ভুল হল ।

মানসীৰ বাবে প্ৰেম মধুৰ ---। মানসীয়ে জানে অসীম আৰু উভতি নাহে । সি উভতি আহিব নোৱাৰে । সি হয়তো তেজৰ নদীৰ কোবাল সোতত হেৰাই গল - তথাপি তাইৰ মনে যে নিবিচাৰে --- । সি যেন তাইৰ ওচৰে পাজৰে নিচেই কাষতে কৰবাত আছে । তাইৰ হৃদয়ত (?) সি। হৃদয়ৰ তাগিদা বিহীন ভাবেই তাই খোলা খিৰিকীখনেৰে বাহিৰলৈ চাই পথালে । দৃষ্টিৰে ঢুকি পোৱালৈকে চাই তাই আকৌ বুকুৰ মাজলৈ টানি আনিলে এবুকু উদাসীনতা । এনেকৈয়ে মানসীৰ দিনবোৰ পাৰ হৈ যায় । পৃথিৱীৰ সকলো মানুহে হাঁহে বাবে তায়ো হাঁহে । তাইৰ হাঁহিৰ মাজত কি লুকাই আছে কেৱল তাইহে বুজি পায় । বহাগ আহিলেই কুলিটিয়ে তাইৰ কলিজাত বিনায় ।

এপৰ দুপৰকৈ পাৰ হৈ যায় চকুলোৰে সিক্ত কত উজাগৰী নিশা ! কাহিলী পুৱা চিলমিল টোপনীত দেখা পায় অসীমৰ প্ৰতিচ্ছবি । গিৰগিৰকৈ তাইৰ দুচকুৰে নামি আহে বিষাদৰ দুধাৰি তপত চকুলো । তাইৰ গাৰুটোৱে সাবতি লয় তাইৰ দুখৰ লুনীয়া সোৱাদক । মাজে মাজে তাই পৰিবৰ্তনৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ নকৰা নহয় । তথাপি শৰবৃদ্ধ সপোনবোৰক মন্থন কৰি অকালত চেপি উলিয়ায় নিজৰ দুখ । প্ৰতাৰিত সপোনৰ দুখকে যেন নিৰবে পান কৰি নীলকন্ঠ হৈ পৰিব খোজে । প্ৰেমতেই তাই অন্ত: সত্তা হব খোজে । মৃত সপোন বোৰক বুকুত সাবতি লোৱাৰ দৰে তাই স্মৃতিবোৰক লৈ ভাগৰি পৰে ।

মানসীৰ হৃদয়ে কান্দে নিৰৱে অসীমক বিচাৰি । কাৰোবাক পাহৰো বুলিতো পাহৰিব নোৱাৰি, বেয়া পাওঁ বুলিও বেয়া পাব নোৱাৰি । যেনেদৰে সময়ত আপোনা-আপোনি শিঠিল হৈ পৰে মৰমৰ এনজৰী, ঠিক সেইদৰে মানসীয়ে নোৱাৰে অসীমক পাহৰিব । দুয়ো-দুয়োকে ভাল পাইছিল প্ৰানভৰি । অসীমৰ অবিহনে মানসীৰ জীৱন শূন্য হৈ পৰিছিল । ইফালে অসীমে মানসীক নিজৰ কৰি লোৱাৰ প্ৰতি শ্ৰুতি দিছিল । কিন্তু সিহঁতৰ মাজত দেখা দিলে সমাজ নামৰ শব্দটোৱে জাতিভেদক লৈ । সিহঁতে কোনো বাধা নামনি আগবাঢ়ি আহিছিল 'প্ৰেম' নামৰ শব্দটিলৈ । তাতে হয়তো সিহঁতৰ ডাঙৰ ভুল হল । এজনী অজাতি ছোৱালীক বোৱাৰী কৰিবলৈ অসীমৰ ঘৰখন অমান্তি হল । ঘৰৰ সকলোৱে তাক বুজনি দিবলৈ ধৰিলে মানসীক পাহৰি যাবলৈ। মানসীৰ দৰে বহুতো ছোৱালী এই পৃথিৱীত আছে । সি তাৰে এজনীক বিয়া কৰাই আনক, ঘৰৰ কোনেও আপত্তি নকৰিব । কিন্তু মানসীক অসীমৰ ঘৰখনে কেতিয়াও বোৱাৰীৰূপে মানি নলয় ।

এই কথা শুনি অসীমে মনতে ভাবিলে বিয়া যদি কৰাবই লাগে তেন্তে সি মানসীকেই বিয়া কৰাব । যদি মানসীক বিয়া কৰাব নোৱাৰে তেন্তে সি এই পৃথিৱীৰ পৰাই আঁতৰি যাব । তাৰ এই কথা শুনি ঘৰখনত এক প্ৰকাৰৰ হুলস্থুল লাগি গল । কাৰণ মানসীৰ দৰে এজনী অজাতি ছোৱালী অসীমহঁতৰ দৰে সম্ভ্ৰান্ত পৰিয়ালটোৰ বাবে বৰ লাজৰ কথা । এই দৰে ভাবি অসীমৰ ঘৰখনে শেষত এটা সিদ্ধান্তত উপনীত হল । অসীমৰ ঘৰৰ মানুহবিলাকে অসীমৰ বিয়া থিক কৰি পেলালে সি কব নোৱাৰাকৈ । লাহে লাহে কথাবিলাক অসীমৰ কানত পৰিল । কথাবোৰ শুনি সি পাগলৰ দৰে হৈ পৰিল । সি ঘৰৰ পৰা বাহিৰলৈ নোলোৱা হল, খোৱা-বোৱা বাদ দি সি কেৱল নিজৰ ৰুমতে সোমাই থাকে । ইফালে অসীমক দেখা নাপাই মানসী পাগলীৰ দৰে হৈ পৰিল । দুখত ভাগি পৰিল তাই । কিন্তু তাই একো কৰিব পৰা নাছিল । কাৰণ তাই ভালদৰেই জানে অসীমৰ ঘৰখনৰ মানুহখিনিক । তেওঁলোকে কেতিয়াও নিবিচাৰে অসীমৰ বিয়াখন মানসীৰ লগত পাতিবলৈ । কিন্তু কি কৰিব এতিয়া মানসীয়ে ? তাই কৰিব পৰা একোৱেই নাই । কাৰণ তাই কেতিয়াও নিবিচাৰে ঘৰ খনৰ মানুহখিনিক অশান্তি দি অসীমৰ লগত বিয়া হবলৈ । কিন্তু এই কথা তাই অসীমক কেনেকৈ কব । কাৰণ অসীম ঘৰৰ পৰা এক চেকেণ্ডও কলৈকো নোলায় । শেষত মানসীয়ে তাইৰ বান্ধবীৰ আগত সকলো কথা কৈ অসীমৰ ওচৰলৈ পঠিয়াই দিলে । মানসীৰ বান্ধবী জনীয়ে গৈ অসীমক সকলো কলে; ইয়াকো কলে যে অসীমৰ ঘৰখনে তাৰ বাবে চোৱা ছোৱালী জনীৰ লগত বিয়া পাতিবলৈ কৈছে । এই কথা শুনি অসীমে একো নকলে মাথো এটা ক্ৰুৰ হাঁহি মাৰি মানসীৰ বান্ধবীক বিদায় দিলে ।

অসীমে ভাবিলে এতিয়া তাৰ আপোন বুলিবলৈ কোনো নাই । সকলো পৰ । আৰু তাৰ মৰমৰ মানসীজনী; তায়ো আজি ইমান ডাঙৰ এটা কথা কৈ পঠাইছে ! আচলতে মানসীয়ে তাক নিবিচাৰে এই কথাষাৰে বাৰে বাৰে অসীমৰ মগজুত ক্ৰিয়া কৰিবলৈ ধৰিলে । অসীমে ভাবিলে তাৰ বাবে এতিয়া এটাই পথ খোলা আছে : সেয়া হল মৃত্যু । সি এতিয়া সেই পথকেই বাছি লব । এই বুলি ভাবি সি ড্ৰয়াৰৰ পৰা উলিয়াই ললে এটা টোপনীৰ ঔষধৰ ফাইল । আৰু লগে লগে বহুকেইটা টেবলেট খাই বিছনাত বাগৰি দিলে । আৰু সি ভাবিলে কাইলৈ তাৰ মৃত্যুৰ বাতৰি টো পাই মানসীয়ে অলপ দুখ পাব, তাৰ পাছত তাই হয়তো পাহৰি পেলাব তাক, তাৰ মৰমক । এই কথাবোৰ ভাবি থাকোতেই অসীমক গভীৰ নিদ্ৰাই হেঁচা মাৰি ধৰিলে ।

ৰাতিপুৱা বহু দেৰিলৈ অসীমৰ কোঠাৰ দুৱাৰ নোখোলা দেখি ঘৰৰ সকলো আচৰিত হল । দুৱাৰত ঢকিয়াই চিঞৰ বাখৰ লগালে কিন্তু অসীমৰ কোঠাৰ দুৱাৰ বন্ধ হৈয়ে ৰল ।

শেষত দুৱাৰ ভাঙি কোঠাত প্ৰবেশ কৰি সকলো আচৰিত হৈ গল। ওচৰতে টেবলেটৰ ফাইলটো পাই তেওঁলোকৰ আৰু বুজিবলৈ একো বাকী নাথাকিল। ততালিকে তাক হস্পিতেললৈ লৈ গল। কিন্তু হস্পিতেল পোৱাৰ আগতেই অসীমৰ প্ৰানবায়ু উৰি গুচি গল। বহুদূৰলৈ ---। য'ৰ পৰা কোনো উভতি আহিব নোৱাৰে।

অসীমৰ মৃত্যুৰ বাতৰি পাই মানসী পাগলীৰ দৰে হৈ পৰিছিল। তাইক কোনেও সান্তনা দিব পৰা নাছিল। তাই বহুদিনলৈ খাবও পৰা নাছিল, শুবও পৰা নাছিল। কেবল কান্দি কান্দিয়েই দিন-ৰাতি পাৰ হৈছিল। তাই অসীমক শুদ্ধ অন্তৰে ভাল পাইছিল। কিন্তু অসীমৰ লগত বিয়া হবলৈ তাইৰ ভাগ্যত লিখা নাছিল। সেইবাবেই হয়তো ভগৱানৰ সহ্য নহল, অসীমক তাইৰ কাষৰ পৰা আঁতৰাই নিলে।

মানসী, মৰুভূমিৰ মাজত যেন এজোপা কাইটীয়া কেকটাছ। সূৰ্যৰ তাপৰ পৰা সঞ্চিত পানীখিনি বচাবৰ বাবেই কেক্টাছৰ পাতবোৰেও কাঁইটৰ ৰূপ লোৱা দৰেই মানসীয়ে পৃথিবীৰ পৰা আঁতৰি অসীমৰ লগতেই থাকিব বিচাৰে।

অসীমৰ মৰমে তাইক বাৰু কি দি গল? এটা স্তব্ধ জীৱন যেন পুখুৰীৰ বন্ধ পানী। কথাবোৰ ভাবি তাই গোপনে কান্দে. কোনেও নজনাকৈ। মানসীয়েও ভাবিছিল তাইৰোতো এখন ঘৰ হলহেঁতেন। অসীমৰ বুকুৰ উমত মূৰ থৈ কিমান শান্তি আৰু নিৰাপত্তা পালেহেঁতেন কিন্তু সেই সপোনৰ বাস্তৱিক মূল্য নাই। মানসীৰ আজিও মনত পৰে অসীমে কোৱা কথাষাৰলৈ। হয়তো অসীমে জানিছিল তাৰ মৃত্যুৰ কথা। সেইবাবেই সি তাইক কৈছিল, "জান মোৰ অবিহনে তুমি জীয়াই থাকিব লাগিব। মোৰ কল্পনা, মোৰ আশাবোৰক বাস্তৱত ৰূপ দিব লাগিব তুমিয়েই। তোমাৰ হৃদয়ৰ উদাৰতাৰে অন্য এজন অসীমক বিচাৰি লব লাগিব।"

কিন্তু তাৰ মৰমক জানো জানজনীয়ে পাহৰিব পাৰিব?

মানসীয়ে তাইৰ বুকুৰ মাজৰ সমাধিতো চকুৰ পানীৰে ধুই পৰিস্কাৰ কৰি লব বিচাৰিছে। তাইতো অসীমৰ ঠাইত অন্য এজন অসীমৰ লগত সংসাৰ কৰিব লাগিব। কিন্তু --- অসীমৰ আশা, বাসনা, সপোনবোৰ জীবাস্মৰ দৰেই দুখৰ সাঁচ বহুৱাই তাইৰ জীৱনৰ পৰা বহুদূৰলৈ গুচি গল।

মানসীয়ে বিচাৰিছিল অসীমৰ লগত জীবন লগৰী হৈ থাকিবলৈ। কিন্তু সমাজৰ ভয়ত, লোকনিন্দাৰ ভয়ত তাই নিজৰ ওপৰতে প্ৰতিশোধ লবলৈ সংকল্প কৰিছিল।

মানসীয়ে ভাবে অসীম তাইৰ সপোন। কেৱল সপোনক লৈয়েই জীয়াই থাকিব নোৱাৰি। জীয়াই থাকিবলৈ প্ৰয়োজন হয় কাৰোবাৰ বুকুৰ কোমল নিশ্বাসৰ। কিন্তু তাই আকৌ প্ৰেমৰ মায়াত বান্ধ খাব নোখোজে। অসীমৰ স্মৃতিকে বুকুৰ মাজত লৈ জীয়াই থাকিব খোজে। কিন্তু পাৰিব জানো তাই জীবন ৰংগমঞ্চত অকলশৰে খোজ দিবলৈ?

কথাবোৰ ভাবি মানসীৰ বুকুৰ মাজত অনুভৱ কৰে এক অনামী তিক্ততা। নিসংগ বেলাত মৌন পৰত বুকুৰ সাফৰ খুলি কিয় তাই গোপনে কান্দে? কাহিলী পুৱাৰ কেঁচা টোপনীত অসীমে জানো তাইক আমনি নকৰে?

অসীমৰ কিবা এক সাদৃশ্যৰ তাড়নাত মানসীৰ হাঁহিটো কান্দোন হৈ বুকুৰ মাজতে থমকি ৰয়। তাই ভাবে তাই অসীমৰ কথা ৰাখি নতুনকৈ প্ৰেমত পৰিব। কিন্তু তাই পাৰিব জানো নতুনকৈ প্ৰেমত পৰিব?

মানসীয়ে হয়তো নাজানে অন্য এখন ঠাইত তাইৰ বাবেই যে বাট চাই আছে সীমান্তই। সিতো তাইক প্ৰথম দেখাৰ পৰাই ভালপাই পেলাইছিল। এই কথাষাৰ মানসীয়ে গম পোৱা নাছিল। যেতিয়া জানিব পাৰিছিল তেতিয়া বহুত দেৰী হৈ গৈছিল। মানসীৰ হৃদয় তেতিয়া ভাঙি চুৰমাৰ হৈ গৈছিল। তাইৰ হৃদয়ত শূন্যতাৰ বাহিৰে অন্য একো নাছিল সীমান্তক দিবলৈ।

কিন্তু সীমান্তই সকলো জানিও মানসীৰ ওচৰলৈ আগুৱাই আহিছিল তাইৰ ভগ্ন হৃদয়ত প্ৰেমৰ পাপৰি সিৰ্চিবলৈ। সীমান্তৰ এই বিস্ময়ত মানসীয়ে একো কোৱা নাছিল। মাথো কেইদিনমান সময় বিচাৰিছিল ভাবি চাবলৈ।

মানসীয়ে জানে, নিজক ফাঁকি দিয়াটো কিমান কষ্টকৰ। কাৰণ তাই সীমান্তক ভাল পাবলৈ ধৰিছিল অসীমৰ অলক্ষিতে। দুদিন পাছত যেতিয়া মানসীয়ে সীমান্তক জনালে তাইৰ অতীতৰ কথা। অসীমৰ লগত হোৱা ঘটনাবোৰ দাঙি ধৰিলে। তাৰ পাছত মানসীয়ে কলেও ইমানখিনি জনাৰ পিছত তোমাৰ হৃদয়ে জানো মোক বিচাৰে? সীমান্তই উত্তৰ দিলে 'তোমাক মোক হৃদয়ত প্ৰতিমা হিচাপে বহুদিন আগতেই স্থান দিলো। কিন্তু এই কথা তোমাক কেতিয়াও কোৱা নাছিলো। কাৰণ তুমি অন্য এজনক ভাল পাই আছিলা। কিন্তু মই তোমাৰ বাহিৰে কাৰোৰে প্ৰেমত পৰা নাছিলো। মোৰ হৃদয় এখন আছিল। সেই হৃদয় তোমাকেই দান কৰিলো তোমাৰ অজানিতে। এতিয়া তুমি বাৰু মোক তোমাৰ প্ৰেমিক হিচাপে স্বীকৃতি দিবানে? মানসীয়ে একো উত্তৰ দিয়া নাছিল সীমান্তৰ বুকুৰ মাজত সোমাই উচুপি উঠিছিল। হয়তো মানসীয়ে তেনেকৈয়ে তাইৰ প্ৰেমৰ সহাঁৰি জনাইছিল সীমান্তক। সীমান্তই তাইক বিয়াৰ প্ৰস্তাব দিছিল কিন্তু মানসীয়ে কলে তুমি এটা বছৰ মোৰ বাবে বাট চাব লাগিব। তেতিয়ালৈকে হয়তো মই অসীমৰ স্মৃতি একেবাৰে মনৰ পৰা আঁতৰাই পেলাব পাৰিম। এনেদৰে মানসীয়ে সীমান্তক কথা দিলে। সঁচাকৈয়ে মানসীয়ে অসীমক পাহৰিব পাৰিব জানো?

সীমান্তই মানসীক কৈছিল - এনেকৈয়ে জীয়াই আছে বহু মানুহ। যাৰ কোনো ঘৰ নাই, যাৰ হৃদয়ত জুই নাই, যাৰ কোনো অনুভুতি নাই, সিয়ো জীয়াই আছে - সময়ৰ বাবে। আকৌ সীমান্তই কৈছিল - মানসী যদি তুমি জোকাৰি পেলাব পাৰা স্মৃতিৰ ভৰাঁল তেতিয়া আৰু মোৰ কব লগা একোৱেই নাথাকিব। মাথো লুকুৱাই নথবা হাঁহিৰ মাজত তোমাৰ দুখভৰা হৃদয়, মোৰ বুকুৰ মাজত উচুপি উচুপি মোৰ তেজবোৰ পানীৰে উপচাই নেপেলাবা, হাঁহিৰে উপচাই পেলোৱা আমাৰ প্ৰেম। এই বুলি কৈ সীমান্তই গভীৰ আবেগেৰে মানসীক বুকুৰ মাজত সাৱতি ধৰিলে। □

বহাগত ৰংমনৰ বিয়া

গৌতম কুমাৰ (উত্তম)

: বাপেক - পুতেকে একেলগে ছোৱালী বিচাৰি আহিছো -
: কি কলে, হেৰি শুনিছেনে, গৰম তেল খিনি লৈ আনক চোন, এই পাষণ্ড পাপী কেইটাক ---

: পিতাই অ, বয়স দুকু ৰি হলেহি, তই দেখোন মোক বিয়াখনেই পাতি দিয়া নাই । লগৰ সমনীয়াবোৰে নাতিৰ মুখ দেখিলে, লগৰ ছোৱালীবোৰ মাক হৈওঁ কিছুমান আইতাক হল আৰু মই বিয়াই কৰোৱা নাই । পিতাই, মই বৰলা হৈ থাকিম নেকি ? মোক বিয়ানখন কিয় পাতি দিয়া নাই পিতাই, কিয় ? কিয় ? ৰমেনে কথাকেইটী কৈ হুকহুকাই কান্দি পেলালে ।
: বাপুকণ, তই দুখ নকৰিবি অ, এইবাৰ বহাগতে তোৰ বিয়াখন পাতি দিম । কিন্তু ----- ।
: কিন্তু কি পিতাই -
: তাৰ আগতে মই --- ।
: তই আকৌ,
: অ, মই আকৌ বিয়া কৰাম,
কি মই বুঢ়া নেকি ? এতিয়াও চফল ডেকা । বাপু, পিতাৰে ইচ্ছা কৰিলে, ঘৰতে ৰ্ফাম খুলিব পাৰো বুজিছ । কিন্তু এইবোৰ নকৰো । প্ৰভুৰে বেয়া পাব। মানুহে কব বোলে ৰংমনৰ বুঢ়া বয়সত পৰকতি লৰিছে । বাৰু, এইবোৰ বাদ দে, বহাগ মাহলৈ মাত্ৰ পোন্ধৰ দিনহে আছে । দুয়ো একেলগে ন-কন্যা ঘৰত সোমোৱাম দে । ৰংমনৰ হৃদয়ৰ পৰা এফাকি গান ওলাই আহিল -

অ মোৰে বাপুকন ঐ ----
নহও মই বৰলা
হব নিদিও বৰলা তোক
বহাগত পাতিম দুয়ো বিয়াখনি
বহাগত পাতিম দুয়ো বিয়াখনি
চামেগৈ ছোৱালী,
আনিমগৈ পলোৱাই
বহাগতে পাতিম দুয়ো বিয়াখনি
বহাগতে পাতিম দুয়ো বিয়াখনি ।।

: বহাগ মাহ । বহাগ বুলিলেই অসমীয়া মানুহৰ মন ৰাইজাই ৰাইজাই কৰে । গাৱঁৰ সমস্ত বুঢ়া-বুঢ়ী, যুৱক-যুৱতী, শিশুসকল আনন্দত উত্তাৱল হৈ থাকে । সচাঁ, অসমীয়া ৰাইজৰ বাবে এইটো এটা অতুলনীয় মাহ । - বহাগে লৈ আহে সমস্ত অসমীয়া ৰাইজলৈ ৰং, কেবল ৰং ।
: ৰংমন আৰু ৰমেনে পুৰাই গা-পা-ধুই "Tip top" হৈ ছোৱালী চাবলৈ ওলাল ।
: পিতাই অ, ছোৱালী কত বিচাৰিবি ?
: বজাৰত, চিনেমাহলত ! গৰু তাকো নাজান, মানুহৰ ঘৰত বিচাৰিম আক, মাকক পালে মাকক আৰু জীয়েকক পালে জীয়েকক আনিম । বাপু তই এইবোৰ চিন্তা নকৰিবি ।
: পিতাই, যদি মাকক নাপায় ?
: বাপু, শুভ কামত অমংগল নামাতিবিচোন ।
: পিতাই, কথা এটা সুধো বেয়া পাবি নেকি ?
: সোধ বাপু, তোৰ মই পিতাই হয় ।
: পিতাই, মোৰ বৌতি (মাৰ) আছে নে নাই ?
: বাপু তোক মই, মাৰ কথা ক'ম বুলিয়েই ভাবিছিলো । বাৰু, চমুকৈ কৈছো শুন, তোৰ জন্ম হোৱা ৫ বছৰমান হওঁতে মাৰে অন্য এজন মানুহলৈ পলাই গল । মানুহজন মই চিনি নাপাওঁ । মানুহজনৰ বিষয়ে একো নাজানো, মায়ে পলোৱা দিনাখন, মই ঘৰত নাছিলো, ভেদেলা কাইক কৈ গৈছে, বোলে 'ৰংমনকাইক কবি মই পলাই গৈছো', এইবিলাক বহু কথা বাপু বাদ দে । এতিয়া যাও ব'ল । ৰংমনে মনে মনে ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰিলে, প্ৰভু, দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে মই ছোৱালী চাবলৈ ওলাইছো, তুমি মোক সহায় কৰিবা । ৰংমনে টান পালেহে ৰাম কয় । ৰংমনৰ দৰে বহু মানুহ আছে, প্ৰভুক স্বাৰ্থতেহে পূজা অৰ্চনা কৰে । টান পালে ৰাম কয় । ৰংমন আৰু ৰমেনে নিজৰ লক্ষ্য আগত ৰাখি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে । দুয়ো গৈ, অচিনাকী এঘৰ মানুহৰ দুৱাৰমুখ পালেগৈ ।
: হেৰি, গৃহস্থ, ঘৰত কোনোৱা আছে নেকি ?
: বাহিৰত শব্দ শুনাত ভিতৰৰ পৰা এগৰাকী অতি ক্ষীণ মহিলা ওলাই আহিল ।
: বাপু, প্ৰেতাত্মা নহয় তো, (বাপেকে ফুচফুচাই কলে)
: নহয় পিতাই, লগৰে।
: আপোনালোক কৰ পৰা আহিছে -
: আমি বিশেষ সকামতহে আহিলো --- হেৰি, ইয়াত একেলগে মাক -জীয়েকক পোৱা যাব নেকি ?
: তাৰ মানে ?
: বাপেক - পুতেকে একেলগে ছোৱালী বিচাৰি আহিছো -
: কি কলে, হেৰি শুনিছেনে, গৰম তেল খিনি লৈ আনক চোন, এই পাষণ্ড পাপী কেইটাক ---
: কথাষাৰ শেষ নৌ হওঁতেই দুয়ো পলাই পত্ৰং দিলে । দুয়ো এনেদৰে কেইবাঘৰৰ পৰা খেদা খালে ।
: পিতাই অ, মোক ছোৱালী নালাগে, তই যা, কেইজনী পাৰ লৈ আহ । মই বৰলা হৈয়ে থাকিম ।
: বাপুকন তই ভয় নকৰিবি । ছোৱালী নিবলৈ আহিলেই এইবোৰ আছেই, - কেতিয়াবা খেদা, কেতিয়াবা ফটা চেগুলৰ মালা পিন্ধোৱা, এয়াই জীৱন বাপু । যাও ব'ল এই ঘৰেই শেষ, পালে পাম, নাপালে বাটৰ পৰাই দুগৰাকী ধৰি লৈ যাম । বাপু, এইবাৰ মই অন্য এটা বুদ্ধি কৰিছো, পোন প্ৰথমে মাক জীয়েক হ'বনেকি বুলি নকওঁ ---
: দুয়ো গৈ মানুহ ঘৰৰ সন্মুখ পালেগৈ ।
: ভিতৰত কোনোবা আছে নেকি ? কেইবাবাৰো মাত লগোৱাত ভিতৰৰ পৰা এগৰাকী সুন্দৰী যুৱতী ওলাই আহিল -

: আপোনালোক ক'ৰ পৰা আহিছে ?
: আমি নে ?
: অ, আপোনালোক ?
: প্ৰেমনগৰ বকুল গাঁৱৰ, ভৰলা মুখৰ পৰা -
: আহক, ভিতৰলৈ আহক -
: দুয়ো ভিতৰলৈ যায় -
: বহক, মই মাক মাতি দিছো, তাই ভিতৰলৈ সোমাই যায়,
: পিতাই একেবাৰে, স্বৰ্গৰ অপেশ্বৰী, মাক আহিলে চিধাই কৈ দিবি মাক জীয়েকক নিব আহিছো বুলি ।
: বাপু, মনে মনে থাক, নহলে পণ্ড হৈ যাব হে প্ৰভু, ৰক্ষা কৰা, আপোনাৰহে লীলা আৰু --- ৰয়ামণিৰ মাক ৰূমলৈ সোমাই আহিল ।
: আপোনালোক ক'ৰ পৰা আহিছে ।
: প্ৰেম নগৰ বকুলগাৱঁৰ ভৰলামুখৰ । পিয়াহ লগাত পানী এটোপা খাবলৈ সোমালো বেয়া নাপাব।
: নাই, বেয়া পাবলৈ কিতো আছে -
: আপোনাক ক'ৰ বাত দেখা দেখা লাগিছে ৰংমনক উদ্দেশ্যি কলে -
: হয় নেকি ? আপোনাকো কৰৰাত দেখিছো, কিন্তু মনত পেলাব পৰা নাই । বাৰু, আপোনাৰ ঘৰত কোন কোন আছে ?
: মই আৰু মোৰ ছোৱালীজনী -
: অ, এইজনী আপোনাৰ ছোৱালী নেকি ?
: হয়, মোৰ মানে, এওঁৰ আগৰজনী পৰিবাৰৰ - ক্ষন্তেকতে মানুহগৰাকীৰ ফৰকাল হৈ থকা মুখখন বিষন্নতাৰে ভৰি পৰিল -
: আপোনাক কথা এটা সোধো বেয়া পাব নেকি ? মনত দুখ লুকুৱাই ৰাখিলে মনে বৰ কষ্ট পায়, গতিকে দুখ বোৰ নিজৰ, কৈ অন্ত কৰিব লাগে -
: দুখ, যান্ত্ৰণা অন্য কাৰোবাক কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি । কেতিয়াবা মানৱ জীৱনলৈ এনেকুৱা কিছুমান সংঘাত আহে সেই তিক্ত স্মৃতিকে লৈ বাস্তৱত জীয়াই থাকিব লাগে ।
: বুজিছে ইয়াৰ মাজতো সুখ থাকে । দুখৰ লগতে সুখ সোমাই থাকে । যি মানুহে দুখ, যান্ত্ৰণা, সংঘাত আদি উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰে, সি কেতিয়াও সুখ অনুভূতি কি তাক অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে । বাৰু, বহুও দেৰি অৰ্থহীন কথা বোৰ কলো, বেয়া নাপাব, এতিয়া আপোনাৰ হৃদয়ৰ দুখৰ কথা বোৰ কওক সকলোৰে ভগাই লওঁ ।
: বুজিছে, দুখ নাই, কেৱল চিন্তা এটাই, -
: কি চিন্তা -
: এই ছোৱালীজনীক বিয়া দিব পাৰিলেই মই উদ্ধাৰ হওঁ ।
: আৰু, আপুনি নিসংগ ভাৱে জীৱন পাৰ কৰিব । আপুনি সচাঁই, আপুনি এতিয়াও ৰূপবতী হৈ আছে, মোৰ পিছে ছোৱালীজনীতকৈ আপোনাকহে পছন্দ লাগিছে ।

বাৰু, আপুনি এই বিষয়লৈ চিন্তা নকৰিব। মই, face to face কৈয়ে দিছো বাৰু, আমি ছোৱালী বিচাৰিহে ইয়ালৈ আহিছো। যদি আপুনি ইচ্ছা কৰে আজিয়েই ৰাতি আপোনাক আৰু আপোনাৰ একমাত্ৰ ছোৱালী ৰয়ামনিক মই আৰু মোৰ একমাত্ৰ লৰা ৰমেনে নিবলৈ আহিম ।
: মানুহগৰাকীয়ে, লাজ ভাৱেৰে তলমুৰ কৰি কলে, আপুনি, সচাঁই এজন উদাৰ মনৰ মানুহ । আপোনালোক বহক, ভাত খায় যাব -
: আমি নাখাও বুজিছে, ৰাতি প্ৰায় ৯ মান বজাত একেবাৰে নিবলৈ আহিম । ৰংমন প্ৰকৃততে এজন ভাল মানুহ কিন্তু তেওঁ যিকোনো ৰূপবতী নাৰী ওচৰত অতি দূৰ্বল ।

সন্ধিয়া সময় । চতুৰ্দিশে এক অপূৰ্ব গোন্ধ বিৰাজমান । বাপুকণ ঐ চাইকেল কেইখন পাম-চাম মাৰিলিনে নাই ।
: মাৰিলো পিতাই । পিতাই অ, সাতটা বাজিলেই দেখোন, কেতিয়া যাবি ?
: বাপু, ৰহ অলপ tip top হৈ লও । সন্ধিয়া সাতমান বজাত দুয়ো যাত্ৰা কৰিলে । দুয়োয়ে মূখত অনাবিল আনন্দ ।ৰাতি প্ৰায় ৯ মান বজাত ছোৱালী ঘৰ পালেগৈ । বাহিৰৰ পৰাই ৰংমনে চাইকেলৰ বেল দিলে, - টিলিং, টিলিং
: ৰয়ামনি ওলাই আহি সিহঁতক দেখি, কৈ উঠিল আহক ভিতৰলৈ আহক, আমি অথনিৰেপৰা ওলাই আছো ।
: দুয়ো, গৈ ভিতৰত সোমাল ।
: হেৰি শুনিছে, মোৰ বৰ ভয় লাগিছে, হুলস্থুল নকৰিবা, গাৱঁৰ ৰাইজে গম পালে কথা বিষম হব। - ৰয়ামনিৰ মাকে, ৰংমনক উদ্দেশ্য কৰি কলে ।
: ভয় নকৰিবা, জান । যদি হল, যাও বলা, বয় বস্তু একো নিব নালাগে । সম্পত্তিৰ প্ৰতি এনেও মোৰ লোভ নাহ : ব'লা সচাঁ, নাৰীৰ মন পানীৰ দৰে, যিফালে ঢাল লয়, সেইফালে বৈ যায় । ৰাতি, প্ৰায় বাৰ মান বজাত তেওঁলোক গৈ ঘৰৰ পালেগৈ । ৰংমনে কলে "হেৰি তোমালোকে কিবা খায় আহিছা নে" নাই । মোৰ বৰ ভাগৰ লাগিছে, শুৱলৈ মন গৈছে ।
: আমি খাই বৈ আহিছো,
: পিতাই অ, মই আৰু এওঁ কত শুম ।
: বাপু, ৰাতি পুৱাবলৈ বেচি দেৰি নাই, আজি ইয়াতে চাৰিও কটাও দে, কাইলৈ এখন বিচনা তোক তৈয়াৰ কৰি দিম ।
: পিতাই, বিচনা ভাঙি নাযায় তো -
: ধেৎ, বুৰ্বক এইখন বাপুতিকলীয়া বিছনা, চাম কাঠৰ, ভঙা ইমান সহজ নহয় । চাৰিও নিদ্ৰাদেবীৰ কোলাত পৰিল ।
: পুৱাই, সূৰ্য্যৰ পোহৰ খিড়িকি ফাকেৰে আহি বিছনাত পৰিলহি ।
: হেৰি শুনিচা, উঠা পুৱা হলেই, বাপু, বোৱাৰী উঠা, ৰাতিপুৱালেই -

ৰমেন আৰু ৰয়ামণি উঠি বাহিৰলৈ গ'ল । বতাহ লোৱাৰ উদ্দেশ্যে ।
: হেৰা ৰাতি শুই কষ্ট পালানেকি । চিন্তা নকৰিবা আজি বিছনা তৈয়াৰ কৰিম। অ, হেৰি নহয়, তোমাৰ নামটোকে সোধা নাই -
: মোৰ নাম, ৰমণী হাজৰিকা,
: কি কলা, ৰমনী হাজৰিকা, ৰংমনে হুহুৱাই কান্দি কবলৈ ধৰিলে, তই মোক কেলৈ এৰি পলাই গৈছিলে অ, সোণ, কিয়, কিয় ? ৰমণীয়েও, উচুপি কৈ উঠিল । তোমাক এৰি আজিৰ পৰা মই কলৈও নাযাও ৰংমন, ক্ষমা কৰা মোক । সি তাইৰ কপালত এটা চুমা আকি দিলে । এয়াই জীৱন । ❑

বালিঘৰ

বুবু গগৈ

মানুহে মানুহৰ ওপৰত কিয় বাৰু এনে পাশৱিক অত্যাচাৰ চলাই --- ? সেই কেইটা ল'ৰা জানো মানুহ নাছিল, পঢ়া শুনা নাছিল ? সিহঁতৰ হৃদয়ত দয়া, মৰম, বোলা গুন বোৰ নাই নেকি যে সিহঁতৰ দৰে ল'ৰা এটা ওপৰত এই দৰে অত্যাচাৰ চলালে ? কি যে পাপী এই মানৱ জাতি ! মানুহে মানুহক যদি মৰম শ্ৰদ্ধা কৰিব নাজানে, মানুহৰ মাজত যদি আৱেগ, অনুভূতি, সহানুভূতি এই বোৰ নাথাকে, তেনেহলে দেখোন এই গোটেই মানৱ ঐতিহ্যটোৱেই নিঃশেষ হৈ পৰিব ।

"মাঁ আহিলোঁ ---" পুতেকৰ কথাষাৰে গভীৰ ভাৱে আঘাট কৰিলে মাকক । কথাষাৰৰ প্ৰত্যুত্তৰ দিব পৰা নাই মাকে । কন্ঠস্বৰত কিহবাই চেপামাৰি ধৰা যেন লাগি গ'ল । কান্দিয়েই দিবলৈ মন গৈছিল । কিন্তু নাকান্দিলে । যাত্ৰাৰ আৰম্ভনিতে কান্দিব নাপায়, যাত্ৰা বোলে অশুভ হয় । যদিও অন্তৰ গভীৰ বিষাদেৰে ভৰা, ব্যহ্যিকভাৱে কিন্ত বেচ আনন্দদেখুৱাই কলে মাকে --- যা বোপাই --- চহৰীয়া ঠাই, ভালদৰে চলা ফুৰা কৰিবি । দেহাটোলৈ চকু দিবি ।"

মুলুক নামৰ গাওঁখনৰ একমাত্ৰ আৰু প্ৰথম মেট্ৰিক পাছ কৰা ল'ৰা প্ৰণয় । চহৰীয়া কলেজত উচ্চ শিক্ষাৰ সন্ধানত তাৰ এই যাত্ৰা । সেই সময়ত গাৱৰ সকলো মানুহে ভিৰ কৰিছে প্ৰণয়হতঁৰ ঘৰত । সকলোৰে মুখত মাত্ৰ এটাই কথা, "প্ৰণয়ে কলেজ পঢ়িবলৈ গৈছে ।" যোৱাৰ সময়ত দহ টকা, বিশটকা, এশ টকা যিয়েই যিমান পাৰিছে দিছে তাক । খুড়ীয়েক সম্বন্ধীয়া মালতীয়ে আকৌ লাডু কেইটামানো বনাই দিছে । "যা সোনাই, ভালকৈ পঢ়িবি --- এই মুলুক গাওঁ খনৰ তোৰে ওপৰত ভৰসা । আমাৰ আশীৰ্বাদ তোৰ লগত সদাই থাকিব" - মালতীয়ে কলে ।

গাওঁবাসীৰ আৰ্শীবাদ আৰু আশা বুকুত বান্ধি চহৰ অভিমুখে যাত্ৰা কৰিলে প্ৰণয়ে । চকুৰ দৃষ্টিৰে ঢুকি পোৱালৈকে মাকে তাক চাই থাকিল । দুখে খুন্দা মাৰি ধৰিলে তাইক । হগালে বৈ আহিল চকুলো । পুতেকৰ অনুপস্থিতিত গাওঁখনৰ অস্তিত্বই মানৱহীন যেন অনুভৱ কৰিলে মাকে ।

যি সময়ত বিজ্ঞানৰ বিস্ময়কৰ আৱিস্কাৰে গোটেই পৃথিৱীখনক এখন সৰু গাৱঁলৈ পৰিৱৰ্তন কৰিছে, যি সময়ত বিজ্ঞানে সাগৰৰ তলিৰ পৰা মহাকাশলৈকে খলকনি তুলিছে, এনে সময়ত কিন্তু বিজ্ঞানে এই মুকুল গাওঁ খনক সামান্য ভাৱেও স্পৰ্শ কৰিব পৰা নাই । গোটেই পৃথিৱীখন যে এক যান্ত্ৰিক গতিত চলিবলৈ ধৰিছে তাৰ ভ্ৰূক্ষেপেই নাপায় গাওঁবাসীয়ে । পুৱা ঢাৰিপাটি এৰিবৰ পৰা, নিশা গা বাগৰ মৰালৈকে কেৱল কৰ্ম ব্যস্ততাৰ মাজেৰে পাৰ কৰে সময়খিনি । আৰ্থিক সংকটত জুৰুলা গাৱঁৰ মানুহ । সৰ্বস্বান্ত হৈছে বানেগৰকা ৰাইজ । চহৰ নগৰ বোৰৰ লগত যোগাযোগৰো ব্যৱস্থা নাই । বাট পথৰ অভাৱ । যিকেইটা আছিল, আটাইকেইটা বানে পালে । ভঙা ছিঙা । ওৰেদিনটো বাট কুৰি বাই এনে ৰাস্তাৰে চহৰলৈ যাবলৈও আসক্তি নাই গাওঁৰ মানুহৰ । চহৰীয়া কৃত্ৰিমতাৰ পৰা আঁতৰি থকাতো, গাওঁখনৰ বাবে সৌভাগ্য বুলিয়ে কব লাগিব ।

দুখ কষ্ট থাকিলেও, গাওঁবাসীৰ মাজত একতা আছে । মিলাপ্ৰীতিৰ ভাৱ আছে । এজনৰ দুখত দুখী, সুখত সুখী হৈহে ভাল পায় তেওঁলোকে । এনে অবাধ সম্প্ৰীতিয়েই গাৱঁৰ মানুহক পাহৰাই ৰাখিছে, তেওঁলোকৰ দুখ-কষ্ট অভাৱ অনাটনৰ কথা। এই একেখন পৃথিৱীতে যে স্বয়ং মানুহৰ মাজতে হত্যা হিংসা, ধৰ্ষণ, অপহৰণ দৰে ঘটনাই এক অশান্তিকৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰিছে, তাক কল্পনাই কৰিব পৰা নাই গাওঁখনে ।

এনে এখন গাৱৰ উদীয়মান যুৱক প্ৰণয় । বিভিন্ন বাধা বিঘিন নেওঁচা দি হলেওঁ প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিক পাছ কৰিছে সি ---। গৌৰৱ আৰু আনন্দত ওফন্দি পৰিছিল গাওঁখনৰ মানুহবোৰ । লগে লগে মাক দেউতাকো । সন্তানহীন হৈ থকা মাক দেউতাক হালে বহুত দিনৰ মুৰকতহে লাভ কৰিছিল প্ৰণয়ক । একমাত্ৰ পুতেক যেতিয়া, পঢ়িবলৈ চহৰলৈ পঠিয়াবলৈ একেবাৰে ইচ্ছা নাছিল মা দেউতাকৰ । কিন্তু প্ৰণয় সি জনা বুজা ল'ৰা। মাক দেউতাক বুজালে সি , "নহয় মা আজি পৃথিৱীখন যি গতিত আগবাঢ়ি গৈছে তাৰ তুলনাত মেট্ৰিকটো মাত্ৰ পাছ কৰিলে নহব । সমগ্ৰ পৃথিৱীখনৰ লগত, মই, আপোনালোক আৰু এই পিছ পৰি থকা গাওঁখন আগুৱাই যাবলৈ মই আৰু পঢ়িবই লাগিব। এই গাওঁখনৰ প্ৰতি জানো মোৰ এটা কৰ্তব্য নাই ?" দৃঢ়তাৰে কোৱা কথাষাৰ শুনি ভাল পালে মাকে । আনন্দ লভিলে পুতেকৰ মহৎ লক্ষ্য শুনি ।

চহৰলৈ বেপাৰ কৰিবলৈ যোৱা বীৰেনে দিয়া সংবাদ টোৱে খলক লগালে গাওঁখনত । প্ৰণয়ৰ অসুখ, দুদিন হল হস্পিতেলত ভৰ্ত্তি হোৱা । হৃদয় জোকাৰি গল গাওঁ বাসীক এই সংবাদটোৱে । আৰু মাক দেউতাক । তেওঁলোকৰ সৰ্ব শৰীৰ কপি উঠিল, মাক কিন্তু ধৈৰ্য্যশীল তিৰোতা । ধৈৰ্য্য ধৰিব পাৰে । লৰা লৰিকৈ ৰাওঁনা হল তেওঁলোক হস্পিতেল অভিমূখে ।

হস্পিতেলত পুতেকক দেখি মাক দেউতাকৰ বুকু-চিৰিং কৰি গল । চকুকেইটাৰ বাহিৰে মুৰত সকলোতে বগা কাপোৰৰ বেণ্ডেজ। পুতেকক সাৱতি হুক হুকাই কান্দি পেলালে মাকে । কাষতে থিয় হৈ থকা দেউতাকৰো চকুপানী ওলাই আহিল । তাৰ কেনেকৈ এনে অৱস্থা হবলৈ পালে, তাক জানিবলৈ, মাক বাউলী হৈ পৰিল । কথা কবলৈ একেবাৰেই ইচ্ছা নাছিল যদিও সি কৈ গল "---। সন্ধিয়া সময় । পাঁচটা ডেকাই হোষ্টেলৰ মোৰ কোঠালৈ সোমাই আহিল । মোৰ নাম সুধিলে,

৫১ পৃষ্ঠাত চাওক

সহোদৰ

দেৱজীত শইকীয়া

ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ মেজৰৰ পিৰিয়দৰ পিচত আমাৰ দুটা পিৰিয়দ ছুটী আছিল । সেয়েহে চাৰ ওলাই যোৱাৰ লগে লগে মই মোৰ সহপাঠী ৰূপমৰ কাষ পালোগৈ । কলো, 'বলা কেন্টিনলৈ যাওঁ । উত্তৰত সি কলে, "মোৰ মন আজি ভাল নাই, কিয়নো আজি মোৰ মা, দেউতা, দাদা আৰু ঘৰখনলৈ বৰকৈ মনত পৰিছে ।"

সেইদিনাৰ পৰা মাহীআইৰ পৰা আমি বিভিন্ন ধৰণেৰে লাঞ্চিত হলো। সেই লাঞ্চনা সহ্য কৰিব নোৱাৰি মোৰ দাদাই মোক এৰি কৰবালৈ গুচি গল। ইফালে গাভৰু মাহীয়ে আন এজন ডেকাক আমাৰ ঘৰত চপাই ললে । শেষত মাহীআইৰ অত্যাচাৰ ইমানেই বাঢ়িছিলযে, মই চাৰিদিন লঘোণে থাকিবলগীয়া হৈছিল । চাৰিদিনৰ পিচত মই মাহীৰ ওচৰত খাবলৈ কিবা বিচৰাত মাহীয়ে মোক গছত বান্ধি বান্ধি মাৰিছিল । ইমান অত্যাচাৰ সহ্য কৰিব নোৱাৰি, মই মোৰ বান্ধোন যেনেতেনে খুলি সেই ঠাইৰ পৰা সেইদিনাই আহিছিলো ।

তাৰ দেউতাকৰ কিবা হৈছে নেকি বুলি সোধাত সি বৰ দুখ মনেৰে কলে, - "বৰ দুখৰ কথা । ব'লা এই বিষয়ে কমন ৰূমত কথা পাতিম।"

ৰূপম হৈছে এই সমষ্টিৰ বিধায়কৰ একমাত্ৰ সন্তান । ধনীৰ সন্তান যদিও সি ধনী হিচাপে নিজকে পৰিচয় নিদিয়ে দেখাত মোতকৈ দুই বছৰমান সৰু হব নেকি ! ৰূপম ল'ৰাটো সহজ-সৰল, গতিকে একো কথা লুকুৱাই নথয় । মোৰ বৰ্তমান ঘৰ হৈছে ৰূপহীজান গাওঁত । কিন্তু মোৰ পিতাৰ ঘৰ কমলদৈপুৰ গাওঁত । সৰুতে মাক হেৰুৱাই মাহীআই পালো, দুদিনমানৰ পিচতে দেউতাৰ মৃত্যু হোৱাত ভাইটিক মাহীৰ লগত এৰি মই পলাই আহি ৰূপহীজান গাওঁৰ মানুহ এঘৰত থাকিবলৈ ললো । সেই ঘৰত থাকিয়েই মই এইবাৰ গাওঁৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ বি.এ.ত নাম লগাইছোহি । ভাইটিয়েও মাহী আইৰ অত্যাচাৰ সহ্য কৰিব নোৱাৰি ঘৰৰ পৰা ওলাই গল বুলি কোৱা শুনিছিলো । কলেজত অহাৰ প্ৰথমদিনাই ৰূপমৰ সৈতে মোৰ আকস্মিকভাবে চিনাকী হৈছিল । মই এই কথাবিলাক ভাবি থাকোতেই কেতিয়া কমনৰূম পালোহি গমকে নপালো । হঠাৎ ৰূপমে বহা বুলি কোৱাতহে সম্বিত ঘুৰাই পালো ।

মই হাঁহিমাৰি ৰূপমক কলো - "কোৱাচোন তোমালোকৰ দুখৰ কথাখিনিকে শুনো । নিশ্চয় ৰাজনীতিয়ে তোমালোকৰ ঘৰখনক বাৰুকৈয়ে লম্ভিছে নহয় জানো ?" উত্তৰত ৰূপমে কলে - আমাৰ ঘৰখনক ৰাজনীতিয়ে লম্ভিছে যদিও মোৰ প্ৰকৃত ঘৰ ইয়াত নহয় । মোৰ কমলদৈপুৰ গাওঁত । মই এই বিধায়কজনৰো নিজৰ সন্তান নহয় । মই কমলদৈপুৰ গাৱঁৰ সপোন হাজৰিকাৰহে সন্তান । হঠাৎ মোৰ মুখেৰে 'কি' শব্দটো বাহিৰ হৈ আহিল । তথাপিতো মই ধৈৰ্য্যৰে তাৰ কথা শুনি গলো ।

ৰূপমে কলে "চুবুৰীয়া গাৱঁৰ মানুহ নিশ্চয় শুনিব লাগে ।" মই দুখমনেৰে কলো, - "১৯৯৩ চনত পথাৰৰ পৰা ধৰি আনি হত্যা কৰাজন নহয় জানো ?" ৰূপমে মূৰ জোকাৰি সহাঁৰি দি কৈ গল, "মোৰ জন্মৰ ঠিক দুই বছৰমান পিচত মোৰ মাৰ কিবা ৰোগত মৃত্যু হল । তেতিয়া দাদাৰ চাৰি বছৰমান বয়স হৈছিল । এবছৰমান পিচত দেউতাই আমাৰ অভাব অনাটনক অনুভৱ কৰি দ্বিতীয় বিবাহ কৰালে । কাৰণ, মোৰ লগতে স্কুললৈ দাদাৰ যোৱা উপৰিও ঘৰখনৰ চোৱা চিতা কৰিবৰ কাৰণে এজনী তিৰোতাৰ প্ৰয়োজন হৈছিল । প্ৰথম দুবছৰমান গাভৰু মাহী আয়ে আমাক বৰ মৰম কৰিছিল । কিন্তু তেওঁ গৰ্ভৱতী হোৱাৰ পিছৰ পৰাই আমালৈ মৰম কমি আহিল । তেনে সময়তে আমাৰ গাৱঁত আলফা-আৰক্ষীৰ মাজত গুলীয়া গুলী হৈছিল আৰু সেই যুজঁত আলফাৰ সলনি কেইজনমান সেনাৰহে মৃত্যু হয় । সেয়েহে গাৱঁৰ মানুহবিলাক ভয়তে গাৱঁৰ পৰা আতৰি গৈছিল । কিন্তু আমাৰ দেউতাক পথাৰত হাল বাই থকাৰ পৰা ধৰি নি যুদ্ধ হোৱাৰ ঠাইত উগ্ৰপন্থী সজায় মাৰি পেলাইছিল । লগতে গাৱঁৰ পাঁচটামান ঘৰ জ্বলাই ভস্মীভূত কৰি গৈছিল । ভাবি দুখ লাগে যে সেই সময়ত মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিবলগীয়া এজনী ছাত্ৰীৰ সকলো কিতাপ-পত্ৰ তেনেকৈয়ে জ্বলি গৈছিল । ভাবি চোৱাচোন ভাৰতীয় সেনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কেনেকৈঅ সহায় কৰিছে !! যিকি নহওক দেউতাৰ মৃত্যু হোৱাৰ দুদিনমান পিছতে মাহীৰ এটা সন্তান জন্ম হল । সেইদিনাৰ পৰা মাহীআইৰ পৰা আমি বিভিন্ন ধৰণেৰে লাঞ্চিত হলো। সেই লাঞ্চনা সহ্য কৰিব নোৱাৰি মোৰ দাদাই মোক এৰি কৰবালৈ গুচি গল। ইফালে গাভৰু মাহীয়ে আন এজন ডেকাক আমাৰ ঘৰত চপাই ললে । শেষত মাহীআইৰ অত্যাচাৰ ইমানেই বাঢ়িছিলযে, মই চাৰিদিন লঘোণে থাকিবলগীয়া হৈছিল । চাৰিদিনৰ পিচত মই মাহীৰ ওচৰত খাবলৈ কিবা বিচৰাত মাহীয়ে মোক গছত বান্ধি বান্ধি মাৰিছিল । ইমান অত্যাচাৰ সহ্য কৰিব নোৱাৰি, মই মোৰ বান্ধোন যেনেতেনে খুলি সেই ঠাইৰ পৰা সেইদিনাই আহিছিলো । সেই পলাই যাওঁতে মাহীয়ে হাতত লৈ থকা কটাৰীখন মোলৈ দলিয়াই দিছিল । তেতিয়াই মই মোৰ বাওঁহাতৰ এই আঙুলীটো হেৰুৱালো । তেতিয়া মই মৰণকো শৰণ কৰি মাথো পলাবলৈ ধৰিছিলো । বহুতদূৰ যোৱাৰ পিচত মই মোৰ আঙুলীৰ ঘাঁ দোখৰত কিছুমান বনপাত মোহাৰি লগাই দিলো । অশেষ যত্নৰ পিচত মোৰ তেজ বন্ধ হল । তেনেকৈয়ে মই বহুতদূৰ যোৱাৰ পিচত এখন বাচ পালো । সেই বাচতেই মই উঠি আহি আজিৰ এই চহৰখন পালোহি । চহৰলৈ আহি

মোৰ বৰ ভোক লাগিছিল । উপায় নাপায় মই ৰেলৰ লাইনে লাইনে খোজকাঢ়ি গৈ আছিলো । মোৰ বিপৰীত ফালৰ পৰা এখন ৰেল আহি থকা দেখিলো । ৰেলখনৰ আগে আগেএজন মানুহো অন্যমনস্কভাৱে আহি আছিল । মানুহজনৰ ৰেলখনৰ প্ৰতি কোনো ভ্ৰুক্ষেপেই নাছিল । সেয়েহে মই ততালিকে গৈ মানুহজনক ৰেললাইনৰ পৰা আতৰাই আনিলো । তেতিয়া ৰেলখনে মানুহজনক চেপিবলৈ মাত্ৰ ছয়ফুটমান বাকী আছিল । মানুহজনক মই বচাই দিয়াৰ বাবে মোক অশেষ ধন্যবাদ দিছিল। আৰু সিহঁতৰ ঘৰলৈ মোক লৈ গৈছিল । সিহঁতৰ ঘৰত সিহঁতে মোৰ পৰিচয় জানিব বিছাৰিছিল । মোৰ পৰা সকলো শুনাৰ পিচত মানুহজন কান্দি উঠিছিল । সিহঁতৰ কোনো সন্তান নাছিল । গতিকে সিহঁতে মোকেই সিহঁতৰ সন্তান হিচাপে ডাঙৰ দীঘল কৰি স্কুলত নাম লগাই দিয়ে । সিহঁতে এদিনো মোক মা দেউতাৰ অভাৱ অনুভৱ কৰিবলৈ দিয়া নাই । সেই অভাৱবিলাক সিহঁতে পূৰ কৰিলেও মাজে মাজে মোৰ দাদালৈ বৰকৈ মনত পৰে। সেয়েহে কেতিয়াবা মই বৰ মন মাৰি থাকো" ।

ৰূপমৰ কথা শুনি মই কান্দি দিলো । কিয়নো ৰূপম মোৰ একমাত্ৰ নিজা ভাই । মই কেতিয়াও ভাবিব পৰা নাছিলো ৰূপমৰ দৰে এজন বিধায়কৰ পুতেকৰো তেনে ঘটনা থাকিব পাৰে । ৰূপমৰ কথাই মোক বৰকৈ আঘাত দিলে । কিয়নো একমাত্ৰ ভাইটোকো মই বিভিন্ন যন্ত্ৰনা ভুগিবৰ বাবে এৰি আহিছিলো । মোৰ নিজকে বৰ অপৰাধী -অপৰাধী লাগিল । সেয়েহে শেষত মই মোৰ কথা প্ৰকাশ নকৰি নোৱাৰিলো । ৰূপমে মোৰ কথা শুনি আনন্দত জপিয়াই উঠিছিল। কিয়নো আজি সম্পূৰ্ণ চৈধ্য বছৰৰ পিচত আমাৰ দুই ভাতৃৰ মিলন হল । আনন্দতে দুয়ো দুয়োকো সাৰটি ধৰিলো । ❑

পৃষ্ঠাৰ পৰা ৪৯

বালিঘৰ

কৰ পৰা আহিছোঁ, ইত্যাদি বহু প্ৰশ্ন কৰিলে সিহঁতে । উত্তৰ দিয়াত সামান্য খেলিমেলি হলেই সিহঁতৰ চৰ ঘোঁচা মোৰ গালত । শেষত আকৌ মোক চিগাৰেট এটা দিলে খাবলৈ । নাখাও বুলি কবলৈ ভয় লাগিল । খালো, খুব কাঁহিছিলো । সিহঁতকেইটাই কিন্তু বেছ আনন্দ পাইছিল । এইবাৰ সিহঁতে এটা মদৰ বটল ওলিয়ালে । সৰ্ব শৰীৰ মোৰ কপিবলৈ ধৰিলে । খাবলৈ কলে, মই কিন্তু এইবাৰ নাখাও বুলি কলোঁ । আকৌ মুখত চৰ । সেই দিনটো মোৰ মৃত্যুসম কাল নিশা যেন লাগি গল । জোৰ কৰিয়ে সিহঁতে গোটেই বটল মদ মোক খুৱাই দিলে । নিচা ধৰাত কবনোৱাৰা হলোঁ । সিহঁতে মোক আকৌ নাচিবলৈ কলে, ময়ো নাচিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো । বাৰে বাৰে ওৱালত খুন্দা খাওঁ, তেজ ওলাই । এবাৰ জোৰ কৈ পৰিলোঁ পকাতে । মোৰ চেতনা হেৰাল । তাৰ পাছত কেনেকৈনো ইয়াত পালোহি, গমকে নাপালোঁ । "কথাখিনি কৈ কান্দি পেলালে প্ৰণয়ে । এই কাৰণেই নেকি তাক মাক দেউতাক, গাৱঁৰ মানুহে চহৰলৈ পঠিয়াইছিল । তাৰ সেই আশা, গাওঁখনক আগুৱাই নিয়াৰ সেই লক্ষ্য সকলো নিমিখতে চাৰখাৰ হ'ল । মনতে ভাৱিলে সি । মাকেও কান্দি কান্দি বাউলি হল । ধিক্কাৰ জন্মিল সেই উদ্ভান্ত ডেকা কেইটাৰ ওপৰত ।

নিশালৈ সি ভ্ৰম বকিলে । "মই, মই আৰু পঢ়িব লাগিব", "গাওঁ খনক আগুৱাই নিব লাগিব মই", "তেজ্জ ! তেজ ওলাইছে মোৰ মুৰৰ পৰা" । সময়ত হহাঁৰ নিচিনাও কৰে । ৰাতিপুৱাইছে । গাৱঁৰ মানুহবোৰো আহি হস্পিতেলত উপস্থিত । সি আকৌ বেছিকৈ কিবা কিবিবোৰ বকিবলৈ ধৰিলে । ডাক্টৰ আহিল । কিবা পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰাৰ অন্ত: কলে - মস্তিস্কত গুৰুত্বৰ ভাৱে আঘাট পাইছে, গতিকে ই মানসিকভাৱে বিকলাংগ হৈ পৰিব । তাক স্বাভাৱিক অৱস্থালৈ আনিবলৈ বহু চেষ্টা কৰিলোঁ, কিন্তু নোৱাৰিলোঁ, দুখ নকৰিব ।" ডাক্টৰ জনৰো চকুপাণী ওলাই আহিল । আকাশৰ পৰাহে যেন গাওঁবাসী পৰিল । আচৰিত হৈ "কিন্তু" বুলি ওলাই আহিল সকলোৰে মুখৰ পৰা । ডাক্টৰজনে কিন্তু পুনৰাই নকলে । লগে লগে কান্দোনৰ ৰোল উঠিল গোটেই হস্পিতেলখনত । স্বয়ং মানুহেই মানুহৰ মাজত এক অশান্তিকৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰা কথাটো আজি কল্পনাই কৰিব পৰাই নহয় নিজৰ চকুৰে বাস্তৱ ক্ষেত্ৰতো প্ৰত্যক্ষ ও কৰিব পাৰিলে গাওঁ বাসীয়ে ।

মানুহে মানুহৰ ওপৰত কিয় বাৰু এনে পাশৱিক অত্যাচাৰ চলাই --- ? সেই কেইটা ল'ৰা জানো মানুহ নাছিল, পঢ়া শুনা নাছিল ? সিহঁতৰ হৃদয়ত দয়া, মৰম, বোলা বোৰ নাই নেকি যে সিহঁতৰ দৰে ল'ৰা এটা ওপৰত এই দৰে অত্যাচাৰ চলালে ? কি যে পাপী এই মানৱ জাতি ! মানুহে মানুহক যদি মৰম শ্ৰদ্ধা কৰিব নাজানে, মানুহৰ মাজত যদি আৱেগ, অনুভূতি, সহানুভূতি এই বোৰ নাথাকে, তেনেহলে দেখোন এই গোটেই মানৱ ঐতিহ্যটোৱেই নি:শেষ হৈ পৰিব । দেউতাকৰ মুখৰ পৰা অজানিতে ওলাই এনেধৰণ কথাবোৰ, যেতিয়া হস্পিতেলখনত একেবাৰে নিস্তব্ধতা । এক মাত্ৰ পুত্ৰৰ দূৰৱস্থা দেখি, মাকে অচেতন হৈ পৰি আছে । এনে কৰুণাত্মক পৰিৱেশৰ মাজতে গান গায় ভাল পোৱা গাৱঁৰ বলৰামে কৰুণমূৰত গাই দিলে ভূপেন হাজৰিকাৰ সেই গীতটি ---

মানুহে মানুহৰ বাবে
যদিহে অকণো নাভাৱে - ❑

LUNATICS

(A PORTRAIT OF MAN)

- *Pabitra Bharali*

Characters :

1. **Mr. Lunatic - middle aged man of learning.**
2. **Mrs. Lunatic - his wife, a dark lady.**
3. **Lover - young man, dressed in rich costume.**
4. **Poet - with black spectacles, but seemingly jovial, has a stick to walk.**
5. **Philosopher - religious minded old fellow.**
6. **Scientist - overbearded ugly researcher.**

Locale : A reading room

[At the rise of the curtain, Mr. Lunatic will be seen sitting by his reading table, with his left side to the audience. There are on his reading table a copy of the Holy Bible, a Trishul, a Buddha's portrait, Eiensteins book of Theory of Relativity, another book entitled "ART", among others.]

[Dressed in shorts and a bulky, loose, multi-coloured shirt, Mr. Lunatic looks an odd figure. A stetson on his head, wrinkles in his face, the man sits very uncomfortably in the wheel chair by the reading table. He is not reading or writing, but murmuring. He is apparently engrossed in some thoughts.]

(A sound of calling bell being rung.)

MR. LUNATIC : (thinks) What's next ? Who is it ? Why should he come ? Is it he or she ? Are they equal ? Why not ?
(A pause. The bell is rung again.)
(turning the chair towards the audience)
Browning's heroes have listeners.
(without looking right or left) Come in !
(turns the chair to the table again).
(Mrs. Lunatic comes in from left covered by a screen held by her. Audience will see the phrase "A Portrait of Man" clearly written on the screen. Mr. Lunatic does not notice her.)

MR. LUNATIC : Come in ! I say. Won't you ?

MRS. LUNATIC : (Spreading the screen on the floor) People call you lunatic so. I am already here. I know what you should really do.

MR. LUNATIC : What ?

MRS. LUNATIC : Thanks for the interest. But first tell me if you do love me.

MR. LUNATIC : That's absurd.

MRS. LUNATIC : It's related to it.

MR. LUNATIC : Not at all.

MRS. LUNATIC : Really.
(Lying on the screen) Come and kiss me !

MR. LUNATIC : Your mouth smells bad. I won't. I shouldn't.

MRS. LUNATIC : I have a hard load. (Sleeps)
(A pause)

MR. LUNATIC : Lover ! Lover !
(Lover enters) .

MR. LUNATIC : Love her, love her. (He turns the chair to the audience)

LOVER : Why should I love her ? She's no beauty.

MR. LUNATIC : She hates you. She's woman. So you should love her. Love her.

LOVER : She once invited me. It's in her twentieth spring.

MR. LUNATIC : She was beautiful then ?
LOVER : Might be ..... How should I love her ? Train me.
MR. LUNATIC : Come. (They embrace. Lover takes out Lunatics purse shows.
LOVER : It's no use to you.
MR. LUNATIC : You shouldn't. I love you.
LOVER : You feign.
MR. LUNATIC : Love her ! That's my pleasure.
(Lover sits in front of the sleeping Mrs. Lunatic like meditating Buddha)
LOVER : Wake up, arise or you will sink.
MR LUNATIC : Wake up, ma'am, arise or you will sink.
(Mrs. Lunatic wakes up, puts her head in the lap of Lover. Lunatic rushes and drags her to his wheel-chair and has her seated.)
LOVER : My self, you can't love him, you hate him.
MR. LUNATIC : My other self, you hate him, you can't love him.
MRS. LUNATIC : I was twenty years' at that time.
MR. LUNATIC : You were beautiful then ?
MRS. LUNATIC : Love me. Praise me and I'm beautiful.
(A pause)
MR. LUNATIC : Poet, Poet, Poet !
POET : (Within) yes me !
MR. LUNATIC : (To lover) Show him the path.
(Lover goes and returns with poet)
MR. LUNATIC : Has love made you blind ?
POET : I have never been in love.
MR. LUNATIC : You praised my other.
POET : Other ! What's that ?
MR. LUNATIC : That's her pet, my wife's/
(Lover meekly departs.)
POET : I feigned love. Who's left ?
MR. LUNATIC : We do not know. Time is fleeting. It's twenty seconds.
MRS. LUNATIC : You feigned ! Was I present then ?
POET : I do not see.
MRS. LUNATIC : You did afore.
POET : Oh, you Mrs. Lunatic. You hit me. And in the eyes.
MRS. LUNATIC : Why should I ?
POET : I read a poem.
MRS. LUNATIC : Wasn't that good ?
POET : Lunatic didn't like it.
MR. LUNATIC : What did you write ?
POET : Nonsense. I thought good.
MR. LUNATIC : Don't you know what you should write ?
POET : I have a letter-Poem to you.
MR.LUNATIC : Later Poem ! Read it. Oh, let me read it.
(Poet unpockets a paper. Mrs. Lunatic snatches it-).
MRS. LUNATIC : (Reads) 2 0 (Two zero)
My darling,
See -
If you be in the suitable place in time
You can locate time in place.

"'peace be within thy walls'
And restlessness in the rest of the world."
Here's a change, change is the law of God.
God is changed and made dog
Master serves, servants rule
Sanes are insanes
Insanes, sanes -

MR. LUNATIC : That's hard, that's hard.
(Mr. Lunatic tries to blow poet, Mrs. Lunatic comes in between the two)

MRS. LUNATIC : You are madly mad. Why can't you better ?

MR. LUNATIC : **THE SUPREMACY OF MAN IN THIS WORLD IS DUE TO MADNESS.**

POET : Rightly ! O' brave new world
That has such people in it.

MR. LUNATIC : Do you see ? Man, and have eyes ?

POET : Mind's eye.

MRS. LUNATIC : Should I continue ?

MR. LUNATIC : Do.

MRS. LUNATIC : (reads) Sanity breeds contempt
Insanity, friends,
Lunatic to you here
My head bends.

MR. LUNATIC : Darling poet, is this a later addition ?

POET : O my self, yes this is a letter-edition.

MRS. LUNATIC : What a charming piece !

MR. LUNATIC : It's charming, but no poetry.

POET : What's poetry like ?

MR. LUNATIC : I can't define. It's something vague. **To tell the truth, nobody can write poem now, as we can't understand.** Romantics believed in love and appreciation of nature.

POET : If I appreciate Mrs. Lunatic, is that poetry ?

MR. LUNATIC : I do not know. Romantics are outdated. There's change.

MRS. LUNATIC : You believe in change ?

MR. LUNATIC : I believe in Socrates - "I know onething - I do not know anything" The rest is silence.

MRS. LUNATIC : (Almost weeping) I shouldn't have married you .

MR. LUNATIC : You married me ! Didn't I ?

POET : Aha ! you, you look fascinating, Mrs. Lunatic.
Here's Gods purity
In thy eyes
In every look
The poet dies.

MRS. LUNATIC : You brute, you brute, you feign blindness.
(Poet takes the stick and slowly departs, Mrs. Lunatic chases poet and departs too).
(Lunatic comes forward, closes hands and then spreads in a gesture. to mean that what has passed is meaningless)

MR. LUNATIC : What madness ! 'Much Learning doth make thee mad'.
(A pause)

MR. LUNATIC : (Moving) I like it, I like it ;
I would use so many voices as Eliot
I would find out whence I was created - why and when
Who is earlier-man or his counterpart ;
Eve or Adam -
Adam's ribs !
Ah Virginia woolfs ! they would strangle me !

MR. LUNATIC : (Sweating with wrath) Why should I follow them ?
Have I no wits ?
(A pause)

MR. LUNATIC : (Calmly) Browning's heroes have listeners.
Should I call my philosopher ?
...
Philoso ...

PHILOSOPHER : May I come in, my Lord ?

MR. LUNATIC : Come in, I was recalling you. (Philosopher enters)

MR. LUNATIC : (Without a gesture) Please be seated.
(Philosopher sits on floor)

PHILOSOPHER : (Sitting on one buttock) You look led away.

MR. LUNATIC : I do.

PHILOSOPHER : Mediate on the greatness of the Universe and be calm.

MR. LUNATIC : What would you squeeze out of that ?

PHILOSOPHER : Nothing, but that's what we need do.

MR. LUNATIC : But why ? If we do not benefit.

PHILOSOPHER : We do benefit from it, if we could Philosophize.

MR. LUNATIC : Is philosophy the end of knowledge ? Or is it knowledge itself ?

PHILOSOPHER : It's a truth.

MR. LUNATIC : The true truth ?

PHILOSOPHER : What's a false truth ?

MR. LUNATIC : That changes.

PHILOSOPHER : Truth has mobility ?

MR. LUNATIC : Every thing is transitory in this world.

PHILOSOPHER : That's true.
(Philosopher philosophizes. Lunatic goes to the wheel chair)

MR. LUNATIC : Yeats is a prophetic poet.
Should it change !

PHILOSOPHER : My Lord !

MR. LUNATIC : Yes -

PHILOSOPHER : What do you think ?

MR. LUNATIC : About what ?

PHILOSOPHER : About time.

MR. LUNATIC : When was it cheated ? "Let there be time, and there was time" ?

PHILOSOPHER : I think it's so. Time was created out of chaos.

MR. LUNATIC : Chaos is eternity then ? How do we count time ?

PHILOSOPHER : By events, movements, revelation.

MR. LUNATIC : Yeats spoke of twenty centuries a civilization.

PHILOSOPHER : Y-e-s-

MR. LUNATIC : What's the final truth ? Is there a God or gods ?

PHILOSOPHER : That's no question.

MR. LUNATIC :	It IS.
PHILOSOPHER :	Time has changed. Many are sceptics; others feign.
MR. LUNATIC :	Then -
PHILOSOPHER :	I know not
MR. LUNATIC :	Is my other beautiful ?
PHILOSOPHER :	What's that ?
MR. LUNATIC :	My Mrs' Pet.
PHILOSOPHER :	Whether she is fine needs a comparison.
MR. LUNATIC :	Poet said- She was incomparably charming.
PHILOSOPHER :	Why do you ask me then ?
MR. LUNATIC :	For confirmation.
PHILOSOPHER :	Fineness is a quality of the mind.
MR. LUNATIC :	Do you have any definition of the mind.
PHILOSOPHER :	Well, I seem to understand only.
MR. LUNATIC :	Ah ! then you know nothing more than me.
PHILOSOPHER :	W-e-l-l-
MR. LUNATIC :	My madness ! the dare devil ! Have you seen a lonelyman in shirt sleeves ? (A bell is rung)
MR. LUNATIC :	I have peace of mind. The saint is no more.
PHILOSOPHER :	I should be no more !
MR. LUNATIC :	I would rather kill you and see what is in your brain (Rises from the wheel chair) (Scientist enters)
PHILOSOPHER :	(horrified) The Scientist ! (Rising, to Scientist) Are you dissecting me ?
SCIENTIST :	I will find out which tissue does what.
MR. LUNATIC :	P'haps thus you will establish a truth that changes.
SCIENTIST :	They have value.
MR. LUNATIC :	The changing value. What's the value of the mind ?
SCIENTIST :	We rather study the brain.
MR. LUNATIC :	It is fragmentation.
SCIENTIST :	The major division. (He sits down)
MR. LUNATIC :	Why is one particular cell allowed to form the brain and others become subordinates ?
SCIENTIST :	That's investigated and yet to arrive at a truth.
MR. LUNATIC :	Why shouldn't you use THE truth ?
SCIENTIST :	Well -
MR. LUNATIC :	You are helpless, I know. Is there a God ?
SCIENTIST :	The question is absurd. We create God for our safety.
MR. LUNATIC :	What keeps the heart working ?
SCIENTIST :	A kind of pumped baloon - the heart's a machine that pumps blood all through the body.
MR. LUNATIC :	Where is the end of this universe ?
SCIENTIST :	That's like dreaming of something which is never seen in the earth. It is vast and limitless.
MR. LUNATIC :	Then you are sure of nothing really.
PHILOSOPHER :	Vastness is the other name of God. God is responsible for all these creations.

SCIENTIST : That's old fashioned.
PHILOSOPHER : The root of today is in yesterday.
SCIENTIST : What about modern creations ?
PHILOSOPHER : Man can explain or analyse only, not create.
MR. LUNATIC : We do transform, that's all.
(A pause).
(The scientist's wrath is visible as he rises, philosopher, calmly sits on the floor. Lunatic goes to the wheel chair. Mrs. Lunatic rushes in)
MRS. LUNATIC : Help, help !
SCIENTIST / PHILOSOPHER : Help! (They try to leave. Mrs. Lunatic catches hold of their shirts. They wait .)
MRS. LUNATIC : Marry me, I have a hard load.
SCIENTIST : (aside to Philosopher) She has the blood, woman of the world.
PHILOSOPHER : (aside to Scientist) She's erotic, shall not enter heaven.
MRS. LUNATIC : Marry me, I have a hard load, I say.
: (She thrusts both of them. Scientist and Philosopher fall flat on the ground. Mr. Lunatic comes forward and takes away Mrs. Lunatic)
MR. LUNATIC : Aren't you satisfied ?
MRS. LUNATIC : Would a man marry me twenty times.
MR. LUNATIC : (To Mrs. Lunatic) My other !
(aside) She's mad in lustfulness !
(To Mrs. Lunatic) Could you let this world be in rest.
(Lover enters)
LOVER : (To Scientist + Philosopher) My friends !
(Scientist and Philosopher rise. Poet enters)
POET : Hey! ho! **It's Lunatic asylum.**
Here have we all come.
MR. LUNATIC : Hey !
(Mr. Lunatic takes Mrs. Lunatic to the wheelchair. Neither sits but bends on the two hands of the chair, looking to each other).
SCIENTIST : (To Philosopher, Poet, Lover) **Could we find a solution to the problem ? Were we allowed to produce anything we like !**
PHILOSOPHER : **Man's estrangement from God has resulted in this.**
POET : **Poetry makes one think and feel. We should insist on writing and make new experiment in poetic technique.**
LOVER : **It's love that can encompass all.**
(Mr. Lunatic leaves, followed by Mrs. Lunatic)
LOVER : Lunatics are becoming parents. (goes to the door)
Silence, Listen.
MR. LUNATIC : (within) What do you eat for lunch ?
PHILOSOPHER : What does he say ?
MRS. LUNATIC : (Within) Your brain or brains.
POET : Hush ! It's their wedding anniversary.
SCIENTIST : Let's take the screen.
PHILOSOPHER : The dickens.
POET : What ?
LOVER : Let's uncover.
(Scientist goes to the reading table, presses a calling bell)

MR. LUNATIC : (Coming) What ?
MRS. LUNATIC : The dickens !
MR. LUNATIC : **Let's take the screen.**
MRS. LUNATIC : **Let's uncover.**
SCIENTIST / PHILOSOPHER / POET / LOVER : Horrible ! (They take the four corners of the screen. Mr. and Mrs. Lunatic jump on the screen)
MR. LUNATIC : What's next ?
MRS. LUNATIC : Are we equal ?
SCIENTIST / PHILOSOPHER / POET / LOVER : Help, help !
MRS. LUNATIC : Help, help !
MR. LUNATIC : Hey, ho ! help, help !!

[Mr. and Mrs. Lunatic stand embracing ; Scientist, Philosopher, Poet and Lover raise the four corners of the screen and cover Mr. and Mrs. Lunatic.]

[There is silence].

[Darkness envelops all of them]. ❑

SPECULATION

A fool's brain digests philosophy into Folly, Science into superstition, and art into pedantry.

He who can, does. He who cannot, teaches.

A learned man is an idler who kills time with study. Beware of his false knowledge : it is more dangerous than ignorance. Activity is the only road to knowledge.

Every fool believes what his teachers tell him, and calls his credulity science or morality as confidently as his father called it divine revelation.

No man can be a pure specialist without being in the strict sense an idiot.

Virtue consists, not in abstaining from vice, but in not desiring it.

Greatness is only one of the sensations of littleness. Greatness is the secular name for Divinity : both mean simply what lies beyond us.

Happiness and Beauty are by-products. Folly is the direct pursuit of Happiness and Beauty.

The fatal reservation of the gentleman is that he sacrifices everything to his honor except his gentility.

The unconscious self is the real genius. Your breathing goes wrong the moment your conscious self meddles with it.

- George Bernard Shaw. (Man and Superman)

চকুলো যেতিয়া নদী হৈ বয়

ভাস্কৰ সোনোৱাল

প্ৰেম, এই শব্দটো শুনিলেই মোৰ মূৰ গৰম হৈ উঠে । হায়াৰ-ছেকেণ্ডাৰীত পঢ়োতে এই শব্দটোৱে ভালকৈয়ে মোৰ মনত শিপাবলৈ লৈছিল ! কিন্তু এদিনো ভাবি নাচালো যে এই শব্দটোৱে মোৰ কণমাণি হৃদয়খন থকা-সৰকা কৰি পেলাব এদিন। এতিয়া মই ঘিন কৰো এই শব্দটোক। মোৰ মন দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ হয়, এই শব্দক মই দ্বিতীয় এবাৰ মোৰ জীৱনলৈ আহিবলৈ নিদিওঁ ।

হঠাতে কাৰেন্ট গুছি গল। মূৰৰ ওপৰত তীব্ৰ গতিত চলি থকা ফেনকেইখন লাহে লাহে স্থিতি অৱস্থালৈ আহিল। উৎকট গৰম সহিব নোৱাৰি বাৰাণ্ডালৈ ওলাই আহিলো । ফিৰ ফিৰিয়া এজাক বতাহে চুই নিলে গা । দূৰৈৰ হাবি ডৰালৈ চকু ফুৰালো। ৰদৰ চিক-মিকনিত অপূৰ্ব লাগিছে গছ-গছনিবোৰ। মলয়াৰ সান্নিধ্য পাই হালি-জালি পৰিছে গছ-লতিকাবোৰ। কবিসকলে হয়তো এনে এটা দৃশ্যত মুগ্ধ হৈ অনেক কবিতাই আৱিস্কাৰ কৰি পেলায় । ঘড়ীটোলৈ চালো ন বাজিবৰ এতিয়াও দহ মিনিট বাকী । ন বজাৰ পৰাহে ক্লাছ আৰম্ভ হব। লগৰ ফণী এতিয়াও আহি পোৱা নাই। আমাৰ মেজৰ ক্লাছৰ ছাত্ৰ মাত্ৰ দুজন । মই আৰু মোৰ সহপাঠী ফণী শৰ্মা । ফণীৰ গঢ়-গতিবোৰ দেখিলে মোৰ কেতিয়াবা খুওৱ হাঁহি উঠে। কিয়ে ল'ৰাজন ? লাজ, সংশয়ৰ হয়তো সি কোনোদিনেই সন্মুখীন হোৱা নাই। শিক্ষক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৰে লগতেই সি ফ্ৰী । তাৰ কথা ভাবিলে মোৰ নিজকে মানুহৰ শাৰীত নপৰো যেন লাগে । কাৰো লগতে ফ্ৰী হৈ কথা পাতিব নোৱাৰো মই । অকলে অকলে থাকিহে যেন মই বেছি ভাল পাওঁ । মোৰ ভাল বন্ধু বুলিবলৈ জান্টু আৰু জয়ন্তহে । তাকো লগ বেছি নাপাওঁৱেই । সিহঁতৰ ক্লাছবোৰ প্ৰায় তলৰ মহলাত হয়। দুয়োৰে ৰাজনীতি বিজ্ঞানত মেজৰ। কেতিয়াবা কোনোবা এটা দিনতহে সিহঁতক ভালদৰে লগ পাওঁ ।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবিলাকে খৰ-খোজেৰে আগবাঢ়িছে নিজ নিজ শ্ৰেণীলৈ । সকলোৰে মুখত ব্যস্ততাৰ চিন স্পষ্ট । ক্লাছলৈ হয়তো বেছিপৰ নাই ।

"ঐ দীপু, কেতিয়াবাই আহিলি নেকি ?" ফণীৰ মাতত মই খন্তেকৰ বাবে স্তব্ধ হলো।

"নাই, অলপ আগতে" মই কলো ।

"আজি ফাৰ্ষ্ট ক্লাছ কাৰ আছে ?"

"শইকীয়া চাৰৰ"

সি ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল । পিছে পিছে ময়ো আগবাঢ়িলো। বেঞ্চখনত বহি অইন দিনাৰ দৰে সি আজিও মোৰ বহীখনৰ এফালৰ পৰা পৃষ্ঠাবোৰ লুটিয়াই যাবলৈ ধৰিলে । সেইতো তাৰ অভ্যাস ।

"তই খুওৱ পঢ়িছ নেকি ?" ফণীয়ে মোক সুধিলে ।

"খুওৱ বুলি কেনেকৈ কওঁ, সামান্যহে ...."

"মোৰ আৰু একেবাৰে পঢ়া হোৱা নাই ভাই।"

"কিয় ? কি কাম থাকেনো পঢ়া যে হোৱা নাই ?"

"আচলতে কি জান ?"

"কি ?"

"মই এজনী ছোৱালীৰ প্ৰেমত পৰিছো।" - সি মোলৈ চাই এটা শেতাঁ হাঁহি মাৰিলে ।

"ষ্টুপিড কথা কবলৈ আৰু বিচাৰি নাপালি ?" মই কৃত্ৰিম খং দেখুৱাই ক'লো।

"একদম সচাঁ ভাই । তই বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পাবি বুলি মই জানোৱেই । চা দীপু---"

"কি চা চা হে, ৰাতিপুৱাই মূৰ গৰম নকৰিবিচোন আল্টু-ফাল্টু কথা কৈ ।" মোৰ কৃত্ৰিম ধমকত সি মনে মনে থাকিল । ময়ো পুনৰ একো নকলো । তাৰ কাষতে বহি ছাৰ অহালৈ আপেক্ষা কৰিলো।

এসময়ত ছাৰ আহিল । ছাৰে একান্তমনে বুজাই গৈছে । মোৰহে কথাবোৰ মনত ৰোৱা নাই । ফণীৰ কথাবোৰ কাণত বাৰে বাৰে বাজি উঠিছে । বেচেৰা, কথাবোৰ তাক ক'বলৈ সুবিধা দিব লাগিছিল । কিমান যে আগ্ৰহেৰে সি ক'বলৈ বিচাৰিছিল কথাবোৰ । প্ৰেম, এই শব্দটো শুনিলেই মোৰ মূৰ গৰম হৈ উঠে । হায়াৰ-ছেকেণ্ডাৰীত পঢ়োতে এই শব্দটোৱে ভালকৈয়ে মোৰ মনত শিপাবলৈ লৈছিল । কিন্তু এদিনো ভাবি নাচালো যে এই শব্দটোৱে মোৰ কণমাণি হৃদয়খন থকা-সৰকা কৰি পেলাব এদিন। এতিয়া মই ঘিন কৰো এই শব্দটোক। মোৰ মন দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ হয়, এই শব্দক মই দ্বিতীয় এবাৰ মোৰ জীৱনলৈ আহিবলৈ নিদিওঁ ।

এসময়ত ছাৰ গ'লগৈ। দুটা ক্লাছ ছুটি থকাৰ কাৰণে আকৌ বাৰাণ্ডালৈ ওলাই আহিলো । ফণীয়ে তলৰ মহলাৰ ফালে খোজ ল'লে । কিয় জানো মোৰ আজি কালি হুলস্থুল একেবাৰে ভাল নালাগে । অকলে কৰবাত বহি নতুবা দূৰৈৰ পাহাৰটোলৈ চাই থাকিহে মই ভাল পাঁও। প্ৰকৃতিৰ এই মনোমোহা দৃশ্যৰাজিয়ে মোৰ মন বৰকৈ আকৰ্ষণ কৰে।

"হাই দীপু"

"অ, হাই বৰ্ণালী।"

বৰ্ণালী আৰু তাইৰ লগৰ কেইজনীমান আহি মোৰ কাষত ৰ'লহি ।

"কি হ'ল দীপু, আজি-কালি কৰবাত দেখিলেও নেদেখাৰ ভাওঁ ধৰা যে।" বৰ্ণালীয়ে কৈ উঠিল ।

"তুমি এইষাৰ মিছাকৈয়ে ক'লা।"

"মিছা ?"

"অঁতো।"

"কিয়, সেইদিনা ৰামুদাৰ ঘুমটি খনত তুমি বৈ নাছিলা ? আৰু মোক দেখিয়েই মুখ ---"

"ইছ ৰাম তুমি আৰু দেই, মই তোমাক দেখাই নাই।"

"অ, হয় নেকি ? বাৰু বাদ এইবোৰ । এই ওপাৰৰ পৰা তোমালোকে ছোৱালী বিলাকক খুওঁৱ চাই থাকা নহয় ?"

"অকল ছোৱালী বুলিয়ে নকবা, লৰাবিলাককো চাওঁ।"

"লৰাবিলাকক কেলেই ?"

"তেন্তে তোমালোকেনো কিয় চোৱা ?"

"হোৱাট ?". - তাই খঙেৰে মোৰ ফালে চালে ।

"ঐ বৰ্ণালী চাৰ আহিল ব'ল ব'ল ।" লগৰ এজনীৰ মাতত আটাইকেইজনী উধাতু খাই লৰি গ'ল ।

বৰ্ণালীক কোনদিনা কেনেকৈ লগ পাইছিলো বা চিনাকী হৈছিলো মোৰ মনত নাই । লগ পালেই আমি কথা কটা-কটি আৰম্ভ কৰো । তাৰ বাবে তাই যে মোক বেয়া পায় বা মই বেয়া পাওঁ এনে নহয়।

হঠাতে এজনী ছোৱালীৰ ওপৰত মোৰ চকু পৰিল । বগা খীণকৈ চাপৰ এজনী ধুনীয়া ছোৱালী । লাহে লাহে তাই ওপৰ মহলালৈয়ে উঠি আহিব ধৰিছে। থৰ লাগি মই তাইক দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি থাকিলো । মোৰ চকুৰে চকুৰে পৰাত তাই অন্যফালে চাই ৰূম এটাত সোমাই পৰিল । মোৰ আকৌ দ্বিতীয় এবাৰ তাইক চাবৰ মন গ'ল। প্ৰথম দৃষ্টিতে তাইক মোৰ গহীন যেন লাগিল । তাইক দেখাৰ লগে লগে যেন মোৰো হৃদয়ত কিবা অজান শিহৰণ বৈ গ'ল । আকৌ মনত পৰিল 'প্ৰেম' শব্দটো । নিজৰ ওপৰতে মোৰ খং উঠি গ'ল। যিটো শব্দই মোক দ্বিতীয় বাৰ আমনি নকৰক বুলি ভাবিছো সিয়েই আহি মোক পুনৰ আমনি কৰিববলৈ ধৰিছে নেকি ? নাই ইয়াত আৰু থিয় হৈ থাকিলে মোৰ টেনচন আৰু দুগুনে বাঢ়িব । ৰূমটোৰ ভিতৰত পুনৰ সোমাব খোজোতেই তাই আৰু লগত এজনী ছোৱালী পুনৰ ওলাই আহিল মোৰ ফালে এপলক চাই। মই স্তব্ধ হৈ গ'লো । তাই আৰু মোক পাগল কৰি পেলাব। লগৰ জনীৰ লগত তললৈ নামি গৈ গাৰ্লছ কমন ৰূমত এই বাৰ সোমাই পৰিল । মই ৰূমৰ ভিতৰত সোমাই ধপচকৈ বেঞ্চ এখনতে বহি পৰিলো । ক'লা মেঘে আকাশ ছাটি ধৰাৰ দৰে ছাটি ধৰিলে মোৰ হৃদয়। কিয় বাৰু প্ৰেম ইমান শক্তিশালী ? ইমান জীৱন্ত ? এটি দীৰ্ঘনিশ্বাস ওলাই আহিল মোৰ ।

" ঐ দীপু, ক্লাছ আৰু নহয়।" ফণীৰ মাতত মই উচপ খাই উঠিলো

"কিয় ?

"ষ্ট্ৰাইক"

মই পুনৰ একো নুসুধিলো । ভাবিলো গুছিয়ে যাওঁ । বহীখন লৈ ওলাই আহিলো ৰূমৰ পৰা । ফণীয়েও মোৰ পিছে পিছে আহি থাকিল । খটখটিটোৰ পৰা নামিছোহে মাথোন, গাৰ্লছ কমন ৰূমৰ বাৰান্দাত থিয় হৈ আছে তাই । এপলক তাইৰ ফালে চালো কি যে অপূৰ্ব তাই । ভগৱানৰ কিযে মনোমোহা সৃষ্টি ।

ঘৰত আহিয়ো তাইৰ প্ৰতিচ্ছবিটো মোৰ দুচকুত ভাহি উঠিব ধৰিলে বাৰে বাৰে । গধূলি কিতাপ এখন মেলি ল'লো যদিও কোনো কথাই মনত বৈ যোৱা নাই । প্ৰতিটো পৃষ্ঠা লুটিয়ালেই যেন তাইক দেখা পাওঁ । মূৰটো ৱাল ত খুন্দিয়াই দিবৰ মন গ'ল।

ৰাতি বিচনাত পৰিও টোপনিৰ নাম-গোন্ধেই নাপালো। আজি যেন টোপনিয়ে কৰবাত ফুৰিবলৈহে গ'ল। বাৰ এক বজালৈকে বিচনাত চটফটাই আছো । দেখিছো তাই মোক শুকুৰাই-খিনুৱাই মাৰিব। হাজাৰবাৰ মনটোক বুজাবলৈ গৈয়ো বুজাব পৰা নাই । চকু দুটা জোৰেৰে মুদি দিলো জানোচা টোপনি আহেই ।

ওপৰাৰ মহলাৰ বাৰাণ্ডাত থিয় হৈ আজিও অপেক্ষা কৰিছো ছোৱালীজনী অহালৈ । তাইৰ নামেইবা কি ? থাকেইবা ক'ত ? পঢ়েইবা কোন ইয়েৰত ? আদি নানান প্ৰশ্নই একেলগে গোট খাইছেহি মনত । আনদিনাতকৈ হয়তো আজি বহুত সোনকালে আহিলো কলেজলৈ । আজি দিনটোত জান্টু আৰু জয়ন্তকো লগ পাম প্ৰথম ক্লাছটোৰ পিছতে । কাৰণ প্ৰথম ক্লাছটোৰ পিছত দুটা ক্লাছ ছুটী । অইন দিনাৰ দৰে মোৰ চকু পাহাৰটোৰ ফালে নহয়, কলেজলৈ অহা বাটটোলৈহে । তাই যেন এতিয়াই আহি দেখা দিবহি এনে লাগিছে মোৰ । খৰখোজেৰে আহিব তাই; ক্লাছ দেৰি হোৱাৰ ভয়ত কলৈকো দৃষ্টি নাৰাখি পোনে পোনে ক্লাছ ৰূমলৈ গতি কৰিব বেচেৰী তাইৰ দেৰি হ'লে ছাগে শিক্ষকে দুই এটা প্ৰশ্নও কৰিব । তাই তেতিয়া কি কব বাৰু ? গা-ধোওঁতে, উঠোতে নে বাটত কিবা অসুবিধা ... ইত্যাদি তাই কিবা এটা কব ।

"ঐ দীপু "

ঘূৰি চাই দেখো জান্টু ।

"অ জান্টু, কথা এটা আছিল তোৰ লগত।" মই সেমেনা-সেমেনি কৰি ক'লো ।

"কি কথা ?"

"তই মোক অলপ সহায় কৰনা ভাই"

"কি সহায় ?"

"মানে, মানে মই খুওৱ বেয়াকৈ প্ৰেমত পৰিছো"

"হা-হা-হা- ..." মোৰ কথাত সি জোৰেৰে হাঁহিব ধৰিলে।

" হাঁহিছ যে ?"

"নেহাঁহি কান্দিব লাগে নেকি ?"

"তেনেহলে ---

"কোন তাই ? কি নাম ?"

"মই নাম-চাম নেজানো ।"

"নাজান ? হা-হা-হা--" - সি পুনৰ হাঁহিলে ।

"তই পাগল হলি নেকি জান্টু ?" মই অলপ খঙেৰে কলো ।

" আৰে ভাই খং নকৰিবি । মই আছোতো ।" সি মোক সান্ত্বনা দি ক'লে ।

"আজি তই মোক তাইক দেখুৱাই দিবি । তাৰ পাছত তই চিন্তা নকৰিবি । তোৰ কাম হ'ল বুলিয়েই ধৰ।" - সি পুনৰ ক'লে । মই সন্তোষেৰে তাৰ ফালে চালো । সি এটি কুটিল হাঁহি মাৰিলে ।

"জয়ন্ত ক'ত ? "

"সি অহাই নাই ।"

"আজি তই মোক তাইক দেখুৱাই দিবি । তাৰ পাছত তই চিন্তা নকৰিবি । তোৰ কাম হ'ল বুলিয়েই ধৰ।" - সি পুনৰ ক'লে । মই সন্তোষেৰে তাৰ ফালে চালো । সি এটি কুটিল হাঁহি মাৰিলে ।

"এতিয়া তোৰ ক্লাছ আছে নহয়, মোক অফ ক্লাছত ইয়াতে লগ পাবি ।" মই ক'লো ।

"বাৰু মই যাওঁ এতিয়া, তই একো চিন্তাই নকৰিবি ।"

সি ক্লাছ কৰিবলৈ গুছি গ'ল। পুনৰ আলি বাটলৈ চকু দিলো। কিন্তু তাই দেখোন নাহে নাহে। ফণীও অহা নাই । আজি ক্লাছ অকলে কৰিব লাগিব যেন লাগিছে । বৰ অস্বস্তি পাওঁ অকলে ক্লাছ কৰিবলৈ । নাই, তাই আজি হয়তো নাহিব । মনটো বিষাদে ভৰি পৰিল ।

চাৰো আহি ক্লাছ কৰি গুছি গ'ল । ফণীও নাহিল, পুনৰ বাৰাণ্ডালৈ ওলাই আহিলো । জাক-জাক ছোৱালীৰ মাজত মোৰ দুচকুৱে তাইক বিচাৰিবলৈ ধৰিলে । কিন্তু তাইৰ দেখোন আজি কোনো শুং সূত্ৰই নাই । মনটোক বুজাব নোৱাৰা হৈ পৰিছো । কিয় অহা নাই বাৰু তাই ? কিবা অসুবিধাও হয়তো হব পাৰে ।

"দীপু ব'ল---" জান্টুৱে মোক পিছফালৰ পৰা চিঞৰিলে ।

"কত ?"

"কিয়, দেখুৱাম বুলি কোৱা নাছিলি জানো ?"

"তাকেইতো, তাই আজি অহাই নাই ছাগৈ ।"

"কেনেকৈ জানিলি ?

"তাইক এবাৰো দেখা নাই ।"

"বলচোন তলৰ পৰা আহো ।"

"ব'ল ---" - দুয়ো খোজ ল'লো তললৈ ।

সকলোফালে তীক্ষ্ণ দৃষ্টিৰে চকু ফুৰালো । নাই তাইৰ ক'তো দেখা দেখি নাই । কমাৰ্ছ বিল্ডিং, ছায়েন্স বিল্ডিং, সকলোতে তন্ন-তন্ন কৈ বিচাৰ-খোচাৰ কৰা স্বত্তেও তাইৰ নাম গোন্ধেই নাপালো। অৱশেষত মনৰ বেজাৰতে পুনৰ ওপৰ মহলা পালোগৈ ।

"এতিয়া কি কৰিবি দীপু ?" জান্টুৱে অলহভাবে ক'লে

"কিয় তইয়ে দেখোন চিন্তা নকৰিবি বুলি কৈছিলি ?"

"কৈছিলো, কিন্তু ---, বলচোন পিছফালৰ ৰুম কেইটাৰ ফালে চাই আহো।" - দুয়ো পুনৰ আগবাঢ়িলো পিছফালে । নাই ক'তো নাই । পুনৰ ঘূৰিব ধৰোতেই তাই সৰগৰ পৰা নামি অহাদি আমাৰ বিপৰীত ফালৰ পৰা গহীন খোজেৰে আহি আছে । কব নোৱাৰাকৈয়ে মোৰ ভৰি দুখন ঠাইতে থমকি ৰল । জান্টুৱে মোৰ অৱস্থা দেখা নোপোৱাত সি আগবাঢ়ি গৈয়েই থাকিল ।

"জান্টু ---" মই চিঞৰিলো। মোৰ মাতত জান্টু আৰু ছোৱালীজনী দুয়ো সমানে মোৰ ফালে চাই ৰল ।

" জান্টু, এইফালে আহচোন ।" - সি খৰ-খোজেৰে মোৰ ওচৰত পালেহি ।

"কি ?"

"সেই জনীয়েই --" - মই তাক ফুচফুচাই ক'লো । ছোৱালীজনী ইতিমধ্যে আমি থিয় হৈ থকা কাষৰ ৰুমটোতে সোমাই পৰিল । আগৰে পৰা তাত কেইজনীমান ছোৱালী সোমায়েই আছিল । সি ভুমুকিয়াই চালে ।

"অ এইজনী, তই চিন্তা নকৰিবি । তাইৰ ইনট্ৰডাকচনটো মই কাইলৈ যে তোক দিম । এতিয়া ব'ল, "

"কলৈ ?"

"কেন্টিনলৈ, কিয় পাৰ্টী এটা নিদিয় নেকি ?"

"ইছ ৰাম, কামটো হোৱাই নাই ।"

"আৰে বাবা হ'ব বুলি কৈছোত ।"

দুয়ো কেন্টিন অভিমুখে খোজ ল'লো ।

"তই কিন্তু চিলেক্ট কৰিব জান দেই।" জান্টুৱে কলে,

"কিয় তোৰো ভাল লাগিছে নেকি ?"

"আৰে কিয় নালাগিব ? তোৰ পচণ্ড মানেইতো মোৰ পচণ্ড ।"

"তেন্তে তয়েই পটাই ল ।"

"ইডিয়ট, মোক তোৰ দৰে দূৰ্ভগীয়া বুলি ভাবিছ নেকি ? তই পৰিস্মাক লৈ লবি ?"

"চুপ চাল্লা, তোৰ মাইকী মই কিয় লম ?"

"তেন্তে তোৰ মাইকী কি মই লম ?"

কেন্টিনত তাক চিংৰা এটা খুৱাই দিলো । কামটো বিন্দু মাত্ৰাও হোৱা নাই । কেন্টিনৰ পৰা ওলাই আহি পুনৰ ওপৰ মহলা পালোগৈ । ক্লাছ হ'বৰ পাঁচ মিনিট বাকী ।

"ঐ চা এইফালে আহিছে ।" মই জান্টুৰ কথাত ঘূৰি চালো । ঠিকেই এইফালেই আহিছে । বুকুখন কঁপি উঠিল । ঘন ঘন উশাহ বাহিৰ হৈ আহিল মোৰ । কিজানি এই অকঁৰাটোৱে মোক জোকাৱেই দিয়ে ।

"ঐ দীপু, তই এই ৰুমটোতে সোমাই থাক । আজিয়েই তাইৰ ইনট্ৰডাকচনটো সুবিধা পাওঁতেই লৈ থওঁ । যা সোনকালে ।" জান্টুৰ কথাত মই লৰা-লৰিকৈ সোমাই পৰিলো কোঠাটোত । বহুসময় পাৰ হৈ গ'ল । জান্টুৱে হয়তো তাইক কিবা-কিবি সুধিছে । মই আগ্ৰহেৰে বাট চাই থাকিলো সি অহালৈ । আনন্দতে

ডেক্সখনতে মূৰটো শুৱাই দিলো। কিন্তু চেণ্ডেল চোচৰনিত মূৰ তুলি দেখো মেজৰৰ দ্বিতীয় ক্লাছটো কৰিবৰ বাবে বাইদেউ সোমাই আহিছে।

"কি হল দীপু, ফণী অহা নাই নেকি ?" - বাইদেউ-ৰে কথাষাৰ কৈ চকীখন টানি বহি পৰিল।

"নাই অহা বাইদেউ"

"তোমালোক যে আৰু ; তোমালোকে কিয় ইমান মেজৰৰ প্ৰতি অবহেলা কৰিছা ভাবি নাপাওঁ। ইফালে মেজৰৰ ষ্টুডেন্ট মাত্ৰ দুজন। কোনো আগ্ৰহেই নাই। এজন আহিলে এজন নাহা। এনেকৈ কেনেকৈ হব।" - বাইদেউৰে খঙেৰে ক'লে। মই মাথোন তলমূৰ কৰি আছো।

বাইদেউৰে বুজাই গৈছে যদিও মোৰ কোনো কথাই মনত বৈ যোৱা নাই.। এখন কাণেৰে শুনিছো আৰু এখন কাণেৰে উলিয়াই দিছো। কেৰাহিকৈ দূৰাৰখনেৰে বাহিৰলৈ চালো। জান্টুক দেখাৰ লগে লগে বগা কাগজ এটুকুৰাত সি ডাঙৰকৈ লিখি কাগজ খন মেলি ধৰিলে। দেখিলো ডাঙৰকৈ লিখা আছে তাত 'প্ৰণতি'। মানে ছোৱালী জনীৰ নাম। মোৰ ভাল লাগি গল। আনন্দতে মোৰ চিঞৰি দিবৰ মন গল।

"বকুল বনৰ কবি কোন দীপু ?"

"প্ৰণতি ---, অহ নহয়---"

"প্ৰণতি ? কি প্ৰণতি ?"

"মানে মানে বাইদেউ ---"

"কি মানে মানে, পঢ়োৱা সময়ত কি ভাবি থাকা ? কোন প্ৰণতি ?"

"বাইদেউ প্ৰণতি কোনো নহয়, জ্যোতিপ্ৰসাদৰ 'মোৰে ভাৰতৰে --- নামৰ গীতটোৰ শেষৰ লাইনটোৰ কথা ভাবি আছিলো বাইদেউ ---"

'হোৱাট ননচেঞ্চ আৰ ইউ টকিং, ক্লাছ কৰিবলৈ মন নগলে আগতে কবা। মই আপত্তি নকৰো।" বাইদেউৰে খঙেৰে ক'লে। কি যে কৈ পালো। ছেহ: বাইদেউৰে কিমান যে বেয়া পালে। ভাল পটকৰে বুদ্ধিটো মনলৈ আহিল। নহলে আচল প্ৰণতিৰ কথা সঁচাকৈ কঁ ব লগা হ'লহেতেন। জান্টুটোও কম নহয়। কি দৰকাৰ বাৰু সি এতিয়াই জানিবলৈ দিয়াটো। ক্লাছ শেষ হওঁক তাক এসেকা দিব লাগিব। যি কি নহওঁক তাইৰ নামটো সংগ্ৰহ কৰা হ'ল, তাৰ পিছৰ কামখিনি লাহে লাহে হ'ব। কিন্তু ছোৱালীজনীক দেখিলে এনে লাগে তাইৰ এইবোৰৰ প্ৰতি যেন একো আগ্ৰহেই নাই। বৰ ঠাণ্ডাকৈ থাকে তাই। আনবিলাকৰ দৰে তাই হৈ হাল্লা বেছি কৰি নুফুৰে। সেয়েহে তাইক প্ৰ'পজ দিবৰো সাহস যথেষ্ট লাগিব। যদি তাই না কয় মই আৰু জীয়াই থাকিব নোৱাৰিম। তাই মোক যদি ভাল নাপাই আনক পায় ? নাই এয়া কেতিয়াও হব নোৱাৰে। তাই মোক ভাল পাবহ লাগিব। ইছ কিযে কথা বোৰ ভাবি আছো। বাইদেউৰে যদি আকৌ কিবা সুধি দিয়ে আকৌ গালি খাব লাগিব। মূৰ তুলি বাইদেউলৈ চাব ধৰিলো। কিন্তু এয়া কি ? বাইদেউ দেখোন নাই। তাৰ মানে বাইদেউৰে ক্লাছ শেষ কৰিও গুছি গ'ল। নিজৰ ওপৰতে ধিক্কাৰ উপজিল, মই ইমান অকৃতজ্ঞ ? বাইদেউৰ প্ৰতি ইমান অৱহেলা কৰা উচিত জানো হৈছে ?

"ঐ গাধ বহিয়েই থাকিবিনে ?" - জান্টুৰ মাতত খকমকাই উঠি আহিলো।

"তই বাৰু পিছে পৰেও তাইৰ নাম কব পাৰ, ক্লাছ কৰি থাকোতেই জানিবলৈ দিব কিহে পাইছিল ? আজি মোৰ কিযে অৱস্থা হল।" মই দুখেৰে ক'লো।

"কি অৱস্থা হল ?"

"বকুল বনৰ কবিৰ নাম সুধোতে প্ৰণতি বুলি চিঞৰি পালো। ইছ, কিযে হ'ল ----" - মোৰ কথা শুনি জান্টুৰে পেটত হাত দি পাৰে মানে পৰি পৰি হাঁহিলে।

"কি হাঁহিছ মূৰ্খ ?" মই খঙেৰে ক'লো।

"বাদ দে যি হয় হৈ গল, এতিয়া পিছৰ খিনি কেনেকৈ আগবাঢ়িব লাগে তাক চিন্তা কৰ। তই কিন্তু মোক আদেশ দিলে কাইলৈয়ে তোৰ কথা কৈ দিম।"

"নাই, নাই ইমান সোনকালে নহয়।" মই তাক বাধা দি কৈ উঠিলো।

"বল ঘৰলৈ যাওঁগে, ভোক লাগিছে।" জান্টুৰে পেটত হাত বুলাই বুলাই ক'লে। দুয়ো ঘৰৰ অভিমুখে খোজ ল'লো।

এইকেইদিন কলেজলৈ মাথো প্ৰণতিৰ বাবেহে যেন আহো মই। এদিন তাইক নেদেখিলে মই থাকিব নোৱাৰো হৈ পৰিছো। তাইৰ মোহময়ী অবয়বটো যেন মই গোপনে আঁকি পেলালো হৃদয়ত। কিয় বাৰু প্ৰতিটো খোজতে মাথোন তাইৰ চিন্তাই গ্ৰাস কৰি পেলাইছে মোৰ দেহখন। তাইক চাবৰ বাবেই মোৰ ক্লাছ থাকিলেও নকৰো কেতিয়াবা। এনেদৰে বাৰু কিমান দিন পাৰ কৰিম ; তাইক প্ৰ'পজটো দিবই লাগিব এনে ভাব আহে কেতিয়াবা। অৱশ্যে মই তাইৰ লগত চিনাকীয়ে হোৱা নাই আজিলৈকে। হঠাতে যদি মই প্ৰ'পজ দি দিও তাই বাৰু আচৰিত নহবনে ? কথাবোৰ ভাবিলে কেতিয়াবা খুওৱ দুখ লাগে। জান্টুক মোৰ কথা ক'বলৈ দিয়া হ'লে সি ছাগে কেতিয়াবাই কৈ দিলে হেঁতেন। কিন্তু কিয় জানো, কি ভাবি পাওঁ কেতিয়াবা তাইক যেন মই একোৱেই অনিষ্ট হোৱাতো নিবিচাৰো, মই যদি তাইক প্ৰ'পজ দিও কিমানযে তাইৰ পঢ়া লোকচান হব! তাইৰ দৰে গহীন-গম্ভীৰ এজনী ছোৱালীৰ কোনো ক্ষতি হোৱাটোৱেই নিবিচাৰো মই। মই যে তাইক ইমান গভীৰভাবে ভালপাওঁ এই কথা তাই হয়তো কোন দিনেই উপলব্ধি কৰা নাই। এৰা কেনেকৈ কৰিব মইহে তাইক ভাল পাওঁ, তাইতো মোক ভাল নাপায়।

কথাবোৰ ভাবি ভাবি কেতিয়া কলেজ পালোগৈ গমেই নাপালো। লৰা-ছোৱালী তেনেকৈ এতিয়াও অহা নাই। মইহে সদায় সোনকালে আহোঁ। আজি-কালি মোৰ কলোজ ক্ষতি নহয়। দেওবাৰ দিনটো বৰ বিৰক্তিৰে

পাৰ কৰোঁ । হঠাতে ওপৰ মহলাত জয়ন্ত আৰু জান্টুক দেখি অবাক নহৈ নোৱাৰিলো। কাৰণ সিহঁতে সদায় ক্লাছ আৰম্ভ হোৱাৰ পাঁচ মিনিটৰ আগতহে আহি পায়হি । মই ঘড়ীটোলৈ চালো, ন বাজিবৰ এতিয়াও বিছ মিনিট বাকী ।

"মোৰে ভাৰতৰে ---" - জয়ন্তই মোলৈ চাই দীঘলীয়া সুৰ টানি গাবলৈ ধৰিলে।

"প্ৰণতি প্ৰণতি, প্ৰণতি ---" - লগে লগে জান্টুৱেও চিঞৰিলে ।

"কাম আৰু নাই নহয় তহঁতৰ ; ৰাতিপুৱাই কাৰ মুডটো বেয়া কৰিব লাগে তাকেহে ভাবি থাক নহয় ।" মই ধমকিৰ সুৰত ক'লো ।

"ক চোন কাম কিমানদূৰ আগবাঢ়িছে ?" জান্টুৱে কলে,

"নাই, তেনেকৈ আৰু আগবঢ়া নাই ।"

"তই ভাই কামবোৰ ইমান মনে মনে কৰিছ, অথচ ময়েই একো গম নাপাওঁ । জান্টুৰ মুখৰ পৰা শুনিহে, না মোক ক'লে মই বাধা দিম ? ধ্যুৎ ছাল্লা এনেকুৱাও লগৰীয়া থাকে ।" - জয়ন্তই কৃত্ৰিম খং দেখুৱাই ক'লে ।

"তই আকৌ তেনেকৈ কিয় ভৱিছ ? সপ্তাহটোত তহঁতৰ লগত মুক্তমনে কথা পাতিবলৈনো কেইদিনপাওঁ ? তই কলেজো অহা নাই এইকেইদিন । বাৰু এইবোৰ বাদ দিছো জান্টুৰ মুখৰ পৰা শুনিলি যেতিয়া মই আকৌ দুনাই নকলেও হ'ব । এতিয়া ভাবিছো তাইক আৰু প্ৰ'পজ নিদিওঁ।তাই মোৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিব বুলি মোৰ মনে নকয়। একচুৱেলি তাই এনে বিধৰ ছোৱালীয়েই নহয় ।"

"তাৰ মানে তোৰ খেলা ইমানতেই সমাপ্ত ?" জয়ন্তই প্ৰশ্নবোধক দৃষ্টিয়ে মোৰ ফালে চাই ক'লে ।

"ঠিক সমাপ্ত নহয়, মই তাইক মনে মনে ভাল পায়েই থাকিম । তাইক কিন্তু এই কথা কোনোদিনেই জানিবলৈ নিদিওঁ ।"

"এয়া কিবা প্ৰেম হ'ল নেকি ? তোৰ দ্বাৰা আৰু একো নহব । তাতকৈ ভাই পঢ়াত লাগ ভালকৈ । আৰু মুখত কোনো দিনেই প্ৰণতিৰ নাম উচ্চাৰণ নকৰিবি । এয়া তোৰ প্ৰেম নহয় ।" জয়ন্তই ক'লে ।

"তেনেহলে কি ?" মই সুধিলো ।

"জাষ্ট এনজয়"

"ধুৰ, আচলতে তই প্ৰেম কি বুজিয়েই নাপাৱ । শুন প্ৰকৃত প্ৰেমহৃদয়ৰ পৰাহে নিগৰি আহে ।"

"হব হব এতিয়া প্ৰেমৰ বিষয়ে ডেছক্ৰাইব কৰিব নালাগে ।" এইবাৰ জান্টুৱে কৈ উঠিল ।

"পিছে তহঁতক আজি ইমান সোনকালে কলেজলৈ অহাৰ বাবে মই খুওৱ আচৰিত হৈছো ।" মই ক'লো।

"আচৰিতনো কিয় হ'ব লাগে ? তোৰ খবৰ লওঁ বুলিহে, আৰু তোকটো গম পাইছোৱেই আজি কালি খুওৱ সোনকালে আহ কলেজলৈ ।" জান্টুৱে কৈ উঠিল ।

"পিছে তহঁতক আজি ইমান সোনকালে কলেজলৈ অহাৰ বাবে মই খুওৱ আচৰিত হৈছো ।" মই ক'লো।

"আচৰিতনো কিয় হ'ব লাগে ? তোৰ খবৰ লওঁ বুলিহে, আৰু তোকটো গম পাইছোৱেই আজি কালি খুওৱ সোনকালে আহ কলেজলৈ ।" জান্টুৱে কৈ উঠিল ।

এসময়ত সিহঁত ক্লাছ কৰিবৰ গুছি গৈছিল । ময়ো দুটা ক্লাছ কৰি লাইব্ৰেৰীলৈ খোজ ল'লা ।

কিতাপ এখন উলিয়াবলৈ নাম্বাৰ এটা বিচাৰিবলৈ ধৰিলো বুকখনত । এনেতে লগত এজনী লৈ সোমাই আহিল প্ৰণতি ।

"এক্সকিউজ মি " - তাই মোৰ ফালে চাই ক'লে

" কওঁক"

"এইখন আছামিছ নাম্বাৰ বুক নেকি ?"

"ওঁ, আছামিছৰ, তুমি কিতাপ উলিৱাবা নেকি ?"

"ভাবিছো,

"কি কিতাপ ?"

"উপন্যাস ; দুখনমান ভাল উপন্যাসৰ নাম জানে নেকি ?"

"ভাৰাঘৰ পঢ়িছা ?"

" নাই পঢ়া"

"ভাল আছে",

"ৰাইটাৰ কোন ?"

"হিতেশ ডেকা"

"আৰু ?"

"অসমীত যাৰ হেৰাল সীমা' পঢ়িছা ?"

"নাই পঢ়া, ৰাইটাৰ ?"

"কাঞ্চন বৰুৱা, খুওৱ ভাল পঢ়িবলৈ।" - তাই আৰু একো নক'লে । কিতাপ দুখনৰ নাম্বাৰ দুটা বিচাৰি তাইক দিলো, তাই আগ্ৰহেৰে ললে । মইও দুখন কিতাপ উলিওৱাই লাইব্ৰেৰীৰ বাৰাণ্ডাত কিতাপৰ পৃষ্ঠাবোৰ এনেয়ে লুটিয়াই থাকিলো । কিছুসময়ৰ পাছতে তাইও ওলাই আহিল ।

"কিতাপ কেইখন পালেনে ?"

"ওঁ," তাই প্ৰত্যুত্তৰ জনাই খৰ-খেদাকৈ আঁতৰি গলগৈ । মই তাইক থৰ লাগি চাই থাকিলো । মনতে ভাবিলো 'প্ৰণতি তোমাক মই এদিন নহয় এদিন প্ৰ'পজ দিমেই ।' কিন্তু এয়া মোৰ ভবা কথাহে; বাস্তৱত একোৱেই কৰিব নোৱাৰিম ।

কিছু দেৰিৰ পিছত ময়ো গুছি আহিলো লাইব্ৰেৰীৰ পৰা । তাইৰ লগত দুই-এষাৰ কথা পাতিবলৈ পোৱাত মোৰ মনটো আজি ফৰকাল ফৰকাল লাগিছে । খোজ ল'লো ওপৰ মহলালৈ । এনেতে কাৰোবাৰ কথা কটা-কটি শুনি ৰূম এটালৈ চকু ফুৰালো । আৰে এয়া দেখোন প্ৰণতি, আৰু লৰাজন ? নাই লৰাজনকতো মই চিনি নাপাওঁ ---"

"প্লিজ প্লিজ প্ৰণতি মই তোমাক বহুত ভাল পাওঁ প্ৰণতি, বহুত ---" লৰাজনে চিঞৰি উঠিল ।

"হোৱাট ননচেঞ্চ তোমাক বাৰে বাৰে কব লাগে

নেকি ? মোৰ পচণ্ড অপচণ্ডৰ কথা আছে। মোৰ ভৱিষ্যতৰ কথা আছে। মোক জোৰ কৰি তোমাকভাল পাবলৈ তুমি কিয় ইমান উঠি-পৰি লাগিছা ? দৰকাৰ নাই নহয় তোমাৰ।" প্ৰণতিয়ে খঙত ফোপাবলৈ ধৰিলে।

"প্ৰণতি, তুমি ইমান নিষ্ঠুৰ ?"

"অঁ মই নিষ্ঠুৰ; কোনোবাই প্ৰপজ দিলেই ভাল পাব লাগে নেকি ? প্লিজ ডন্ট ডিষ্টাৰ্ব মি।"

"শুনা প্ৰণতি, মই তোমাৰ বাহিৰে আন কাকো ভাল পাব নোৱাৰিম। তুমি ইমান নিষ্ঠুৰ নহবা প্ৰণতি ---" লৰাজনে কিছু উত্তেজিত ভাবে ক'লে। প্ৰণতিয়ে আৰু একো নকলে, ঘপ্‌ঘপাই ওলাই আহিল ৰূমটোৰ পৰা। লৰাজনে আবেগেৰে চাই ৰ'ল তাই যোৱালৈ। ময়ো এখন্তেক চাই ৰ'লো। বেচেৰীৰ গাল দুখন খঙত তেনেই ৰঙা পৰি গৈছে। ময়ো আগবাঢ়িলো ক্লাছ ৰূমলৈ।

মনটো এইকেইদিন একেবাৰে ভাল লগা নাই। দুদিন ধৰি আজি কলেজো বন্ধ। দুপৰীয়া ভাতকেইটা খাই বিচনাতে পৰি আছো। মাও নাই, অলপ আগতে বেবীহঁতৰ ঘৰৰ ফালে ওলাই গৈছে। ভন্টি শ্ৰুতিয়ে তাইৰ ৰূমত সোমাই চিঞৰি চিঞৰি গান গায় আছে। দেউতাও ডিউটিলৈ গৈছে।

"শ্ৰুতি -- শ্ৰুতি" মই চিঞৰিলো।

"কি হল ?"

"মনে মনে থাকা" মই খঙত চিঞৰিলো।

"কিঁ হ'ল হা, কি হল ? নিজেতো গাবলৈ নাজানাই আৰু আনে গালেও খং কৰা নহয় ?" তাই কথাষাৰ কৈ মোৰ ওচৰ পালেহি।

"আৰে ভাই গোৱা, কিন্তু ইমান জোৰেৰে চিঞৰিবলৈ কিহে পাইছে ?"

"ভূতে ---" তাই ঠাট্টা কৰি ক'লে।

"এক চৰ দিম নহয় ---"

"কি এক চৰ ? আহা দিয়াহি।" তাই মোৰ ক্ৰিকেটৰ বেটডাল দাঙি ধৰি মোৰ ফালে চাই ক'লে।

"শ্ৰুতি, তুমি কিয় নুবুজা ? তুমিতো এতিয়া সৰু ছোৱালী হৈ থকা নাই। থোৱা বেটডাল।" মই খঙেৰে ক'লো। তাই বেটডাল থৈ এইবাৰ সত্ৰীয়া নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰাত লাগিল।

"তা-ধেই-ধেই - তা ---"

"শ্ৰুতি, - মোৰ হাঁহি উঠি গ'ল। মৰমেৰে তাইক মোৰ সাৱটি ল'বৰ মন গ'ল। মোৰ হাঁহি দেখি তাইৰ সাহস দুগুনে চৰিল।

"চোৱা দাদা, মই কিন্তু এইবাৰ শংকৰ জয়ন্তীত প্ৰথম স্থান পামেই, ধেই-তা-তা-ধেই ---"

"হব হব পাবা, এতিয়া অলপ মনে মনে থাকিবানে ?" মই গহীনাই ক'লো।

"কিয় ?" - তাই মুখ ওফন্দাই ক'লে।

"এইফালে আহাচোন ?" - তাই মোৰ কাষত ৰলহি। মই তাইৰ চুলিত হাত বুলাই দি ক'লো - "আবেলিকৈ নাচিবা, এতিয়া অলপ শুই লোৱাগৈ যোৱা।"

তাই মনে মনে গৈ ৰূমত সোমাল। মোৰহে মন মগজুত পুনৰ চিন্তাই আগুৰি ধৰিলে। কি কৰিম কি নকৰিম যেন লাগি আছে। চকু দুটা মুদি টোপনি যাবলৈ চেষ্টা কৰিলো।

হঠাতে শ্ৰুতিৰ হেঁচুকনিতহে সাৰ পালো।

"দাদা, জান্টুদা আহিছে" - শ্ৰুতিৰ কথাত একেজাপে বিচনাৰ পৰা উঠিলো।

"ঐ দীপু বলচোন অলপ আগৰ পৰা আহিম। সোনকালে ওলা। কুইক।" জান্টুৱে কথাষাৰ কৈ মোৰ ৰূম পালেহি।

"ক'ত ?"

"আৰে ভাই ওলাচোন সোনকালে।"

অনিচ্ছা স্বত্বেও মুখ হাত ধুই কাপোৰ পিন্ধি সাজু হ'লো,

"ব'ল" - বাইক খন লৈ দুয়ো ওলাই গ'লো। বাইক জান্টুৱেই চলাইছে। সি গন্তব্যস্থানলৈ আগবঢ়াই নিছে বাইকখন। সি ক'লৈ যাব সোধাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰা নাই মই। এসময়ত সি ৰূপজান তিনিআলিত ৰখালেগৈ বাইকখন।

"ইয়ালৈ কিয় আহিলো জান ?" সি বুকুফিন্দাই ক'লে।

"কিয় ?"

"তোৰ আৰু মোৰ দুয়োটোৰে লাভৰ বাবে আহিলো।"

"কেনেকৈ ?"

"অলপ পিছতে এইফালে প্ৰণতি আহিব আৰু তাৰ দহমিনিট মানৰ পিছতে অপৰ্না।"

"অপৰ্না ? কোন অপৰ্না ?"

"আৰে ভাই মোৰ নতুন চিনাকী"

"কি ? তাৰ মানে তই ---"

"ওঁ সেইটোৱেই, এতিয়া তই প্ৰণতি অহালৈ বাট চাই থাক। আজি কিন্তু তই প্ৰ'পজ দিবই লাগিব।"

"নাই মই নোৱাৰিম ভাই।"

"কিয় ? সৌজনী চা তাই আহিছে, কিন্তু লৰা জন কোন ?" ময়ো অবাক লাগি চাই থাকিলো। সিহঁত প্ৰায় আমাৰ ওচৰত পালেহি। দুয়ো বহু অন্তৰংগতাৰে কথা পাতি আহিছে। সেই লৰাজন তাইৰ প্ৰেমিক ---। মোৰ খঙে চুলিৰ আগ পালেগৈ। এতিয়াই গৈ লৰাজনক উধাই-মুধাই ঘুচিয়াম যেন লাগিল। সিহঁত ইতিমধ্যে পাৰ হৈ গ'ল।

"চাল্লা বেইমান তই মোক এইবোৰ দেখুৱাবলৈয়ে ইয়ালৈ লৈ আনিছিলি ?" মই খঙত জান্টুক ক'লো।

"ৰচোন ৰ সি তাইৰ আত্মীয়ও তো হব পাৰে।" জান্টুৱে মোক সান্তনা দি কলে।

"কি কলি আত্মীয় ? ইমান অন্তৰংগতাৰে কথা পাতি যোৱাৰ পাছতো ---, আত্মীয় ? নাই মই ইয়াত এক মুহূৰ্তও থাকিব নোখোজো। তই থাক যদি থাক মই যাওঁগৈ।"

"আৰে ৰ'না ---"

"উঠ উঠ সোনকালে।" - মই ইতিমধ্যে বাইক ষ্টাৰ্ট

দিলোঁৱেই । উপায় নাপায় সি পিছফালে বহি পৰিল । প্ৰচণ্ড বেগত বাইক আগবঢ়াই নিলো । জান্টুক সিহঁতৰ পদূলিতে নমাই ঘৰ পালোগৈ । বাইক বাৰাণ্ডাত ষ্টেণ্ড কৰি মোৰ ৰুমলৈ সোমাই গ'লো । মাই মোৰ আলনাৰ কাপোৰ কানিবোৰ ঠিক-ঠাক কৰাত ব্যস্ত । মই বিচনাখনতে বাগৰি দিলো ।

"ক'ত গৈছিলা ?" মাৰ প্ৰশ্নত কিছু স্তব্ধ হ'লো ।

"ফুৰিবলৈ"

"ইমান সোনকালে আহিলা যে ?"

"কিয় ? আহিব নাপায় নেকি ?"

"সেইবুলি কোৱা নাই, অইন দিনা ওলাই গলে দুই তিনিঘন্টাৰ আগতেতো আহি নোপোৱাহি।"

"আজি মন গ'ল সোনকালে আহিবলৈ, আহিলো । মা, দিয়কনা চাহ একাপ ।"

"ৰবা, নিজৰ কাপোৰ-কানি কেইটাও ভালদৰে ৰাখিব নাজানা ।" মাই ভোৰভোৰালে । মই একো নকলো । প্ৰণতিলৈ বাৰে বাৰে মনত পৰিছে, আৰু সেই লৰাজন ? কোন বাৰু সেইজন ? নিশ্চয় তাইৰ প্ৰেমিকেই হ'ব । চাল্লা বেইমান, তাক মই শেষ কৰি দিম । তাই মোকেই ভাল পাব লাগিব । তাই অন্য কাৰোবাক ভাল পাব ? নাই এয়া কেতিয়াও হব নোৱাৰে । তাইক মই কলেজ খুলিলেই কৈ দিম মই তাইক ভাল পাওঁ বুলি । কিন্তু, কিন্তু জোৰ কৰি জানো ভাল পাব পাৰি ? তাইৰোতো ভৱিষ্যত আছে !!

কেইবাদিনৰ মূৰত আজি ওলাই আহিছো কলেজলৈ । হাজাৰ বুজাব গৈয়ো বুজাব পৰা নাই মনটোক । কি যে হৈ গৈছে দিনে দিনে মনটো । আগতে নোখোৱা নিচাযুক্ত দ্ৰব্য কোনো এটাই বাদ পৰা নাই । কৰবাত ঘুমটি এখন পালেই উন্মাদৰ দৰে চিগাৰেট হোপাত ব্যস্ত হওঁ । নাই, আৰু একোতেই মন বহুৱাব নোৱাৰি । এই কিতাপবোৰ ? দলিয়াই দিবলৈ মন যায় কেতিয়াবা । মই অলপ শান্তি বিচাৰিছো, এৰা শান্তি ।

খিৰিকীৰে দূৰৈৰ পথাৰখনলৈ চাই পঠিয়ালো । শূন্য আজি পথাৰ । আঘোণৰ সোণালী ধানেৰে উপচি পৰা নাই পথাৰখন । তাত আজি নিৰানন্দ কোলাহলে গ্ৰাহ কৰি পেলাইছে । আনন্দৰ ঢৌবোৰ যেন সংঘাতৰ এজাক ধুমুহাই উৰুৱাই লৈ গ'ল কৰবালৈ ।

"দাদা চাহ ---" শ্ৰুতিয়ে চাহ কাপ দি গল ।

চাহ কাপ খাই বাৰণ্ডাৰ চকীখনতে বহি পৰিলো । মাও আহি মুঢ়া এটাত বহিল । অলপপৰ পিছতে দেউতাও আহি পাবহি । জান্টুৰে ছাগে মোক বেয়াই পালে, বেচেৰাৰ অৰ্পনা চোৱাই নহল । দুয়োৰে লাভৰ কথা কওঁতে লোকচানহে হ'ল ।

সূৰ্য্য পশ্চিম দিগন্তত ডুব যাওঁ যাওঁ । পৃথিবীৰ বুকুলৈ ক্ৰমে আন্ধাৰৰ টুকুৰা নামি আহিছে । নন্দিনীহঁতৰ ডেকটোৰ বক্সকেইটাৰ পৰা ভাঁহি আহিছে জুবিনৰ সুৰীদী কন্ঠত "মুৰ্দ্ধ হিয়া মোৰ কোনে চুই যায় ---" গীতটো । আজিৰ এই পৰিবেশটো মোৰ অকণো ভাল লগা নাই । বাৰে বাৰে প্ৰণতিৰ কথাহে আহিব ধৰিছে মনত । নাই, তাইক আৰু প্ৰ'পজ নকৰো । তাই তাক লৈয়ে কৰি থাকক প্ৰেম । মই মাজতে সোমাই সিহঁতৰ ভালপোৱা আদায় কৰিবলৈ নাযাওঁ । যদি তাইৰ মৰম আদায় কৰিবলৈ যাও, তেন্তে কিমান যে মই স্বাৰ্থপৰ হম ।

"দীপু বজাৰলৈ গৈ আহা ।" মাই পিছফালৰ পৰা ক'লে ।

"কিয় ?"

"শাক-চাক একোৱেই নাই । আৰু শুনা ভাল চাই বৌমাছ আধাকেজি আনিবা ।" মাই পুনৰ ক'লে ।

বজাৰ সমাৰ কৰি পুনৰ সোমালোহি ঘৰত । পঢ়িবৰতো মনেই নাই । গতিকে টি. ভি. টোকে খুলি ল'লো । মোক দেখি শ্ৰুতিও বহিলহি টি.ভি.ৰ সম্মুখত ।

"শ্ৰুতি তুমি যোৱা পঢ়াগৈ ।" মই ক'লো

"আৰু তুমি ?"

"কিয় মই নপঢ়িলে পঢ়িব নালাগে নেকি ?"

"অঁতো",

"শ্ৰুতি তুমি মোৰ কথা একেবাৰে নুশুনা হৈছা, এদিন মান এনেকুৱাকৈ পিতিম নহয় ---" মই খঙেৰে ক'লো ।

"আৰু মই কি চাই থাকিম, মা, মা ---" - তাই চিঞৰি উঠিল ।

"কি হল ?

"চোৱা মা, দাদাই খালি মোক পিতিম কৈ থাকে ।" তাই কন্দনামুৱা হৈ কৈ উঠিল ।

মই একো নকৈ নিজৰ ৰুমত সোমালোগৈ ।

কেইবাদিনৰ মূৰত আজি ওলাই আহিছো কলেজলৈ । হাজাৰ বুজাব গৈয়ো বুজাব পৰা নাই মনটোক । কি যে হৈ গৈছে দিনে দিনে মনটো । আগতে নোখোৱা নিচাযুক্ত দ্ৰব্য কোনো এটাই বাদ পৰা নাই । কৰবাত ঘুমটি এখন পালেই উন্মাদৰ দৰে চিগাৰেট হোপাত ব্যস্ত হওঁ । নাই, আৰু একোতেই মন বহুৱাব নোৱাৰি । এই কিতাপবোৰ ? দলিয়াই দিবলৈ মন যায় কেতিয়াবা । মই অলপ শান্তি বিচাৰিছো, এৰা শান্তি ।

পঢ়া আৰু কি ? ৰাতিপুৱাই ওলাই আহিছো মেজৰ ক্লাছ কেইটা কৰিবলৈ । ক্লাছত গুৰুত্ব দিওঁ-নিদিওঁ মোৰ কথা । চিগাৰেট এটা খোৱাৰ বৰকৈ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰিছো । ৰামুদাৰ ঘুমটিখনৰ ফালে আগবাঢ়িলো ।

"ৰামুদা দিয়ক চিগাৰেট এটা ।"

"তোৰ কি হৈছে অ দীপু ?" ৰামুদাই আচৰিত হৈ কলে ।

"হ'বলৈ আৰু কিটো আছে ? একো হোৱা নাই ।"

"নহয় দীপু, তোৰ কিবা হৈছে । আগতে তইতো কোনোদিনাই চিগাৰেটৰ নাম নলৈছিলি ।"

"ছে: দিয়ক না দেৰি হৈছে মোৰ । কি যে আল্টু ফাল্টুবোৰ বকি আছে ।"

"চা দীপু আজিয়েই তোক যি চিগাৰেট দিলো, আৰু দ্বিতীয় এদিন তই মোৰ ওচৰত চিগাৰেট বিচাৰি নাহিবি ।"

"কিয় ?"

"কিয় বুলি প্ৰশ্ন কৰিছ ? তোক মই তোৰ ভালৰ বাবেহে কৈছো দীপু । তই আগতে মোৰ ওচৰত চিগাৰেট বিচাৰি অহা নাছিলি, আহিছিলি চকলেট নতুবা ভজা চানা বিচাৰি ।"

"একো ডাঙৰ কথা নহয় ৰামুদা, চকলেটৰ পৰা চিগাৰেটলৈ প্ৰমোচন, হা-হা---"

মই হাঁহি চিগাৰেটটো জ্বলালো । ৰামুদাই মোক সজল চাৱনিৰে ভে বা লাগি চাই থাকিল । মনত মোৰ শোকে খুন্দা মাৰি ধৰিছে যদিও মই সহজ হ'বলৈ চেষ্টা কৰিছো । কোনে জানে মই আজি কিয় ইমান উদণ্ড হৈ পৰিছো । কোনে ভাবিব মোৰ হৃদয়ত যে এজাক বিষাদৰ বতাহ অনবৰতে বলি আছে ? ৰামুদাৰ চকুলৈ মোৰ চোৱাৰ আৰু সাহস নহল । দুচকুৰে দুধাৰি তপত চকুলো বৈ আহিল মোৰ । এৰা সি মোৰ ভালৰ বাবেহে কৈছে ।

"মই আপোনাৰ কথা ৰাখিব নোৱাৰিম ৰামুদা ।" মোৰ মাতটো থোকা-থুকি হৈ পৰিল । চিগাৰেটটো জোৰেৰে এবাৰ টান মাৰি বেগেৰে গুচি আহিলো ৰামুদাৰ কাষৰ পৰা ।

"হেই দীপু ৰবা"

"অ বৰ্ণালী, অহা ক্লাছলৈ বেছিপৰ নায়েই ।"

"কিয়নো ইমান লৰা-লৰি ? এতিয়াও দহ মিনিট বাকী ।" তাই কথাষাৰ কৈ মোৰ ওচৰ পালেহি ।

"কেনে পঢ়া-শুনা ?" মই সুধিলো ।

"শূন্য, তোমাৰ ?"

"শূন্য"

"বাৰু দীপু চিগাৰেট খাবলৈ কেতিয়া শিকিলা ?"

"আৰে শিকিবলৈ লাগে নেকি ? এয়া চোৱা ।" মই জোৰেৰে এবাৰ টান মাৰি ওপৰলৈ ধোৱাঁবোৰ শূন্যতে একোটাকৈ ৰিং বনাই দেখুৱালো ।

"ইছ মই বৰ বেয়া পাওঁ ।" তাই থাপা মাৰি চিগাৰেটটো দূৰলৈ দলিয়াই দিলে ।

"ইছ ৰাম, তুমি দলিয়াই দিবলৈ নালাগিছিল । এতিয়াওঁ দুটান মাৰিবলৈ পালোহেঁতেন ।"

"তোমাৰ হৈছে কি দীপু ? তোমাকতো মই আগতে কেতিয়াও চিগাৰেট খোৱা দেখা নাই ।"

"একো হোৱানাই, চিগাৰেট খালে মনটো বহুত শান্তি লাগে জানা বৰ্ণালী ।"

"কি কলা শান্তি ? চিগাৰেটক কিবা শান্তিৰ প্ৰতীক বুলি ভাবা নেকি ? চোৱা দীপু, চিগাৰেটখালে শান্তি নাহে, বৰং অশান্তিহে বাঢ়িব । তোমাক মোৰ ভাল বন্ধু বুলিহে কৈছো দীপু । তোমাৰ অহিত চিন্তা মই কেতিয়াও নকৰো ।" তাই ফৰফৰায় কৈ পেলালে কথা কেইটা ।

কেতিয়া কলেজ পালোগৈ গমেই নাপালো । বৰ্ণালীৰ তলৰ মহলাতে ক্লাছ থকাৰ কাৰণে তাই তলৰ ৰূম এটাতে সোমাই পৰিল । মই ওপৰ মহলালৈ আগবাঢ়িলো । আকৌ প্ৰণতিলৈ মোৰ মনত পৰিবলৈ ধৰিলে । নাই তাইক আৰু এতিয়া চাই লাভ নাই । তাই ইতিমধ্যে প্ৰেমিক এজন বিচাৰি লৈছে ।

"ঐ শুন শুন দীপু, সেইদিনা প্ৰণতিৰ লগত অহা লৰাজন প্ৰণতিৰ মাহীয়েকৰহে লৰা আছিল ।" জান্টুৱে মোক হাত এখনত খামোছ মাৰি ধৰি ক'লে ।

"সঁচা জান্টু ?"

"অঁ একদম সঁচা, মই কালি তাইক ৰূপজান তিনিআলিত লগ পাওঁতে সুধিছিলো । বোলে সি যোৰহাটৰ প্ৰণতিৰ নিজৰ মাহীয়েকৰ লৰা ।"

"আই এম ভেৰি হেপ্পী জান্টু, আই লাভ ইউ প্ৰণতি, আই লাভ ইউ ---" মই জোৰেৰে চিঞৰিদিলো । ৰূমটোৰ ওৱালত ঠেকা খাই শব্দকেইটা বাৰে বাৰে উচ্চাৰিত হ'ল । দূৱাৰ মুখৰ পৰা ফণীয়ে মোক অবাক লাগি চাই থাকিল ।

"কি হ'ল ফণী অবাক হ'লা দেখোন ?" মই কলো ।

"তই পাগল হ'লি নেকি দীপু ?" ওলোটাই সুধিলে সি ।

"আৰে ভাই, তই কি বুজিবি মোৰ লীলা..."

"তই কিন্তু আজি কবই লাগিব তাইক ভাল পাওঁ বুলি । মেজৰ ক্লাছ এটা কৰি তাইক লগ কৰিলৈ যাম । তাই তলৰ মহলাৰ দুই নম্বৰ ৰূমতে প্ৰায় থাকে ।" জান্টুৱে ক'লে ।

"বাৰু ঠিক আছে ।" মই ক'লো ।

"এতিয়া মই যাওঁ । ক্লাছ শেষ হ'লে তোৰ ওচৰলৈ আহিম ।" জান্টুৱে কথাষাৰ কৈ আঁতৰি গ'ল ।

"মানে দীপু তয়ো তাৰমানে প্ৰেমত পৰিছ ? মোক বৰ ফুটনি মাৰিছিলি নহয় । এতিয়া পাইছ মজাতো ।" ফণীয়ে ক'লে ।

"তোৰটো কি হ'ল ?"

"কি হব আৰু, যাক প্ৰ'পজ দিম বুলি ভাবিছিলো তাই দেখিছো এজনৰ লগত টেগুাৰ মাৰিয়ে আছে । গতিকে বাদেহদিলো ।" সি দুখেৰে ক'লে । মইও পুনৰ একো নকলো । মনটো হঠাতে বৰ ফূৰ্তি লাগিছে । তাইক আজি কথাতো কবই লাগিব ।

মেজৰ ক্লাছ এটা কৰি মই তলৰ মহলা পালোগৈ জান্টুও মোৰ লগ লাগিল। দুই নম্বৰ ৰূমটোৰ খিৰিকীৰ ফাকেৰে ভুমুকি চালো । ঠিকেই তাই আপোন মনে বহি আছে । কাষত আৰু দুজনী ছোৱালীৰে কথা পাতি আছে । তাইক দেখাৰ লগে লগে মোৰ বুকুৰ ধপ্‌ধপনি বাঢ়িবলৈ ধৰিলে । জান্টুৰ আদেশ মতে মই কৰিড'ৰত থিয় হৈ থাকিলো । অলপপৰ পিছতে প্ৰণতিক লগত লৈ সি মোৰ ওচৰ পালেহি ।

"প্ৰণতি. এয়া মোৰ বেষ্ট ফ্ৰেইণ্ড দীপু ।" জান্টুৱে ক'লে ।

"অ নমস্কাৰ মই প্ৰণতি ।" তাই মোলৈ সোঁহাতখন আগবঢ়াই দিলে ময়ো আগবঢ়াই দিলো ।

"তোমাক এদিন লাইব্ৰেৰীত লগ পাইছিলো নহয় জানো ?"

"ওঁ ঠিকেই ।"

"খুওঁৰ ভাল লাগিলে কিতাপকেইখন পঢ়ি ।"

"ঐ তহঁতে কথা পাতচোন মই ওপৰত বস্তু এটা এৰি আহিলো ।" কথাষাৰ কৈ সি লৰ দিলে ।

"কিছুসময় নিস্তব্ধতা । কাৰো মুখত মাত নাই । মই সাহস গোটাই ক'লো - "প্ৰণতি ?"

"হুঁ",

"মই তোমাক কথা এটা কওঁ বেয়া পাবা নেকি ?

"কি কথা ?"

"মই তোমাক ভাল পাওঁ প্ৰণতি, মই তোমাক

"ঠাছ ---"

খঙত তাই মোৰ বাওঁগালত এটা প্ৰচণ্ড চৰ বহুৱাই দিলে । চৰটোৰ বাবে মই মুঠেই প্ৰস্তুত নাছিলো । অবাক হৈ মই তাইক চাই থাকিলো ।

"ইউ ষ্টুপিড, লাজ নাই প্ৰথম চিনাকীতে প্ৰ'পজেল দিবলৈ ? মই জানিছিলোৱেই তুমি মোৰ পিছ লৈ আছা বুলি । ইডিয়ট ।"

এৰা মই বনৰীয়া ফুলহে আছিলো । আৰু পোন্ধৰ ছেকেণ্ড মানৰ পিছতে মই এই পৃথিৱী ত্যাগ কৰিম । ট্ৰাকখন ওচৰ পোৱাৰ লগে লগে মই জপিয়াই পৰিম আগত । মোৰ গাৰ ওপৰেদি পাৰ হৈ যাব ট্ৰাকখন । ঘটনাতো যেন মই মনতে কল্পনা কৰি পেলালো । যেন মই জপিয়াই পৰিছো ।

"দীপু ---" কোনো নাৰীৰ চিঞৰ এটা মোৰ কাণত পৰিল ।

"দীপু -- দী--পু, আই - লাভ - ইউ দীপু, আই লাভ ইউ ---। এয়া তুমি কি কৰিলা দীপু, দীপু --।" তাই কান্দি উঠিল । মোৰ মুখেৰে কেকনি এটা বাহিৰ হৈ আহিছে । হয়তো মোৰ ৰঙা তেজেৰে এখন আচিন নৈ বৈ গৈছে প্ৰধান পথটোৰেদি ।

"তুমি মোক ক্ষমা কৰি দিয়া দীপু, মোক ক্ষমা কৰি দিয়া, মোৰ ভুল হৈছিল দীপু, মোৰ ভুল হৈছিল --" তাই পাগলীৰ দৰে চিঞৰি চিঞৰি মোৰ কাষতে আঠুকাঢ়ি বহিল ।

"তু--তু--মি হ-জ-ৰত ম-হ-ম্মদৰ দ--ৰে কথা কৈ-ছা প্ৰণ-তি ভুল ক-ৰি-ছো মই আ-আ-ৰু ক্ষমা খুজি-ছা তুমি ।" মই কেকাই কেকাই ক'লো ।

মেজৰ ক্লাছ এটা কৰি মই তলৰ মহলা পালোগৈ জান্টুও মোৰ লগ লাগিল। দুই নম্বৰ ৰুমটোৰ খিৰিকীৰ ফাকেৰে ভুমুকি চালো । ঠিকেই তাই আপোন মনে বহি আছে । কাষত আৰু দুজনী ছোৱালীৰে কথা পাতি আছে । তাইক দেখাৰ লগে লগে মোৰ বুকুৰ ধপ্‌ধপনি বাঢ়িবলৈ ধৰিলে । জান্টুৰ আদেশ মতে মই কৰিড'ৰত থিয় হৈ থাকিলো । অলপপৰ পিছতে প্ৰণতিক লগত লৈ সি মোৰ ওচৰ পালেহি ।

"প্ৰণতি তুমি যিয়েই নোকোৱা কিয় ? মই তোমাক বহুত ভাল পাওঁ প্ৰণতি, বহুত ---।"

"চতাপ, আই চে গেট আউট ---"মই এক মুহূৰ্তও তাত ৰৈ থাকিব নোৱাৰিলো । খৰ-খোজেৰে আগবাঢ়িলো প্ৰধান পথটোলৈ ।

"দীপু , শুন দীপু ---" জান্টুৱে পিছফালৰ পৰা চিঞৰা স্বত্বেও মই ঘূৰি নাচালো । প্ৰধান পথটোৰ কাষ পালোগৈ মই । সেইসময়ত গাড়ীৰো কোনো আহ-যাহ নাই । বিষাদে ভৰি পৰিল হৃদয় মোৰ । ইমান লাজ, তাৰোপৰি এটা প্ৰচণ্ড চৰ । লাভ নাই চাল্লা জীয়াই থাকি । পূৱফালৰ পৰা ট্ৰাক এখন আহিথকা মোৰ বিনি-ৰিণি চকুত পৰিল । নাই আজি গাড়ীৰ আগত পৰিয়েই মই মৃত্যুৰ শীতল কোলাত শুই পৰিম । ভাল নাপাওঁ আৰু কাকো, চিৰ দিনৰ বাবে গুছি যাম এখন অচিন পৃথিৱীলৈ । যত নাথাকিব হিংসা, দ্বেষ, কপটতা । গাড়ীখন মোৰ ভালকৈয়ে ইতিমধ্যে দৃষ্টিগোচৰ হ'ল । যতীন্দ্ৰ নাথ দুৱৰাৰ কবিতা এটিলৈ মনত পৰি গল মোৰ -

"কোনোয়েবা চুই যায়, কোনোৱে দূৰতে মোৰ -
চেনেহ কণিকা বুলি কৰোঁ তাকে ভুল,
সময় আতঁৰি গলে দিঠকে জনাই দিয়ে
বাটৰ কাষৰ মই বনৰীয়া ফুল ।"

"নহয় নহয় দীপু, ভুল মোৰ হৈছিল দীপু, ভুল মোৰ হৈছিল । তুমি মোক ক্ষমা কৰি দিব লাগিব দীপু, দীপু ---, তই চিঞৰিয়েই থাকিল ।

"প্ৰ-ণ-তি, তুমি চি-ন্তা ন-কৰিবা প্ৰ-ণ-তি"

"দীপু - দীপু --- আই লাভ ইউ দীপু, আই লাভ ইউ ---" কান্দি কান্দি তাই এসময়ত মোৰ দেহত অজ্ঞান হৈ ঢলি পৰিল ।

মোৰ মাততো ক্ৰমে ক্ষীণ হৈ আহিল । চকু দুটাও ক্ৰমান্বয়ে মুদ খাই আহিল, আৰু একো নুশুনিলো, নেদেখিলো । মাথোন চকু দুটা মুদি কৈ উঠিলো - "আই লাভ ইউ প্ৰণতি, আই লাভ ইউ ---।"

"দীপু !" - কাৰোবাৰ মাতত মই সম্বিত ঘূৰাই পালো । ঘূৰি চাই দেখো - জান্টু আৰু প্ৰণতি । দুয়োৰে চকুত পানী । এৰা, ট্ৰাকখনো দেখোন পাৰ হৈ গল। অজানিতে সোঁ হাতখন মোৰ মুখলৈ উঠিগল। মোৰ গাল দুখন দেখোন লোতকেৰে সিক্ত !! ❑

(মৰমেৰে বন্ধু জান্টু, জয়ন্ত আৰু বান্ধৱী বৰ্ণালী, মাম্পীআৰু ভন্টি চাহনাজ বেগমৰ হাতত -- লেখক)

আমাৰ প্ৰশ্ন আপোনাৰ উত্তৰ

প্ৰশ্নকৰ্তা	:	সম্পাদনা সমিতি
উত্তৰ দিওঁতা	:	ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

প্ৰশ্ন সমূহ

১) বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ উশৃংখলতাৰ মূল কাৰণ সমূহ কি কি ? এই উশৃংখলতা নিৰ্মূল কৰিবৰ বাবে তুমি কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াবা ?
(What are the main causes behind the unruliness of Students at present ? What suggestions would you offer to unroot it ?

২) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশত এখন মহাবিদ্যালয়ে কেনেধৰণৰ ভূমিকা ল'ব পাৰে বুলি তুমি ভাবা ?
(What role, according to you, can a college play to promote the talents of students ?)

উত্তৰ সমূহ

মুকুট চন্দ্ৰ শৰ্মা

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

১) যুৱ উশৃংখলতা বৰ্তমান সমাজ জীৱনৰ সম্মুখত এক ভয়াবহ প্ৰত্যাহ্বান । আজিৰ ডেকাসকলৰ মাজত দেখা দিয়া নিচাসক্তি, নিম্ন ৰুচিবোধ, সংস্কৃতিৰ নামত নগ্নতাৰ প্ৰচাৰ আদি বিষয়বোৰ এখন ভদ্ৰ সমাজৰ প্ৰতি ভাবুকি যিয়ে বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়, বিশ্ববিদ্যালয় আদি সকলো পৰ্য্যায়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত মাৰাত্মক ভাৱে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে । প্ৰধানত: বস্তুবাদী ভাবধাৰাই যুবচামক বেচকৈ ভোগবাদী মনোবৃত্তি গ্ৰহণ কৰাত উৎসাহ যোগাব লাগিছে, তদুপৰি সন্ত্ৰাসবাদৰ প্ৰভাৱত যুবচামৰ মাজত নিচাযুক্ত সামগ্ৰীৰ প্ৰচলন মাত্ৰাধিক হাৰত বৃদ্ধি পাইছে । যুব উশৃংখলতাৰ বাবে নগ্ন / অৰ্ধনগ্ন বিজ্ঞাপন, কৰ্মসংস্থাপনৰ অভাৱ, দৰিদ্ৰতা আদিও কম দায়ী নহয় ।

যুৱ সমাজক এডাল অদৃশ্য জৰীৰে নাকী লগাব পাৰিব লাগিব, সেইডাল হ'ল মাৰ্জিত ৰুচিবোধ । শৃংখলাবদ্ধ জীৱন যাপন কৰিবৰ বাবে সবল নেতৃত্বৰ প্ৰয়োজন যিয়ে যুবচামৰ বিকৃত ৰুচিবোধৰ পৰিবৰ্তন আনিব পাৰিব । ইয়াৰ বাবে বলিষ্ঠ ছাত্ৰ আন্দোলনেই যথেষ্ট ।

২) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশত এখন মহাবিদ্যালয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা ল'ব পাৰে । উদাহৰণ স্বৰূপে মহাবিদ্যালয় আলোচনীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশত প্ৰভূত অৱদান আগবঢ়ায় । মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ উদ্দেশ্য সাহিত্যিকৰ অভিষেক ঘটোৱা নহয়, বৰং সাহিত্যিকৰ জন্ম দিয়া । প্ৰতিভাধৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক জগতখনত ভূমুকি মাৰি তাৰ গভীৰতাৰ উমান দিয়াটো এনে আলোচনীৰ প্ৰধানতম দায়িত্ব । এই আলোচনী সমূহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মাৰ্জিত ৰুচিসম্পন্ন লেখাসমূহত উদ্‌গনি যোগাই আহিছে । সাধাৰণতে একোটি লেখনিৰ মাজেৰে একোজন ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব জিলিকি উঠে, আৰু সাহিত্য সাধনাৰ যোগেৰে তেওঁৰ ব্যক্তিত্ব এজন সাধাৰন পঢ়ুৱৈৰ ওপৰত ক্ৰিয়াশীল হ'ব পাৰে । গতিকে সুস্থ মানসিকতা আৰু সবল ব্যক্তিত্ব গঢ়াত মহাবিদ্যালয় এখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওপৰত অপৰিসীম প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে । □

নিৰ্জু বৰুৱা

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

১) বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ উশৃংখলতাৰ মূলতে হৈছে আমাৰ তথাকথিত আধুনিক সমাজখন। যিহেতু ছাত্ৰ সমাজ বৃহৎ সমাজখনৰেই অংশ সেই সমাজৰ পৰিবেশৰ পৰা যি পোৱা যায়, তেওঁলোকৰ কথা আৰু কাৰ্য্যত তাৰেই বহি:প্ৰকাশ ঘটে । গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উশৃংখলতাৰ মূল কাৰণসমূহ হ'ল -

ক) ত্ৰুটিপূৰ্ণ শিক্ষা-ব্যৱস্থা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উশৃংখল হোৱাৰ মূল কাৰণ । কিয়নো প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰকৃত পথ দেখুওৱাত ব্যৰ্থ। গতিকে তেনে শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ভৱিষ্যতৰ সোণালী সপোন কেতিয়াও বাস্তৱত ৰূপায়িত হব নোৱাৰে । চামে চামে কৰ্মবিমুখ যুৱক-যুৱতী সমাজত সৃষ্টি হৈ সমাজ জীৱনত ভয়াবহতাৰ সৃষ্টি কৰিছে ।

খ) বৰ্ত্তমান সমাজত আদৰ্শবাদৰ ঠাইত বস্তুবাদৰ ওপৰতহে অধিক গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছে । ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল 'Easy money' ৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈ পথভ্ৰষ্ট হৈ পৰিছে ।

গ) অভিভাৱকৰ অসচেতনতাও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উশৃংখলতাৰ এটা কাৰণ। অভিভাৱক আৰু অনুপ্ৰেৰনাৰ উৎস স্বৰূপ শিক্ষকসকল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজৰ আগৰ অতীতৰ মধুৰ সম্বন্ধ, শ্ৰদ্ধা, মানৱীয় অনুভূতিৰ অভাৱে উশৃংখল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জন্ম দিছে ।

ঘ) তথাকথিত ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক বাতাবৰণত কুটিল ৰাজনীতিৰ পাকচক্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উশৃংখল হৈ পৰিছে । বৰ্ত্তমান মহাবিদ্যালয়, বিশ্ববিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা নিৰ্বাচন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে একো একোটা ৰাজনৈতিক দল মনোনীত কৰি এক স্বাৰ্থান্বেষী শক্তিশালী প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰা দেখা গৈছে । গতিকে এনে ভ্ৰষ্টাচাৰী ৰাজনৈতিক বাতাবৰনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উশৃংখল হৈ পৰিছে ।

ছাত্ৰ শক্তি বৃহৎ শক্তি । দেশৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নৈতিকতা, কৰ্তব্যজ্ঞান থাকিলেহে এখন আদৰ্শনিষ্ঠ, সুসংগঠিত দেশ আৰু জাতিৰ উত্তৰণ হয় । গতিকে উশৃংখলতা নিৰ্মূল কৰিবৰ বাবে লাগিব সমাজৰ প্ৰতিজন সমাজ সচেতন

ব্যক্তি, অভিভাৱক আৰু শিক্ষকৰ ধৈৰ্য্য, সাহস আৰু ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা। আমাৰ সমাজখনেও ছাত্ৰ সমাজক বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিলেহে উশৃংখলতা বোধ কৰি সমাজখনলৈ সুস্থ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক বাতাবৰণ ঘূৰাই আনিব পৰা যাব।

২) মহাবিদ্যালয়খনেই হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞানৰ সাগৰ, বিদ্যাৰ মন্দিৰ। গতিকে মহাবিদ্যালয় একোখনৰ মৌলিক চৰিত্ৰ ৰক্ষনাবেক্ষনৰ এক গুৰু দায়িত্ব ছাত্ৰ সমাজে বহন কৰে। মহাবিদ্যালয় একোখনত বৌদ্ধিক কছৰতৰ বাবে কিছুমান আলোচনা বিলোচনা, আৰু সাহিত্য আলোচনাৰ বাবে এটা সুচল পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশত যথেষ্ট সহায় কৰিব পাৰি। কিয়নো প্ৰকৃত মানসিক বিকাশমুখী শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে উপলব্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হব যে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰনৰ প্ৰয়োজন যাতে মানসিক বিকাশ তথা বৌদ্ধিক বিকাশ সাধন হ'ব পাৰে। □

কমল কছাৰী

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

১) বিভিন্ন নিচাযুক্ত দ্ৰব্য সেৱন, বিকৃত ৰুচিবোধযুক্ত বোলছবি আৰু বিজ্ঞাপনৰ বহল প্ৰচাৰ, নিবনুৱা অৱস্থা, দৰিদ্ৰতা, ৰাজনীতিকাৰীৰ কু-প্ৰৰোচনা আদিয়েই বৰ্তমান সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উশৃংখল হোৱাৰ মূল কাৰণ।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক এই উশৃংখলতাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ এক সু-শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন। এই সু-শিক্ষা ব্যৱস্থাই -

(ক) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰকৃত মানসিক বিকাশ ঘটাব লাগিব; বেয়াখিনি অনুসৰণ নকৰি ভালখিনি অনুসৰণ আৰু গ্ৰহণ কৰিবলৈ শিকাব লাগিব।

(খ) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যাতে নিজৰ ভৰিত থিয় দিব পাৰে - সেই শিক্ষা দিব লাগিব।

(গ) ৰাজনীতিকাৰী তথা আমোলাসকলৰ দুৰ্নীতি বোধ কৰিব লাগিব সৰ্বোপৰি লাগিব ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিজা এটা দৃঢ় মন। উশৃংখলতাৰ পৰা নিজকে আতৰাই ৰাখিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মন বান্ধিব লাগিব।

২) শিক্ষা মানৱ জীৱনৰ উচ্চতম জ্ঞান বুলি ভাবি অহা হৈছে। সেয়া আদিম সমাজতেই হওক বা আধুনিক সমাজতেই হওক সকলোতে একেই। শিক্ষা অবিহনে জনসাধাৰণৰ মাজলৈ দুৰ্দিন, দুৰ্বলতা আৰু দুৰ্ভাৱনা নামি আহে। শিক্ষাবিহীন অৱস্থা দেশৰ উন্নতি তথা সমাজৰ প্ৰগতিৰ বাধা স্বৰূপ। এক কথাত কবলৈ গলে কেৱল শিক্ষা বিস্তাৰৰ যোগেদি মানুহে শাৰীৰিক মানসিক, বৌদ্ধিক তথা আধ্যাত্মিক সম্ভাৱনীয়তাৰ বিকাশৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি তুলিব পাৰে।

এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় সমূহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত লবলগীয়া ভূমিকা বিশেষ উল্লেখযোগ্য। কিয়নো মহাবিদ্যালয় এখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ - বৌদ্ধিক, মানসিক বিকাশ তথা শিক্ষা জ্ঞানৰ আলোকেৰে আলোকিত কৰি সমাজত এজন সুস্থ-সবল নাগৰিক ৰূপে গঢ়ি তোলাই হৈছে নৈতিক পৰম্পৰা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই সময়তেই নিজৰ নিজৰ দক্ষতাৰ পৰিচয় দিবলৈ যথেষ্ট সুযোগ পায় আৰু এই সুযোগৰ যেন অপব্যৱহাৰ নহয় তাৰ বাবে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য তথা অভিভাৱকে যথেষ্ট ধ্যান দিয়া উচিত।

তলত মহাবিদ্যালয় সমূহে লব পৰা কেইটামান ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে -

১) <u>মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ</u> :- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কেৱল কিতাপৰ মাজেৰেই নিজৰ সুপ্ত সম্ভাৱনীয়তাক বিকশিত কৰিব এনে নহয়। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ সমূহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শাৰীৰিক সঞ্চালনৰ কাৰ্যদক্ষতাৰ পৰিচয় দিবলৈ অফুৰন্ত সাহস তথা প্ৰেৰণা দিব পাৰে। আচলতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শাৰীৰিক প্ৰতিভা চিনাক্তকৰণৰ বাবে বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ গুৰুত্ব কেতিয়াও উলাই কৰিব নোৱাৰি।

২) <u>শিক্ষা মূলক ভ্ৰমণ</u> :- মহাবিদ্যালয় সমূহত শিক্ষা মূলক ভ্ৰমণৰ এক সুকীয়া মৰ্য্যাদা আছে। এনে ভ্ৰমণৰ যোগেদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেশৰ ইতিহাস, সংস্কৃতি, তথা বিভিন্ন মানুহৰ লগত চা-চিনাকীৰ মাজেৰে পাৰস্পৰিক বুজাবুজি আচাৰ ব্যৱহাৰ আদি সম্বন্ধে থকা নানা ধ্যান ধাৰণাৰ আভাস পাব পাৰে।

৩) <u>কৃতী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সম্বৰ্ধনা</u> :- ই মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশত অন্য এটা অতি গুৰুত্ব পূৰ্ণ দিশ। এখন মহাবিদ্যালয়ত প্ৰতিবছৰে পৰীক্ষা সমূহৰ ফলাফল ঘোষনা কৰা হয় য'ত নেকি কেতিয়াবা মহাবিদ্যালয় খনৰ মাজৰ পৰা দুই এজনে সুক্ষাতিৰে নাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হয়। তেনে ছাত্ৰ ছাত্ৰীক প্ৰতিখন মহাবিদ্যালয়ে নিমন্ত্ৰণ জনাই সম্বৰ্ধনা জনোৱা উচিত। কিয়নো ইয়াৰ দ্বাৰাই আগন্তুক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যথেষ্ট উৎসাহ উদ্দীপনাৰে আলোকিত কৰি তুলিব পাৰি।

৪) <u>মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম জয়ন্তী</u> :- মহাবিদ্যালয় সমূহৰ জন্ম জয়ন্তীক লৈ কৰা (ৰূপালী, সোনালী, হীৰক) উৎসৱ সমূহ বিভিন্ন সময়ত সমাজত এক মহান উৎসৱ হিচাপে পৰিগণিত হৈ আহিছে। এনে উৎসৱ সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত স্ব-ৰচিত গল্প, কবিতা, প্ৰবন্ধ, প্ৰশ্নমঞ্চ, নাট্যাভিনয় আদি বিষয়ৰ ওপৰত বিশিষ্ট চিন্তাবিদ বুদ্ধিজীৱিৰ উপস্থিতি তথা আলোচনাৰ মাজেৰে সকলোকে সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰ খনৰ প্ৰতি সচেতন কৰি তুলিব পৰা যায়। জন্ম জয়ন্তীৰ আন এটা সাৰ্থক দিশ হৈছে স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশ। এখন স্মৃতি গ্ৰন্থই মহাবিদ্যালয় খনৰ গৌৰব কৰিব লগীয়া কাৰ্য তথা জনজীৱনত লোৱা ভূমিকা সম্বন্ধে এখন সফল ছবি দাঙি ধৰে। □

Sidhartha Sankar Deb

TDC 3rd Year

1) Today, mind of each and every student has changed because they have involved in other useless works. Boys don't attend their classes regularly, always roam here and there. Girls are busy in

gossiping, they spent their time in useless talks. Some students come to college for only 'time pass' and to have fun. Some students don't respect the teachers and try to break the discipline. For all these reasons the charmress of college is decreasing gradually.

2) College plays a vital role in developing the talents of students. By the help of seminars, debates and quiz competitions, workshops, the talents of a student can be improved and it should be done under the guidance of teachers. Not only in studies but also with the help of cultural activities, such as song and dance competitions, art competitions, poem and story writing competitions etc. and also by doing social works, a students can be made talented. By taking class tests once in every week and asking questions during class hours and by doing group discussions, the talent of a student can be developed. These things are strongly needed in developing the talent of a student. □

Chaitali Paul

TDC 3rd Year

1) From the initial stage of our life we the students are advised to work both at home by our parents and at school by our teachers. But as we grow up, we actually become bored of all these rules and want to have a free life away from daily routine especially from attending the classes. But this wish remains as a wish when we are in school. So, from the standard-say IX or X, we have the notion that the college is the most enjoyable place where everybody is free in doing their own likings. This is one of the reasons for the unruliness of students.

As to give suggestion, the most important is that a college should be at the most extent a school, with strict rules and regulations. The rules and regulations must include - wearing of uniform, attending all the classes in time, not allowing any student to go out of the college campus during the college hours except the one who has all the classes finished, using common rooms to pass the free period but not under the trees or chatting in front of other's classes disturbing others, using library for only reading purpose not for idle gossip and the most important is that giving punishment for every unruly behaviour of any student.

2) A college is a platform to achieve education for we students which, in this present world has become the foundation of a successful career. But in the mid of all these course connected books, we are just sinking in and in. We have forgotten now what we can do besides studying. We students always want a kind of refreshment. After attending the classes the whole day, we become exhausted and feel not to open even the cover of the books. So, in addition to giving education, if we are provided with some extra fields to perform our own talents, it would surely help much in recollecting our 'can do effort' and presenting them in front of others.

So according to me the extra courses which our college should start with the view to develop student's talents must include - debate, computer application, seminars, exhibition., competitive, exams on student's particular subject but on a particular topic to have maximum knowledge on that matter and the most interesting and entertaining part i.e., competitive functions on dancing, singing, acting, etc. according to student's own talents. □

All the World's a mass of folly,
Youth is gay, age melancholy :
Youth is spending, age is thrifty,
Mad at twenty, cold at fifty ;
Man is nought but folly's slave,
From the cradle to the grave.

- W.H. Ireland - Modern Ship of Fools

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা - ২০০২-২০০৩

স্বদেশ সহায় ৰায়চৌধূৰী
সভাপতি

চিৰজিৎ কুমনেন
উপ-সভাপতি

পাপু সোনোৱাল
সাধাৰন সম্পাদক

বিকাশ বৰা
স: সাধাৰন সম্পাদক
কলা শাখা

বিৰাজ ৰাজকোঁৱৰ
স: সাধাৰণ সম্পাদক
বাণিজ্য শাখা

ফনী শৰ্মা
আলোচনী সম্পাদক

অৰূপ কলিতা
সাংস্কৃতিক সম্পাদক

সন্তোষ কুমাৰ ৰায়
তৰ্ক আৰু আলোচনা
শাখাৰ সম্পাদক

বিজয়
সংগীত সম্পাদক

দিগন্ত সোনোৱাল
লঘু ক্ৰীড়া সম্পাদক

দীপ বৰপূজাৰী
শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদক

ৰাতুল দাস
সমাজ সেৱা সম্পাদক

দুৰ্লভ হাজৰিকা
ছাত্ৰ জিৰনি কোঠাৰ
সম্পাদক

চন্দনা চাংমাই
ছাত্ৰীজিৰনি কোঠাৰ
সম্পাদক

অমৃত কুমাৰ উপাধ্যায়
স: সাধাৰণ সম্পাদক
বিজ্ঞান শাখা

ৰতন গোৱালা
গুৰু ক্ৰীড়া সম্পাদক

OUR PRIDE

Khuku Phukan
MR. STRONG MAN
MR. DIGBOI COLLEGE
(2002-2003)

Dipashree Dhar
BEST SINGER
(2002-2003)

Rupjyoti Dowerah
BEST ACTRESS
MISS DIGBOI COLLEGE
(2002-2003)

Dolly Monjuri Gogoi
BEST BIHU DANCER
(2002-2003)

Manab Kalita
Inter College Marathan
12th Position
(2002-2003)

ACHIVEMENTS

IN T.D.C. PART - II (2+1) EXAMINATION, 2003

Santosh Kr. Rai
1st Class 1st
in Assamese

Rohit Upadhyay
1st Class 2nd
in Economics

Shrabani Dasgupta
1st Class 6th
in Economics

Sanjay Kr. Yadav
1st Class 6th
in Mathematics

Raktima Barah
1st Class 6th
in Physics

Rita Kumari Agarwal
1st Class 7th
in Physics

Dhiraj Bakshi
1st Class 7th
with dist. in Physics

Debojit Saikia
1st Class 15th
in Physics

Dhiraj Machey
1st Class 7th
in Zoology

RESULT OF T.D.C. PART - II (2+1) EXAMINATION- 2003

Year	Class	Total Appeared	Pass	%	I	II	Simple
2003	Arts	62	42	67.7%	3 (As, Eco.)	18	17
	Science	28	22	78.5%	6 (Phy., M. , Zoo.)	15	1
	Commerce	11	7	63.6%	-	5	2

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

আলোচনী সম্পাদকৰ অনুৰোধমৰ্মে আৰু আপোনালোকৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত মোৰ এই দায়িত্বপূৰ্ণ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ বৰ্ষীয়ান পদটোৰ অধিকাৰী হিচাপে মোৰ বাৰ্ষিক কৰ্মৰাশি এই প্ৰতিবেদনৰ যোগেৰে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অৱগত কৰোৱাৰ চেষ্টা কৰিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব সচাঁই গধুৰ দায়িত্ব আৰু আপোনালোকে মোক পুনৰ নিৰ্বাচিত কৰি মোৰ প্ৰতি আস্থা প্ৰকাশ কৰাত নথৈ সুখী হলোঁ। সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনত মোৰ অজ্ঞাতে হৈ যোৱা ক্ৰুটি বিশ্ৰুতিবোৰ আপোনালোকে ক্ষমা কৰে যেন।

পোনতে মই সম্মানীয় ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, সম্মানীয় প্ৰবক্তাগমণ্ডলী, পুথিভৰাঁলৰ বিষয়ববীয়াসকল, অন্যান্য কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু মৰম জ্ঞাপন কৰিছো।

যোৱা ২১ ডিচেম্বৰত অনুষ্ঠিত সাধাৰণ সভা এখনত মাত্ৰ দুদিন বিবতিৰ পিছত অৰ্থাৎ ২৪ ডিচেম্বৰৰ পৰা ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৮ তম বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উদ্যাপনৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়। অসমৰ মাননীয় আবকাৰী আৰু শ্ৰমমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত ৰামেশ্বৰ ধানোৱাৰদেৱৰ উপস্থিতিত আৰু অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মন ছাৰৰ সভাপতিত্বত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শুভাৰম্ভ কৰা হয়। উক্ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত চাৰিবিধ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈ যায় :- (১) ভেশচন প্ৰতিযোগিতা, (২) কইনা প্ৰতিযোগিতা, (৩) স্মৃতিশক্তি প্ৰতিযোগিতা, (৪) মিউজিকেল চেয়াৰ আদি। প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণকাৰী সকলৰ মাজত যথেষ্ট উৎসাহ দেখা পোৱা গ'ল যিটো সচাঁই প্ৰশংশনীয়। সাংস্কৃতিক কাৰ্য্যসূচীত সংগীত পৰিবেশন কৰিলে নাহৰকটীয়াৰ শ্ৰী যোগেশ বৰাদেৱে। তাৰ লগে লগে মাৰ্ঘেৰিটা মহকুমাৰ মহকুমাধিপতিৰ উপস্থিতিত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ মুখনি পৰে। মাথোন তিনিটা দিনৰ প্ৰস্তুতিত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহটো উদ্যাপন কৰা হ'ল যদিও ই আন বছৰকেইটা বছৰৰ তুলনাত শ্ৰেষ্ঠ আছিল বুলিয়েই মই ভাবো। ইয়াৰ বাবে মই বিশেষভাবে সভাপতি শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মনদেৱে, মুখ্য অতিথি শ্ৰীযুত ৰামেশ্বৰ ধানোৱাৰ দেৱ, মাৰ্ঘেৰিটাৰ মহকুমাধিপতি, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষাৰ্থী বাহিনীৰ (গক্টক্ট)ৰ ৰিলিপ ৰাজখোৱা, প্ৰহ্লাদ বৰুৱা, কিশনজী দেৱৰ লগতে সমূহ কেডেট, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবৃন্দ - দীপজ্যোতি, নিৰ্জু, পংকজ, পল্লৱ, দিপক, ডলিমঞ্জুৰী, ছন্দা, জয়ন্ত, বিকাশ, হিমান্ত আৰু ব্যক্তিমক শলাগ জ্ঞাপন কৰিছো।

বাগ্‌দেৱী শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী পূজা পৰম্পৰাগত উৎসাহ উদ্দীপনাৰ মাজেৰে পালন কৰা হয়।

২৬ জানুৱাৰীৰ দিনটোত মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে, সমূহ প্ৰৱক্তামণ্ডলী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যৰ লগতে বিশেষভাবে সহযোগিতা কৰা ৰাষ্ট্ৰিয় শিক্ষাৰ্থী বাহিনীৰ সহযোগত ভাৰতৰ গণতন্ত্ৰ, দিৱস উলাহ উদ্দীপনাৰে পালন কৰা হয়।

৪ ফেব্ৰুৱাৰীত বিদায়ী সভা ৰীতি অনুসাৰে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিকৰ লগতে উচ্চতৰ মাধ্যকিমৰ চূড়ান্ত বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বিদায়ৰ উদ্দেশ্য উক্ত সভাখন অনুষ্ঠিত হৈ যায়। বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বহু আশা আৰু সপোন লৈ এই মহাবিদ্যালয় পদাৰ্পন কৰেহি। সেই সভাখনত আমাৰ হৃদয় কঠোৰ কৰি তেওঁলোকক ঠেলি দিছিলো বিশাল জগতলৈ আৰু তেওঁলোক দৃঢ়তাৰে প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ লগতে তেওঁলোকৰ সপোন ফলৱতী হৱলৈ। মোৰ আশা তথা ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা তেওঁলোকৰ জীৱন সফল হওক। আমাৰ বিদায়ী সভাখনৰ মূখ্য অতিথি ৰূপে আছিল শ্ৰীযুত মদন মোহন চৌধুৰীদেৱ। চৌধুৰীদেৱক ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

২৬ জুলাই দিনটো মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস আৰু ২০০৩-২০০৪ শিক্ষাবৰ্ষৰ প্ৰাৰম্ভিক দিৱস হিচাপে উদ্যাপন কৰা হয়।

১৫ আগষ্টৰ স্বাধীনতা দিৱস পালন কৰা হয়। ১৬ আগষ্টৰ দিনটো নৱাগত আদৰণি সভা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। নতুনক আদৰণি জনোৱাৰ লগতে তেওঁলোকৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ বাবে স্বাগতম জনোৱা এই বিশেষ দিনটো সকলোৰে বাবে সুখকৰ অনুভূতি হৈ বয় যেন। উক্ত সভাখনৰ বাবে সভাপতি তথা ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ বয়চৌধুৰীছাৰ, বিশিষ্ট অতিথি তিনিচুকীয়া জিলাৰ অতিৰিক্ত উপায়ুক্ত মহোদয়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবৃন্দ - শিৱপ্ৰসাদ কুমাৰ, অৰুণিমা, বিকাশ, ডলিমঞ্জৰী, মৌচুমী, ৰাহুল, কমল, নেনা আৰু নিতুক বিশেষভাবে অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন শান্তি, প্ৰেম আৰু শ্ৰদ্ধাৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত হওঁক এয়ে মোৰ কাম্য। আমি নিজৰ লগতে পৰিবেশ বিকাশ কৰাৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছো।

আজিৰ শিক্ষা যথেষ্ট প্ৰতিযোগিতামূলক। কিন্তু আমি এতিয়াও প্ৰতিযোগিতাত অৱতীৰ্ণ হব পৰাকৈ নিজক প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিছোঁ বুলি দৃঢ়ভাৱে কব নোৱাৰো। বিভিন্ন সমস্যাই উক্ত সন্দৰ্ভত ক্ৰিয়াশীল। দৰিদ্ৰতা এটা প্ৰধান কাৰণ; যিহেতু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বহুতো দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে, মই সকলোকে অনুৰোধ কৰোঁ যাতে এই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কোনো অনাদৰ আৰু অনিশ্চয়তাৰ সম্মুখীন নহয়। শ্ৰেণীত নিয়মিত উপস্থিত থকাটো বৰ নিতান্ত; কাৰণ নিয়মিত উপস্থিতিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক নিয়মানুবৰ্ত্তি হোৱাৰ উপৰিও দায়িত্বশীল হোৱাত সহায় কৰে। বহুতো সমস্যাৰ মাজেৰে মই মোৰ দায়িত্ব পালন কৰি আহিছোঁ, বহু সময়ত অৰ্থৰ নাটনিয়ে যথেষ্ট সমস্যাত পেলাইছে।

সদৌ শেষত বিভিন্ন পদক্ষেপত আৰু সমস্যাত সহায় কৰা বাবে সভাপতি মনেশ্বৰ বৰ্মনছাৰ আৰু স্বদেশ স্বহায় ৰায়চৌধুৰীছাৰ, বিকাশ বৰুৱাছাৰ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকল, প্ৰবক্তামণ্ডলী, পুথিভঁৰালৰ বিষয়াসকল আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে - ফণী, জয়ন্ত, পংকজ, পল্লৱ, প্ৰতিম, দীপজ্যোতি, দীপক, সঞ্জু, মৌচুমী, শৈতালী, টিনা, উমা, জোনালী, সংগীতা, ঝৰ্ণা, চন্দনা, নিবেদিতা, অৰুণিমা, ডলিমঞ্জুৰী, অনামিকা, হিমান্ত, ৰক্তিম কমল আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু মোৰ সকলো বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ হিয়াভৰা ওলগ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা॥

ইতি-

পাপু সোনোৱাল
সাধাৰণ সম্পাদক
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা
(২০০২-২০০৩)

Report of Assistant General Secretary

I sincerely thank my friends & all those students of Digboi College for electing me as Assistant General Secretary of Digboi College student Union 2002-2003 which led me serve proudly & efficiently for the College. I also convey my heartiest wishes to all. I would like to put my credits of my tenure while serving my post upon your hands because you can judge better than me. I seek excuse from the teachers, students & friends for any self unrecognized mistakes during my tenure.

As an Assistant General Secretary I tried my best to cover up and solve all types of problems of the students. I had successfully carried out my duties joining hand to hand with our General Secretary Mr. Papu Sonowal. Our College week is very precious for the students to show their inherent talent. And I think this year the same is celebrated heartilee & it has been successful only with the immense help given to us by our president Mr. Moneshwar Barman and all the teachers-in-charge and the Union Secretaries. I am very much obliged to them. The FRESHERS SOCIAL is also held properly welcoming all the new students and I think, through it, they all had got the beautiful fragrance of Digboi College.

I can remember all the students secrificing their labour and time by committing their veluable survices while helping me for each and every account and specially for the college week and the Freshers social. But above all, I can grasp but a few here whose names I can refer are Dev, Rahul, Rupam, Pankaj, Bikash, Deep, Prahlad, I wish for them a successful life & they may in future light up Digboi College with their power of contribution. And among the teachers who had guided & helped me on various directions in performing my duty, I owe my sincere respect & thanks to them. And I believe in future they may willingly help the students. I am really thankful to our Ex-principal Mr. Maneswar Barman with Bikash Baruah sir, Gauri Buragohain Sir, Pabitra Bharali Sir, Jayanta Deep Sir, D.C. Sedai Sir, Banjit Das Sir, Janardan Borah Sir, P.K. Narah Sir, Sangeeta Saikia Miss, H.P. Verma Sir, Natheswar Gogoi Sir, & Barun Deb Sir.

Lastly I request all the students of Digboi College to go with their studies properly while not forgetting the social service and games and sports because they are also a part of study. And I wish all may reap rich with their production by effort and that is called success. Remember, your success is the success of Digboi College.

At the closing of this report I wish success & progress of Digboi College in future.

"Long live Digboi College"

"Long live Digboi College students' Union"

"Jai Aai Asom"

With regard & Best wishes
Vikash Bora
Assistant General Secretary
Digboi College Students' Union
2002-2003

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো । ২০০২-০৩ বৰ্ষৰ বাবে যিসকল ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে মোক ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক ৰূপে বিনা প্ৰতিদন্দিতাৰে নিৰ্বাচিত কৰি যি গুৰু দায়িত্ব প্ৰদান কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা থাকিল । মোৰ কাৰ্য্যকালত আপোনালোকলৈ সেৱা আগবঢ়াই যাওঁতে অজানিতে হৈ যোৱা ভুলৰ বাবে মোক ক্ষমা কৰি দিয়ে যেন ।

পটভূমি : ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

ভাৰতৰ গৌৰৱ পূৰ্ণ তৈলনগৰী খ্যাত অসমৰ পূৱ প্ৰান্তত অৱস্থিত ডিগবৈ অবতলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰাণ কেন্দ্ৰ স্বৰূপ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় । এই মহাবিদ্যালয়তেই অসম, অৰুণাচল, মণিপুৰ, মেঘালয়, ত্ৰিপুৰা, মিজোৰাম, নাগালেণ্ডকে ধৰি সাতভনীৰ সন্তান স্বৰূপ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে এই শিক্ষাকেন্দ্ৰ এক মিলন ভূমি স্বৰূপ । সাংস্কৃতিক দিশতেই হওক, সামাজিক দিশতেই হওঁক বা ভাষাৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক সমন্বয়ৰ এনাজড়ী গঢ়াৰ অন্যতম ৰম্যভূমি "ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়" । আঠত্ৰিশ বছৰ গৰকা এই মহাবিদ্যালয় বৰ্তমান যদিও শিক্ষাৰ দিশত কিছু মন্থৰ গতিৰে আগবাঢ়িছে তথাপিও ইয়াৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ এতিয়াও বহু উন্নত মানৰ । প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে পৰিপূৰ্ণতাৰ লগতে তিনিটা পাহাৰৰ ওপৰত অৱস্থিত তিনিটা অট্টালিকাৰে এই মহাবিদ্যালয় যেন এক স্বপ্ন পুৰীহে । এনে এক মহাবিদ্যালয় আমাৰ বাবে চিৰ লক্ষ্য হৈ থাকিব ।

সাংস্কৃতিক বিভাগত মোৰ কৰণীয় :

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰূপে মই মোৰ কাৰ্য্যকাল গতানুগতিকতাৰে পাৰ কৰিলো । মনত যি জিজ্ঞাসা পুহি ৰাখিছিলো তাক ; মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ কিছু সমস্যাৰ বাবে ফলৱৰ্তী কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে কিছু ক্ষোভ থাকি গ'ল । তথাপিও ২০০২ বৰ্ষৰ শেষৰ ফালে 'ক্ৰীড়া সপ্তাহ' সমাৰোহত বিভিন্ন সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰা, ২০০৩ বৰ্ষৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত বিদায়ী সভা, আগষ্ট মাহত নৱাগত আদৰণি সভাত বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানেৰে মোৰ কাৰ্য্যকাল সীমাবদ্ধ কৰি ৰাখিলো । শেষত ভৱিষ্যতৰ সম্পাদকলৈ এষাৰেই কথা কওঁ, 'ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়'ৰ সাংস্কৃতিক দিশটোক আগুৱাই নিয়াত আপোনালোকে নিশ্চয় নিজস্ব দৃষ্টিভঙ্গীৰে কাৰ্য্যসূচী হাতত লব ।

সামৰণিত শ্ৰদ্ধাৰে শলাগিছো :

মোৰ পূজনীয় শ্ৰীযুত পবিত্ৰ ভৰালী চাৰ, গৌৰী বুঢ়াগোহাঁই চাৰ, সাংস্কৃতিক বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰী জয়ন্ত দ্বীপ দত্ত চাৰ আৰু আৰু প্ৰাক্তণ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মন চাৰলৈ মোৰ প্ৰনিপাত জনালো । সদৌ শেষত মোৰ ছাত্ৰ বন্ধু-বান্ধৱী সন্তোষ ৰায়, ফণী শৰ্মা, প্ৰহলাদ বৰুৱা, উৎপল গগৈ, বুবু গগৈ, মানৱ কলিতা, ৰূপজ্যোতি ভৰালী, মৌচুমী কলিতা, সীমা গগৈ, মাইনু গগৈ, পল্লৱী বেজবৰুৱা, জ্যোতি মণি দাস, মিনাক্ষী, ময়ুৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জনাই মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিলো ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ।
জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ।।
জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে,

শ্ৰী অৰূপ কলিতা
সাংস্কৃতিক সম্পাদক
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা ও শ্ৰদ্ধা নিবেদিছো । ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ "ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ" সম্পাদিকা হিচাপে অপ্ৰতিদ্বন্দিতাৰে নিৰ্বাচিত হোৱাত যি সকল সতীৰ্থ, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে তেওঁলোকক মোৰ কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিনৰ পাছতেই আৰম্ভ হৈছিল "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত তিনিটা প্ৰতিযোগিতা অনুস্থিত কৰা হয় । আটাইকেইটা প্ৰতিযোগিতাতে বহুতো প্ৰতিযোগীয়ে ভাগ লৈছিল । বিশেষকৈ কেৰম প্ৰতিযোগিতাত অধিক সংখ্যক ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল

মোৰ কাৰ্য্যকালত কি কৰিছিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰৰ বিষয় । মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো সময়তে দিহা পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা বাবে অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মনদেৱ, অধ্যাপিকা শ্ৰীমতী মনীষা গগৈ, কৰবী গগৈ আৰু অধ্যাপক শ্ৰীযুত নিপু ফুকন চাৰৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰম । সেইদৰে সকলো ফালৰ পৰা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সতীৰ্থ সকল আৰু বন্ধু-বান্ধৱী সকল ক্ৰমে-নিবেদিতা বৰুৱা, ৰতন গোৱালা, দিপক আগৰৱাল, লতিফুৰ ৰহমান, পাপু সোনোৱাল, অৰূপ কলিতা, বিৰাজ, বিকাশ, কম্পা, প্ৰিয়ংকা আৰু বহুতলৈ মোৰ হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো ।

সদৌ শেষত যদি মোৰ কাৰ্যকালত কিবা ভুল ভ্ৰান্তি হৈ গৈছে তাৰবাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা-প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছো। পুনৰ সকলোলৈ মৰম যচাৰ লগতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছো ।

ধন্যবাদেৰে -

শ্ৰীমতী চন্দনা চাংমাই
সম্পাদক, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা,
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

গুৰু ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাকমূহূৰ্ত্তত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু সকল তথা কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু ছাত্ৰছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ হিয়াভৰা মৰম যাচিছো । গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই কিমানদূৰ কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিলো তাৰ বিচাৰ আপোনালোকৰ ।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্বভাৰ হাতত লৈয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্যা সমূহ সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা চলাইছিলো । মহাবিদ্যালয়ৰ "বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত" মোৰ বিভাগত পাতিবলগীয়া খেল আছিল ক্ৰিকেট আৰু ফুটবল । যিহেতু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ত ক'লা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য তিনিওটা শাখাই আছে, গতিকে যোৱা বছৰৰ বিজয়ী দল বাণিজ্য (Commerce) শাখাক পোনে পোনে ফাইনেলত প্ৰবেশৰ সুবিধাদি চেমি ফাইনেল খেল কলা শাখা (Arts) আৰু বিজ্ঞান শাখাৰ (Science) মাজত খেলোৱা হৈছিল । উক্ত খেলত বিজ্ঞান শাখাই ক'লা শাখাক পৰাজিত কৰি ফাইনেলত প্ৰৱেশ কৰে । ফাইনেল খেলখন বাণিজ্য আৰু বিজ্ঞান শাখাৰ মাজত অনুষ্ঠিত হয় আৰু এই খেলখনত বাণিজ্য শাখাই বিজ্ঞান শাখাক পৰাজিত কৰি বিজয়ী সন্মান লাভ কৰে । ফুটবল খেলতো পূৰ্বৰ বিজয়ীদল কলা শাখাক পোনেপোনে ফাইনেলত পঠিয়াই চেমি ফাইনেল খেল বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ মাজত অনুষ্ঠিত কৰা হয় । উক্ত খেলত বিজ্ঞান শাখাই বাণিজ্য শাখাক পৰাজিত কৰি ফাইনেলত প্ৰৱেশ কৰে । ফাইনেলত কলা শাখাই বিজ্ঞান শাখাক পৰাজিত কৰি বিজয়ী হয় ।

পৰম্পৰাগত ৰীতি অনুসৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক সকলৰ মাজত একতা বজাই ৰাখিবৰ বাবে প্ৰতিবছৰৰ দৰেই এইবাৰো সভাপতি একাদশ আৰু সম্পাদক একাদশ খেলখন অনুষ্ঠিত কৰা হয় ।

মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো সময়তে দিহা পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মন চাৰলৈ অশেষ ধন্যবাদ থাকিল । লগতে পাৰ্থ কুমাৰ নৰহ চাৰ, গৌৰী শংকৰ বুঢ়াগোহাঁই চাৰলৈও মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো । যিসকল বন্ধু বান্ধবীয়ে মোক সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে সিহঁতলৈয়ো আন্তৰিক মৰম আৰু ধন্যবাদ যাচিছো । মোৰ অতি মৰমৰ যিসকল বন্ধুৱে তেওঁলোকৰ সহযোগিতাৰে মোৰ কৰ্তব্য সূচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত সহায় আগবঢ়ালে তেওঁলোক হল দীপক কুমাৰ আগৰৱাল, লৰ্টিফুৰ ৰহমান শিৱ প্ৰসাদ কুমাৰ, জয়ন্ত কুমাৰ বড়া, বান্ধৱী ক্ৰমে দ্বিপজ্যোতি বৰা, মৌচুমী কলিতা, ৰুম্পা ৰয়, ঝৰ্ণা দেৱী, চন্দনা চাংমাই, নিবেদিতা বৰুৱা আৰু যিসকল বন্ধু-বান্ধৱীৰ নাম মনত পৰা নাই সেই সকললৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো ।

সদৌ শেষত ডিগবৈমহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ ধন্যবাদ জনাই মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ছোৱাত হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ এক সুন্দৰ আৰু মধুৰ ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ।
জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ।।
জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে,

শ্ৰী ৰতন গোৱালা
গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা (০২-০৩)

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী তথা সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো । মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মই মোৰ হৃদয়ভৰা শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো ।

নিৰ্বাচনত জয়ী হয়েই মই মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৮তম বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত মোৰ বিভাগত থকা খেলসমূহ অনুস্থিত কৰিছিলো ।

মোৰ বিভাগৰ খেল সমূহ আছিল দবা আৰু কেৰম । সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ।
জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ।।
জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে,

শ্ৰী দুৰ্লভ হাজৰিকা
ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

লঘু ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী তথা সন্মানীয় শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদিছো। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱীৰ প্ৰেৰণা আৰু সহায় সহযোগিতাৰ ফলত মই ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০২-২০০৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ লঘু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্বত নিযুক্তি হৈছিলোঁ সেই সকললৈ কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়াইছো। নিৰ্বাচনত জয়ী হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৮ তম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত থকা আটাইবিলাক খেলেই অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। প্ৰতিযোগিতাসমূহত লৰাৰ সংখ্যা যথেষ্ট আছিল যদিও ছোৱালীৰ সংখ্যা একেবাৰে নিম্ন আছিল। উক্ত কাৰণবশত মই ছোৱালী শাখাৰ দ্বৈত বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিব নোৱাৰিলোঁ। এইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়।

মোৰ বিভাগত থকা কাৰ্যবোৰ সম্পাদন কৰোঁতে অলেখজনে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিল। তেখেত সকলক এই ছেগতে কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়োৱাটো উচিত হব। প্ৰথমেই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি তথা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মন দেৱলৈ শলাগৰ শৰাই আগবঢ়াইছো। তেখেতৰ পিছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহটোত মোৰ বিভাগীয় খেল সমূহ পৰিচালনা কৰাত বিশেষভাবে সহায় সহযোগ আগ বঢ়োৱা তত্বাৱধায়ক মহোদয় শ্ৰীযুত যতীন্দ্ৰ নাথ লহকৰ চাৰৰ লগতে বন্ধুবৰ্গ কল্পদ্বীপ, সঞ্জু, গুৰুপদ, প্ৰহ্লাদ, দীপক, পৱন, নন্দকান্ত, ৰাজীৱ, সন্তোষদা আৰু বহুতলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত যদি অজানিতে কিবা ভুল-ক্ৰুটি হৈছে তেন্তে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে,

শ্ৰী দিগন্ত সোনোৱাল
সম্পাদক, লঘু ক্ৰীড়া বিভাগ
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সতীৰ্থ সকল তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো।

চিৰ গৌৰৱেৰে উজ্বলিত এই মহাবিদ্যালয়ত ২০০২-০৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক পদৰ বাবে মনোনিত কৰি নিৰ্বাচিত হোৱাত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰতি মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

বিগত এটা বছৰ মহাবিদ্যালয় খনিৰ সমাজ সেৱাৰ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব পালন কৰিলো। এই কাৰ্যকালত মই মোৰ বিভাগীয় সকলো কামেই সুচাৰুৰূপে তথা ক্ৰুটিহীন ভাৱেই কৰিলো বুলি ভাবো; অৱশ্যে দাবী নকৰো।

সমাজ সেৱা সম্পাদক পদৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা কিছুদিনৰ পাছতে মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৮ তম "বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ" অনুষ্ঠিত কৰিব লোৱা হৈছিল। অৱশ্যে ক্ৰীড়া সপ্তাহত মোৰ বিভাগত কৰিব লগীয়া বিশেষ একো নাছিল যদিও শ্বহীদ বেদী পৰিষ্কাৰ কৰি এপাহি গন্ধপুষ্প চটিয়াই মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহখনি শুভ উদ্বোধন কৰা হ'ল। ইয়াৰ কিছু দিনৰ পাছতেই মোৰ বিভাগত থকা এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম হৈছিল শ্ৰী শ্ৰী সৰস্বতী পূজা আনুষ্ঠানিক ভাবে অনুষ্ঠিত কৰা। মোৰ এই প্ৰতিটো কামৰ সফলতাৰ বাবে মোক সকলো ফালৰ পৰা সহায় আগ বঢ়োৱা মোৰ বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত জনাৰ্দন বড়াচাৰ আৰু মহাবিদ্যালয় অধ্যক্ষ মহোদয় (বৰ্তমান অৱসৰ প্ৰাপ্ত) শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মন দেৱ চাৰ তথা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱক্তা শ্ৰীযুত পবিত্ৰ ভৰালী চাৰে বহুমূলীয়া দিহা-পৰামৰ্শ দিয়াৰ উপৰিও যি আৰ্থিক সহায় সহযোগীতা আগ বঢ়ালে তাৰ বাবে মই আজিও ঋণী হৈ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিছো। তদুপৰি গুৰুত্বসহকাৰে বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত সহায় সহযোগ আগ বঢ়োৱা গৌৰী বুঢ়াগোহাঁই চাৰ, জয়ন্তদ্বীপ চাৰ তথা বন্ধু বৰ্গ, বিৰাজ, উত্তম, অমূল্য, বাসুদেৱ, শিৱ প্ৰসাদ, কমল কছাৰী, কৃষ্ণ আদি সুহৃদয়বন্ধু সকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। ইয়াৰ উপৰিও সম্পাদকৰ দৰে মোৰ লগত এক গুৰু দায়িত্ব বহন কৰা তথা সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ সুহৃদয়ৰ বন্ধু কল্যানক বিশেষ ভাবে কৃতজ্ঞতা নজনালে মোক অকৃতজ্ঞতাৰ দোষে চুব। সেইয়েহে এই সহায়ক স্বীকাৰ নকৰি নোৱাৰিলো।

মোৰ এই কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত ঘটা এক দুখৰ বিষয়হ'ল যে সুদীৰ্ঘ প্ৰায় পাঁচ বছৰে মহাবিদ্যালয়খনি পৰিচালনা কৰা অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মন দেৱ তেওঁৰ শিক্ষকতা তথা অধ্যক্ষ পদৰ পৰা অৱসৰ লোৱা। এই ছেগতে তেওঁলৈ মোৰ কেতিয়াবা অজানিতে হোৱা দোষ ক্ৰুটি বোৰ ক্ষমা বিচাৰি প্ৰাৰ্থনা জনালো। শ্ৰদ্ধেয় তথা সকলোৰে প্ৰিয় বৰ্মনচাৰ দেৱক আমি আনুষ্ঠানিক ভাবে বিদায় সম্ভাষণ জনাব নাপালো। যাৰ বাবে আমাৰ মনত এক ডাঙৰ দুখ ৰৈ গ'ল। যা হওঁক এই সুযোগতেই তেখেতৰ সু-স্বাস্থ্য তথা অৱসৰকালীন জীৱনৰ সুখ শান্তি কামনা কৰিলো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত যদি অজানিতে কিবা ভুল ক্ৰুটি ৰৈ গ'ল তেন্তে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো, লগতে মন্দিৰ স্বৰূপ এই মহাবিদ্যালয়খনিৰ উত্তৰোত্তৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ বছেৰেকীয়া প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

বিনয়াবনত -

শ্ৰী ৰাতুল দাস
সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

তৰ্ক আৰু আলোচনা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

কোনো বৈচিত্ৰ্য নাই, কোনো নতুনত্ব নাই; গতানুগতিকভাৱেই ২০০২-০৩ শিক্ষাবৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-একতা সভালৈ আহিছিলোঁ আৰু তেনেদৰেই বিদায়ো ললো। গতানুগতিকতাক বিদায় দি নতুন কিবা এটা কৰাৰ হেঁপাহ মনতে পুহি ৰাখিছিলো যদিও অতি শীঘ্ৰেই যি অস্তাচলৰ দিগন্তলৈ বিদায় ললে। মনৰ আশা মনতে মাৰ গ'ল। গতানুগতিকভাৱেই যিখিনি কৰিলোঁ তাত আত্মসন্তুষ্টিৰ লেখমাত্ৰও নাই। তদুপৰি "সফল" হ'লো বুলি কৈ আত্মশ্লাঘা কৰাৰ ধৃষ্টতা মোৰ নাই। তথাপিও এটা কথা ঠিক যে মই মোৰ কৰ্তব্য পালন কৰাত কোনোদিন কাৰ্পণ্য কৰা নাছিলো।

"কৃতজ্ঞতা", সকলোকেই জনাব লাগে। নজনাবলৈ মাত্ৰ এমুঠি মান মানুহ বিচাৰি পাইছো, সেইসকল আন কোনো নহয় মহা-বিদ্যালয়ৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল - যিসকলে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ক 'একো নহয়' ভাবেৰে উপলুঙা কৰি আহিছে, যাৰ বাবে এনে এটি উৎসৱ যান্ত্ৰিকতালৈ পৰিবৰ্তন হৈছে, খেল পৰম্পৰা অনুসৰি নাপাতিলেই যেন নহয়, সেইবাবেহে পতা হয়।

তত্বাৱধায়ক হিচাপে ড: এচ.কে. কৰ চাৰে মোক যিখিনি সহায় কৰিলে, তাৰ বাবে কৃতজ্ঞতা জনোৱাৰ ভাষা মোৰ নাই। মোৰ অগ্ৰজ ধৰণী লাহন, ৰাজীৱ ভট্টাচাৰ্য, দ্বিজু ওজাকো আজি শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৰিছো। অশ্বিনী শইকীয়া, হোমনাথ উপাধ্যায়, সীমা গগৈ, পল্লৱী বেজবৰুৱা, মাইনু গগৈ, জেবিম শইকীয়া, জয়ন্ত বৰা, চিৰজিৎ কুমনেন, দুৰ্গা কোঁৱৰ, অৰূপ কলিতা, মৌচুমী কলিতা, বিক্ৰম গুৰুং, নৰেন্দ্ৰ ছেত্ৰী আদি মৰমৰ বন্ধুবৰ্গয়ো যথেষ্ট পৰিমাণে সহায় কৰি দি মোক চিৰদিনৰ বাবে তেওঁলোকৰ ওচৰত ধৰুৱা কৰিলে। এই ধাৰ কোনোদিন শোধিব নোৱাৰিম। ফণী শৰ্মায়ো মোলৈ সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছে, তেওঁলৈকো মোৰ কৃতজ্ঞতা জনালো।

কাৰ্যকালত কেৱল 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' উদ্‌যাপন কৰিয়েই ক্ষান্ত থাকিব লগা হ'ল। এই বিভাগৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিযোগিতাসমূহ যদিও সুচাৰুৰূপেই পালন কৰা হৈছিল, তথাপিও প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা যথেষ্ট কম হোৱাৰ বাবে বিমোৰত পৰিছিলো। প্ৰতিবেদন লিখিবলৈ বহি এটা কথাই মাথোঁ উজ্বল হৈ দেখা দিছে "প্ৰতিবেদন লিখিবলৈ দেখোন একো সমলেই নাই।" এয়া মই যি লিখিলো স্বৰূপাৰ্থত ই 'সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন' হোৱা নাই। তথাপিও লিখিলো। সকলোবোৰ গতানুগতিক। সদৌশেষত মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰবন্ধু, কৰ্মচাৰী আদি সকলোলৈকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিছো।

বিনয়াবনত

শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ
সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগ
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী তথা সন্মানীয় শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। নিৰ্বাচনত জয়ী হৈয়েই মই মহাবিদ্যালয়ৰ ৩৮ তম বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সমাৰোহত মোৰ বিভাগত থকা আটাইবিলাক খেলৰে প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ যদিও কিছুমান আসোঁৱাহ ৰৈ গল। মহাবিদ্যালয় খনত শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ লাগতিয়াল সামগ্ৰী তথা ভাৰ উত্তোলনৰ বাবে লাগতিয়াল অলিম্পিক ছেট নথকাৰ বাবে বিভাগীয় খেলসমূহ পৰিচালনাত বহুতো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হবলগীয়াত পৰিছিলো। উল্লেখযোগ্য যে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ ওচৰত এই বিষয়ে আবেদন কৰিছিলো যদিও অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ পৰা কোনো ধৰণৰ আশানুৰূপ সঁহাৰি নাপালো। মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই যদি উল্লেখ কৰি অহা সামগ্ৰী সমূহ যোগান ধৰিব পাৰে তেন্তে মহাবিদ্যালয়ে ভৱিষ্যতে সাধাৰণ খেলবিভাগত সুনাম কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হব। উল্লেখযোগ্য যে ২০০১-০২ চনত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা আন্ত:মহাবিদ্যালয় শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ খেলত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ে যোগদান কৰি বিগত ২১ বছৰৰ পিছত মহাবিদ্যালয়খনলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো সময়তে সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা তত্বাৱধায়ক মহোদয় শ্ৰীযুত গৌৰী বুঢ়াগোহাঁই চাৰৰ লগতে সকলো বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সকলো ভুল-ক্ৰুটিৰ মাৰ্জনা কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়।
জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।।
জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে,

শ্ৰী দীপ বৰপূজাৰী
সম্পাদক, শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ০২-০৩

RESULTS OF THE 38TH ANNUAL COLLEGE WEEK CELEBRATION - 2002-2003

MAJOR GAMES SECTION

FOOTBALL- *Winner* - Arts Stream
Runners up - Science Stream
CRICKET - *Winner* - Science Stream
Runners up - Commerce Stream
Best Player in football - Sri Chiranjit Kumnen
Man of the match in Cricket - Sri Sagar Shrestha

GYMNASIUM SECTION

POWER LIFTING - BELOW - 52 KG.

1st. - Sri Bishwajit Debnath
2nd - Sri Kandarpa Kachari
3rd - Sri Bikash Pradhan.

POWER LIFTING - 52KG TO 57 KG.

1st. - Krishnajit Pradhan
2nd - Dipak Chetry

POWER LIFTING - 57KG TO 62 KG.

1st. - Sri Suraj Chandra Gogoi.

POWER LIFTING - 62KG TO 67 KG.

1st. - Sri Khuku Phukan
2nd - Sri Moon Singh

POWER LIFTING - ABOVE - 67 KG.

1st. - Sri Rakesh Jaiswal
2nd - Sri Papu Sonowal
3rd - Sri Alam Khan

ARM WRESTLING - BELOW - 55 KG. (BOYS')

1st. - Sri Kamal Gogoi
2nd - Sri Krishna Prasad Pradhan
3rd - Sri Jitendra Yadav.

ARM WRESTLING - 56 TO 65 KG. (BOYS')

1st. - Sri Ratan Gowala
2nd - Sri Pankaj Gogoi
3rd - Sri Rajib Gogoi.

ARM WRESTLING - ABOVE - 65 KG. (BOYS')

1st. - Sri Alam Khan
2nd - Sri Sagar Shrestha
3rd - Sri Debajit Bora.

ARM WRESTLING - BELOW - 45 KG. (GIRLS')

1st. - Bindiya Yadav
2nd - Sangeeta Kumari

ARM WRESTLING - 46KG TO 55 KG. (GIRLS')

1st. - Minoti Kumnem
2nd - Rajoya Lakshmi Rana
3rd - Juli Konwar.

ARM WRESTLING - ABOVE - 55 KG. (GIRLS')

1st. - Apsara Dulal
2nd - Nivadita Baruah
3rd - Bornali Neog

BODY BUILDING COMPETITION

1st. - Khuku Phukan
2nd - Chirajit Kumnen
3rd - Suraj Ch. Gogoi
4th - Kandarpa Kachari
5th - Alam Khan

STRONG MAN OF THE YEAR 2002-2003
SRI KHUKU PHUKON - 410 KG.

MR DIGBOI COLLEGE OF THE YEAR 2002-2003
SRI KHUKU PHUKON

MUSIC SECTION

BORGEET

1st - Mr. Kamal Mahali
2nd - Miss Mousumi Kalita
3rd - Miss Doli Manjuri Gogoi

JYOTI SANGEET

1st - Miss Mousumi Kalita
2nd - Miss Deepashree Dhar
3rd - Mr. Kamal Mahali

RABINDRA SANGEET

1st - Deepashree Dhar
2nd - Mampi Rani Dhar
3rd - Sagarika Sarkar, Pijush Singha

BHAJAN

1st - Deepashree Dhar
2nd - Sagarika Sarkar
3rd - Kamal Mahali

RABHA SANGEET

1st - Kamal Mahali

GAZAL

1st - Deepashree Dhar
2nd - Sudip Ranjan Dey - Consolation

MODERN SONG

1st - Deepashree Dhar
2nd - Kamal Mahali, Mousumi Kalita
3rd - Thoibinu Singh, Bipul Gurung
Consolation - Pijush Sinha

BIHU GEET

1st - Miss Dolly Manjuri Gogoi
2nd - Mr. Jun Sonowal, Miss Nibedita Baruah
3rd - Mr. Milan Sonowal, Mr. Kamal Mahali

FOLK SONG

1st - Kamal Mahali
2nd - Deepashree Dhar
3rd - Mousumi Kalita

BEST SINGER : Dipashree Dhar

TABLA

1st - Sidhartha Sankar Deb
2nd - Subhra Sankar Deb
3rd - Bijoy Mandol

BIHU DANCE

1st - Miss Dolly Manjuri Gogoi
2nd - Miss Arunima Gogoi
3rd - Mr. Kamal Mahali

GIRLS' COMMON ROOM SECTION

CHESS COMPETITIONS

1st - Miss. Sangeeta Kumari
2nd - Sangita Das
3rd - Nibedita Baruah

CARROM COMPETITIONS

Singles :

1st - Miss Jyotimoni Das
2nd - Mampi Rani Dhar

Doubles :

1st - Bidisha Barman, Mampi Rani Dhar
2nd - Rachana Jaishy, Kangkana Rajkhowa

FLOWER ARRANGEMENT

1st - Manashi Gogoi
2nd - Shima Gogoi
3rd - Thoibinu Singh, Apsara Dulal

CULTURAL SECTION

POEM RECITATION

ENGLISH :

1st - Miss Mousumi Kalita
2nd - Miss Rupjyoti Dowerah
3rd - Sri Kishanji Deb

HINDI :

1st - Miss Sanjana Mourya
2nd - Sri Ajay Mourya
3rd - Miss Uma Mukhiya

ASSAMESE :

1st - Miss Dolly Manjuri Gogoi
2nd - Kamal Kachari
3rd - Mallika Sharma, Mayuri Gogoi

DRAWING AND PAINTING COMPETITION

1st - Sri Sivanath Pather
2nd - Sri Surajit Dutta
3rd - Sri Dhruba Jyoti Debnath

LITERACY COMPETITION

ARTICLE :

1st - NIL
2nd - Sri Humnath Upadhya
3rd - Miss Sanjana Mourya

SELF COMPOSED STORY :

1st - Miss. Sanjana Mourya
2nd - Sri Sontosh Kr. Rai
3rd - Arup Kalita
Rupjyoti Bharali
Consolation - Sri Bubu Gogoi

SELF COMPOSED POEM :

1st - Miss Sanjana Mourya
2nd - Sri Biju Ojah
3rd - Sri Ajay Mourya

ESSAY WRITING (SPOT)

Consolation - Miss Sanjana Mourya
Miss Mousumi Kalita

ONE ACT PLAY COMPETITION :

BEST DRAMA - RAGGING
Best Actor - Sri Biman Bora (Abhinoy)
Best Actress - Miss Rupjyoti Dowerah (Ragging)

MINOR GAMES COMPETITIONS

BOYS SINGLE BADMINTON

1st - Sri Hamanta Rabha
2nd - Sri Robi Sonowal
3rd - Achyut Buragohain

GIRLS SINGLE BADMINTON

1st - Miss Sangeeta Kumari
2nd - Miss Juli Konwar
3rd - Miss Rima Bajaj

BOYS DOUBLE BADMINTON

1st - Sri Achyut Buragohain and
Sri Hamanta Rabha
2nd - Sri Bharat Sonowal and
Sri Bidyut Buragohain
3rd - Sri Pranjeet Gohain and
Sri Rajib Gogoi

VOLLEY BALL

WINNER - Arts Stream
RUNNERS UP - Science Stream

COMPETITIONS HELD BY GEN. SECY.

GO-AS-YOU-LIKE COMPETITIONs

1st - Miss. Mamoni Sarmah
2nd - Miss Sangeeta Kumari
3rd - Miss Bindia Yadav
Sri Kamal Kachari

MEMORY TEST COMPETITIONS

1st - Miss Sangeeta Kumari
2nd - Sri Man Singh
3rd - Miss Mousumi Kalita

RESULTS OF BRIDE COMPETITION

1st - Miss Rupjyoti Dowerah
2nd - Miss Priyanka
3rd - Miss Mamoni Sarmah

MUSICAL CHAIR COMPETITIONs

1st - Miss Suma Malakar
2nd - Miss Nirju Boruah
3rd - Miss Nibedita Boruah

Miss Digboi College : Miss Rupjyoti Dowerah

BOYS COMMONROOM SECTION

CHESS COMPETITION

Champion - Sri Robi Sonowal

CARROM COMPETITION

Singles :

1st - Robi Sonowal
2nd - Jayanta Borah
3rd - Latifur Rahman

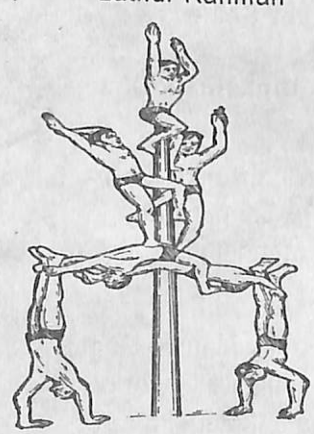

লেখক পৰিচিতি

জয়ন্ত দ্বীপ দত্ত : অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ ।
পবিত্ৰ ভৰালী : অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ।
হেমন্ত শৰ্মা : অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ, প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় ।
দ্ৰোন কান্ত বৰুৱা : প্ৰাক্তন সভাপতি, ডিগবৈ সাহিত্য সেৱা সমিতি ; প্ৰতিষ্ঠাপক সম্পাদক আৰু প্ৰাক্তন সভাপতি, ডিগবৈ কবি চক্ৰ ; প্ৰাক্তন সম্পাদক তিনিচুকীয়া জিলা সাহিত্য সভা ; প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ বিবেকানন্দ বিদ্যালয়, ডিগবৈ ।
ভূপেন গগৈ : তৰুন কবি ।
দ্বীপেন কুমাৰ বড়া : কবি, প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক, ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ।
পাৰ্থ সাৰথি দত্ত : শিল্পী ।
জয়ন্ত শৰ্মা : প্ৰাক্তন তৰ্ক আৰু আলোচনা শাখাৰ সম্পাদক, ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ।
সন্তোষ কুমাৰ ৰায় : ছাত্ৰ, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ ।
সঞ্জনা মৌৰ্য : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, অৰ্থনীতি বিভাগ।
মৌচুমী কলিতা : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, ইংৰাজী বিভাগ,
অৰূপ কলিতা : ছাত্ৰ, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, শিক্ষা বিভাগ ।
গায়ত্ৰী দেৱী : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ ।
টুন টুন দেৱনাথ : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ ।
গুৰুপদ দে : ছাত্ৰ, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ ।
বি.প্ৰ. শৰ্মা : ছাত্ৰ, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
প্ৰিয়ংকা ৰয় : ছাত্ৰী, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
জাহ্নৱী সোনোৱাল : ছাত্ৰী, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
প্ৰহ্লাদ বৰুৱা : ছাত্ৰ, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ, ইংৰাজী বিভাগ ।
সঞ্জীত কুমাৰ শাহ : ছাত্ৰ, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
সুজাতা চক্ৰৱৰ্তী : ছাত্ৰী, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
গিৰীশ শইকীয়া : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ ।
ভাস্কৰ সোনোৱাল : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ।
ফণী শৰ্মা : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ , অসমীয়া বিভাগ, আলোচনী সম্পাদক ।
গৌতম কুমাৰ : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ ।
শ্বাহনাজ বেগম : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ , অসমীয়া বিভাগ ।
শশী দেৱী ছেত্ৰী : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ ।
সংগীতা কুমাৰী : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ ।
গোমা ছেত্ৰী : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ ।
হৰিকান্ত চেতিয়া : কৰ্মচাৰী
দেৱজিত শইকীয়া : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
বুবু গগৈ : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
নিপম কোঁচ : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
কল্যান দাস : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
সন্দীপ সৰকাৰ : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ ।
অমৃত কুমাৰ উপাধ্যায় : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
চয়নিকা গগৈ : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
বিন্দিয়া যাদব : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
পল্লবী দাস : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
ৰানা ৰঞ্জন দাস : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
সুনন্দা দেৱ : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
অম্বিকা কাকতি : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
পৰেশ প্ৰতীম শইকীয়া : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
বিনীতা গগৈ : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
তুলুমনি দাস : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ ।
ৰাজীৱ উপাধ্যায় : ছাত্ৰ।
ৰক্তিম কোঁচ : ছাত্ৰ ।

লেখক পৰিচিতি

জয়ন্ত দ্বীপ দত্ত : অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ।
পবিত্ৰ ভৰালী : অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ।
হেমন্ত শৰ্মা : অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ, প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়।
দ্ৰোন কান্ত বৰুৱা : প্ৰাক্তন সভাপতি, ডিগবৈ সাহিত্য সেৱা সমিতি; প্ৰতিষ্ঠাপক সম্পাদক আৰু প্ৰাক্তন সভাপতি, ডিগবৈ কবি চক্ৰ; প্ৰাক্তন সম্পাদক তিনিচুকীয়া জিলা সাহিত্য সভা; প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ বিবেকানন্দ বিদ্যালয়, ডিগবৈ।
ভূপেন গগৈ : তৰুন কবি।
দ্বীপেন কুমাৰ বড়া : কবি, প্ৰাক্তন আলোচনী সম্পাদক, ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়।
পাৰ্থ সাৰথি দত্ত : শিল্পী।
জয়ন্ত শৰ্মা : প্ৰাক্তন তৰ্ক আৰু আলোচনা শাখাৰ সম্পাদক, ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়।
সন্তোষ কুমাৰ ৰায় : ছাত্ৰ, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ।
সঞ্জনা মৌৰ্য : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, অৰ্থনীতি বিভাগ।
মৌচুমী কলিতা : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, ইংৰাজী বিভাগ,
অৰূপ কলিতা : ছাত্ৰ, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ, শিক্ষা বিভাগ।
গায়ত্ৰী দেৱী : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ।
টুন টুন দেৱনাথ : ছাত্ৰী, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ।
গুৰুপদ দে : ছাত্ৰ, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ।
বি.প্ৰ. শৰ্মা : ছাত্ৰ, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।
প্ৰিয়ংকা ৰয় : ছাত্ৰী, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।
জাহ্নৱী সোনোৱাল : ছাত্ৰী, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।
প্ৰহ্লাদ বৰুৱা : ছাত্ৰ, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ, ইংৰাজী বিভাগ।
সঞ্জীত কুমাৰ শাহ : ছাত্ৰ, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।
সুজাতা চক্ৰৱৰ্তী : ছাত্ৰী, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।
গিৰীশ শইকীয়া : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।
ভাস্কৰ সোনোৱাল : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ।
ফণী শৰ্মা : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ, আলোচনী সম্পাদক।
গৌতম কুমাৰ : ছাত্ৰ, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।
শ্বাহনাজ বেগম : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ।
শশী দেৱী ছেত্ৰী : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।
সংগীতা কুমাৰী : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।
গোমা ছেত্ৰী : ছাত্ৰী, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।
হৰিকান্ত চেতিয়া : কৰ্মচাৰী
দেৱজিত শইকীয়া : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ।
বুবু গগৈ : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ।
নিপম কোঁচ : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ।
কল্যান দাস : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ।
সন্দীপ সৰকাৰ : ছাত্ৰ, উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ।
অমৃত কুমাৰ উপাধ্যায় : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
চয়নিকা গগৈ : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
বিন্দিয়া যাদব : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
পল্লবী দাস : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
ৰানা ৰঞ্জন দাস : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
সুনন্দা দেৱ : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
অম্বিকা কাকতি : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
পৰেশ প্ৰতীম শইকীয়া : ছাত্ৰ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
বিনীতা গগৈ : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
তুলুমনি দাস : ছাত্ৰী, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ।
ৰাজীৱ উপাধ্যায় : ছাত্ৰ।
ৰক্তিম কোঁচ : ছাত্ৰ।

আলোচনীৰ প্ৰাক্তন সম্পাদক সকল

১)	ডম্বৰু শইকীয়া	-	(১৯৭২ - ১৯৭৩)
২)	শিৱদাস তালুকদাৰ	-	(১৯৭৫ - ১৯৭৬)
৩)	প্ৰদীপ ফুকন	-	(১৯৭৬ - ১৯৭৭)
৪)	অজিত কুমাৰ বৰা	-	(১৯৭৮ - ১৯৭৯)
৫)	ৰমেশ গগৈ	-	(১৯৮০ - ১৯৮১)
৬)	ৰবীন ৰয়	-	(১৯৮১ - ১৯৮২)
৭)	নৰেন্দ্ৰ হাজৰিকা	-	(১৯৮২ - ১৯৮৩)
৮)	প্ৰবীন মমিন ৰাজখোৱা	-	(১৯৮৩ - ১৯৮৪)
৯)	অৰুণ পাল	-	(১৯৮৪ - ১৯৮৫)
১০)	ৰঞ্জিত ফুকন	-	(১৯৮৬ - ১৯৮৭)
১১)	পবিত্ৰ কুমাৰ গগৈ	-	(১৯৮৭ - ১৯৮৮)
১২)	দ্বীপেন কুমাৰ বৰা	-	(১৯৮৮ - ১৯৮৯)
১৩)	নয়নমণি বৰা	-	(১৯৮৯ - ১৯৯০)
১৪)	কমলা কান্ত বুঢ়াগোহাঁই	-	(১৯৯০ - ১৯৯১)
১৫)	ৰুদ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰী	-	(১৯৯১ - ১৯৯২)
১৬)	গনেশ বাহাদূৰ ছেত্ৰী	-	(১৯৯২ - ১৯৯৩)
১৭)	দীপক কুমাৰ ছেত্ৰী	-	(১৯৯৩ - ১৯৯৪)
১৮)	ৰমনী বুঢ়াগোহাঁই	-	(১৯৯৪ - ১৯৯৫)
১৯)	ৰাজীৱ শইকীয়া	-	(১৯৯৫ - ১৯৯৬)
২০)	প্ৰিতম কুমাৰ খাউন্দ	-	(১৯৯৬ - ১৯৯৭)
২১)	ভূপেন্দ্ৰ শৰ্মা	-	(১৯৯৭ - ১৯৯৮)
২২)	প্ৰফুল্ল সোনোৱাল	-	(১৯৯৮ - ১৯৯৯)
২৩)	নিলোৎপল শইকীয়া	-	(১৯৯৯ - ২০০০)
২৪)	ধৰনী লাহন	-	(২০০০ - ২০০১)
২৫)	হোমনাথ উপাধ্যায়	-	(২০০১ - ২০০২)

এই সংখ্যাৰ সম্পাদনা কৰিছে - ফনী শৰ্মাই

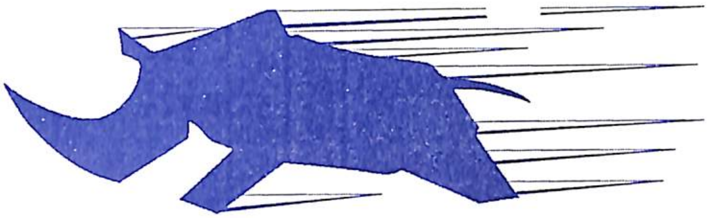

THE CHARGING RED RHINO

The abiding symbol of continuity, quality, service and dependability

Ever since the first barrel of Kerosene rolled out of our Digboi Refinery in 1902, Assam Oil, the pioneer in petroleum products marketing has doggedly strived to deliver products to customers, braving all odds of weather, terrain, accessibility and situation.

From user friendly fuels for vehicles to premium quality Waxes used for food packaging and Furnace Oil, for the Tea Industry, we touch your lives in many ways, everyday.

Our concern for the world arround us is reflected in our adoption of environment friendly processes and endeavour to meet international standards of quality.

At Assam Oil, we produce :

Fuels : Unleaded Petrol, Extra Low Sulphur High Speed Diesel Oil (Diesel), Superior Kerosene Oil (Kerosene), Light Diesel Oil, Low Viscosity, Low Sulphur, Furnace Oil, Low Sulphur Heavy Stock.

Paraffin wax : Food Grade, Premium Grade and Match Wax.

Bitumen : Indophalt 30/40, Indophalt 60/70.

Specialty products : Aromex, Mineral Turpentine Oil, Raw Petroleum Coke, Solar Oil, Jute Batching Oil, Malariol, LVI Base Oil, Indocoat, Wood Oil, Dried Tar, Rhinosol, Special Heavy Kerosene and INDOPASTE

We care for you - always

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়